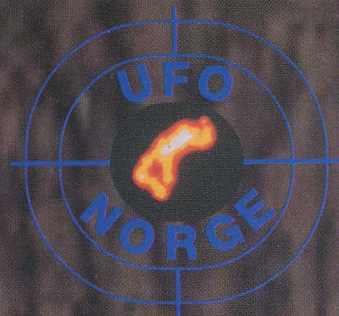

UFO 25 år

NORGES ENESTE SPESIALTIDSSKRIFT OM UFO-FENOMENET NR. 3-4- 1998 17. ÅRGANG

Hendelsen i Rendelshamskogen 1980 fremdeles et mysterium

ABONNEMENT KR. 150,- PR. ÅR

UTGITT AV UFO-NORGE

LØSSALG KR. 90,-

TIDSSKRIFTET UFO NR. 3-4 1998 - 17.ÅRGANG

Logoen til venstre
viser et bilde tatt av
Hessdalsfenomenet i
1984.

Utgitt av UFO-NORGE - en landsomfattende organisasjon

ISSN 977080017500

Utgivelse

Tidsskriftet UFO utgis av organisasjonen UFO-NORGE, som uavhengig arbeider med registrering og studium av UFO-fenomenet, samt informasjon til abonnentene og offentligheten.

Redaksjon

Ansvarlig redaktør:
Mentz D. Kaarbø
Strandgaten 221
5004 Bergen
Tlf.: 55 23 17 59 Mobiltlf.: 957 01 972
E-post: mentz.kaarbo@c2i.net

Redaksjonsråd

Komitéen - se under daglig ledelse

Innlevering av stoff

Per Ottesen
Byrevegen 95
2640 Vinstra
Tlf.: 61 29 07 5
E-post: peottese@online.no

Redaktør UFO-Norway News

Mentz D. Kaarbø
Strandgaten 221
5004 Bergen
Tlf.: 55 23 17 59 Mobiltlf.: 957 01 972

Abonnement

Tidsskriftet UFO utkommer med 4 numre i året.
Abonnement koster for 1999 kr. 150,-
Beløpet betales enklest over postgiro.
Postgirokontonummer: 0809 3 07 08 10

Trykk

Horjen Libris
Avd. Trykkeri
Flekkefjord

Abonnementsadresse

UFO-NORGE
Postboks 1155
5811 Bergen

UFO-NORGES Internett-sider
<http://www.ufo.no>

Copyright UFO-NORGE 1999

Innholdet i UFO kan gjengis med inntil 50 ord fra hver artikkel uten spesiell avtale, forutsatt at full kildeangivelse er gitt. Ytterligere gjengivelse av stoff kun etter skriftlig avtale med UFO-NORGE.

De i UFO offentliggjorte artikler fremstår som bidrag til kjennskap om og forståelse av UFO-fenomenet og utforskningen av dette, uten at organisasjonen UFO-NORGE eller bladets redaksjon er ansvarlige for, eller nødvendigvis deler de fremsatte meninger.

Organisasjonsoversikt for UFO-NORGE

Daglig ledelse (Komitéen)

Ole Jonny Brønne
Mentz D. Kaarbø
Per Ottesen
Odd-Gunnar Røed
Erling P. Strand

Informasjons og kontaktadresse

UFO-NORGE
v/Odd-Gunnar Røed
Postboks 124
3163 Borgheim
Tlf.: 33 38 65 00 m. autom. tlf.svarer
Fax: 33 38 33 68
Mobiltlf.: 917 93 210
E-post: unroed@online.no
Bankkontonummer: 2470.17.11390

Utsendelse av informasjon

Frank Lie
Nordlysveien 4 C
3113 Tønsberg
Tlf.: 33 32 70 84
E-post:
franlie@online.no

Rapportsentral og avd. UFO-NORGE Midt

Arnulf Løken
Engveien 6 C
7600 Levanger
Tlf.: 74 08 28 02
Mobiltlf.: 906 86 568

Redaktør Internett

Ole Jonny Brønne
Bygdøy Allé 117 B
0273 Oslo
Tlf.: 22 54 99 49
Mobiltlf.: 913 19 203
E-post: ole@ufo.no

Avdelinger og ledere

UFO-NORGE Øst

Stein Carlsen
Gimleveien 51
1358 Jar
Tlf.: 67 58 07 25
E-post: sca.@sas.no

UFO-NORGE Sør - representant

Pål Reimund Skjold
Postboks 550 Madla
4090 Hafrsfjord
Tlf.: 51 55 68 74
E-post: pr_skjold@hotmail.com

UFO-NORGE Nord

Leif Norman Solhaug
Indre-Sand
8387 Fredvang
Tlf.: 76 09 40 02
Fax: 76 09 44 27
Mobiltlf.: 916 76 044 E-post: leif.solhaug@c2i.net

UFO-NORGE Vest

Finn W. Kalvik
Postboks 1155
5811 Bergen
Tlf.: 55 28 01 26

PROJECT HESSDALEN

v/Erling P. Strand
Bukholmveien, Ullerøy
1747 Skjeberg
Tlf.: 69 16 96 00
Fax: 69 16 80 18
E-post: Erling.P.Strand@hiof.no
Postgirokontonummer: 0809 4 02 23 56

Illustrasjoner

Carsten Bjørndal
Dramsveien 97
9010 Tromsø
Tlf.: 77 68 12 37
Mobiltlf.: 951 63 337

Oversikt over lokalgrupper tilsluttet UFO-NORGE

UFO-TØNSBERG

Røsselgata 15
3163 Borgheim
Tlf.: 33 32 16 64
Mobiltlf.: 957 03 467
E-post: obiwan32@hotmail.com

UFO-ROGALAND

Postboks 510
4304 Sandnes
Tlf.: 51 67 35 64
E-post: vardehei@online.no

AFGM

c/o Ole Morten Vestby
Stasjonsveien 92
1746 Skjeberg
Tlf.: 69 16 83 07

UFO-SANDEFJORD

Østerøyveien 401
3237 Sandefjord
Tlf.: 33 45 07 26

ASTRONOMI

Jan Qvam
Fløyveien 47
3080 Holmestrand
Tlf.: 33 05 23 64
E-post: jqvam@online.no

Vi oppfordrer våre abonnenter til snarest mulig å sende melding om adresseforandring til vår abonnementsadresse ved endring av bopel.

FRA REDAKSJONEN ...

Her er vi da endelig med vårt siste nummer for fjoråret, og nok et dobbeltnummer. I redaksjonen går livet sin skjeve gang og vi prøver å henge med i svingene, selvom det holder hardt - spesielt har dette gjort seg gjeldende i de senere år.

I denne utgaven har vi blant mye annet en artikkel om Project Hessdalen. Den gir en oppdatering av hva som er blitt gjort de siste snart 20 år, fra tilsynkomsten av "Hessdals-fenomenet" tidlig på 80-tallet, via etableringen av selve prosjektet i 1983, til det siste årets begivenheter med blant annet oppsettingen den automatiske målestasjonen (AMS). Vi er selvsagt klar over at Hessdalen har vært mye omtalt i dette tidsskrift tidligere (rimeligvis), men vi syntes det var på tide med en rekapitulering og "update" for nye og gamle lesere. For dem som har tilgang til Internett anbefales også sidene om Hessdalen og pekere til annen relevant informasjon.

Vår medarbeider i avd. Midt, Arnulf Løken (nå også leder for Rapportseralen - se melding og adresser på side 2 og 47) har skrevet en artikkel om UFO-observasjoner nær Bjugn i Nord-Trøndelag. Han har blant annet undersøkt spor ved et gårdstun etter en mulig landing i august i fjor. I tillegg omtales flere observasjoner av lysende fenomener i området både før og etter denne til-

dragelsen.

Det synes ellers som om interessen for UFO-fenomenet er i endring. Spesielt etter 50-års "jubileet" for saken i 1997, med avsløringer av både det ene og det andre (hvor det blant annet ble fremsatt mulige konvensjonelle forklaringer på Roswell-saken), har enkelte gått i seg selv og lurt på hva som *egentlig* har foregått i de siste 50 år. Etterforskere, tidligere med en viss affinitet til ET-hypotesen, har i noen tilfeller begitt seg vulgærskeptisismen i vold; andre profilerte skeptikere og "agnostikere" synes derimot at ET-hypotesen blir stadig mer spennende, noe som for et fåtall har utartet i ren new age-tallerken filosofi. Korsk som er, selv om begge leire kan argumentere forholdsvis fornuftig for sin sak er det opp til hver enkelt å selv vurdere bevisbyrden (eller mangel på sådan) for å prøve å komme til en konklusjon.

At gamle "tallerkentrende" kan endre standpunkt gjenspeiles i artikkelen "UFO-fenomenet er ikke verdt å undersøke" skrevet av en av Sveriges (forhen-værende) ledende UFO-etterforskere, Håkan Blomqvist. I artikkelen, hentet fra UFO-Sveriges interntidsskrift *Rapportnytt* fra januar i fjor, går han punkt for punkt igjennom argumenter som har ført til at han i de siste par år har forlatt all aktiv UFO-etterforskning etter mer enn 30 år i "bransjen". Han får umid-

delbart tilsvar fra lederen i UFO-Sverige, Clas Svahn, som mener at UFO-etterforskning tross alt har sin eksistensberettigelse, enten man anser ET-hypotesen som sannsynlig eller ikke.

Våre danske kolleger i Skandinavisk UFO Information har nå tonet flagg i UFO-saken. Ved et par anledninger i løpet av det siste året, har to fremstående medarbeidere i tidsskriftet *UFO-Nyt* ganske eksplisitt gitt ET-hypotesen det glatte lag, selvom de fremdeles har "døren på gløtt". Argumentene her er stort sett de samme som andre UFO-organisasjoner og etterforskere benytter: Etter mer enn 50 år med UFO-fenomenet, kan det fremdeles ikke fremlegges et eneste fullgodt bevis (såsom tydelig intelligent fremstilte gjenstander/artefakter etc.) på tilstedeværelsen av fremmede vesener. Dette til tross for alle nærkontaktsberetninger og andre tilsynelatende sterke indisier på det motsatte.

UFO-NORGE stiller seg som vanlig et sted i mellom skeptikere og troende. Vi anser fremdeles UFO-fenomenet for å være verdt ytterligere etterforskning, og inntar en åpen holdning til ET-hypotesen, selv om vi i utgangspunktet stiller med den etterhvert litt forslitte devisen om at "90%+ av observasjonene lar seg forklare".

Mentz Kaarbø

Artikkel	Side
Leder	3
Rapportnytt	4
Project Hessdalen	8
UFO-NORGE på Alternativmessen i Oslo Spektrum	16
Ukjent farkost landet ved atomvåpenbase	17
Landet et UFO ved Bjugn?	25
Nyoppdagede solsystemer	31
Intelligente radiosignaler fra rommet?	36
Ny video av vesen på Area 51	38
Leserbrev	41
UFO-fenomenet er ikke verdt å undersøke	42
UFO-fenomenet er verdt å undersøke	45
Nytt ansikt funnet på Mars	46
Nye romsonder til Mars	48
Bokanmeldelser	52
Intensivert leting etter signaler fra utenomjordiske sivilisasjoner	57
Astronomi og romfartsnytt	58
Presseklipp	64

RAPPORTNYTT

Ved Odd-Gunnar Røed

Det er lenge siden forrige oversikt fra sentralen (se *UFO* nr. 3-4 1997) og det har kommet inn en del rapporter siden den gang. Vår vane tro tar vi for oss de mest interessante sakene og det er nødvendigvis ikke bare kloss-hold observasjoner som her gjengis i sin helhet. I de tilfeller hvor UFO-fenomenet virkelig har manifestert seg synes vi det er viktig å bringe nyheten om dette videre.

Observasjonskategorier

NL - Nocturnal Lights - fenomener observert om natten, ofte som lyspunkt eller med begrenset vinkeldiameter (relativ utstrekning mindre enn fullmånen)

DD - Daylight Discs - fenomener observert i dagslys, ofte med klart avgrenset form

CE-1 - Nærkontakt av 1. grad - fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold

CE-2 - Nærkontakt av 2. grad - fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold og som etterlater seg fysiske spor

CE-3 - Nærkontakt av 3. grad - fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold, med levende vesener ("humanoider") i samband med dette

CE-4 - Nærkontakt av 4. grad - samme som CE-3; i tillegg blir observatøren(e) utsatt for "kidnapping" eller "bortførelse" mot sin vilje

Trondheim

Dato: 16. september 1978

Tidspunkt: Om ettermiddagen

Varighet: 20-25 sekunder

Farge: Blågrå

Lyd: Lydløst

Type: DD - Objekt som lignet et

"kjempebildekk" sett fra siden

Vi forflytter oss til 1978 og Trondheim.

Gerd Lillian Røkke Nilsen (45) og hennes mann Rolf Nilsen opplevde noe spesielt denne septembervelden:

"Det var om ettermiddagen, den 16. september 1978, jeg var nettopp kommet hjem fra Mallorca og var i ferd med å henge opp klesvasken etter ferieturen. Klesstativet står slik til at jeg har fri sikt utover fjorden i retning Stjørdal i øst og mot haugen i vest der jeg bor.

Til min store forbauselse oppdaget jeg et plutselig et merkelig objekt på himmelen, og ropte høyt og iltert på min mann. Jeg var livredd for ikke å få et øyenvitne til mitt livs største øyeblikk, nemlig oppdagelsen av et UFO!

Kjempestort kom objektet mot meg, i svært lav høyde (jeg bor vel 100 meter over havet), og min mann nådde fram og fikk sett UFOet sammen med meg. Jeg ble ikke redd; det var så spesielt og så spennende at nettopp jeg skulle få en slik stor opplevelse som det er å få se et enormt UFO. Min mann mente den måtte være på størrelse med en fotballbane. Den fór fort forbi og det hele var over i løpet av 20-25 sekunder.

Fargen var blågrå som røyk og objektet hadde form som et bildekk sett fra siden (se tegning). Overflaten var helt slett og hadde ingen utspring; hverken vinger, dører, kroker, muttere eller hjul var å se.

RAPPORTOVERSIKT

Linnom i Slagen utenfor Tønsberg

Dato: Høsten 1943

Tidspunkt: Om kvelden

Varighet: -

Farge: -

Lyd: -

Type: Tallerkenformet gjenstand om natten

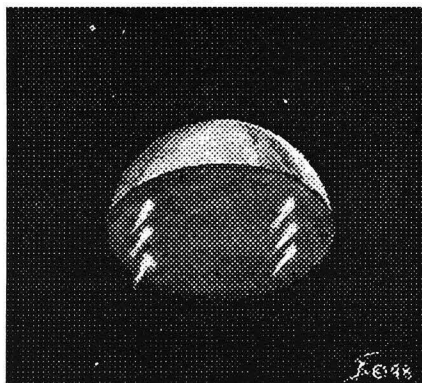
Pensjonist Andreas B. Brekke, den gang 18 år, hadde en høstkveld under Den andre verdenskrig en opplevelse som han har husket siden:

"Jeg var på vei hjem og hadde akkurat passert Linnom i Slagen. Stjernehimmelen lyste over meg og var slik den bare kan være uten luftforurensninger. Da oppdaget jeg plutselig en stor mørk "ting" i luften som fløy i retning mot der jeg befant meg. Den kom fra sydvest og hadde kurs mot nordvest. Hastigheten var jevn og svært høy, vesentlig høyere enn datidens jagerfly. Høyden over bakken anslo jeg til å være 1000 til 2000 meter. Ved første øyekast ble jeg svært overrasket; var ukonsentrert og kan i ettertid ikke beskrive "tingen" som annet enn en mørk masse mot stjernehimmelen.

Da gjenstanden var rett over meg så jeg at den var sirkelrund og hadde tre, fire eller fem "stikkflammer" på hver side. Det var lik avstand mellom "stikkflammene". Disse kunne ikke observeres når jeg oppdaget objektet og de forsvant umiddelbart etter at det passerte meg!

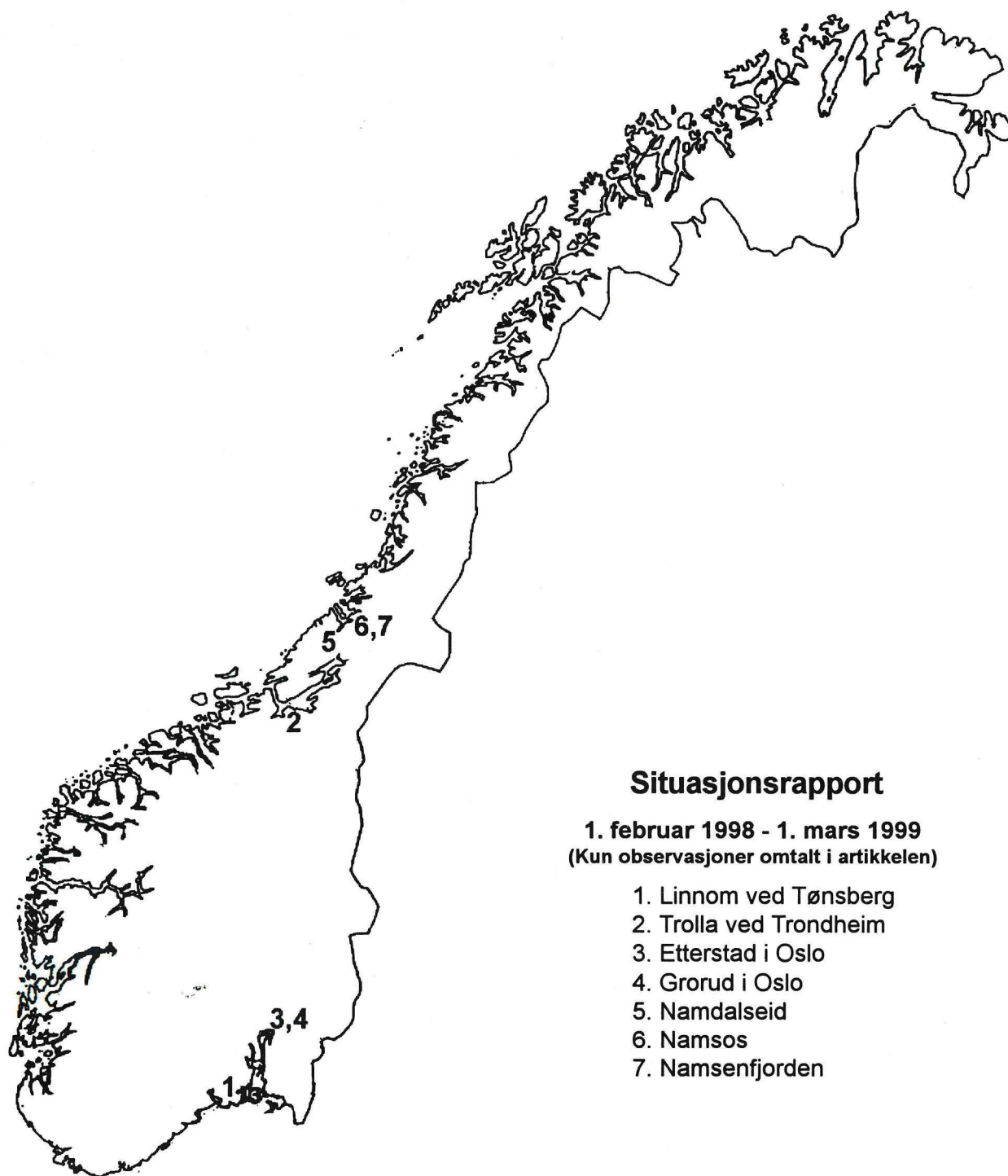
I det gjenstanden fjernet seg mot nordvest kunne jeg observere en kuppel over et flatt underlag. Etter den første overraskelsen vil jeg påstå at jeg var konsentrert med hensyn til å observere objektet i fase to og tre."

Brekke sammenligner objektets relative størrelse med fullmånen og mener at han så et luftfartøy. Det var vindstille, Månen var ikke oppe.

UFO-NORGE

RAPPORTSENTRALEN

Situasjonsrapport

1. februar 1998 - 1. mars 1999
(Kun observasjoner omtalt i artikkelen)

1. Linnom ved Tønsberg
2. Trolla ved Trondheim
3. Etterstad i Oslo
4. Grorud i Oslo
5. Namdalseid
6. Namsos
7. Namsenfjorden

Oversikt over de viktigste observasjonene som er registrert i tiden 1. februar 1998 til 1. mars 1999. Rapporter hvor observasjonsstedet er merket med * er omtalt i artikkelen.
NNT = Norsk normaltids; NST = Norsk sommertid.

Observasjonsdato	Begynnelses-tidspunkt	Varighet	Observasjonssted	Ant. vitn.	Beskrivelse	Even ident
Høst 1943	Kveld	6-10 sek.	Linnom 3114 Tønsberg	1	Mørk sirkelrund gjenstand *	
Sommer 1967	Dag	2-3 min.	7690 Mosvik, Verdal	1	7 sammenhengende lysende kuler	
Februar 1969	20.00	5 min.	7800 Namsos	Flere	Blank gjenstand med kjegleformet lyskaster	
Høst 1975	19.00	Ca. 3 min.	7863 Overhalla	3	Lys beveget seg i Z-kurs.	
Mars 1977	19.30	2-3 min.	Nordsjøen Brønnøysund	1	Lys i stor fart på himmelen, sett fra båt.	
Mars 1978	19.30	25-30 min.	Røyrvik 7894 Limingen	1	1 kule ble til 5, i forskj. farger, så til 1.	
16.09.78	15.30	20-25 sek.	7069 Trolla	2	Grått beveg. obj., stort som en fotballbane *	
15.01.79	17.55	2 min.	5685 Uggdal, Stord	3	2 orangerøde kuler i fart, samme obs to ggr.	
Vår 1980	07.00	4 min.	7760 Snåsa	2	Sølvblankt tallerkenformet obj. i bevegelse.	
Vinter 1985/6	18-19 NNT	2 min.	7863 Skage	2	4 lys på vei sørover med lik innb. avstand.	
Medio sept. 86	22.45 NST	1-2 min.	0601 Etterstad, Oslo	1	Stort objekt beveget seg langs bakken. *	
05.02.89	21.05 NNT	5 min.	0911 Vestli Grorud	2	Et sterkt puls. lys, så 2-3 lys, så et 3-kantet*	
Juni 1989	01.00 NST	2 min.	7600 Levanger	1	To store orange kuler, ned mot vannflaten.	
Sept/okt. 92	03.30	2 min.	7750 Namdalseid	2	Stort sigarformet objekt nær bil. *	
Februar 1994	22.00 NNT	3 sek.	7800 Namsos	1	Stort sigarformet objekt fjernet seg raskt. *	
Oktober 1994	01.30 NNT	30 min.	7800 Namsos	1	To blå obj. sendte signaler til flere kanter.	
09/10.12.94	14.00 NNT	3 min.	Setermoen Troms	1	Sigarformet, gult obj. steg og forsvant.	
15.04.97	07.18 NST	22 min.	6440 Elnesvågen Molde	2	Stor, rund, lydløs gj. stand orange med hale.	
Juli 1997	Natt	2 min.	3200 Sandefjord	1	Beveg. lys på himmelen, stoppet og forsv.	
Juli 1997	22.00 NST	3 min.	3227 Sandefjord	1	Bevegelig lys forsv. Gjentagelse 3t. Senere	
05.07.97	00.45 NST	1 t. 25 min.	Fjone 3854 Nissedal	4	Som en stor stjerne, beveget seg i mønster.	
11.07.97	16.00 NST	5 min.	7822 Bangsund	2	Sigarformet, lydløst, obj. forsv. ut i rommet	
14.07.97	03.47 NST	5-10 sek.	Skjernøy 4500 Mandal	2	Obj. lyste opp hytte, passerende på avstand.	
18.07.97	16.00 NST	3-5 min.	POSTSTED + NR. ?	2	Søvfarget obj. m. vinger *	
Primo sept. 97.	Solnedg.	5-7 min.	Momarka 7600 Levanger	2	Lysende ting forsvant i solnedgangen.	
17/18.12.97	21.45 NNT	20 min.	5685 Uggdal	1	Rødt lysobj. beveget seg rundt i området.	
06.01.98	06.15 NNT	30 sek.	Fossbrenna 7800 Namsos	1	Lysende obj. kom mot vitne, dro så til værs.	
18.01.98	17.45 NNT	10 sek.	Y. Olden 7168 Lysøysundet	1	7 kraftige blink fra lydløst, bevegelig obj.	
31.01.98	23.40 NNT	10 min.	7700 Steinkjer	1	Nordlyslign. fenomen, blinket i flere farger.	
03.03.98	21.45 NNT	5-10 min.	6639 Torvikbukt	7	Orange obj. som raknet, brant og falt i sjøen	
03.04.98	04.25 NST	20 sek.	Granåslia 7047 Trondheim	1	Lysende obj. øket i str. før den dro av sted.	
04/05.04.98	21.50 NST	15 min.	7863 Overhalla	3	Kraftig lys beveget seg i forskj. Retninger.	
17.05.98	00.09 NST	6 min.	Rælingen 2000 Lillestrøm	1	Blendende gulhvitt lys i store bevegelser.	
21.06.98 I	02.35 NST	8-12 sek.	6500 Kristiansund	2	1 ble til 2 lysende blå obj. før over himmelen.	Mete
21.06.98 I	02.40 NST	5-10 sek.	0390 Oslo	1	2 lysende hvite obj., vislende lyd, stor fart.	Mete
21.06.98 I	02.45 NST	7-8 sek.	3229 Sandefjord	3	2-3 lysende gulhv. obj. i stor fart o. himmelen	Mete
05.08.98	22.25 NST	2-3 sek.	3170 Sem	2	Lydløst, stort lys, beveget seg og sluknet.	
15.08.98	23.50 NST	8 min.	Grimsdalen v/Dovre	1	Obj.(stjerne?) bev. sakte mot høyre.	
16.08.98	00.15 NST	10 min.	Dølbekken 2560 Alvdal	3	Metallisk blå lys med firkantformasjon under.	
23.08.98	09.32 NST	15-20 min.	1182 Oslo	1	Obj. m. hale beveget seg opp skylaget.	
27.08.98	03.30 NST	45 min.	6800 Førde	2	Nordlys + flere lys som før over himmelen.	
08.09.98	00.00 NST	Hele natten	4500 Mandal	2	Div. lys kommer og går.	
09.09.98	21.30 NST	1 t.	4596 Eiken Lyndal	Flere	Lys i fart med skiftende rødlig farger.	
11.09.98	09.45 NST	10 min.	8680 Trofors	2	"Levende" gulorange lys. Forsvant over åsen.	

I = Meteoritt som ble sett av mange mennesker fra Kristiansund i nord til Sandefjord i sør. Den delte seg først i to, så i tre, med et smell som ble oppfattet i Moss. Ca. et dusin mennesker ringte Rapportsentralen om denne hendelsen.

På overflaten var det noe som lignet kamuflasjemerker, de så ut som glass eller vinduer og var helt sorte. Hele objektet hadde samme farge som skyene omkring. Det var lydløst og uten synlige lys.

Jeg kan ikke huske at det var vind på bakken, men skyene beveget seg i stor hastighet fra vest mot øst. UFOet fløy i motsatt retning, fra øst mot vest, fra Stjørdal mot Trolla (og Trondheim). Den forsvant over haugen vestover, der vi ikke har noen utsikt."

Etterstad i Oslo

Dato: Ca. 15.- 20. september 1986

Tidspunkt: 22.45+

Varighet: 1 minutt

Farge: Gråbrunt

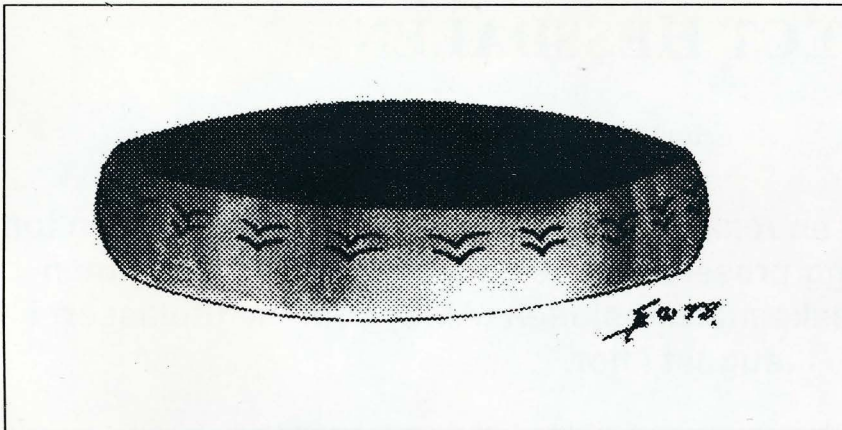
Lyd: Ingen

Type: CE-1

Observatøren som var 53 år i 1986, vil være anonym. Han forteller følgende:

"Jeg er på terrassen til leiligheten min, kl. 22.45-23.00, ca. 15. - 20. september 1986, umiddelbart etter tilbakekomst fra

en jakttur på Vestlandet. Ser oppover mot Bryn på nordsida av Alnaelva. Det er et ubebygd område der, en slette langs elva som går opp mot en gammel fabrikkbygning nedenfor Bryn jernbanestasjon. (Det er en øde, ubebygd strekning som jeg anslår til å være ca. 300 meter lang og som går langsmed elven på nordsiden). Ca. 60-70 meter fra terrassen i østlig retning mot sletten ser jeg et rundaktig objekt, stort som et gammeldags "husbankhus" på landet (diameter

Trondheim, 16. september 1978.

kanskje 6-10 meter). På farge virker det gråbrunt i mørket, som et stort vepsebol. Det er lys rundt objektet og jeg oppfatter det som at det er "liv og røre" rundt det. "Sikkert noen som skal lette med en varmluftsballong", er min første reaksjon. Jeg betrakter det som foregår. Etter maksimum ett minutt forsvinner lyset og det er slutt på "liv og røre". Objektet letter uten en lyd og er helt mørklagt. Det svever stille over Alnaelva inntil det forsvinner i mørket oppover nordhellinga ved Fagerli.

Jeg regner med at det er folk igjen på sletten der jeg observerte alt sammen, og forlater derfor terrassen. Jeg springer ned trappen fra tredje etasje der jeg bor, ut og bort mot observasjonsstedet. Der er alt dødt og stille, ikke et menneske å se. Ingen merker etter noe. Tiden det tar fra jeg forlater terrassen til jeg er ved observasjonsstedet er maksimalt ett minutt. Regner ikke med at eventuelle deltakere på bakken kan være helt ute av syne etter så kort tid."

Observatøren har ikke snakket med andre i blokken om observasjonen (!) og

har heller ikke hørt noe om hendelsen fra annet hold.

Groruddalen i Oslo

Dato: 5. februar 1989

Tidspunkt: 21.05

Varighet: 5 minutter

Farge: Svart med gule blinkende lys

Lyd: "Dampsusende"

Type: Objekt på fem meters hold

Inger Marie Hageli (42) forteller om sin og sønnens observasjon fra stuevinduet hjemme i Groruddalen.

"Min sønn (9) og jeg satt og så på TV. Klokken var 21.05, det var mørkt og veldig kaldt ute. Plutselig fikk jeg se et sterkt lys i øyekroken over Storo (i Oslo) og sa til min sønn at "det var et rart lys". Jeg gikk ut for å observere fra verandaen. Med det samme jeg gikk ut, ble lyset punktvis eller trinnvis større. Jeg ropte på min sønn, og løp inn etter fotoapparat og kikkert. Jeg tok fotoapparatet og min sønn tok kikkerten. Jeg har alltid to fotoapparater liggende klare med film i; men det viste seg siden, da vi skulle fremkalle filmen at kameraet var tomt. Dette

Etterstad i Oslo, ca. 15.- 20. sept. 1986.

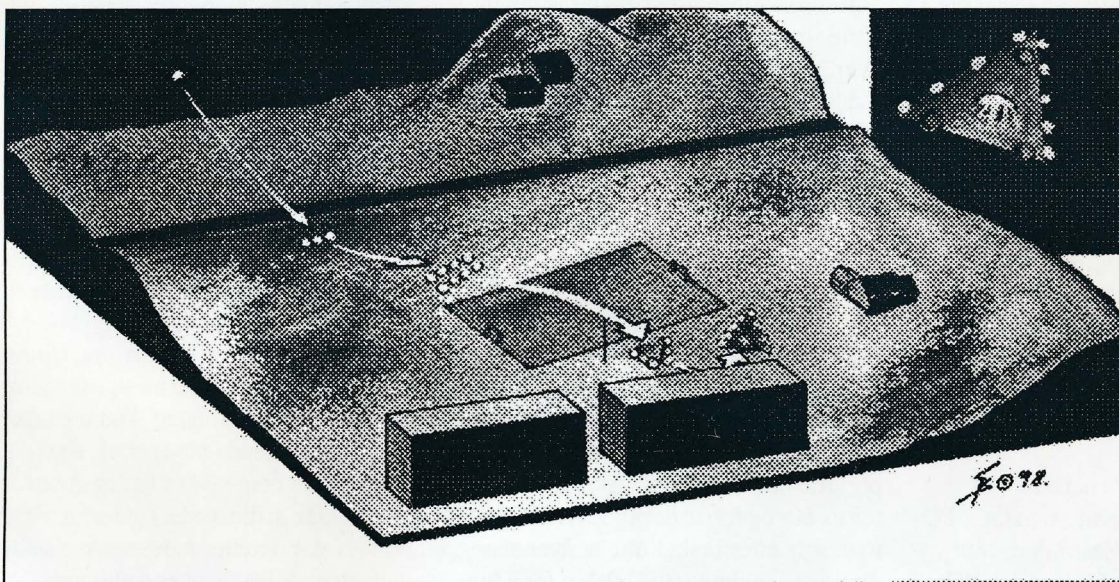
har jeg aldri kommet over og det synes like merkelig som selve hendelsen. Ikke minst var det veldig synd, og noe tilsvarende har aldri skjedd, verken før eller siden.

Av fenomenet så vi først et sterkt, gult pulserende lys. Deretter skiftet fenomenet karakter og så ut som 2-3 lys. Etter dette igjen kunne vi se to rader med lys og så ett trekantet objekt med gule lys på begge sider. Sistnevnte syntes å være så stort som en personbil.

Det ligger en liten fotballbane rett ved blokka vi bor i som er utstyrt med en stor lysmast. Objektet måtte svinge unna for ikke å krasje i den. Samtidig begynte den å stige på skrå oppover og mot verandaen vår. Lysmasten står ca. 20 meter fra blokken, så objektet kom ganske nært.

Etter å ha "rykket" så nær verandaen det kunne komme, steg det langsomt oppover med en fresende "dampsusende" lyd. Objektet var da kun fem meter over hodene våre. Svart, trekantet,

Fortsettelse på side 30

Groruddalen i Oslo, 5. februar 1989.

PROJECT HESSDALEN

Av Erling Strand

I denne artikkelen gir Strand en rekapitulering av hele Project Hessdalen for nye og gamle lesere. I tillegg presenteres de seneste resultater sammen med bilder fra den automatiske målestasjonen (AMS) som ble utplassert i august i fjor.

De aller fleste av *UFOs* lesere har selvsagt hørt og lest om UFO-fenomenet i Hessdalen og prosjektet for utforskningen av dette, Project Hessdalen. Etter snart 20 år med fenomenet kan det imidlertid være på sin plass å presentere en oversikt over hva som har skjedd fra starten til i dag, i tillegg til planer for fremtiden. Denne artikkelen, skrevet av lederen for Project Hessdalen, gir leserne den nødvendige oppdatering.

Hessdalen

Hessdalen ligger i Holtålen kommune, om lag 120 kilometer sør for Trondheim. Dalen ligger i nord-sydlig retning og er omtrent 12 kilometer lang. Dalsidene utgjøres av en fjellkjede i vest, som går i nord-nordvestlig retning. Lengst nord på denne fjellkjeden finner vi Finnsåhøgda, videre mot sydvest finner vi Fjellbekkhøgda, Båttjørnhøgda og Røhovda. Fjellene er mellom 1063 og 1088 meter over havet.

Dalsiden i øst går i nord-sydlig retning, og utgjøres av Rognefjell lengst i nord, deretter Stordalshøgda og Ratvollfjellet. Disse er fra 917 meter til 995 meter høye.

Helt sør i dalen ligger to innsjøer, Højsjøen og Øyungen; sistnevnte noe lenger mot vest.

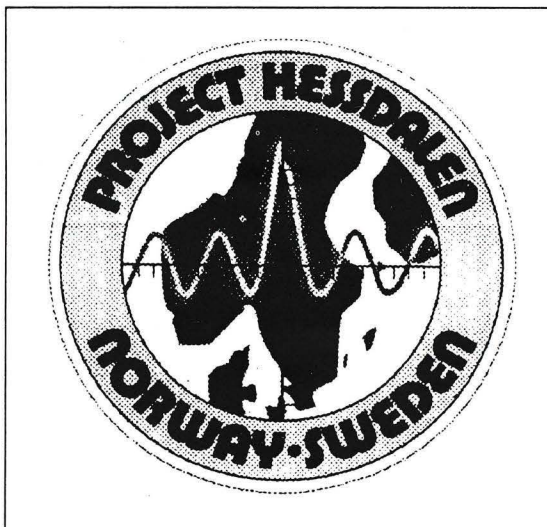
Antall innbyggere er ca. 200. De bor i hovedsak langs hovedveien, som går på den østlige siden av dalen, i en høyde av rundt 700 meter over havet. Sør i dalen er det en kirke, en dagligvarehandel og et samfunnshus.

Hele området er mineralrikt. Det har tidligere vært mye gruvedrift i området hvor det har vært tatt ut kobber, jern og svovel.

UFO-fenomenet i Hessdalen

I desember 1981 begynte en stor UFO-observasjonsbølge i Hessdalen. Innbyggerne så merkelige lysfenomener i dalen,

ofte observert mot en av fjellsidene. Gjennom hele vinteren 1981/1982 og 1982/1983 var det svært stor aktivitet. På det meste kunne fenomenene bli sett opp til 20 ganger i uken. De fleste rapportene kom om høsten og vinteren, når det var

mørkt ute. Det var også snakk om dagslysobservasjoner hvor observatørene beskrev et definert objekt, men disse rapportene var i mindretall. I mer enn 80% av rapportene kunne observatørene fortelle om et stort intens lys.

Observasjonsbølgen ("UFO-flapen") varte til våren 1984. Etter at denne var over ble antallet observasjoner sterkt redusert, selv om fenomenet fortsatt var til stede. I de senere år har antallet observasjoner ligget på ca. 20 i året.

Media fikk raskt kjennskap til det som foregikk i Hessdalen, og mange aviser skrev om det. Det medførte at mange personer reiste dit, og flere fikk se UFO-fenomenet selv. Mediaoppmerksomhet medførte også at det etterhvert kom en del usaklige og tildels sjikanerende oppslag. Etter noen år førte dette til at lokalbefolkningen ikke lenger ville rapporterte om sine observasjoner. På slutten av 80- og første del av 90-tallet måtte man som etterforsker ofte henvende seg direkte til innbyggerne i dalen for å inn-

hente rapporter.

I de senere år har dette imidlertid bedret seg, spesielt etter at vitenskapen har kommet mer inn i bildet, med forskere som tar fenomenet på alvor.

UFO-fenomenet i Hessdalen manifesterer seg på forskjellig vis. I de fleste tilfeller kan det ses som et intenst lys, med gul eller hvit farge; ved sjeldne anledninger også blått, rødt eller grønt. Da det i en del tilfeller har vært mulig å anslå størrelsen på fenomenene (de har beveget seg foran kjente landskapsformasjoner) har man funnet ut at diameteren varierer fra noen få centimeter til flere meter. Opp til 20 meter er blitt rapportert.

Noen ganger er det flere lyskilder på samme fenomen, med forskjellige farger. Eksempelvis et gult lys med et rødt lys over eller under, to gule lys med et rødt lys foran, eller

en ansamling av mange lys med forskjellige farger. I noen få tilfeller er fenomenet observert som et "svart objekt". Formen på dette "objektet" er forskjellig, noen ganger er det ovalt. Det svarte objektet kan også ha lyskilder på seg.

Noen ganger kan fenomenet se ut som et objekt, ofte sigar- eller tallerkenformet. Det er spesielt i slike tilfeller at romskipshypotesen blir fremholdt som mulig forklaring på Hessdalsfenomenet.

Alle de ovennevnte varianter er observert i Hessdalen. Imidlertid er det det klassiske lysfenomenet som er dominerende og som er best dokumentert. Alle foto som er tatt av Hessdalsfenomenet, viser dette lysfenomenet.

Hessdalsfenomenet kan ha uregelmessige bevegelser, ofte med hurtige skiftninger i bevegelsesretningen. Andre ganger kan det ha svaierende bevegelser, som om det fløt på en bølge. Man har også sett at det har stått stille nede i dalen i flere minutter, for deretter å bevege seg sakte omkring i lav høyde over dalbunnen.

Project Hessdalen

Project Hessdalen ble initiert 3. juni 1983 etter at det i halvannet år hadde vært gjort mange UFO-observasjoner i området. Da ingen etablerte forskningsinstanser gjorde noe med dette, bestemte noen frivillige fra UFO-NORGE, UFO-Sverige og Förening för Psykobiophysik seg for å danne "Project Hessdalen". Prosjektet var fra starten av helt uten organisatorisk kobling til de ovenfornevnte foreninger.

Project Hessdalen ble først organisert med en arbeidsgruppe på fem personer og en rådgivende komité bestående av seks personer. Prosjektet fikk en "flying start" da det ble presentert på BUFORAs konferanse i London i august 1983. I løpet av høsten 1983 ble en feltaksjon planlagt. Vi fikk hjelp med dette arbeidet av forskere fra blant annet Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) på Kjeller, samt universitetene i Oslo og Bergen. De to sistnevnte institusjonene hjalp til med å skaffe til veie instrumenter.

Den første feltaksjonen ble gjennomført fra 21. januar til 28. februar 1984.

Totalt deltok 40 frivillige fra Norge og Sverige. Selv om UFO-aktiviteten var mindre enn vintrene 81/82 og 82/83, ble det gjort hele 53 observasjoner av Hessdalsfenomenet i løpet av feltaksjonen. Det ble samtidig gjort flere registreringer på noen av instrumentene.

UFO-fenomenet ble registrert på radar. En gang viste radaren et objekt som hadde en hastighet på 30 000 km/t. Ved flere anledninger kunne dessuten observatørene følge et objekt på radaren med tydelig definert bane uten at det var synlig med det blotte øye.

Ved hjelp av en såkalt spektrumanalysator kunne man noen ganger måle unormal støy i det elektromagnetiske spekteret. Et magnetometer registrerte også magnetiske pulsasjoner som falt sammen med visuelle observasjoner.

Den mest forbløffende registreringen som ble gjort i løpet av de to prosjektperiodene var imidlertid fenomenets reaksjon på laserlys. Ved én anledning ble det på kveldstid observert et sterkt blinkende lys mot horisonten. En rød laser (som inngikk i instrumenteringen)

ble rettet mot fenomenet. Umiddelbart ble blinkfrekvensen doblet. Når laseren etter noen sekunder ble tatt bort fra lyset, gikk blinkfrekvensen tilbake den opprinnelige. Ved å gjenta dette noen ganger fant man ut at blinkfrekvensen ble doblet 8 av de 9 gangene som laseren ble rettet mot fenomenet.

En uke etter denne merkelige hendelsen hadde noen av deltakerne i prosjektet en annen selsom opplevelse. På bakken utenfor campingvognen (som utgjorde hovedkvarteret for prosjektet) ble det en kveld observert et rødt lyspunkt i snøen. Etter få sekunder begynte lyset å bevege seg rundt bena på observatørene, som forbløffet bare kunne stå og se på hva som utspant seg. Tross iherdige undersøkelser var det ikke mulig å finne frem til lyskilden eller årsaken til dette lyset.

Noe annet som også syntes merkelig var det faktum at instrumentene ofte sluttet å fungere rett før en visuell observasjon av fenomenet, for deretter å virke igjen rett etter at observasjonen var over. Dette medførte at vi ikke fikk måledata i forbindelse med den angjeldende ob-

PROJECT HESSDALEN - HISTORIKK

1983

Project Hessdalen startet 3. juni, da representanter fra UFO-Norge, UFO-Sverige og Föreningen for Psykobiophysikk hadde et møte i en hytte ved Sälen i Sverige. Observasjonene i Hessdalen hadde allerede pågått i over et og et halvt år uten at etablerte forskningsinstanser hadde gjort noe for å finne ut hva «det» var. På møtet ble det dannet en arbeidskomité, som bestod av Håkan Ekstrand og Jan Fjellander fra Sverige, og Leif Havik, Odd-Gunnar Røed og Erling Strand fra Norge.

Prosjektet ble presentert av Jan Fjellander den 27. august på BUFORAs 3. internasjonale UFO-kongress i England. Arbeidsgruppen hadde møter med blant andre professor J. Allen Hynek, og det ble dannet en rådgivende komité. I den satt J. Allen Hynek, prof. Jens A. Tellefsen, dr. Harley Rutledge og Paul Devereux.

I løpet av høsten 1983 ble det planlagt en feltaksjon i Hessdalen. Det skulle være mange måleinstrumenter og observatører i felten. Leif Havik hadde ansvaret for klargjøring i Hessdalen. Odd-Gunnar Røed hadde ansvaret for informasjonen ut til allmenheten og skaffe nok deltagere. Erling Strand hadde ansvaret for den tekniske siden av prosjektet. All instrumentering og måletaging, kontakt mot forskningsinstitutter og faglige samarbeidspartene.

Den 19. november ble det holdt et åpent møte i Hessdalen samfunnshus, for å orientere innbyggerne i Hessdalen om den planlagte feltaksjonen.

1984

Feltaksjonen i Hessdalen ble gjennomført fra 21. januar til 26. februar. I løpet av året ble resultatene bearbeidet og diskutert med flere forskjellige fagfolk.

1985

Resultatene fra feltaksjonen i 1984 munnet ut i en engelsk rapport (*Final Technical Report - Part One*) som ble gitt ut i begynnelsen av januar. En ny instrumentert feltaksjon ble gjennomført i perioden 12. til 28. januar. Feltaksjonen fortsatte deretter i nye 14 dager, uten instrumenter og med et redusert antall deltagere. Prosjektet fikk besøk av J. Allen Hynek 26.-27. januar.

1986 - 1992

Deltakelse ved blant annet flere fysikk-kongresser hvor Project Hessdalen ble presentert. Mediaomtale i Norge og i utlandet

1993

«Nye» Project Hessdalen blir initiert mot slutten av året, hvor det utarbeides konkrete planer for opprettelsen en automatisk målestasjon i Hessdalen. Forberedelser til en internasjonal konferanse om Hessdalsfenomenet

1994

Et internasjonalt seminar (konferanse) ble arrangert i Hessdalen i dagene 24.-27. mars. Konferansen samlet 26 vitenskapsfolk fra flere land, i hovedsak fysikere («First International Workshop on the Unidentified atmospheric Light Phenomena in Hessdalen»).

1995

En ekspedisjon til Australia ble gjennomført i begynnelsen av oktober, sammen med blant andre Paul Devereux. (Se UFO nr. 1 1996.)

servasjon. Da dette kun skjedde i forbindelse med observasjoner, fikk man det inntrykket at det hadde noe med fenomenet å gjøre. Heldigvis skjedde ikke dette hver gang, så vi fikk mange måledata likevel.

Uansett var vi ikke forberedt på denne effekten, og en nøyaktig registrering av slike hendelser ble dessverre ikke gjort. Mye av det ovennevnte kunne være tilfeldigheter, men når det samme gjen- tar seg mange ganger får man en følelse av at det ikke bare kan være slik.

Feltaksjonen i 1984 resulterte i en engelskspråklig rapport med tittelen *Project Hessdalen 1984 - Final Technical Report Part One*, utgitt i januar året etter.

En ny feltaksjon ble gjennomført i løpet av januar og februar 1985. Denne gangen var det enda flere deltagere, også fra Finland. Feltaksjonen ble gjennomført i to 14 dagers perioder. Første periode pågikk fra 12. til 28 januar. Her ble det anvendt samme type instrumenter som året før. De neste 14 dagene ble det ikke anvendt instrumenter og det var kun tre personer på

vakt. Denne oppdelingen ble gjort for å sjekke om observasjonshyppigheten på noen måte ble "påvirket" av at instrumenter var i bruk.

Dessverre var værforholdene betydelig dårligere enn året før, dessuten hadde observasjonshyppigheten - i den grad det kunne kontrolleres - sunket vesentlig i forhold til i 1984. Ingen fenomen ble derfor observert i løpet av den første perioden. I den andre perioden ble noen få observasjoner gjort, værforholdene var også bedre da. Dermed fikk vi ikke funnet ut om det var noen sammenheng mellom observasjoner av fenomenet og nærværet av instrumenter.

Etter feltaksjonene i 84' og 85' har prosjektarbeidet i hovedsak gått ut på å spre informasjon om resultatene fra disse, blant annet for å få flere vitenskapsfolk til å forske på fenomenet. Resultatet av disse anstrengelsene har vært positive. Prosjektets resultater har vært presentert på flere fysikkkonferanser, blant annet i Ungarn i 1990, i USA og Russland i 1992, i Østerrike i 1993, samt Norge og Skottland i 1994.

Nye Project Hessdalen

Det nye Project Hessdalen ble startet i slutten av 1993. Et av målene var å utplassere en helautomatisk målestasjon i Hessdalen, som skulle sende måledata direkte på Internett. Denne gangen ble prosjektets hovedbase lagt til Høgskolen i Østfold, under ledelse av undertegnede.

Det ble først arrangert en vitenskapelig konferanse i Hessdalen i mars 1994. Den samlet 27 forskere fra 8 land. Etter dette ble det gjennomført tre studentprosjekter på høgskolen, hvor man undersøkte hvordan en slik automatisk målestasjon skulle fungere. Året etter, i 1995, ble det kjøpt inn en Silicon Graphics arbeidsstasjon til målestasjonen. Det ble gjennomført studentprosjekter som utviklet programmer til denne, både i 1995 og 1996. Først i 1998 var programmene var gode nok til at målestasjonen kunne utplasseres. Alt ble montert inn i en container, som skal gjøre det enklere å flytte stasjonen dersom andre aktuelle "UFO-områder" skulle dukke opp.

1996

En fargebrosjyre som beskriver Project Hessdalen, ble utarbeidet i samarbeid med Holtålen kommune.

I juni og juli var Bjørn Gitle Hauge på en seks ukers studietur til CNR - Radioastronomy station i Medicina, Italia.

Et engelsk TV-team var i Hessdalen i begynnelsen av august for å gjøre opptak til en dokumentarfilm. Filmen, som var på 50 minutter ble vist i Channel 4s vitenskapsserie Equinox i begynnelsen av november, og Discoverys vitenskapsserie Sci Trek i mars 1997.

En ekspedisjon til Mexico ble gjennomført i tiden 20. til 30. august. Hovedhensikten med reisen var å gjøre de siste opptakene til dokumentarfilmen nevnt over. Med på denne turen var blant andre Paul Deveraux og David Fryberger. (Se UFO nr. 3 1996.)

Det ble inngått en avtale med Haldalen kurs- og øvingssenter (v/Geir Jensås) om at han skulle foreta undersøkelser og skrive rapport når det ble gjort observasjoner i distriktet. Rapporten skulle sendes Project Hessdalen ved HiØ. Et eget rapportskjema ble utarbeidet til dette formål.

NRK-medarbeider Jan Barwin var i Hessdalen i dagene 1. til 3. oktober før å gjøre videoopptak av observatører. Dette ble gjort for å få en mer fullstendig dokumentasjon av de observasjoner som er gjort i Hessdalen.

Verdens Gang bringer den 11. oktober en lengre artikkel om Hessdalen.

Jan Moen dannet selskapet Info Hessdalen A/S som tilbød en teletorg-tjeneste. Det er et automatisk, menystyrt system hvor man kan høre om de siste observasjonene, vitnefortellinger, generell informasjon om Hessdals-fenomenet eller du kan legge igjen din egen UFO-observasjon. (Pris høsten 1996: Kr.8,75 per minutt, på tlf. nr.: 820 10 044.)

1997

07.02. - Erling Strand var i Hessdalen for å bli intervjuet av NRK, for programmet Schrödingers Katt.

03.03. - Et innslag om Project Hessdalen ble sendt i Schrödingers Katt, NRK 1

11.03. - Erling Strand holdt foredrag om Project Hessdalen på IASTEs Næringslivsdag 1997 ved Norges Landbrukshøgskole

14.03. - Kommunestyret i Holtålen diskuterte mulighetene for å lage et opplevelsessenter for turister (presentasjon av Hessdalsfenomenet)

18.03. - 3. klasse-studentene ved Høgskolen i Østfold avsluttet eksamen og skulle heretter bruke hele sin tid på sine avsluttende prosjektoppgaver, flere av dem med direkte tilknytning til Project Hessdalen: UNIX-stasjonen, som arbeider med kommunikasjonssentralen og billedbehandlingen, samt Automatisk målesystem, som samler inn og bearbeider data fra sensorer. Resultatene fra disse prosjektene ble demonstrert i tiden 10. til 12. juni 1997 på utstillingen Expo97.

09.04. - Alle Project Hessdalens hjemmesider sider ble kontrollert før de ble flyttet til en ny maskin (server).

10.04. - En ny side om firmaet Info Hessdalen A/S ble lagt inn.

17.04. - En søkerutine er ferdig

20.05. - Nye sider Project Hessdalens hjemmesider på Internett: En artikkel om Project Hessdalen, samt programmet til seminaret som ble holdt i 1994.

21.05. - Samarbeid med Triangelprosjektet. En foto- og film ekspedisjon til Hessdalen

22.05. - Første del av «proceedings» fra seminaret i Hessdalen i mars 1994, «A model for ball lightning» av David Fryberger sendt til trykkeriet.

25.06. - Målestasjonen testes ut på laboratoriet i Sarpsborg.

04.07. - «A model for ball lightning» av David Fryberger er ferdig.

18.08. - En container til å ha målestasjonen i ble innkjøpt

29.09. - En viktig konferanse avholdes i USA i tiden 29. september til 3. oktober. Konferansen munner ut i en rapport (den såkalte Sturrock-rapporten) som blir offentliggjort i juni påfølgende år, med tittelen *Physical Evidence related to UFO Reports*.

Den automatiske målestasjonen

Hessdalen automatiske målestasjon (AMS) ble satt i drift fredag 7. august 1998 klokken 22.00. Innen den tid var det en god del forberedelser. Den 25. april ble en egnet lokalitet funnet. Den lå ganske nært både strøm og telefon, slik at installasjonskostnadene ikke skulle bli så store. Lokaliteten var også i nærheten av Bjarne Lillevold, som skulle ha oppsyn med stasjonen. Avtalen ble inngått med Bjarne Lillevold, og søknad om plassering ble sendt til kommunen.

I løpet av sommeren ble stedet klargjort for oppstilling av containeren. Den 7. juli ble containeren hentet på Høgskolen i Østfold og kjørt til Haltdalen, noen kilometer fra Hessdalen. Der stod den inntil mandag 3. august, da containeren fikk sin endelige plassering i en fjellskråning på østsiden av dalen. Dagen etter kjørte undertegnede og student Martin Ranang Thorsen opp til Hessdalen. Onsdag morgen ble strøm og ISDN telefonlinje installert, og vi begynte monteringen. Først måtte vi bære alt utstyret opp til stasjonen, som lå ca. 200 meter opp fra veien i en bakke med god stigning. Vi ble etterhvert sliten av

alle turene opp og ned, men fikk heldigvis hjelp av Arnulf Løken, UFO-NORGES representant i Trøndelag, og Reidar Nordby, ingeniør på Høgskolen i Østfold.

Det var dessverre noen startproblemer. Blant annet røk strømforsyningen i den ene datamaskinen; ny ble tilsendt med flyfrakt. Alle problemene lot seg imidlertid løse, og fredag klokken 22.00 var stasjonen i drift. Et stort øyeblikk.

I målestasjonen er det to datamaskiner. Silicon Graphics maskinen analyserer bilder fra et CCD-kamera hvert sekund. Hvis den finner ut at det har vært noe interessant, starter den en videoopptaker og deretter sender den bildet ut på Internett. Dessuten tar den et bilde hver hele time, som også sendes ut på Internett.

Den andre datamaskinen er en Linux PC. Vi har stilt opp et magnetometer som registrerer magnetisk aktivitet i området, og som sender disse signalene til PCen. Hver time sendes også disse måleresultatene ut på Internett ("timebilde").

På denne måten blir både bilder og magnetometeravlesninger umiddelbart tilgjengelig for brukere av nettet.

Av alle alarmbildene som har kommet inn (flere tusen siden august i fjor), er det plukket ut noen få som er interessante. De blir lagt på en egen side på Internett. Disse bildene blir spesielt analysert og det utferdiges løpende rapporter. Les mer om dette på Internett-adressen: http://indy.hiof.no/~hessdalen/1999/index_n.html. Bilder fra i fjor ligger på http://indy.hiof.no/~hessdalen/1998/index_n.html

Alarmbildene finnes her: http://indy.hiof.no/~hessdalen/ams/index_n.html.

Det har vært mange "falske" alarmer.

Fortsettelse på side 15

De neste sidene:

På side 12 vises møteprogrammet for "the First international workshop on the unidentified atmospheric light phenomena in Hessdalen" i mars 1994. På side 13 gis en oversikt over den automatiske målestasjonen (AMS) sammen med et av de mange "interessante bildene" tatt av videokameraet. På side 14 presenteres en bildeserie tatt i desember i fjor som sannsynligvis viser Hessdals-fenomenet.

1997

10.10. - Observasjonshelg i Hessdalen i regi av Triangelprosjektet. (Observasjoner ble gjort!)

24.10. - Gjesteforelesning ved Universitetet i Tromsø

17.11. - Rapporten *Experimental Methods for studying the Hessdalen-Phenomenon in Light of the proposed Theories: a Comparative Overview* skrevet av dr. Massimo Teodorani og Erling Strand, går i trykken.

1998

11.02. - Mottatt tilbud på ferdig innredet brakke, tiltenkt målestasjon nummer to i Hessdalen (kr. 86350,-)

11.03. - Mottatt brev fra Holtålen kommune med detaljer (inkl. kart) ved plassering av målestasjonen

13.03. - Innhentet anbud på fremføring av strøm til målestasjonen (kr.14250,-)

17.03. - Planleggingsmøte om Hexagon98

19.03. - Foredrag i Realistforeningen i Bergen (studentforening ved universitetet)

21.03. - Containeren som skal inneholde målestasjonen, innredes av en studentgruppe

25.04. - Erling Strand og en studentgruppe var på ekskursjon i Hessdalen, bl.a. for å inspisere lokaliseringssted for målestasjonen

11.05. - Den engelske artikkelen «Spectrographic records» lagt ut på Internett

10.06. - Målestasjonen demonstrert på utstillingen Expo98.

15.06. - Student Martin R. Thorsen startet sin sommerjobb med å gjøre klar målestasjonen

19.06. - En ny side på Internett: Målestasjonens planlagte lokalisering i Hessdalen

22.06. - Alarmbilder fra den automatiske målestasjonen (AMS).

23.06. - Timebilder fra AMS er implementert på nettet.

29.06. - Sturrock-rapporten utgitt fra Stanford universitetet i USA

03.07. - En ny side på Internett: Bilder fra Hessdalen

07.07. - Containeren transportert til Holtålen kommune

08.07. - Målinger gjort av magnetometer ble testet

30.07. - Rapporten *Experimental Methods for studying the Hessdalen-Phenomenon in Light of the proposed Theories: a Comparative Overview* av Massimo Teodorani og Erling Strand er ferdig.

07.08. - Den automatiske målestasjonen (AMS) i

Hessdalen satt i drift klokken 22.00.

14.08. - Ny side på Internett: Interessante bilder fra målestasjonen.

29.08. - Hexagon98 gjennomførte en feltaksjon i Hessdalen helgen 29.-30. august

29.08. - Justering av kameraobjektivet på AMS

03.10. - Vifteanlegg montert på kameraet. Regner nå med at regndråper, snø og insekter ikke lenger vil komme inn på glasset foran objektivet.

09.-11. - Strand deltar på konferansen The Fourth European Meeting of the Society for Scientific Exploration i Valencia, Spania.

November-desember - AMS i full aktivitet. Flere hundre alarmbilder og noen titalls «interessante bilder» (hvor anomalier - Hessdals-fenomenet registreres) blir generert i denne perioden. Pågående analyser av sistnevnte kategori. Mediaomtale.

1999

Januar-mars - AMS i full aktivitet. Resultater de samme som for oktober-desember 1998.

First international workshop on the unidentified atmospheric light phenomena in Hessdalen

Time: Thursday 24. March 1994 - Saturday 26. March 1994

Place: Hessdalen, Norway (120 km south of Trondheim)

Programme

Wednesday 23. March

17.30 Registration
18.00 Short information
19.30 Dinner
22.00 Tour to Aspåskjølen

Thursday 24. March

08.00 Registration, — Coffee
09.00 Welcome /Erling Strand
 Project Hessdalen 1984/1985 /Erling Strand
10.00 Studies of Ball Lightning /Boris Smirnov
10.45 My theory of Ball Lightning /David Fryberger
11.30 Fireball dynamics in microwave field at atmosphere /Edward Manykin
12.15 — Lunch
14.00 The Hessdalen Phenomena, St.Elmos's Fire and Ball Lightning as Forms of Atmospheric Electricity /A.I. Grigor'ev
14.45 Is there yet an explanation of Ball Lightning /Gert H. Arnhoff
15.30 Long-living plasma formations in the atmosphere and their reproduction in the laboratory conditions /E. T. Protasevich
16.15 — Coffee break
16.30 The unidentified Atmospheric Light on new physical phenomena and observations /Bin Kun-Xu, Lin Qing Gai, Li Shengnan, Liu Dehua
17.15 How unique is Hessdalen /Hilary Evans
18.00 End 20.00 — Dinner

Friday 25. March

08.30 — Coffee
09.00 Philippine UFOs (St.Elmos) of the Volcanoes /Egon Bach
09.45 Earth Lights - History and latest research /Paul Devereux
10.30 A research plan for the acquisition and the analysis of UFO data /Massimo Teodorani
11.15 EM-recordings /Bjørn G. Hauge
12.00 — Lunch
14.00 A new project Hessdalen / Erling Strand
15.00 Group Work
17.00 Presentation of the group work.
18.00 Discussion
20.00 — Dinner

Saturday 26. March

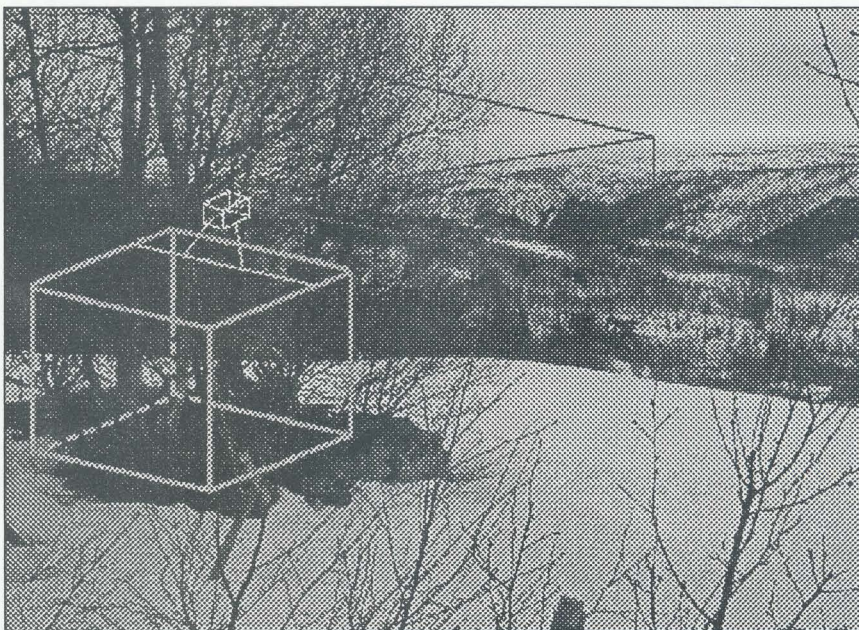
09.00 — Tour to the Hessdalen district and to the mountains.
20.00 — Dinner

Sunday 27. March

08.30 — Coffee
09.00 Final discussion and conclusion.
11.00 — Lunch
12.00 End

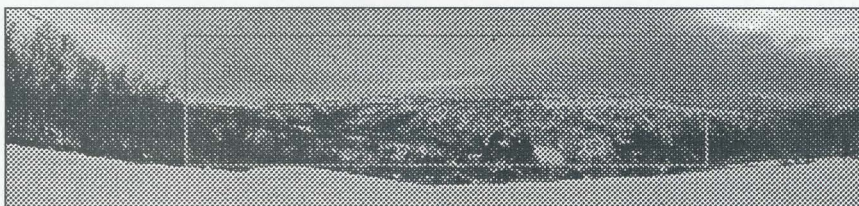
ErlingStrand foran den automatiske målestasjonen (AMS).

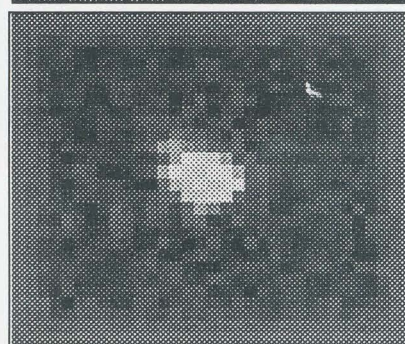
Bilde som viser utsikten fra AMS ("terningen" til venstre), samt bildevinkel til video-overvåkingskameraet.

Timebilde fra AMS, den 25. august 1998 kl. 09.00.

Panoramabilde over sørvestre deler av Hessdalen, med bildefeltet til kameraet inntegnet.

Over: Dette bildet ble tatt den 6. november 1998, klokken 05.06.42. Et lysfenomen kan ses til venstre, litt over midten av bildet hvis trykken er god. De fem lyspunktene som går fra venstre mot høyre under midten er vei- og boligbelysning noen hundre meter unna kameraet.

Gulfargen på lysfenomenet [ikke synlig i vår gjengivelse, red. anm.] er lagt på av analyseprogrammet for å indikere hvilket lys det reagerte på. På det lille bildet over til høyre er fenomenet sirklet inn. En sterk forstørrelse er vist på bildet under.

Det kan forøvrig se ut som at det har vært liten bevegelse på lyset. Dette vil bli tatt hensyn til ved den endelige analysen av bildet.

Foreløpig rapport 981214050002

Disse bildene (over, til høyre) er tatt den 14. desember 1998. Bildet over og nede til høyre klokken 05.00.02; de andre noen timer tidligere.

Klokken 01.02.43

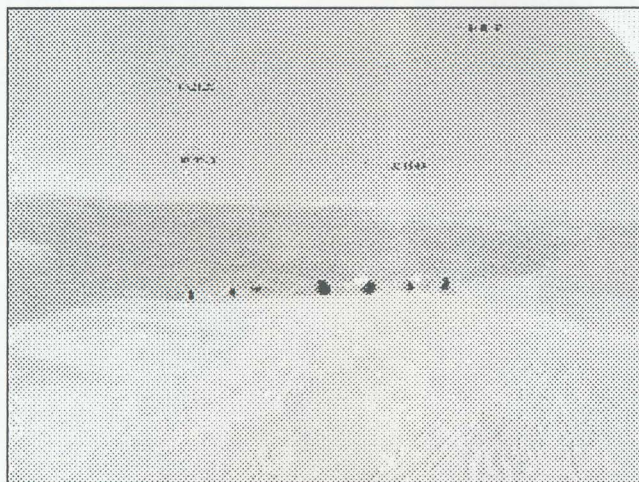
Klokken 02.14.49

Klokken 03.21.29

Klokken 05.00.02

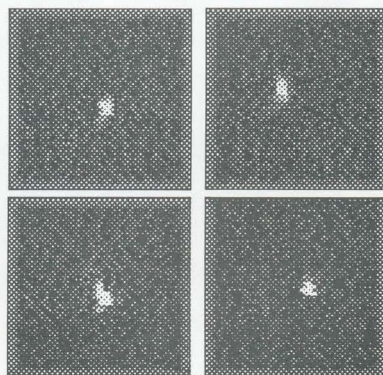
På bildet til venstre kan man se hvor høyt "lysfenomenene" befinner over Finnsåhøgda (vinkelhøyden). Lysene fra alarmbildene (de fire sorte "flekkenene") er invertet - det lyse blir sort - og lagt oppå et bilde tatt om dagen.

Det har ikke vært noen flytrafikk i området på de angjeldende tidspunkt. Mer informasjon vil forøvrig komme når videobåndet er ferdig analysert. (Status pr. 15. desember 1998.)

Til venstre: Maskeringsbildet som benyttes av analyseprogrammet for å filtrere vekk kjente, naturlige lyskilder fra bildefeltet.

Vi beklager kvaliteten på bildene, men grunnet produksjonstekniske svakheter er dette hva vi (foreløpig) kan få til.

Over: Forstørrelser av de fire lysfenomenene; bilder fra de forskjellige tidspunkt er vist regnet øverst fra venstre med urviseren.

"Interessante bilder" i 1999

Oppdatert: 29. Mars 1999

Mars

Bilde-990328234233	Bilde-990321211034	Bilde-990321201920	Bilde-990321201002	Bilde-990311035233	Bilde-990309234524
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Februar

Bilde-990228185558	Bilde-990227000833	Bilde-990225202024	Bilde-990221232517	Bilde-990217002028	Bilde-990212193602
Bilde-990209000800	Bilde-990207230352	Bilde-990207200145	Bilde-990207200027	Bilde-990207185256	Bilde-990202193450

Januar

Bilde-990129195947	Bilde-990129195856	Bilde-990127125930	Bilde-990127125732	Bilde-990127125234	Bilde-990127123214
Bilde-990127123037	Bilde-990126170303	Bilde-990122175446	Bilde-990122052638	Bilde-990118171942	Bilde-990118001948
Bilde-990118001836	Bilde-990118000618	Bilde-990118000519	Bilde-990118000502	Bilde-990117233733	Bilde-990117220032
Bilde-990117204116	Bilde-990117194649	Bilde-990117194616	Bilde-990117175922	Bilde-990115200306	Bilde-990114201628
Bilde-990114174010	Bilde-990114080734	Bilde-990113165006	Bilde-990112220845	Bilde-990112220822	Bilde-990112220806
Bilde-990112173647	Bilde-990112081543	Bilde-990112081520	Bilde-990112081349	Bilde-990112081319	

Den automatiske målestasjonen er installert i Hessdalen. Dataprogrammet, som analyserer bildene fra kameraet, reagerer på hurtige lysforandringer. Det vil da også kunne bli endel bilder av kjente "ting". De bildene som muligens viser Hessdalsfenomenet vil bli lagt (manuelt) hit. De vil bli nærmere undersøkt når video-tapen kommer til Høgskolen i Østfold, i Sarpsborg. Da vil det komme mer info om bildene som ligger her. Denne listen vil derfor også kunne inneholde bilder av "kjente lysfenomener". Du kan også se på de siste alarmbildene som kommer direkte fra målestasjonen, eller du kan se på de interessante bildene fra 1998.

Det er det gule (eller røde) lyset i bildene som er det interessante. Det er et sort-hvitt Panasonic kamera som brukes. Det er dataprogrammet som legger på en farge (gult eller rødt) på det lyset som den har reagert på.

Alarmbildene er nummerert med dato: De to første sifrene er året. Deretter følger måned, og dato. Deretter time, minutt og sekund. Vi kan ta et eksempel: Bilde med nummer: 980814000458 blir da: 98 er året, 08 er måned, 14 er dato, 00 er time, 04 er minutt og 58 er sekund. Bildet ble altså tatt den 14. August 1998, klokken 00:04:58. (ca. fem minutter over midnatt). - Legg også merke til at rekkefølgen av bildene er annerledes enn oversikten i 1998. Nå kommer de siste observasjonene først i tabellen.

Hvis det er flere observasjoner i løpet av en kort tid, kan man forvente at det er samme fenomen som det er tatt flere bilder av. De vil da bli plassert i samme rute i tabellen.

Oversikt over "interessante bilder" (d.v.s. hvor Hessdals-fenomenet er antatt registrert) i perioden januar-mars i år. Oversikten er hentet fra http://indy.hiof.no/~hessdalen/1999/index_n.html (modifisert).

Dette var vi forberedt på, men ikke at det skulle bli så mange. Dataprogrammet er laget slik at det reagerer på hurtige lysforandringer på en eller flere av bildeelementene ("pixels") på CCD-brikken i videokameraet.

Noe av det første vi fikk problemer med var at når det kom en regndråpe på beskyttelsesglasset foran kameraobjektivet ble lyset brutt, noe som bevirket en dertil hørende hurtig lysforandring. Et (falsk) alarmbilde ble umiddelbart tatt og sendt ut på nettet. (Et insekt kunne gjøre samme nytten!) Problemet ble forsøkt løst ved å montere en vifte som blåser bort regn og eventuell snø.

Et annet problem hadde sin årsak i at ikke alle småveier var filtrert bort fra det bildefeltet som var under kontinuerlig overvåkning ("sampling") av datamaskinen. Det medførte at det ble utløst falske alarmbilder hver gang en bil (med kjørellys) kjørte på en av småveiene. Dette problemet ble løst ved å lage en ny og utvidet filtreringsmaske over bildefeltet. (Se bilde på side 14).

Det er mange justeringsmuligheter i dataprogrammet, slik at det kan justeres til å virke optimalt. At systemet fungerer, har vist seg i det det allerede er registrert flere uidentifiserte lysfenomener.

De neste vi nå ønsker å gjøre er å plas-

sere ut et kamera nr. to, slik at vi kan ha muligheter til å bestemme avstanden til lysfenomenene ved hjelp av to-punkts triangulering. Vi må da kjøpe og montere et videokamera til. I tillegg må vi ha en kraftigere datamaskin, som er i stand til å analysere og regne på to bilder samtidig. Vi vil da ha muligheter til å lage en 3D-beskrivelse av fenomenets bevegelse. Resultatene vil legges ut på Internett.

Vi ønsker også å montere et kamera med zoom, som automatisk kan rettes mot, og følge et fenomen. Dette vil kunne ta nærbilder av det som oppdages. Også disse bildene vil bli lagt ut på Internett.

Ellers har vi et ønske om å installere en såkalt videobuffer i datamaskinen. Det har vist seg at videomaskinen starter for sent etter at en alarmstatus (med bilde) har oppstått. De 3 til 4 sekundene den

braker på å starte har noen ganger vært for lenge til at fenomenet har kommet med på båndet. Med en buffer ville systemet kunne lagre alle bildene fra det øyeblikk fenomenet ble registrert, noe som i seg selv krever en kraftigere datamaskin. De resulterende videosekvensene kunne umiddelbart bli gjort tilgjengelig via Internett.

Selve analysen av observasjonene/bildene tar lang tid. I dag utføres dette arbeidet på fritiden av undertegnede. Arbeidsmengden er nok til en heltidsstilling. På lengre sikt håper vi på at sponsorinntekter vil muliggjøre etableringen et lite forskningsinstitutt. Det kunne utvikle flere slike stasjoner, som kunne utplasseres på andre steder med tilsvarende UFO-aktivitet. □

For å kunne gjennomføre de planene som er skissert i artikkelen må prosjektet dessverre ha mer penger. Pr. i dag er alle midler som var sponset av Høgskolen i Østfold oppbrukt. Vi håper nok en gang at UFOs lesere vil gi sine bidrag til støtte for videre drift av Project Hessdalen. Stort eller lite beløp - alt hjelper.

Vennligst benytt følgende konto og adresse:

PROJECT HESSDALEN

v/Erling Strand

Bukkholmveien

Ullerøy

1747 Skjeberg

Postgirokontonr.: 0809 4 02 23 56

UFO-NORGE PÅ ALTERNATIVMESSEN I OSLO SPEKTRUM

Høstens årlige Alternativmesse ble også denne gangen avviklet i Oslo Spektrum. Arrangementet var som tidligere år ved Alternativt Nettverk, og foregikk i de to helgene 6.-8. og 13.-15. november. Med en inngangsbillett på kr. 100,- skulle en tro at folk ble skremt bort av prisen, men ingenting tydet på det. Det kan nevnes at i løpet av den tiden en av de under-

tegnede var der (Stein Carlsen), mellom kl. 10 og 16 på de to lørdagene, var det en jevn strøm med folk. Mangfoldet blant utstillerne var det ikke noe å si på. Også UFO-NORGE hadde funnet sin plass midt i blant sjamaner

og healere. Et ganske så spennende og eksotisk selskap får en si.

UFO-NORGE delte stand med NETI (Norwegian Organization for the Study of ExtraTerrestrial Intelligence), som er en ganske ny UFO-organisasjon i norsk sammenheng. Det var interessant å få møte deres representanter og høre litt om deres organisasjon også. De hadde blant annet med seg en grå "Alien"-dukke i oppblåsbar plast, samt en plasmalampe

som to av mange trekkplaster.

Og UFO-NORGE kunne jo ikke gjøre seg mindre gjeldende, så i all hast ble en liten blå oppblåsbar "Alien" satt ved siden av storebror. Ikke vet jeg om dette hjalp til å trekke folk til vår stand, men vi ble i alle fall godt besøkt. Vi fikk solgt en del bøker, samt forskjellige utgaver av tidsskriftet UFO. Spesielt 25-års ju-

En litt uerbødig presentasjon av de etterhvert mange alternativmessene.

bileumsutgaven [forrige nummer - nr. 1-2 1998] og som såvidt var ferdig fra trykkeriet, gikk som varmt hvetebrød.

Det var ganske artig å prate med folk som kom innom, og flere av dem delte

sine opplevelser og observasjoner med undertegnede. Her fikk vi flere adresser å sende ut rapportskjemaer til. Som ekstra bonus fikk vi noen flere abonnenter på tidsskriftet.

Hele fredagen (13. november) hadde UFO-NORGE ganske god plass på messen. Da vi møtte opp påfølgende lørdag sto det plutselig et svært "telt" foran plassen vår. Dette sjenerte oss litt siden vi ble noe bortgjemt. Til tross for dette ble

både vår og NETIs stand godt besøkt også denne dagen.

Forøvrig gjorde vi et varp ved å få vist et par UFO-dokumentarer på en stor-skjerm i Spektrum ("storsalen") hele lørdag og søndag.

Søndag 15. november var egentlig en liten UFO-messe i seg selv, i og med at det ble avholdt foredrag om UFO-fenomenet fra morgen til kveld. Både Erling Strand og Odd-Gunnar Røed holdt hver sine foredrag, i tillegg var det en paneldebatt.

Merkelig nok var paneldebatten ikke lagt til slutten av programmet, men ble tvertimot avholdt før alle foredragene var ferdige. Debatten (med redaktør for tidsskriftet *Alternativt Nettverk*, Øyvind Solum som ordstyrer) var grei og balansert. Panelet besto av et par personer som påsto å ha hatt nærkontakt med UFOer, en representant fra NETI, Erling Strand og Odd-Gunnar Røed fra UFO-NORGE, samt en representant fra Skepsis. I tillegg var det spørsmål fra salen.

Ole Jonny Brønne & Stein Carlsen

ALTERNATIVMESSE OGSÅ I BERGEN

I Bergen har Alternativt Nettverk arrangert en egen variant av Alternativmessene de siste årene. Helgen 5.-7. februar i år var messelokalene i byens storstue, Grieghallen (ikke konsertsalen) åsted for en samling av mennesker og stands som nok representerte mye av det samme som i Oslo Spektrum høsten før, omenn i en slags sterkt nedskalert, "vestlandsvariant". Også her var NETI representert med en stand, mens UFO-NORGE glimret ved sitt fravær denne gang. Imidlertid var vi indirekte tilstede, idet NETI-medarbeidere velvillig hadde stilt noe av den begrensede standplass (et bord og to stoler) til disposisjon for også å reklamere for og selge UFO-NORGEs tidsskrift.

Responsen for *UFO* var i følge de tilstedeværende heller laber; status etter messen var en håndfull solgte enkelt-numre og et par nye abonnenter. Heller ikke for NETIs del var utbyttet det forventede, på tross av et rimelig høyt antall besøkende.

Mentz Kaarbo

"INGVALDSEN, DRAMMEN" PÅ ALTERNATIVMESSEN

En pussig og småmorsom karakter har dukket opp i Nitimen de siste par år. En innringer (alltid pr. telefon via redaksjonens automatiske svarer) som kaller seg Ingvaldsen bryter inn i programmet - opptil flere ganger i uken - og kommenterer livets skjeve gang fra de ikke altfor oppegående rekker i Drammen. "Ingvaldsen Maling & Lakk" er blitt et begrep for dem som foretrekker lokal rikssynsing fra livets delelager - en slags "Bjarne & Gunnar" light.

Lørdag 14. november i fjor var turen kommet til de alternative sider ved tilværelsen, ved at blant annet Alternativmessene i Oslo ble omtalt på en ikke altfor flatterende måte. Følgende, fritt memorerte og gjenfortalte sitater fra ordflommen viser dette:

"Guttungen, på 12 ½, ville gjerne dra til denna Alternativmessa i Oslo for noen daer sia. Han hadde sett en av disse uidentifiserte flygende gjenstandene for ei stønn sia - UFOer er'e dem kaller'e. Han var sikker - han har sett fly tidligere. Hadde deretter henvendt seg til en masse folk i forskjellige foreninger [...]. Nå får vi tilsendt bla'er fra UFO-NORGE direkte i posten [...] adressert til Ingvaldsen ... temmelig flaut [!!!]. Derfor ville guttungen nå gjerne dra til Oslo på denne messa. [...] Merkelige greier ... der var'e mange små mennesker gett [...]. Best å dra tilbake til Drammen igjen, sa vi til hverandre!"

For å si det med gubben sjøl: "En litt artig historie!"

Mentz Kaarbo

UKJENT FARKOST LANDET VED ATOMVÅPENBASE

Av Conny Ljung

I løpet av to netter i slutten av desember 1980 inntraff en serie hendelser i et skogsområde ved den amerikanske flybasen Woodbridge i østre England. En farkost av ukjent opprinnelse fløy lydløst fram mellom trærne foran en gruppe skremte militære. Hendelsen anses ennå i dag som en av de mest interessante UFO-rapportene noensinne. *UFO-Aktuellt*s Conny Ljung har studert saken. Tre bøker om hendelsen omtales på side 52 i dette nummer.

Det er den 26. desember 1980, døgnet har nettopp begynt og på radarstasjonen i Watton dukker et ukjent ekko opp på vei på en sydvestlig kurs. Radarpersonalet følger ekkoet på sine skjermene, men lykkes ikke med å identifisere objektet før det forsvinner over Rendlesham Forest, ved den flybasen som da hadde NATOs største lager av atomvåpen. Personalet blir enige om at det er utstyret som har spilt dem et puss.

Tidligere på kvelden den 25. desember hadde et kraftig lysskinn lyst opp himmelen over sydlige England da den sovjetiske satellitten Kosmos 749 gikk ned i atmosfæren og brant opp.

Noen dager etter det ukjente radarekkoet kommer et par sikkerhetsoffiserer opp til radarstasjonen. De krever å få de seneste døgnets opptak fra radarskjermen. Mye tyder på at personene var fra NSA, National Security Agency, en topphemmelig amerikansk etterretningsorganisasjon.

Radarpersonalet leverer fra seg oppakene, som ellers rutinemessig overspilles etter en viss tid, og innser samtidig at hva de hadde trodd var en teknisk feil med utstyret i virkeligheten hadde vært betydelig mer alvorlig. Sikkerhetsoffiserene fortalte at en farkost hadde landet, kanskje krasjlandet, i Rendlesham Forest. Sikkerhetsoffiserene hørte man siden aldri mer fra. Konfiskeringen av opptakene er aldri blitt bekreftet fra offisielt hold.

Dette er innledningen på en serie hendelser som har engasjert ufologer i snart 20 år. Mange anser saken for å være den viktigste UFO-hendelsen i moderne tid.

NATO-base med atomvåpen

Ca 10 mil nordøst for London ligger to flybaser, Woodbridge og Bentwaters, som ligger så nær hverandre at de i praksis fungerer som en enhet. Fram til september 1993 huset basene det amerikanske flyvåpenets 81st Tactical Fighter Wing, TFW, med fly av typen Fairchild A-10 Thunderbolt. Flyet har en ekstrem manøvreringsevne i lav fart og lav høyde. I tilfelle av alvorlig konflikt, et angrep fra Warszawapaktens side, var A-10s oppgave først og fremst å slå ut panserdivisjoner på bakken. A-10 kan utrustes med en høyst slagkraftig bevæpning for dette formålet. Dens lavhøyde-egenskaper kombinert med motorens plassering (på oversiden av flykroppen) gjør at flyet kan smyge seg inn under fiendens radarovervåkning og i tillegg legge igjen et minimalt infrarødt signal.

Stadig nærmere: Dette bildet er en rekonstruksjon som viser hvordan objektet kan ha sett ut.

Foto: Conny Ljung/UFO-Aktuellt

I 1980 var forholdet mellom supermaktenes ganske spent, først og fremst på grunn av den politiske situasjonen i Polen. Om Sovjet hadde gått inn i Polen ville NATOs gjengjeldelsesangrep ha startet fra Woodbridge og Bentwaters.

Ute ved kysten ligger halvøya Orford Ness, der det i lang tid har blitt drevet militær forskning. Ved Orford Ness drev amerikanske NSA hemmelig virksomhet. NSA har blant annet utviklet et radarsystem som kan "se" bortenfor horisonten. Etter ønske fra den amerikanske romfartsorganisasjonen NASA har det siden 1960-tallet vært trent og utplassert en spesialstyrke på Orford Ness. Styrkens oppgave skulle være å plukke opp eventuelle astronauter som var kommet inn i feil bane og ikke nådd fram til Stillehavet.

Flybasene ble drevet utelukkende av amerikanere. Det britiske flyvåpenet, RAF (Royal Air Force), hadde dog en sjef der, men denne fungerte bare som en forbindelse mellom den britiske regjeringen og det amerikanske flyvåpenet. Den amerikanske sjefen het Charles Halt.

Det lyser i skogen!

Omtrent kl. 02.00 den 26. desember er en vaktstyrke på to mann fra 81st Security Police Squadron ute på patruljering ved den østlige inngangen på Woodbridge basen. Det er John Burroughs og hans befal - en person som ennå i dag ikke vil gi sitt navn til kjenne - som kjører en jeep. Befalet stopper plutselig opp og peker inn i skogen og spør Burroughs "har du sett noe lignende før?" Burroughs kikker mot skogen og kan bare svare kort "nei" på spørsmålet. Overras-

På vei mot objektet. Det var en gruppe med svært oppskjørtet militært personell som nærmet seg det merkelige objektet mellom trærne.

Illustrasjon: Max Magnus Norman/UFO-Aktuelt

ket bestemmer de seg begge for å kjøre ut fra basen mot skogen for å ta en nærmere titt på hva det er som lyser så rart. Når de nærmer seg ser de et sterkt hvitt lys som varierer i styrke; også rødt og blått lys kan sees pulserende i kanten på det hvite.

Blir ikke trodd

Vel framme ved skogkanten beslutter de, forundret og skremte, å dra tilbake til vaktposten ved den østre inngangen og rapportere videre. Men de har vanskeligheter med å overbevise sine kolleger om situasjonens alvor, det var i romjulen og det var sikkert bare noen som drev med fyrverkeri, ble det antatt. Til slutt ble politioffiserene lovet forsterkninger og ble beordret å være igjen på området.

Forsterkningen kom i form av Jim Penniston, en amerikaner som hadde tjenestegjort i England siden 1975. Hans sjåfør, som er det fjerde vitnet til den første nattens hendelser, har også valgt å ikke stå frem med navn. På vei ut til østre inngangen kan hverken Penniston eller sjåføren se noe merkelig. Når de kommer frem til Burroughs og hans befal ser de imidlertid noe som Penniston i ettertid beskrev som ilden ved et fly-

krasj der ulike kjemikalier brenner. Penniston begynner straks å stille spørsmål til politioffiserene, om de hadde sett flyet krasje, om de hadde hørt noe, og så videre. Han hadde deltatt i 30 havariundersøkelser og trodde at han nå hadde enda et havari foran seg. De fire mennene bestemmer seg for at Burroughs og Penniston skal gå inn i skogen og de to andre bli igjen ved bilene for å holde kontakt via radio.

Det er intet flykrasj...

Like sikker som Penniston er på at det er et flykrasj, er Burroughs at det ikke er det. De to nærmer seg det opplyste området, radioapparatene begynner å knitre mer og mer, kommunikasjonen brytes, ting begynner å hende. Også Penniston innser nå at det ikke er noe styrtet fly. I en åpning i skogen ser de et sterkt lys i skiftende farger, de nærmer seg stadig mer og får øye på en trekantet farkost som henger lydløst i luften "som om den bare ventet på at vi skulle komme fram og kikke". Begge mennene begynner å føle hvordan deres bevissthet liksom ikke riktig vil være med lenger - "det var som om å befinne seg i en stor generator", håret sto rett opp, øynene

begynte å renne, de fikk hodepine og gåsehud. Mennene beskrev siden at når de kom nærmere farkosten, så syntes såvel bevegelser som tankevirksomhet å gå i et langsommere tempo: "Det var som å forsøke å bevege seg i sirup".

Hverken Burroughs eller Penniston så noen vesener, som visse rykter skulle ha det til, men begge to var overbevist om at farkosten befant seg under intelligent kontroll på sin slalomtur mellom trærne. Farkosten holdt seg unna når mennene kom for nært. Ingen av dem kunne se noen vinduer eller dører, men på et lite område syntes tydelige inskripsjoner av et eller annet slag. Mennene beskriver farkosten som om "den var lagd av svart glass".

Etterhvert letter farkosten og forsvinner ut av syne i løpet av et øyeblikk, og mørket legger seg atter over Rendlesham Forest. Burroughs får umiddelbart en følelse av at dette er bare begynnelsen; han forstår det ikke selv, men han er sikker på at farkosten kommer til å vende tilbake. Han gjør ingen hemmelighet av sitt forvarsel, og forteller åpent om det dagen etterpå. Jim Penniston hevder at han tok en 36-bilders film av farkosten fra forskjellige vinkler. Ved fremkal-

lingen viste det seg at alle bildene var overeksponerte.

Hunden døde

Flere sivile utenfor flybasen så også de underlige fenomenene om natten til den 26. desember. Gordon Levett, som bor alene, er straks etter midnatt på vei ut til koia for å lufte vakthunden sin da et spøkelsesaktig grønt glødende lys synes å komme rett mot dem.

Det som Gordon beskriver som et champignon-lignende objekt passerer rett over dem i ca 30 meters høyde, og forsvinner siden ned i Rendlesham Forest. Vakthunden blir urolig og er syk dagen etter, noen dager senere er den død uten at veterinæren har kunnet stille noen diagnose.

En bonde i området fikk kyrne sine skremt opp til de grader at de løp amok tvers gjennom gjerdet og løp ut på en vei. En ku ble påkjørt av en taxi.

Dagen etter, den 27. desember, har man diskutert situasjonen på militærbasen og det besluttes at skogområdet der Burroughs og Penniston hadde sin nærkontakt skal inspiseres.

Man kunne tydelig se tre små groper i bakken formet som et perfekt geometrisk triangel. På et sted savner trærne toppene, som om noe har kommet ned der og slått av tretoppene, videre måles beta- og gammastråling (som kan ha hatt et helt naturlig nivå); derom strides man ennå.

Noen dager utpå nyåret ble skogområdet fjernet, noe som skal ha vært bestemt lang tid i forveien.

"It's back!"

Lørdag kveld den 27. desember hadde det blitt arrangert en liten julefest for offiserene med sine respektive. Klokken 22.30 styrtet sjefen for sikkerhetspolitiet, løytnant Bruce Englund, inn på arrangementet og tok Halt til side med ordene:

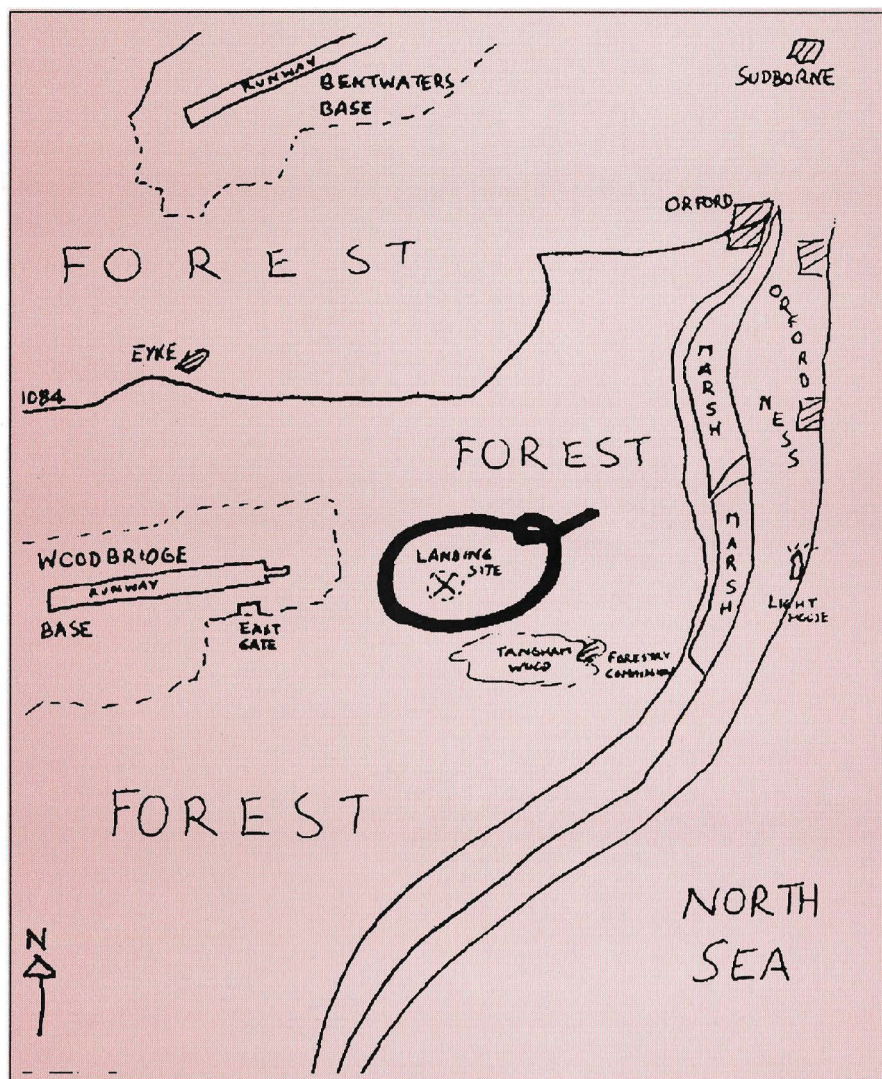
"It's back!"

"What's back?"

"The UFO!"

Englunds entré innebar en brå slutt på festlighetene for Halts vedkommende, isteden ble han nødt til å utruste en tropp og dra ut til skogen. Halt var ivrig etter å dra avgårde. Nå skulle han bringe klarhet i hva det egentlig var for en flyvende gjenstand som brukte skogen som landingsplass.

Burroughs' eiendommelige forutanelse så altså ut til å bli bekreftet i løpet av

Stedet for observasjonene.

Fra Jenny Randles' *Out of the Blue/UFO-Aktuelt*

mindre enn 48 timer.

Larry Warren

På Bentwaters Air Base noen kilometer fra Woodbridge har den unge Larry Warren gått på sin vaktpost kl. 23.15. Han står alene på vakt ved den borte enden av Bentwaters landingsbane. Plutselig springer fem hjorter forbi, de virker skremte. Larry begynner å bli nervøs, han forstår ikke hva det er som har skremt hjortene siden ingen fly har vært oppe.

Etter en stund kommer en pickup med sikkerhetspoliti og Larry Warren beordres å hoppe inn i bilen. Bilen kjøres av Adrian Bustinza, ved siden av ham sitter Bruce Englund og ytterligere to sikkerhetsoffiserer. De fem drar til Bentwaters materiallager og henter lyskastere, el-aggregat og en del annet utstyr. Framme ved lageret er personalet stresset og lar sikkerhetspolitiet vite at det hast-

Turen går via kronglete småveier, nå og da ser Larry militærpoliti som passerer. Lastebilen foran Larrys stopper og sjåføren spør en militærpolitimann "hvor i helvete er det vi er på vei egentlig?" Larry hører at militærpolitiet svarer "turn left at East Gate!"

Larry Warren er Rendlesham-historiens mest kontroversielle person. Nylig ga han ut en bok med tittelen *Left At East Gate* der han hevder at han ble etterlatt alene for å møte det UFO-fenomenet som nå ventet på dem i nærheten av East Gate. De andre skal ha flyktet hals over hode derfra. Problemet for Larry er at ingen av de andre militæroffiserene i skogen natten til den 28. desember kunne bekrefte at han overhodet var tilstede.

Det er ingen tvil om at Larry tjenestegjorde ved Bentwaters på dette tidspunktet, men at han skal ha vært utkommandert til East Gate denne natten finnes det intet belegg for, annet enn hans egne ord. Mange er de som mener at Larry i etter-

DEPARTMENT OF THE AIR FORCE
HEADQUARTERS 81ST COMBAT SUPPORT GROUP (USAF)
APO NEW YORK 07155

SUBJECT: Unexplained Lights

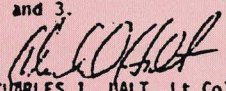
13 Jan 81

TO: RAF/CC

1. Early in the morning of 27 Dec 80 (approximately 0300L), two USAF security police patrolmen saw unusual lights outside the back gate at RAF Woodbridge. Thinking an aircraft might have crashed or been forced down, they called for permission to go outside the gate to investigate. The on-duty flight chief responded and allowed three patrolmen to proceed on foot. The individuals reported seeing a strange glowing object in the forest. The object was described as being metallic in appearance and triangular in shape, approximately two to three meters across the base and approximately two meters high. It illuminated the entire forest with a white light. The object itself had a pulsing red light on top and a bank(s) of blue lights underneath. The object was hovering or on legs. As the patrolmen approached the object, it maneuvered through the trees and disappeared. At this time the animals on a nearby farm went into a frenzy. The object was briefly sighted approximately an hour later near the back gate.

2. The next day, three depressions 1 1/2" deep and 7" in diameter were found where the object had been sighted on the ground. The following night (29 Dec 80) the area was checked for radiation. Beta/gamma readings of 0.1 milliroentgens were recorded with peak readings in the three depressions and near the center of the triangle formed by the depressions. A nearby tree had moderate (.05-.07) readings on the side of the tree toward the depressions.

3. Later in the night a red sun-like light was seen through the trees. It moved about and pulsed. At one point it appeared to throw off glowing particles and then broke into five separate white objects and then disappeared. Immediately thereafter, three star-like objects were noticed in the sky, two objects to the north and one to the south, all of which were about 10° off the horizon. The objects moved rapidly in sharp angular movements and displayed red, green and blue lights. The objects to the north appeared to be elliptical through an 8-12 power lens. They then turned to full circles. The objects to the north remained in the sky for an hour or more. The object to the south was visible for two or three hours and beamed down a stream of light from time to time. Numerous individuals, including the undersigned, witnessed the activities in paragraphs 2 and 3.

CHARLES I. HALT, Lt Col, USAF
Deputy Base Commander

Halts redegjørelse. I dette dokumentet beskriver Charles Halt hendelsen.

tid har tatt rollen som Adrian Bustinza.

"Dette er skummelt!"

Mens Bustinza og de andre har plassert seg ved en åker som grenser til skogen, har Halt med sin tropp begynt å gå inn i skogen fra en annen kant, mot de lysene som absolutt ikke skal være der. Med seg har Halt en kassettspiller der han hele tiden snakker inn sine inntrykk: "Der er et merkelig lite rødt lys - ser ut til å være omtrent 400-800 meter, kanskje ennå lenger unna. Jeg slår av nå."

Halt og hans menn fortsetter mot lyset, med seg har de en geigerteller som gir stadig sterkere utslag. De legger merke til hvordan dyrene i skogen og på de nærmeste gårdene oppfører seg underlig. Dyrene er panikkslagne i noen perioder og helt stille igjen andre. Kassettspilleren settes på igjen: Halt fortsetter: "Lyset er der fremdeles og alle dyrene i stallen er stille nå. Jeg har gått gjen-

nom skogen på omtrent 110 graders kurs fra plassen. Instrumentet (geigertelleren) gir fremdeles utslag på to-tre klikk." En utydelig samtale høres mellom mennene, de ser noe på bakken der fremme. "Noe på bakken. Jeg tror det er noe veldig stort. Vi er omtrent 150 meter fra plassen. Alt annet er dødsstille, det er ingen tvil om det, det er noe slags merkelig blinkende rødt lys der framme. Skummelt! Det virker som om det beveger seg litt hitover... det er sterkere nå enn for litt siden. Det er definitivt på vei hitover... deler av det skytes av... det er ingen tvil - dette er skummelt."

Senere har Halt fortalt hvordan objektet/lysfenomenet lydløst "eksploderte" og ble delt i tre til fem ulike objekter. Deretter forsvant alt. Dessuten befant det seg stundom enda et fenomen over dem, som nå og da sendte laserlignende lysstråler ned til bakken. En av lysstrålene traff om ikke på, så i absolutt nærhet av en

lagerbygning. Det gjorde Halt bekymret for atomstridshodene som var lagret der.

På åkeren der den andre troppen befant seg, fant det sted et annet scenario. Plutselig kommer en lyskulé ned fra himmelen og lander på åkeren. Det blinker og koker av lys i ulike farger, helt lydløst. Etter en stund eksploderer fenomenet i et lysblikk så sterkt at mennene må vende ansiktet bort. Når de kikker dit igjen står det en farkost der som ingen av dem har sett for.

Hva som siden skjer er ikke helt klart. Scenariet kulminerer med landingen, håret på dem som befinner seg nærmest gjenstanden står rett opp. Da farkosten står stille er det helt stille i skogen, når den beveger seg er dyrene i panikk. Avslutningsvis forsvinner objektet opp i skyene med en ubegripelig høy hastighet.

Noen dager etter hendelsen mellom-lander et stort militært transportfly på basen utenfor vanlige rutiner. Ingen av det involverte personell fikk vite hva flyet gjorde der. Flyet skal ha vært av typen Lockheed C-141 Starlifter, en koloss med imponerende dimensjoner.

Halts rapport

I begynnelsen av 1981 innleder Brenda Butler, Jenny Randles og andre ufologer sine undersøkelser. Myndighetene med forsvarsdepartementet i spissen nekter kategorisk for at noe som helst skal ha hendt. Etter et par år får til slutt Jenny Randles, etter intensivt press, et svar fra offisielt hold der man innrømmer at "det var noen lys i skogen den natten", men poengterer at noe mer er det ikke å legge til.

I 1983 smeller en bombe. Den amerikanske ufologen Robert Todd har ved hjelp av FOIA [Freedom of Information Act, red. anm.] lyktes å få tak i en kopi av den rapporten Halt skrev til det engelske forsvarsdepartementet om den gåtefulle hendelsen. Dokumentet, hvis eksistens ble fornektet i England, fikk man altså frem i USA. Engelskmennene ble nå tvunget til å innrømme at man hadde kjent til saken, men poengterte at hendelsen ikke hadde vært noen trussel mot rikets sikkerhet og derfor var en undersøkelse ikke igangsatt.

I rapporten beskriver Halt begge nettens hendelser ganske kort og konsist, hvordan de undersøkte hva han kalte "uforklarte lys" i skogen. Dessverre har Halt feildatert rapporten (som han

skrev den 13. januar 1981). Hendelsen ligger ett døgn lenger fram i tiden enn hva som var tilfelle i virkeligheten.

Eiendommelig flyulykke

Området rundt basen har budt på mystikk både før og etter året 1980. En rapport fra 1956 beskriver hvordan en ukjent flyvende farkost plutselig dukker opp på himmelen. Et jetfly sendes opp, men klarer ikke å følge med når objektet setter opp en hastighet som får jetflyet til å virke som en seilbåt i motvind.

Fiskere har fortalt at de har sett grønne ildkuler komme farende over himmelen, en del sier også at de har sett kulene fortsette å lyse etter at de har gått under vann flaten.

En like tragisk som mystisk ulykke inntraff i 1983 da et militærfly styrtet utenfor kysten. Et annet fly ble sendt opp for å lete, men også dette styrtet.

Annenpiloten som reddet seg ut i fallskjerm fortalte etterpå at flyet hadde blitt manøvreringsudyktig og at det virket som om de aerodynamiske lover hadde opphørt å eksistere. Flere tilfeller av merkelige bilstopp har også skjedd i området.

Hvor mange vet sannheten?

I 1980 var Sovjetunionen en supermakt og Ronald Reagan satset store summer på å utvikle SDI [Strategic Defence Initiative, red. anm.], også kalt "Star Wars". Våpensystemet gikk ut på at fiendens angripende missiler skulle tilintetgjøres oppe i rommet før de hadde kommet inn over amerikansk territorium.

Det finnes dem som tror at NSA eksperimenterte med teknologi innen SDI-programmet ved Orford Ness. Lokale fiskere fikk ikke oppholde seg i sjøen utenfor kysten på det aktuelle tidspunktet for observasjonen i Rendlesham Forest. Tidspunktet for hendelsen, midt under julefeiringen og i sammenheng med Kosmos-satelittens himmelfyrverkeri, kan ha fungert som den best mulige dekkoperasjon.

En annen teori går ut på at "landingen" i skogen var en dekkoperasjon for å skjule arbeidet med å installere interkontinentale kjernevåpenraketter i underjordiske siloer. Det som taler mot teorien er at basene i dag er helt øde. Området er budt ut til salg.

Ytterligere en teori er at det amerikanske forsvaret testet "psykotroniske" våpensystemer. Disse er aldri blitt erkjent offentlig, men forskning omkring slike

våpen skal ha pågått siden Vietnamkrigen. Våpenet er en anordning som sender ut kraftig elektromagnetisk stråling som påvirker visse deler av hjernen og derigjennom fremkaller hallusinasjoner. Med et slikt våpen ville det være forholdsvis lett å vinne en krig uten blodsutgytelser. Det finnes leger som er helt overbevist om at det er mulig å lage våpen som har en slik effekt.

Det er høyst trolig at hendelsene den andre natten ble filmet. En del vitner sier at "mennene med kamera kikket mer på oss enn på UFOet". Stemmer dette, er det vanskelig å tenke seg en annen løsning enn at UFO-hendelsen var et militært eksperiment der de utkommanderte troppene deltok som forsøkskaniner uten å vite det selv.

Man kan ikke la være å spekulere på hva slags teknologi som skal til for å lage et scenario som det i Rendlesham Forest.

Kilder:

Jenny Randles: *From Out Of The Blue* (Global Communications, 1992).

Larry Warren/Peter Robbins: *Left At East Gate*

(Marlowe & Company, 1997).

Jenny Randles: *UFO-Crashlanding* (Blandford, 1998).

Intervjuer:

Nick Pope 26/10 1996.

Jenny Randles 26/10 1996, 1/11 1997.

Telefonintervju med Jenny Randles 19/1 1998.

Materiale på Internett 1997.

For å komplette bildet av denne spektakulære hendelsen, tar vi med et utdrag av en artikkel gjengitt i *UFO-Nyt* (utgitt av SUFOI i Danmark), forfattet av Kim Møller Hansen. Artikkelen hadde tittelen "Hemmeligheten i skoven" og sto i nr. 3 1998:

Når fantasien løper løpsk

I juni 1983 ble Halts rapport om hendelsene offentliggjort, og kort etter begynte fantastiske detaljer i saken å dukke opp. De stammet særlig fra en anonym kilde med dekknavnet Art Wallace. Senere trådte han offentlig frem under sitt riktige navn, Larry Warren.

Larry Warren var i 1980 som 19-åring stasjonert på RAF Bentwaters/Woodbridge. Og etter eget utsagn ble han omkring midnatt den

27.-28. desember sammen med mange andre soldater (20-40) sendt inn i Rendlesham-skogen med kraftige prosjektører.

Larry Warren påstår at det ikke bare

Korrespondanse med Brenda Butler 1997.

Hentet fra:

UFO-Aktuellt nr. 1 1998

Oversettelse:

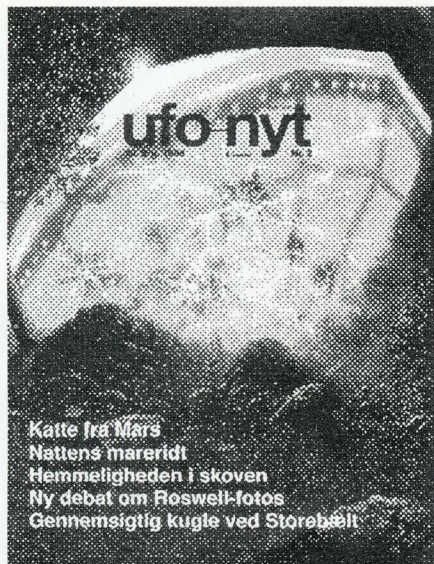
Ole Jonny Brønne.

STOPP PRESSEN!

I det siste nummeret av sitt nyhetsbrev *Northern UFO News* [på det tidspunkt originalartikkelen ble skrevet, ca. januar 1998, red. anm.] kommer Jenny Randles med ytterligere avsløringer i Rendlesham Forest-saken. En UFO-etterforsker hun ikke vil navngi har sendt henne kopier av de opprinnelige redegjørelsene fra to av de sentrale vitnene i saken: Steffens og Cabanasag. De forteller blant annet at Burroughs, Penniston og Cabanasag jaktet på et annet UFO i skogen om natten den 26. desember, bare for til slutt å oppdage at det var lyset fra fyret [ved Orford Ness - se skisse på side 19, red. anm.]. Dette har hverken Burroughs, Penniston eller øverstkommanderende Charles Halt nevnt. Hvis dette virkelig er tilfelle, reises unektelig spørsmålet hvorvidt det første objektet også kan ha vært lyset fra fyret. Det mener Jenny Randles, som også sitter på mer materiale som hun enda ikke vil offentliggjøre. Med andre ord: Flere avsløringer i vente.

ble sett et kraftig rødt lys i Rendlesham-skogen, men at det faktisk landet et objekt bemannet med tre små vesener som svevde i en slags lysstråle. Fartøyet var skadet, men ble reparert, og vesenene kommuniserte med basens kommandant. Hele scenariet ble filmet av flere fotografer fra flyvåpenet.

Larry Warrens beretning rommer flere fantastiske aspekter enn det er plass til å nevne her. Et av problemene ved Larrys historie er at ingen av de andre involverte kan huske at Larry Warren var med inn i Rendlesham-skogen den angjeldende natten. Dessuten er mange

UFO-Nyt nr. 3 1998

av detaljene i Warrens historie først kommet frem etter at han hadde vært under regressiv hypnose!

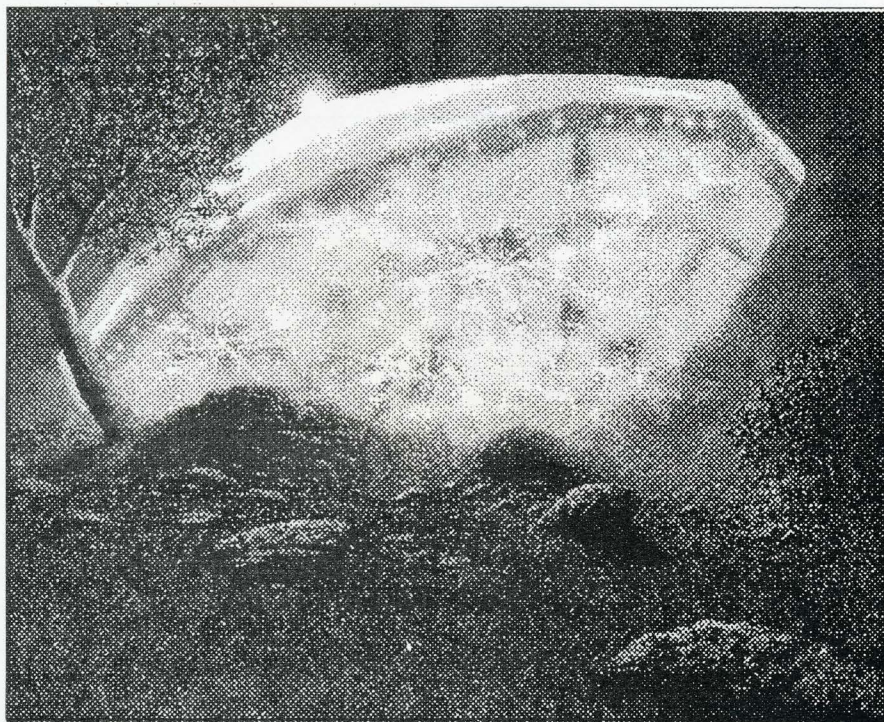
I 1997 ga Larry Warren ut en murstein-stykk bok, *Left At East Gate*, som gir hans helt spesielle versjon av Rendlesham-mysteriet. Boken er skrevet sammen med Peter Robbins, som er en god venn av Budd Hopkins - mannen som har fått millioner av amerikanske kvinner [og menn, red. anm.] til å fortelle om deres UFO-kidnappings opplevelser!

Hva som virkelig skjedde

Det er i de siste 18 år klekket ut utallige teorier om hva som egentlig skjedde disse

desemberdagene i Rendlesham-skogen. Utover at det naturligvis *kan* ha vært et fremmed romskip på skogstur, er følgende forklaringer i tidens løp blitt lagt frem:

- * En atomrakett fra et amerikansk fly ble mistet i skogen og berget.
- * Et fly, et topphemmelig helikopter eller et ubemannet, fjernstyrt eksperimentfly krasjet i skogen.
- * En eller flere spionsatellitter ble berget.
- * En russisk satellitt ble skutt ned med

En kunstners oppfatning av objektet i Rendlesham-skogen.

Illustrasjon: Dezö Sternoczek/UFO-Nyt

RAF Bentwaters og Woodbridge

RAF Woodbridge åpnet i 1943 som den ene av tre nye flyplasser som skulle motta skadede og hjemvendte bombefly fra angrep på nazi-Tyskland. Etter krigen ble basen brukt til diverse eksperimenter, f.eks. Lancaster-bombeflyene som slapp ned "Grand Slams" over det nærliggende Orford Ness, og Blind Landing Experiment Unit var stasjonert her. RAF forlot Woodbridge i mars 1948, og i juni 1952 overtok USAF basen, som ble hjemsted for 79th Fighter-Bomber Squadron med fly av typen F-84 og F-100. I 1958 flyttet 81st Tactical Fighter Wing inn på basen og bygget ut landingsbanene slik at de kunne ta F-101 Voodoo, Phantom-fly og F-4D.

RAF Bentwaters ligger få kilometer fra Woodbridge og åpnet i 1944. I juli 1950 ble basen overgitt til amerikanerne. Bentwaters var i 1978 den største europeiske base for fly av typen A-10. Mens UFO-observasjonene fant sted i 1980, var Bentwaters hjemsted for 81st Tactical Fighter Wing's 91st and 92nd Squadrons.

I 1980 var det i perioder alarmberedskap på de to basene, da Sovjetunionen den gang ville invadere Polen, hvor det kommunistiske styret vaklet. Da den kalde krigen med ett ble historie ved Berlinmurens fall, ble de to basene også overflødige og endelig forlatt av USAF i 1992. Flere private virksomheter og til og med en nyreligiøs bevegelse har vist interesse for å kjøpe de to basene, som imidlertid stadig ligger øde forlatt.

det "Star Wars"-utstyr som angivelig ble utprøvd ved Orford Ness (øst for Woodbridge/Bentwaters-basen) som ledd i daværende president Ronald Reagans SDI-prosjekt.

* Det amerikanske militæret testet et "psykotronisk våpensystem". Dette våpenet sendte ut kraftig elektromagnetisk stråling som påvirket visse deler av hjernen og dermed fremkalte hallusinasjoner. De utkommanderte soldatene var i så fall forsokskaniner.

Alle disse forklaringer medfører også, at USAF og MoD (det britiske forsvarsdepartementet) hadde behov for å skjule hva som virkelig skjedde. De militære myndigheter skulle med andre ord ha hatt interesse av å spre rykter og blåse liv i de ville UFO-historiene.

Allerede kort tid etter at hendelsene i Rendlesham-skogen ble kjent, la UFO-skeptikeren Ian Ridpath fram sin forklaring. Han påviste at lyset fra fyrtårnet ved Orford Ness samt Shipwash fyrskipet kan ses gjennom trærne i skogen og i nøyaktig de retninger som vitnene har angitt for UFOet.

Dessuten har lokale skogsarbeidere gjentatte ganger sagt at de tre avtrykkene eller hullene som ble funnet ved "landingsstedet", helt sikkert var laget av kaniner. Det er mange av den slags hull i skogen. Og merkene på trærne kunne meget vel stamme fra de maskinene som ble brukt til felling av trær.

Penniston, Burroughs og Halt har hele tiden hardnakkert avvist at de lot seg narre av lyset fra et fyrtårn og et fyrskip.

Men selv Jenny Randles, som svært gjerne vil tro at det virkelig skjedde noe mystisk i skogen, må i sin bok *UFO Crash Landing?* innrømme at fyrtårnsforklaringen må tas i betraktning. Hun har selv besøkt observasjonsstedet flere ganger og sett lyset fra fyrtårnet skinne mellom trærne. Hun innrømmer at når hun tok tiden på fyrtårnets blink, så passet intervallene perfekt med båndopptaket der Halt forteller om det blinkende lyset! I boken skriver Jenny Randles: "Helt ærlig. Første gang jeg så fyrtårnet om natten, ble jeg 80% overbevist om at det var forklaringen. Da jeg siden hørte Halts båndopptak steg denne overbevisningen til 90%."

Randles tilføyer dog at det som likevel får henne til å avvise fyrtårnsforklaringen er hennes lange samtaler med førstehåndsvitner som f.eks. John Burroughs.

I mars 1998 dukket det imidlertid opp helt nye opplysninger - som setter spørsmålstegn ved hendelsesforløpet slik det idag gjengis av Burroughs, Penniston med flere.

Det har hele tiden vært klart at det i Rendlesham-saken måtte være andre dokumenter enn Halts rapport fra 13. januar 1981, og nå er de opprinnelige skriftlige erklæringer, samt Halts håndskrevne notater, som dannet grunnlag for rapporten til MoD, dukket opp og offentliggjort i utdrag av James Easton på Internett.

De "nye" dokumentene avslører at det er stor forskjell på Penniston og Burroughs' første vitneforklaring til Halt, og de dramatiske versjonene de siden har gitt under intervjuer på TV. F.eks. forteller Penniston idag at han gikk rundt det landede objektet og berørte det. Men i sin første vitneforklaring (fra januar 1981) til Halt skrev han:

"Vi var omkring 50 meter fra det ... det var det nærmeste jeg kom objektet på noe tidspunkt."

Dokumentene avslører også at Cabansag hele tiden var sammen med Penniston og Burroughs, og at de jaktet et "mystisk lys" noen kilometer gjennom skogen, inntil de innså at de faktisk hadde forfulgt lyset fra et fyrtårn.

Burroughs skriver: "Vi nådde frem til en haug mellom skogen og åkeren, og vi kunne se lyset nær en gård. Vi klatret over haugen og gikk rett mot de røde og blå lysene, som plutselig forsvant. Da vi endelig nådde frem til gården, kunne vi se en roterende lysstråle, så vi gikk mot den. Vi fulgte den ca. to miles [ca. 3,2

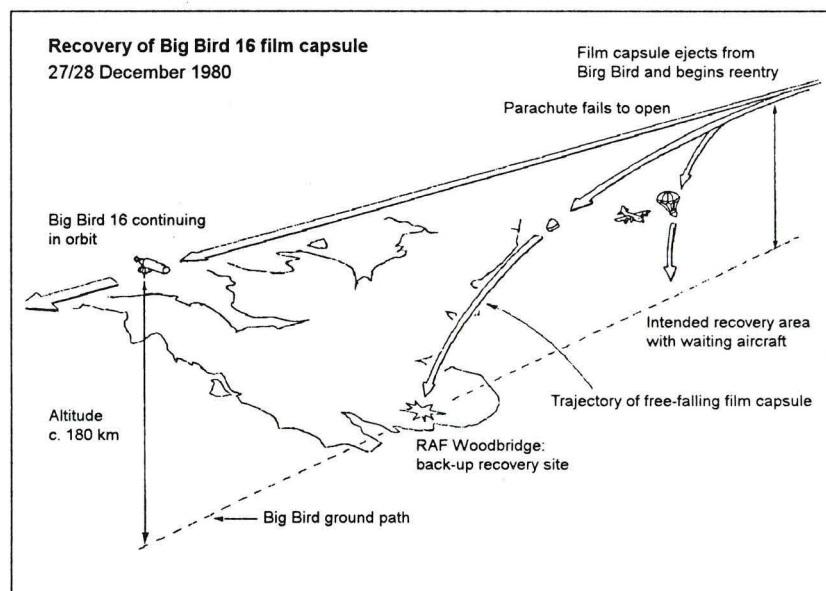
Et mulig scenario

UFO-etterforskeren Alan Akeroyd mener at følgende kan være forklaringen på begivenhetene i Rendlesham-skogen:

"Big Bird 16" var en amerikansk spionsatellitt sendt opp fra Vandenberg Air Force Base i California onsdag den 18. juni 1980. Big Bird hadde seks filmkapsler ombord, og 67th Aerospace Rescue and Recovery Squadron (ARRS) på RAF Woodbridge var i 1980 en av de enhetene som skulle plukke opp filmkapslene når de ble sluppet fra satellitten og dalte mot jorden i fallskjerm.

Natten mellom den 27. og 28. desember 1980 fløy Big Bird 16 i en bane over Nordpolen og det nordlige Norge med en hastighet på 27 000 km/t, da den som planlagt utløste én av filmkapslene. Ute over Nordsjøen ved Doggerbanken ventet flere Lockheed HC-130 Hercules fly og en gruppe HH-53 helikoptere på å plukke opp filmkapselen når den dalte ned eller landet i havet.

Dessverre skjedde det en feil med kapselens fallskjerm, og kapselen fortsatte sitt fall i en langstrakt bane og landet i Rendlesham-skogen like ved landingsbanen på RAF Woodbridge. Folk fra ARRS skyndte seg inn i skogen for å finne den verdifulle kapselen. Hverken USAF eller MoD ville ha avslørt at hemmelige filmkapsler fra spionsatellitter plukkes opp i dette område, så en UFO-coverstory ble straks satt i omloop. Forskjellige observasjonsdatoer og motstridende angivelser av nedslagsstedets plassering skapte ytterligere forvirring.

kilometer, red. anm.] før vi oppdaget at den kom fra et fyrtårn."

Cabansag skriver: "Da vi gikk inn i skogen var de blå og røde lysene ikke lenger synlige. Kun lyskjeglen blinket fortsatt. Vi antok at den måtte komme fra et sted bak skogen, ettersom vi ikke så noe da vi gikk gjennom skogen. Vi kunne se et lysskjær nær lyskjeglen, men da vi kom nærmere oppdaget vi at det var lyset fra et hus. Da vi var kommet gjennom skogen, trodde vi at det var snakk om en flyulykke. Det trodde CSC (Central for Security Control) også. Men vi gikk og løp omkring 2 miles til vi nådde et punkt, hvor vi fant ut at det vi forfulgte bare var lyset fra et fyrtårn i det fjerne. Vår rute gjennom skogen og

åkeren var en rett linje, rett mot lyset."

I bygning 679 satt Frank A. Buran fra CSC og hadde radiokontakt med mennene i skogen. Han skriver i sin rapport fra 2. januar 1981: "Staff-Sergeant Penniston rapporterte at de nærmet seg "objektet", og plutselig fortalte han at de nå var gått forbi det og nå så mot en lyskjegle som befant seg i samme retning som de andre lysene... Omkring kl. 3.54 avbrøt jeg etterforskningen og ga folkene ordre om å vende tilbake til deres normale arbeide på basen."

Cabansag bekrefter Buras utsagn med ordene: "Vi informerte CSC om at lysstrålen var lenger unna enn vi hadde trodd, så CSC avsluttet vår etterforskning."

Fra et skrivebord her i Danmark er det naturligvis ikke mulig å avgjøre hva som skjedde i Rendlesham-skogen mellom jul og nyttår i 1980. Men meget tyder idag på at forklaringen kan være meget jordnær. Det vil de kommende måneder kanskje gi svaret på, når de tidligere hemmeligholdte vitneutsagn forhåpentligvis offentliggjøres i deres fulle lengde.

Kilde:

UFO-Nyt nr. 3 1998

Oversettelse:

Ole Jonny Brønne.

Kommentar:

Vi slutter oss i utgangspunktet (med forsiktighet!) til ovenstående, foreløpige konklusjon. Det er imidlertid vanskelig å tro at flere dusin mann, med presumptivt oppegående offiserer i spissen (husk basenes status som strategisk meget viktige punkt) skulle la seg lure av lysene fra et nærliggende fyr, samt muligens et fyrskip ute i havgapet. Fyret ved Orford Ness hadde ligget der i mange år før denne hendelsen og lysforholdene i skogen kan umulig ha vært så spesielle disse to netene i desember 1980.

På den annen side, idéen om at det hele kan ha vært en dekkoperasjon for et hem-

melig recovery av Big Bird satelitten synes interessant (se tekstboks øverst på forrige side). Imidlertid, også til denne forklaringen reiser det seg en del spørsmål; det første er: Hvorfor visste ikke basens leder, Charles Halt om det? Og om han likevel gjorde det, virker hans mangeårige virksomhet som omreisende "ambassadør" for saken (med ET-implikasjoner) bare for å opprettholde "cover-storien" etterhvert temmelig overflødig og merkelig.

Sammen med artikkelforfatterne i *UFO-Aktuelt* og *UFO-Nyt* venter vi i spenning på ny informasjon om denne saken. □

Mentz Kaarbo

Kilder (til artikkelen i *UFO-Nyt*):

Alan Akeroyd: *Rendlesham Forest: December 1980. Did the Americans drop a satellite on Suffolk?* Rendlesham Forest, 27/28 December 1980. Rapport fra august 1996 på Internett. E-post: alan.akeroyd@libraries.camcnty.gov.uk "Bentwaters/Woodbridge ufo case - Closed, or not?" *CNI News*, vol. 4, nr. 6, Part I, 16. mai 1998.

Richard Conway: "The Rendlesham Forest Incident", i *Alien Encounters*, november 1997.

James Easton: "Rendlesham 1997. New Testimonies Suggest UFO Encounters Very Real", i *The Unopened Files*, Autumn 1997, nr. 4.

James Easton: *Rendlesham Unravalled*. En rapport fra 1. mars 1998 offentliggjort på Internett på adressen: <http://ourworld.compuserve.com/homepages/pulsar/>

Dale D. Goudie: "Transcript of the Rendlesham Forest Tape"

Dokument på CD-ROM'en *UFO's. Just The Facts*, Sky Creative 1997.

Jenny Randles: *UFO Crash Landing? Friend or Foe?*, Blandford 1998, 224 sider, illustrert, £9,99.

Jenny Randles: "Towards the truth in Rendlesham", i *Northern UFO News*, nr. 178, Winter 1998.

Jenny Randles: "Rendlesham Returns", i *Northern UFO News*, no. 179, juni 1998.

Jenny Randles: "Rendlesham Forest: What do you think?", i *UFO Times*, des./jan./feb. 1996/97.

Jenny Randles: "Seeing the forest for the trees: New twist in the Bentwaters Case", i *The International UFO Reporter*, Summer 1998, vol. 23, nr. 2.

Larry Warren og Peter Robbins: *Left at East Gate*, Michael O'Mara Books Limited 1997, 490 sider, illustrert. £15,99. Boken finnes også på cdrom utgitt av Software Sculptors/Binary Media Works 1997, £19,95/US\$29,95.

De siterte avsnitt fra boken *UFO Crash Landing? Friend or Foe?* er oversatt [til dansk] av Flemming O. Rasmussen.

SPANIA DEKLASSIFISERER MILITÆRE UFO-DOKUMENTER

Den 7. september 1998 gjorde det spanske luftforsvaret 83 saksdokumenter om UFO-observasjoner i Spania offentlig tilgjengelig. Dokumentene hadde frem til da vært klassifisert topphemmelige. Ifølge avisen *Voz de Galicia* begynte deklassifiseringen av de 83 dokumentene i 1990. Alle dokumentene er nå ferdig deklassifisert. Dokumentene har frem til da ble frigitt vært oppbevart i arkivene til det spanske luftforsvarets hovedbibliotek i Madrid. Om lag 20 prosent av sakene har det ikke vært mulig å finne noen logiske forklaringer på.

En av rapportene, nummer 891205, beskriver en linseformet UFO "med en rekke skinnende lys" som fløy over byene Sada og Castro i Galicic provinsen i landet. Den 5. desember 1989, klokken 18.40 om kvelden, meldte det lokale politiet - Benemrita - i Castro fra om observasjon av UFO til nærmeste avdeling av det sivile luftfartsverket, ved Lavacolla, som så varslet militære myndigheter

på luftforsvarets base ved Noia (EVA 10). Både sivil og militær radar registrerte objektet, som beveget seg vertikalt. Klokken 20.40 om kvelden ble det observert tre UFO på den samme luftforsvarsbasens radar. To av objektene forsvant fra radarskjermen klokken 21.02, mens den tredje forsvant ikke før klokken 08.00 om morgenen dagen etter. Avisen gjenga også en annen sak fra Galicia, med rapportnummer 660402: Den 2. april 1966 observerte en korporal, en vakt og to sjomenn et lyssterkt objekt ved Carreira. Objektet befant seg på venstre side av Mount Campelo og var synlig i tre kvarter. En av observatorene tok et bilde av UFOet, men det viser bare et en hvit flekk mot en svart bakgrunn.

Kilde: Bl.a. *UFO Roundup* (Internett), vol. 3, no. 39 1998

Oversettelse: John Erik Hove

LANDET ET UFO VED BJUGN?

Av Arnulf Løken

Nær Bjugn i Nord-Trøndelag har det i de senere år vært en rekke UFO-tildragelser. I august i fjor ble det i tillegg oppdaget noen merkelige avtrykk på plenen foran et gårdstun noen kilometer fra bygden. Vår medarbeider har etterforsket saken.

Tidlig om morgenen mandag 10. august 1998 oppdaget Karin Sand noen merkelige avtrykk på plenen midt på et gårds tun i Skavdalen ved Bjugn.

Skavdalen ligger 4-5 kilometer øst-sørøst for Bjugn på nordvest siden av Fosen-halvøya, akkurat på begynnelsen av den landtungen som strekker seg mot vest og danner Ørlandet. Her ligger også Luftforsvarets flystasjon Ørland, vel 10 kilometer sørvest for Skavdalen, samt tettstedet Brekstad, et par-tre kilometer sørøst for flyplassen.

Karin og hennes mann Einar har et sommerhus i Skavdalen, men har fast bopel på Nesbru ved Oslo.

De to undersøkte straks de merkelige avtrykkene, men fant ingen forklaring på hva eller hvem som hadde laget dem. Sporene var godt synlige på plenen, som på dette tidspunktet hadde halvlangt gress. Ekteparet fant ingen andre spor, hverken rundt avtrykkene eller andre steder på plenen. Det var heller ikke lastebil- eller traktorspor i nærheten, i tilfelle det kunne ha vært noen som hadde satt fra seg et landbruksredskap eller lignende i løpet av natten. Einar Sand uttalte at om det hadde kommet en lastebil eller traktor på gårdstunet, ville han ha våknet umiddelbart fordi han sover svært lett.

De kontaktet derfor journalist Terje Dybvik i lokalavisen *Fosna-Folket* for om mulig å komme i kontakt med folk som hadde sett noe spesielt, eller kunne gi svar på hva dette kunne være. Terje Dybvik besøkte stedet dagen etter, og han og Einar Sand gjorde oppmålinger av området og avtrykkene.

Deretter kontaktet Dybvik undertegnede i håp om å få en forklaring på hva dette kan være, noe jeg selvsagt ikke kunne gi over telefon. Jeg var også forhindret fra å reise til Skavdalen de første 14 dagene. Derfor fikk Dybvik oppdraget med å ta jordprøver fra avtrykkene.

Disse prøvene ble deretter sendt til

Høgskolen i Østfold for analyse. Imidlertid, grunnet lang ventetid etter ankomst var prøvene dessverre ødelagt da de endelig ble analysert.

Besøk

Fredag 21. august besøkte jeg Skavdalen for å ta de omtalte avtrykkene nærmere i øyesyn. Avtrykkene var satt på en plen midt på et gårdstun med hus på alle kanter. Svein Erik Nebb er fastboende på gården sammen med sin familie. De hadde ikke merket noe spesielt, hverken den aktuelle natten eller andre dager (og netter). Alt virket normalt, fortalte han, og stilte seg uforstående til de merkelige avtrykkene.

Oppmåling

Jeg begynte å undersøke avtrykkene og gjorde oppmålinger.

Det var fire runde avtrykk som stod parvis. To av avtrykkene var ovale og hadde en diameter på ca. 40 ganger 50 cm. Disse hadde en innbyrdes avstand på 1,30 meter. Gresset i det ene var presset flatt i en sirkel, og stråene pekte

én vei - mot urviseren. I det andre avtrykket lå gresset motsatt vei, med urviseren.

De to mindre avtrykkene hadde en diameter på omtrent 20 cm. Avstanden mellom dem var 2,50 meter. Avstanden fra det ene store til det ene lille var 2,50 meter. På motsatt side var avstanden fra det store til det lille 2,70 meter. I de store avtrykkene kunne jeg ikke kjenne noen vesentlig fordypning i bakken, altså kunne ikke det som hadde satt avtrykkene vært særlig tungt. I de to små kunne jeg kjenne en liten fordypning i forhold til bakken rundt. Hadde tyngden vært jevnt fordelt på alle fire avtrykk, ville det vært naturlig at de to minste var dypere enn de to store. Dette på grunn av forskjellig diameter for henholdsvis de to store og de to små.

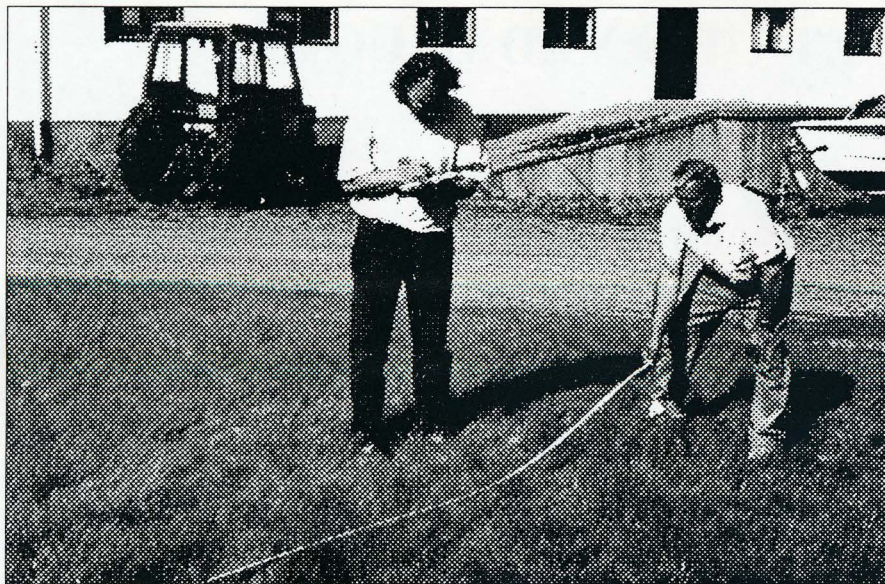
Fra de to store avtrykkene kunne jeg også se en tynn stripe i gresset ned mot de to små. Disse var helt rette, men ikke like lange. De hadde heller ikke retning midt i mot de to små, men litt utenfor disse (se skisse).

Det fantes ikke andre spor i plenen,

UFO-spor? Einar Sand ved de to store avtrykkene på plenen i Skavdalen.

Foto: Fosna-Folket

Terje Dybvik (til venstre) og Einar Sand måler opp "UFO-avtrykkene".

etter kjøretøy e.l.. Det eneste var fotsporene etter de to som hadde undersøkt avtrykkene tidligere.

Merkelig lysfenomen

Harald Hasselvold, opprinnelig fra Rissa, kom kjørende fra Trondheim i retning Selva da han fikk se noe han aldri før hadde sett. Klokken var 01.55 tirsdag 11. august. Et blankt lys slo ned mot jorden med en enorm hastighet, i retning Rissa. I fronten lignet det en stjerne, deretter fulgte en enorm hale. Noe vanlig stjerneskudd var det ikke, mente Hasselvold, slikt hadde han sett før.

Han mener at flere må ha sett dette fenomenet. Det var først da han så avisartikkelen fra Bjugn at han tenkte dette

kanskje hadde en sammenheng.

Noen dager senere ble jeg kontaktet av journalist Terje Dybvik. Han kunne fortelle at det hadde kommet flere vitneut-sagn fra mennesker som hadde sett lysfenomener fra området rundt Bjugn.

Mandag 31. august kl. 23.30 observerte Edmund Rennan en enorm blank lyskule, som sammen med to mindre kuler utførte eiendommelige manøvrer. Han er bosatt i Botngård, og har jobbet i Luftforsvaret med motortesting i 40 år før han ble pensjonist.

Han fikk øye på fenomenet mot nord, i retning Lysoysund. - Det var en enormt stor kule med et veldig intenst blankt lys. Avstanden var det ikke så godt å anslå, men jeg vil tro det var rundt en mil i

retning nord. Kulen var kolossalt stor, for den utgjorde rundt en halv meter fra min synsvinkel, forteller Rennan.

Lyskulen beveget seg sakte vestover, samtidig som den gikk opp og ned med små bevegelser. Han hadde lyst til å varsle flere naboer, men det var mørkt i alle husene omkring.

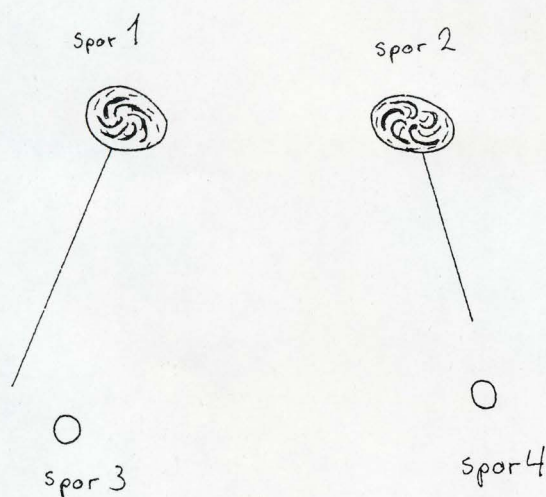
Plutselig kom det to små lyskuler ut av den store; den ene gikk mot sør, den andre mot nordvest. De tre lysene dannet nå en formasjon som lignet en flyvinge. Etter hvert beveget den lille kulen til venstre seg nedover, samtidig som den andre lille gikk oppover. Deretter beveget de seg ut fra den store kulen i hver sin retning. I de påfølgende minutter gikk den ene i nordøstlig retning, mens den andre tok veien mot sør. De forsvant så langt ut at Rennan til slutt bare så vidt kunne se dem. Ingen motorlyd kunne høres.

Den store kulen stod nå alene tilbake - men ikke så lenge.

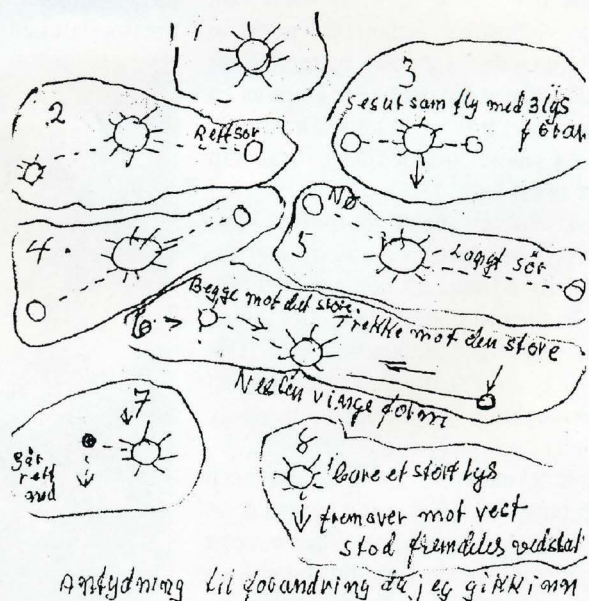
De to små kulene returnerte til den store "som om de hadde vært ute på oppdrag", forklarte Rennan. Den ene gikk nesten i ett med den store, mens den andre ble stående tett ved på motsatt side.

Med ett slo den sistnevnte rett ned mot bakken med en utrolig hastighet og deretter rett opp igjen. Like etter beveget de to små kulene seg ut til siden igjen, samtidig som alle tre beveget seg sakte i vestlig retning. Den store kulen, som hadde det mest intense lyset, fikk etter hvert en mer rødlig farge.

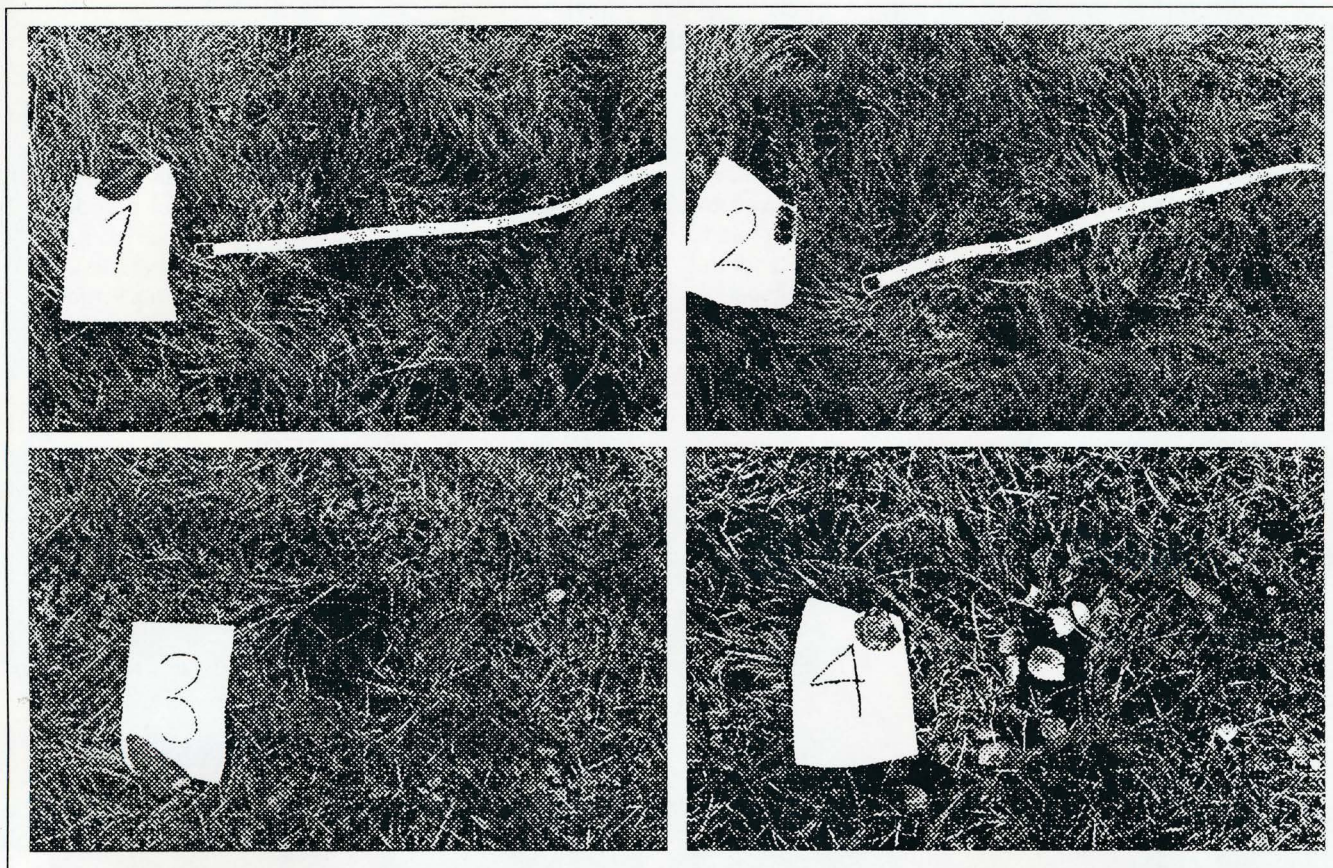
I den halvtimen som dette hadde pågått

Arnulf Løkens skisse av UFO-avtrykkene i Skavdalen.

Edmund Rennans tegning av sin observasjon 31. august.

Bilder som viser de fire sporene.

Foto: Arnulf Løken

ble Edmund Rennan så kald at han måtte inn i varmen.

I sin forklaring la han til at han for et par år siden også hadde observert merkelige lysfenomen over Klakken. Ingen av disse observasjonene hadde noe med fly, helikopter, stjerneskudd eller andre kjente fenomen å gjøre, mente han.

Ørland hovedflystasjon opplyste at det ikke var fly i lufta over Bjugn i det aktuelle tidsrommet. Siste fly var på bakken kl. 21.00 søndag kveld. Det neste lettet kl. 07.00 mandag morgen.

Flere vitner

Tre damer fra Bjugn observert tirsdag 25. august kl. 22.50 to merkelige lys som gikk i retning Skavdalen i sør. Det var ett lite og ett stort gulrødt lys. Det store var større en fullmånen. For én av observatørene så det ut som om det var forbindelse mellom de to lysene i form av en lysstripe. Disse lysene sluknet i ca. 1 sekund, og kom deretter tilbake igjen. Lysene forsvant i sørøstlig retning bak en åskam.

Et ektepar fra Ervika observert det samme fenomenet. De satt i sofaen da de fikk se det gulorange lyset. Det gikk ned mellom to fjelltopper for deretter å dukke opp igjen. Deretter forsvant det. Hva det var forstod de ingenting av. De

var ingen lyd å høre, og lyset var så intenst og av en slik farge at det ikke kunne være helikopterlys, uttalte den ene av observatørene.

Ifølge Terje Dybvik skal også to andre personer ha observert et merkelig lys i retning ut Bjugn fjorden, i tidsrommet rundt den 20.-25. august. Disse personene ville være anonyme, så det har ikke lyktes hverken UFO-NORGE eller avisen *Fosna-Folket* å komme i kontakt med dem.

Flere observasjoner

Dette er ikke første gang folk ser UFO-fenomener på Fosenhalvøya. I *UFO* nr. 4 1996 gjenga Rapportsentralen en artikkel fra *Fosna-Folket* som omtalte UFO-observasjoner fra Bjugn de siste 40 årene.

UFO-NORGE har også tidligere vært i Bjugn for å ta jordprøver fra en antatt UFO-landing, i juni 1994. Jorun Myhre hadde ved ett-tida natt til første pinse-dag, 22. mai 1994, observert et lysfenomen rett ovenfor huset sitt. Det ble like etter funnet avtrykk i bakken der lysfenomenet ble sett. Daværende avdelingsleder i Midt-Norge, Geir Steen besøkte stedet og tok jordprøver, dessverre uten at det kom noen resultater av disse.

Saken er fortsatt uløst!

Pressedekning

Fosna-Folket torsdag 13. august 1998

Artikkelen beskriver de mystiske avtrykkene som Einar og Karin Sand oppdaget på plenen i Skavdalen.

Fosna-Folket [august - dato ukjent]

Her er en detaljert beskrivelse av lysfenomenet Harald Hesselvold observert over Rissa tirsdag 11. august. Det blir også beskrevet en rekke UFO-observasjoner gjort de siste 10-årene fra Bjugn.

Fosna-Folket fredag 28. august

Her omtales undertegnede besøk i Skavdalen ved Bjugn. Artikkelen oppfordrer også folk til å rapportere om UFO-observasjoner de måtte ha gjort.

Fosna-Folket torsdag 3. september

Artikkelen skriver detaljert om Edmund Rennans observasjon mandag 31. august.

I samme artikkel blir presseoffiser Stein Roaas ved Ørlandet hovedflystasjon intervjuet, og kan fortelle at det ikke har vært fly i lufta i det tidsrommet lysene ble observert. Tre kvinner fra Bjugn som observert et UFO over Skavdalen blir også omtalt. Ytterligere to observatører, et ektepar fra Ervika, så det samme fenomenet som kvinnene fra Bjugn.

Lysende fenomen over Levanger

En gang mellom 1. og 15. september 1997 tok Lillian Olsson to fotografier av et lysende fenomen hun og hennes mann observerte lavt på himmelen nord-nordøst for Levanger. Fenomenet ble observert i ca. 5-7 minutter, mens det beveget seg sakte mot nordøst (fra venstre mot høyre på bildet) for deretter å forsvinne. Lyset hadde oval form og var intenst lysende gult i midten. Rundt det gule, nesten fluorescerende lyset var det en orange korona (krans) av lys. På bildet under (her dessverre bare gjengitt i svart-hvitt - se fargebilder på baksiden av bladet) kan man se en svak horisontal stripe, som også hadde en orange farge. Denne stripen kommer muligens ut fra, eller hadde på annen måte forbindelse med fenomenet.

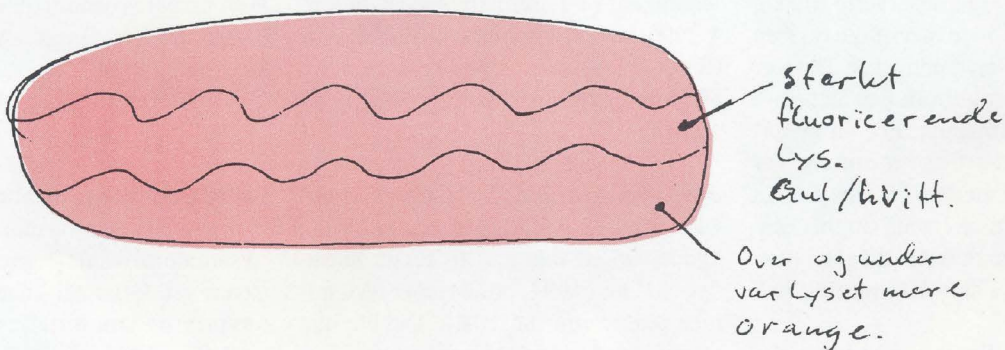
UFO-NORGE ved Arnulf Løken fikk først vite om bildene i slutten av mars 1998.

Bildene ble utpå sommeren samme år sendt til Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) på Kjeller for analyse. FFI har sannsynligvis noe av det beste utstyret for å undersøke bilder på denne måten. Bildene ble analysert av professor Eivind Thrane, som i 1980-årene blant annet var kontaktperson ved FFI overfor Erling Strand og Project Hessdalen. Resultatet ble som følger (se faksimile av brev på neste side).

Vi har foreløpig ikke funnet ut hva lysfenomenet på bildene egentlig er; derfor er bildet fortsatt en gåte. Fenomenet får dermed betegnelsen UFO!

Ett av de to fotoene som observatørene tok. Bildet er manipulert for å tydeliggjøre fenomenet, som kan skimtes midt på bildet.

Tegningen viser observatørenes egen skisse av fenomenet.

FORSVARETS FORSKNING SINSTITUTT
Avdeling for elektronikk

Dato
22 september 1998
Vår referanse

Tidl referanse

Hr Arnulf Løken
Engveien 6C
7600 Levanger

Gjenpart:
Informasjonssjef Oddbjørn Grøtta
FFIS

LYSFENOMEN NÆR LEVANGER

Jeg viser til brev av 28 august 1998 som jeg har fått oversendt av FFIs informasjonssjef. Vi har studert rapporten og bildene, men må bare konstatere at det ikke finnes tilstrekkelig informasjon til å trekke sikre konklusjoner om årsakene til lysfenomenet. Solen eller solrefleksjoner er det neppe. Bildene viser en lysning i skyene øverst til venstre som antakelig er solen. På forstørrelsene kan man se en røksky som kanskje kan ha forbindelse med lyset. Kan det ha vært et bål eller en brann på andre siden av åsen? Det finnes sikkert mange mulige naturlige kilder til lyset, men så lenge vi vet så lite, har det liten hensikt å gå videre.

Vennlig hilsen

Eivind Thrane
Professor

Vedlegg: 0

Saksbehandler : Prof E V Thrane	Innvalg : 63807330	Telefax : 63 80 72 12	Organisasjonsnr: 970 963 340 MVA
Adresse : Postboks 25, 2007 Kjeller	Sentralbord : 63 80 70 00	Mill retn nr: 0505	Bankgiro: 7101.05.00030
			Postgiro: 0801 5045745

RAPPORTNYTT

Fortsatt fra side 7

med gule blinkende lys rundt kanten. Vi så det fra undersiden og det hadde kupler i hjørnene. I midten var det et rødglødende hull og det var der suset kom fra. Det så ut som knallrøde flammer, og størrelsen virket nå som en fotballbane. Min sønn brukte kikkerten i begynnelsen og han beskrev både vinduer og grønne og hvite lys, noe jeg ikke så. Jeg prøvde hele tiden å ta bilder og observere samtidig. Vi var ikke redde, ikke uvel, hverken da det foregikk eller etterpå.

Det var fryktelig kaldt, mellom 15 og 20 minusgrader og vi hadde ikke rukket å kle oss skikkelig. Dette resulterte i at vi løp inn før objektet nådde hustaket tre etasjer over oss, slik at ingen av oss så hvor eller hvordan det forsvant. Hele observasjonen varte i ca. 5 minutter.

Tenk for noen bilder det hadde blitt. Jeg spurte noen naboer om de hadde sett noe, men merkelig nok var det ingen andre i blokka som hadde sett noe som helst."

Namdalseid

Dato: September/oktober 1992

Tidspunkt: Ca. 03.30

Varighet: 2 minutter

Farge: Fluorescerende grønn/hvitt lys

Lyd: Ingen

Type: CE-1

To kvinner (som vil være anonyme) på vei fra Steinkjer til Namsos opplevde følgende høsten 1992:

"Klokken var ca. tre om natten. Vi befant oss på Namdalseidet, på en lang øde strekning. Plutselig så vi et sterkt lys bak oss. Min venninne ble blendet i front-

Gullholmstranda, februar 1994.

speilet og holdt på å kjøre av veien. Bilradioen kuttet plutselig ut og hun stoppet bilen. Vi trodde først det var en trailer med langlys som ville forbi. Det kom så fryktelig fort, derfor stoppet hun bilen. Til venstre for oss var det et skogholt, og der så vi et fluorescerende grønn/hvitt lys som ség ned mellom tretoppene.

Objektet var helt flatt - som en sigar, dessuten blendende og lydløst. Når jeg tok avstanden i betraktning og sammenlignet med bilen, vil jeg si at størrelsen eller lengden kunne være 10-12 meter.

Min venninne ble redd og ville ikke la meg gå ut for å undersøke, så enden på visa ble at vi kjørte derfra i full fart. Radioen begynte å fungere igjen ca. et halvt minutt etter at vi kjørte derfra.

Temperaturen lå på rundt 10 varme-grader og det var klart, tørt og vindstille."

Gullholmstranda i Namsos

Dato: Februar 1994

Tidspunkt: 22.00

Varighet: 3 sekunder

Farge: -

Lyd: Vislende

Type: Sigarformet objekt

Vidar Smines (18) var ute for å kikke på himmelen da følgende inntraff:

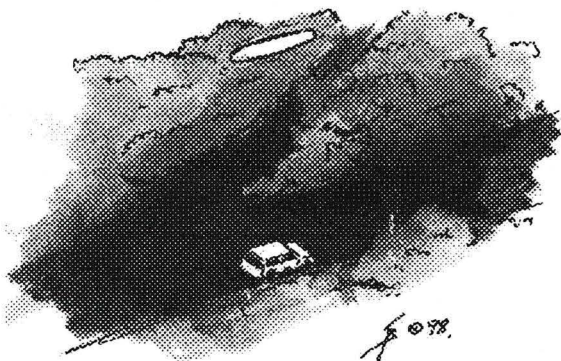
"Jeg var ute og syklet en tur til Gullholmstranda (en bydel vest for Namsos, ned mot Namsenfjorden). Jeg hadde lagt meg på et svaberg og lå og så på stjernene og lette etter stjerneskudd. Det var helt stille. Etter et kvarters tid hørte jeg en vislende lyd nord for meg, på min bakre, høyre side. Jeg snudde meg etter lyden og fikk se en sigarformet lysende gjenstand bare ca. 150 meter unna, som fløy i retning mot sørvest. Objektet hadde stabil høyde og retning, lyden syntes å følge det og ble svakere ettersom avstanden vokste.

Gjenstanden ble raskt mindre og forsvant etter bare tre sekunder, da hastigheten var meget stor.

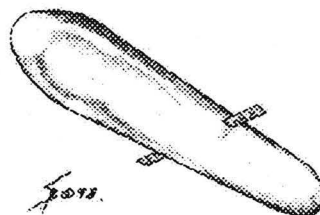
Der gjenstanden kom fra er det et fjell som er høyere enn objektets flyvehøyde. Med dets hastighet ville det kreve svært god manøvreringsevne for å unngå sammenstøt.

Det var fem minusgrader, vindstille og klart vær. Størrelsen på objektet vil jeg anslå til ca. 10-15 meter i diameter."

Fortsettelse på side 41

Namdalseid, september/oktober 1992.

Namsenfjorden, 18. juli 1997.

NYOPPDAGETE SOLSYSTEMER

Av John-Erik Hove

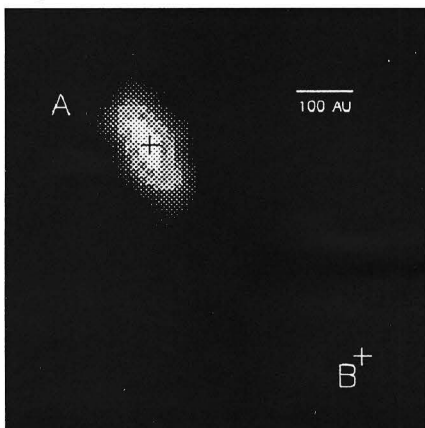
I tidligere nummer av bladet har vi tatt for oss status med hensyn til oppdagelsen av og forskningen rundt planeter i andre solsystemer og solsystemer under dannelsen. Denne artikkelen tar for seg de viktigste nye oppdagelser siden sist gang emnet ble tatt opp i bladet.

Det å følge med på utviklingen når det gjelder oppdagelsen av andre solsystemer med planeter, eller som har planeter under dannelsen, krever etter hvert litt innsats. Faktisk gjøres det så mange oppdagelser at det er vanskelig å få med seg alle detaljer. I denne artikkelen vil vi prøve å få med de viktigste oppdagelsene som er gjort siden sist emnet ble tatt opp i bladet. Generelt kan en si at de nyeste forskningsresultatene viser at det kan være langt flere stjerner som har planeter enn det en tidligere har trodd. Noe av det mest spennende er at det kan vise seg at det ikke er uvanlig at også dobbeltstjernesystemer kan ha planeter i stabile baner rundt seg. Siden de fleste stjerner er dobbeltstjerner eller tripelstjerner kan dermed antallet planeter utenfor vårt eget solsystem være mye større enn tidligere antatt. Tidligere har mange forskere ment at det vanskelig kunne dannes planeter i dobbeltstjernesystemer, på grunn av gravitasjonskreftene som virker mellom slike stjerner. Det ser ikke ut til å være tilfelle, så lenge stjernene i slike systemer har en viss avstand fra hverandre. Til nå er det oppdaget minst tre slike dobbeltstjernesystemer hvor forskerne mener det er dannet planeter, eller det er planeter under dannelsen. En annen spennende nyhet er at det for første gang er tatt bilde av planeter i andre solsystemer, og det er tatt en rekke bilder av protoplanetariske skiver - solsystemer under dannelsen. I denne artikkelen nevnes solsystemer i alle stadier av utviklingen, fra protoplanetariske skiver frem til det astronomene mener er fullt utviklede solsystemer.

HR4796A

Den 22. april i fjor meldte NASA at to uavhengige team med astronomer hadde oppdaget en protoplanetarisk skive rundt stjernen HR4796A. Denne skiven med støv kan være et bevis på at det er et sol-

system under dannelsen rundt denne stjernen. HR4796A er i astronomisk sammenheng en ung stjerne, bare om lag 10 millioner år gammel (vår sol er til sammenligning ca. 5 milliarder år). Stjernen er 70 prosent større enn Solen, og befinner seg 220 lysår unna. Stjernen kan såvidt sees uten kikkert og kan finnes i stjernebildet Centaurus (Kentauren -

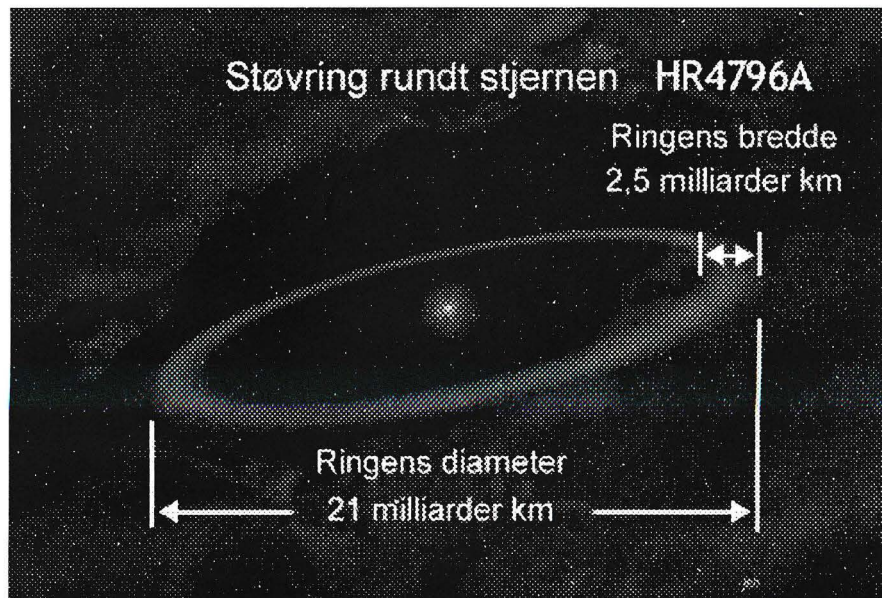
HR4796A.

ikke synlig fra Norge).

Inne i støvskiven rundt stjernen fant astronomene et åpent rom, som kan ha blitt rensket for støv som følge av planet-

dannelser. En av astronomene bak oppdagelsen, Charles Telesco ved University of Florida, mener at dette kan være et solsystem akkurat som vårt eget, bare i en mye tidligere fase av utviklingen. Støvskiven rundt HR4796A er om lag 200 astronomiske enheter (AE, 1 AE = avstanden mellom Solen og Jorden) i diameter. Det åpne rommet i skiven er om lag 100 AE i diameter, noe større enn diameteren på vårt solsystem. HR4796A danner sammen med stjernen HR4796B et dobbeltstjernesystem hvor stjernene befinner seg ca. 500 AE fra hverandre. Det skal i løpet av tiden som kommer gjøres grundigere studier av HR4796A samt andre lignende stjerner. Det ene teamet som sto bak oppdagelsen (fra JPL og Franklin and Marshall College, Pennsylvania) brukte Keck-II teleskopet på Manua Kea, Hawaii, mens det andre teamet (fra University of Florida og Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics) brukte NOAOs 4-meter teleskop i Cerro Tololo, Chile. Begge benyttet seg av infrarødt kamera for å ta bilde av stjernen og støvskiven rundt.

Den 8 januar i år offentliggjorde Space

Illustrasjon av støvringen rundt HR4796A.

Telescope Science Institute (STScI) at man hadde funnet ytterligere dokumentasjon på at det befinner seg planeter eller protoplaneter - planeter på et tidlig stadium i utviklingen - i bane rundt HR4796A. Også de nye funnene, gjort med romteleskopet Hubble, er dokumentert med bilder - også disse tatt i den nær infrarøde delen av spekteret. De nye bildene viser tydelig at det er en støvring rundt stjernen. Illustrasjonen under, laget av Greg Bacon ved STScI, viser HR4796A med den omkringliggende støvskiven.

TMR-1C

I mai i fjor offentliggjorde NASA et bilde, tatt med romteleskopet Hubble, som kan være det første av en planet utenfor vårt eget solsystem. Planeten er dannet i et dobbeltstjernesystem i Taurus (Tyren), om lag 450 lysår fra Jorden. Hvis det er snakk om en planet, slik forskerne mener, er det lite sannsynlig at det finnes liv på den. For det første er det sannsynligvis snakk om en gassplanet, lignende til Jupiter i vårt solsystem, hvor forskerne i dag ikke har noen holdepunkter for at det kan finnes liv. Forskerne mener planetens masse er flere ganger så stor som Jupiter, i så fall altså en gigantisk planet. Selv om forskerne foreløpig mener det må være snakk om en planet, kan de heller ikke helt utelukke at det kan være snakk om en brun dverg, en "mislykket stjerne". De foreløpig dataene viser dessuten at objektet fjerner seg fra moderstjernen TMR-1 i stor fart, og vil

sannsynligvis ende opp med å drive enstomt av sted i interstellart rom. Avstanden til moderstjernen er anslått til å være om lag 1400 ganger så stor som mellom Jorden og Solen. Bildet som er tatt av stjernene og planeten er fra den nær infrarøde delen av spekteret.

Gliese 876

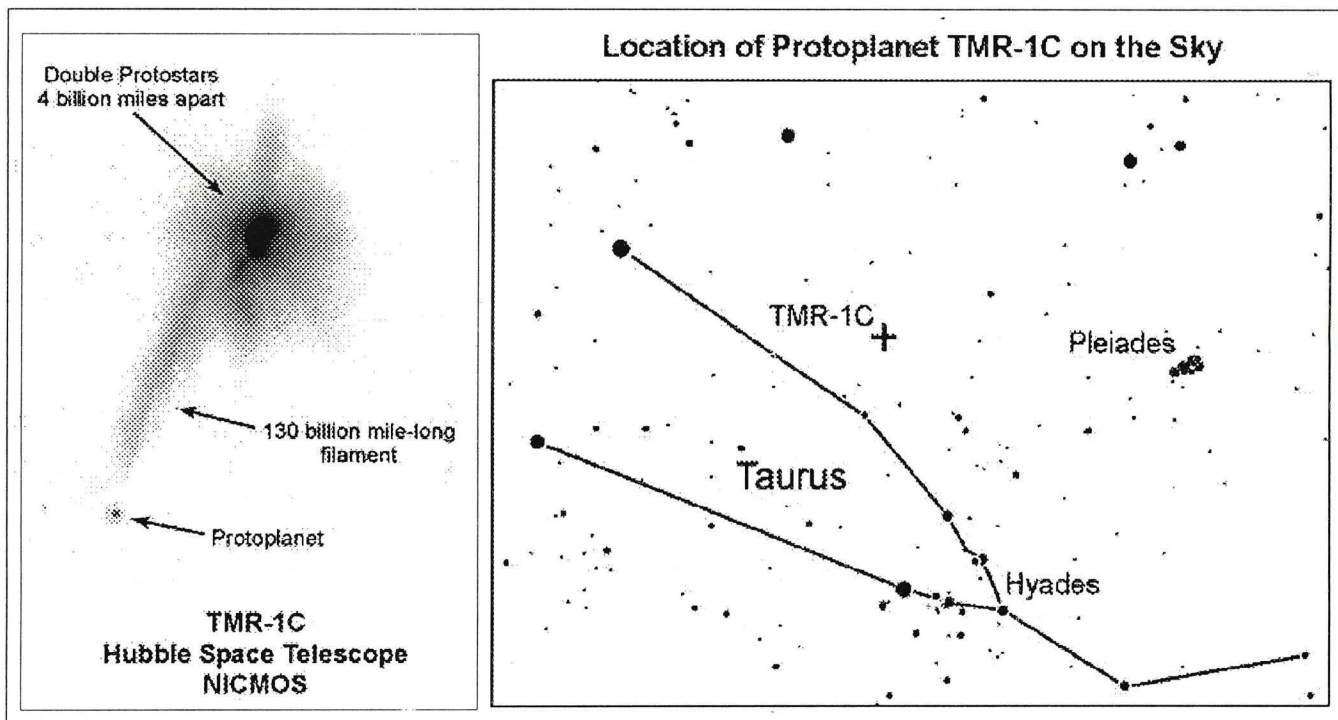
I juni i fjor ble oppdagelsen av en planet ved en annen nærliggende stjerne, Gliese 876 (Gl 876), offentliggjort. Gl 876 er en rød dvergstjerne, 600 ganger mindre lyssterk enn vår sol. Den har bare om lag en tredjedel av massen, og den er den minste stjernen det er oppdaget planeter ved. Overflatetemperaturen på stjernen er anslått til å være om lag det halve av overflatetemperaturen på vår sol. Gl 876 befinner seg bare om lag 15 lysår unna vårt solsystem. Planeten som er oppdaget ved denne stjernen har en masse på minst 1,5 ganger Jupiter, og bruker 61 dager på et omløp rundt stjernen. Planeten er antagelig en gassplanet liknende Jupiter. Den gjennomsnittlige avstanden til moderstjernen er mindre enn avstanden planeten Merkur har til vår sol. Men på grunn av at moderstjernen er så mye mindre og så mye kaldere enn Solen, er temperaturen på planeten ved denne stjernen anslått å være ganske lav, av noen astronomer anslått til å være minst -75 grader Celsius eller kaldere. Banen til planeten er relativt eksentrisk - ellipseformet - sammenlignet med banene til planetene i vårt solsystem. Noe av det mest spennende med

denne oppdagelsen er at røde dvergstjerner som Gl 876 er de vanligste stjernene i vår galakse. Blant de 150 nærmeste nabostjernene til vår sol, er 120 røde dverger med en masse på mindre enn halvparten av massen til Solen. Når astronomene nå har oppdaget en planet ved en slik stjerne, øker det mulighetene for at vi i fremtiden kan finne mange planeter i vårt nærmeste stjernenebøl.

Epsilon Eridani

En annen spennende oppdagelse ble offentliggjort i begynnelsen av juli. Et internasjonalt team av astronomer gjorde det kjent at det var oppdaget en skive av støvpartikler og det som kan være en planet under dannelse rundt stjernen Epsilon Eridani. Denne stjernen befinner seg bare om lag 10 lysår unna vårt solsystem, og er klart synlig på stjernehimmelen uten kikkert. Også denne oppdagelsen er dokumentert med bilde.

Bildet som er tatt av Epsilon Eridani er ikke dannet optisk, men ved hjelp av et spesialkamera (påmontert det 5 meter store JCM-teleskopet på Mauna Kea, Hawaii) som kan registrere stråling på svært korte bølgelengder. Epsilon Eridani er ganske lik vår egen sol, har om lag tre fjerdedeler av massen, og er i følge astronomene en god kandidat til å ha planeter. Hvis det viser å være riktig at det er planeter i dette solsystemet, vil det i følge astronomene neppe være snakk om at det kan ha utviklet seg liv på disse. Til det er solsystemet alt for ungt. På det

stadiet i utviklingen som dette solsystemet er nå, ble planetene i vårt solsystem fremdeles bombardert med kometer og massive meteoritter. Ifølge professor i fysikk og astronomi ved Universitetet i California, Benjamin Zuckermann, er Epsilon Eridani svært likt vårt solsystem slik det var for 4 milliarder år siden. Selv om Epsilon Eridani-systemet er for ungt til at det kan ha utviklet seg selv primitive former for liv, indikerer oppdagelsen av dette solsystemet så nært vårt eget at det kan finnes mange andre slike solsystemer.

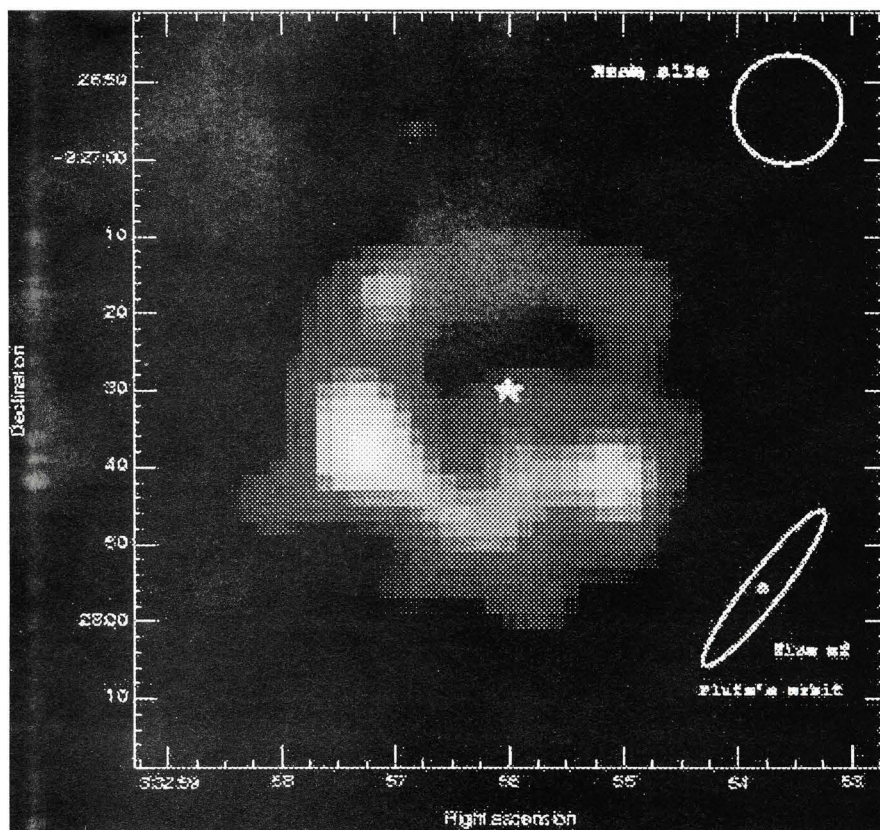
Som en kuriositet kan nevnes at når astronomen Frank Drake startet søk etter radiosignaler fra andre sivilisasjoner i slutten av 1950-årene, var Epsilon Eridani blant de to første stjernene han studerte. I dag vet forskerne noe som Drake ikke visste den gangen, at Epsilon Eridani-systemet er alt for ungt til at det kan finnes planeter med liv der. Men hvis de rette forutsetningene er til stede, kan liv kanskje utvikles en gang i fremtiden.

14 Herculis

14 Herculis (Gliese 614) er en noe mindre stjerne enn vår sol (om lag 80 % så stor masse) og befinner seg 60 lysår unna. Etter å ha studert og samlet inn data i over fire år, offentliggjorde astronomer ved det franske Haute Provence observatoriet i juli 1998 oppdagelsen av en planet i bane rundt denne stjernen. Fire år - eller 4,4 år for å være nøyaktig - er den tiden som planeten ved 14 Herculis bruker på et omløp. Denne planeten har en masse som er 3,3 ganger så stor som Jupiter, og avstanden til moderstjernen er 2,5 AE. Siden 14 Herculis er såpass nær oss og planeten har såpass stor avstand til moderstjernen, mener astronomene som står bak oppdagelsen at det er gode muligheter til å kunne ta bilder av planeten. Så snart anledningen byr seg vil det bli gjort forsøk på dette. Stjernen 14 Herculis har et relativt høyt innhold av tunge grunnstoffer sammenlignet med vår sol. Sammenholdt med data fra andre oppdagelser, mener astronomene dette indikerer at store planeter oftest blir dannet rundt metallrike stjerner.

HD 187123 og HD 210277

I september i fjor offentliggjorde et team av astronomer oppdagelsen av ytterligere to planeter. Begge går i omløp rundt solliknende stjerner. Den ene planeten, som går i bane rundt stjernen HD 187123, er

Epsilon Eridani.

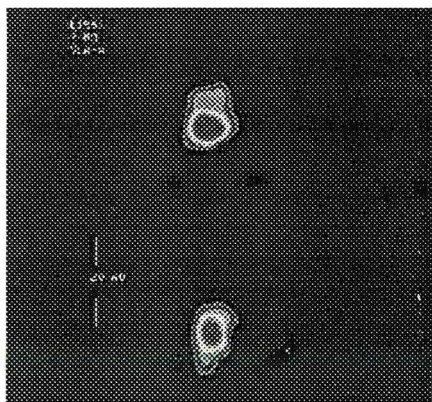
på størrelse med Jupiter. Den har en omløpsbane 25 ganger nærmere moderstjernen enn Jordens omløpsbane rundt Solen, og ni ganger nærmere enn planeten Merkur. Det er fra før ikke kjent noen andre planeter som går i bane så nær moderstjernen. Med en omløpstid på bare litt over tre dager formelig skummer den overflaten på moderstjernen. Avstanden til dette solsystemet, som befinner seg i Cygnus - Svanen, er om lag 156 lysår. HD 187123 er i spektralklasse G5 og har samme størrelse, masse og temperatur som vår sol, men er rikere på tyngre stoffer som jern. I kontrast til dette har den andre planeten en omløpsbane rundt sin sol, HD 210277, som er ganske lik Jordens omløpsbane. Gjennomsnittsavstanden er bare 15 prosent større enn Jordens avstand til Solen. Dette er dermed den av planetene som er oppdaget ved andre stjerner som har en omløpsbane som er mest lik Jordens. Størrelsen på planeten ved HD 210277 er også anslått til å være om lag som Jupiter i vårt solsystem. HD 210277 er en stjerne i spektralklasse G0, og befinner seg om lag 68 lysår unna vårt solsystem.

Begge de to sistnevnte planetene ble oppdaget med det ene av de to store Keck teleskopene - Keck 1 - på Mauna Kea, Hawaii. De to teleskopene er (for tiden - nye blir stadig bygget) verdens største

optiske teleskoper med en diameter på hver 10 meter. Teamet som sto bak oppdagelsen av disse to planetene inkluderer blant andre astronomene Paul Butler og Geoffrey W. Marcy, som siden 1995 sammen har stått bak oppdagelsen av langt de fleste av de planeter som er oppdaget utenfor vårt eget solsystem.

55 Rho Cancri

Det har vært kjent i nærmere tre år at stjernen 55 Rho Cancri i Krepsen har en stor planet av om lag Jupiters størrelse i bane rundt seg (se UFO nr. 2 1996, s.25, og nr. 4 1996, s. 11). I september i fjor ble det kjent at nyere undersøkelser av denne stjernen har vist at det er en skive bestående av et tykt lag med støvpartikler rundt stjernen. Støvskenen rundt 55 Rho Cancri strekker seg like langt ut fra stjernen som Kuiper-beltet i vårt solsystem strekker seg fra vår sol. Kuiper-beltet er et enormt reservoar av kometer og annet materiale, som befinner seg utenfor banen til Pluto i vårt solsystem. Astronomene Robert Brown og David Trilling ved Universitetet i Arizona som har studert forskningsdataene, mener skiven kan være 55 Rho Cancri's eget "Kuiper-belte", og at det kan være dannet av materiale som har blitt til overs under dannelsen av planeter. Støvskenen ser imidlertid ut til å

Lynds 1551.

inneholde opp til 10 ganger mer materiale enn tilsvarende i vårt solsystem. 55 Rho Cancri er en ordinær, middelaldrende stjerne, og det er første gang en slik skive er observert rundt en stjerne i denne kategorien. Astronomen David Trilling hevder at de data de har beviser at det er snakk om et fullt utviklet solsystem. Et bilde av støvskiven rundt 55 Rho Cancri ble offentliggjort på et møte i American Astronomical Society i oktober.

Lynds 1551

Oppdagelsen av to protoplanetariske skiver rundt to stjerner i Lynds 1551 - en interstellar sky av gass og støv i Taurus (Tyren) om lag 450 lysår unna - ble offentliggjort i slutten av september. Støvskivene rundt de to stjernene ble oppdaget ved hjelp av radioteleskopet VLA (Very Large Array, beliggende i New Mexico) av et internasjonalt team med astronomer, under ledelse av Luis Rodriguez ved National Autonomous University i Mexico. Dette var et ganske spesielt funn, i og med at de to

støvskivene befant seg rundt hver sin stjerne i et dobbeltstjernesystem. Funnet av støvskivene rundt de to stjernene var ekstra overraskende på grunn av den korte avstanden mellom dem, som bare er noe lengre enn avstanden mellom vår sol og planeten Pluto (om lag 45 AE). De to støvskivene strekker seg begge om lag like langt som avstanden mellom Solen og planeten Saturn.

Mange vitenskapsfolk har tidligere ansett det for å være lite sannsynlig at slike støvskiver kan dannes rundt stjerner som befinner seg så nær hverandre, på grunn av gravitasjonskreftene som virker mellom slike nærliggende stjerner. Bilde av dobbeltstjernesystemet ble offentliggjort i september i tidsskriftet Nature. Bildet, som viser de to stjernene med omkringliggende støvskiver, er ikke dannet optisk, men ut fra observasjoner gjort med radioteleskopet VLA.

Astronomene har ikke oppdaget noen planeter i støvskivene, men begge skivene inneholder tilstrekkelig materiale til å danne planeter. Astronomen David Willner (ved Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics) som var med i teamet som gjorde oppdagelsen, mener hver av de to støvskivene inneholder tilstrekkelig materiale til å danne solsystemer tilsvarende vårt eget. Han mener derimot at det neppe kan dannes ytre planeter tilsvarende Uranus og Neptun i disse solsystemene, siden støvskivene ikke strekker seg så langt.

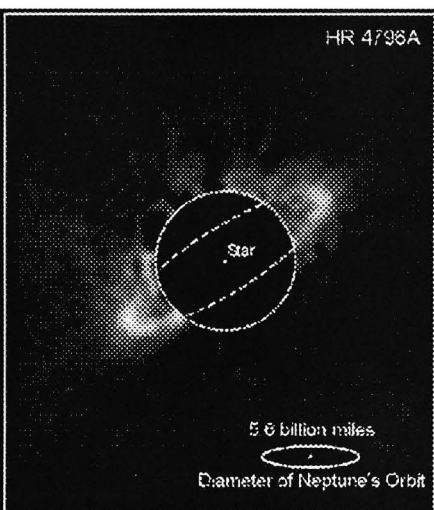
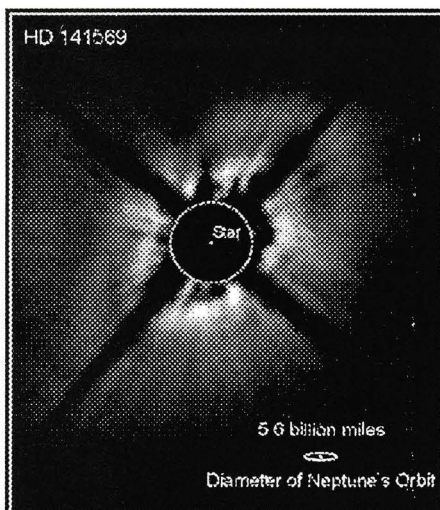
Forskeren Alan Boss (ved Carnegie Institution of Washington) mener at dersom en stor planet hadde blitt dannet i ytterkanten av disse skivene ville gravitasjonskreftene mellom de to stjernene

gjøre at planeten ville bli slynget ut av sin bane og ut i interstellart rom. Dette kan forklare oppførselen til objektet TMR-1C, som ble oppdaget og tatt bilde av ved hjelp av Hubble teleskopet. TMR-1C, som befinner seg i den samme interstellare skyen av gass og støv (se egen omtale over), fjerner seg med stor hastighet fra et annet dobbeltstjernesystem.

I november offentliggjorde et sveitsisk team med astronomer funnet av en stor planet ved stjernen Gliese 86 (HD 13445). Gliese 86 kan sees i stjernebildet Eridanus ("Elven") på stjernehimelen sør for ekvator. Stjernen er en lyssterk, kjølig dvergstjerne, noe mindre massiv enn vår sol (0,79 ganger dens masse) og befinner seg om lag 35 lysår fra Jorden. Planeten ved Gliese 86 har om lag 4,9 ganger Jupiters masse og bruker knapt 16 dager på et omløp rundt moderstjernen. Banen er tilnærmet sirkulær. Avstanden til moderstjernen er bare 0,11 AE, altså bare en tiendedel av avstanden mellom Jorden og Solen. Astronomene har anslått overflatetemperaturen på planeten til rundt 380 grader C. Blant planetene i andre solsystemer som er oppdaget til nå, er det bare én annen planet, HD 187123 (se egen omtale), som befinner seg nærmere moderstjernen enn planeten ved Gliese 86. Også Gliese 86 er en av et par i et dobbeltstjernesystem. Søsterstjernen befinner seg mer enn hundre ganger lengre unna Gliese 86 enn planeten som går i bane rundt denne.

HD 141569

Den siste nye planetoppdagelsen som er gjort ble offentliggjort av Space Telescope Science Institute den 8 januar i år. Astronomer ved University of California Los Angeles (UCLA) har ved hjelp av Hubble-teleskopets "nær-infrarødkamera" - forkortet NICMOS - funnet en skive av støv rundt stjernen HD 141569, og et støvtomt rom i skiven som antagelig skyldes dannelsen av en planet. "Den mest sannsynlige grunnen til at det finnes et støvtomt rom i skiven rundt stjernen, er at det er dannet en planet der", sier astronomen Alycia Weinberger ved UCLA. Stjernen HD 141569 befinner seg omlag 320 lysår unna, og kan fra Jorden sees i stjernebildet

Dust Disks around Stars

PRCS9-93 • STScI CPO • January 8, 1999
B. Smith (University of Hawaii), G. Schneider (University of Arizona),
E. Becklin and A. Weinberger (UCLA) and NASA

HST • NICMOS

Til venstre: Sammenligning mellom de to systemene HD 141569 og HR4796A.

det Libra (Vekten). HD 141569 er ung, men likevel fullt utviklet "voksen" stjerne, nesten tre ganger så massiv som Solen, og 22 ganger så lyssterk. Støvskiven rundt stjernen har en diameter på om lag 60 milliarder kilometer. Den indre "kanten" av det støvtomme rommet i skiven befinner seg ca. 33 milliarder kilometer (220 AE) fra stjernen, og er ca. 6 milliarder kilometer (40 AE) bredt. Se også illustrasjonen under, laget av Greg Bacon ved STScI.

Funnene av alle planetene og protoplanetariske skivene som er gjort de se-

nere årene tyder på at det vil bli gjort stadig flere oppdagelser i tiden som kommer. Med forbedret og nyere teknologi mener forskerne at det ikke vil gå så alt for mange år før man vil oppdage og kanskje til og med ta bilde av planeter helt ned mot Jordens størrelse ved andre relativt nærliggende stjerner. Når astronomene nå har funnet bevis for at protoplanetariske skiver og planeter også kan dannes i dobbeltstjernesystemer, øker også mulighetene for at vi vil kunne finne solsystemer der det er planeter med rimelig gode betingelser for liv. □

I denne avdelingen har vi tatt med en del nyheter fra tidsskriftet MUFON UFO Journal, utgitt av Mutual UFO Network i USA. I hvert nummer (utkommer månedlig) bringer tidsskriftet et kort resymé over innkomne rapporter i spalten Filer's Files.

FILER'S FILES

Av George A. Filer, direktør for MUFON Øst.

Fransk familie med UFO-observasjon

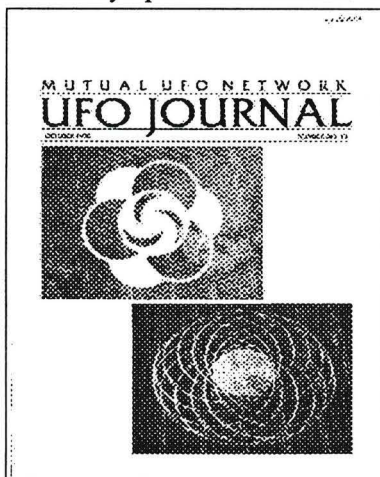
En familie som lever i Voreppe, en by nær Grenoble i de franske Alpene, fikk den 6. september i 1998 sitt livs sjokk! Familiefaren, hans kone og deres tre år gamle barn og også hans mor, så opp på himmelen og observerte "en saktegående, metallisk og skinnende ball som svevet ca. to meter over et kirsebærtre". Mens UFOet svedde omkring med en summende lyd, sprang mannen inn i huset og hentet sitt videokamera. Han slo det på og klarte å filme to minutter med film som viste hvordan UFOet forsvant. Familien ringte så til politiet. Politimannen tok videokassetten og kontaktet så SEPRA, den franske regjeringens UFO-forskningsenhet, og deretter, ifølge vitnene, ga dem klar beskjed om "ikke å snakke med noen ufolog om denne hendelsen".

To etterforskere fra SEPRA-kontoret i Toulouse brukte to dager på å etterforske hendelsen. De tok brente grener fra kirsebærtreet og sendte det til analyse i laboratoriet. I en kort redegjørelse fra SEPRA heter det at videotapen var meget interessant og "brukbar" med hensyn til videre UFO-forskning.

Jean-Jacques Velasco fra CNES sa at UFOet så ut som om det fløt omkring i lufta. Deretter forsvant det på underlig vis. Han beskriver objektet som en rund skive, omkring 5 meter i diameter og med noen få ujevnheter eller buler og en rød ring rundt underdelen.

Vermont-observasjonene

Thomas McFarland, direktør for staten Vermont rapporterer følgende: "Vi har hatt braksuksess med UFO-observasjoner og utarbeidelsen av websidene for MUFON Vermont. Et par i slutten av tjueårene så den 3. august 1998 et skarpt, blafrende lys på nordhimmelen. Det

samme gjentok seg omtrent samtidig natten etter. Objektet var ca. 30 grader over horisonten og beveget seg meget sakte. Det nærmest bare "fløt" avgårde. De betraktet objektet gjennom et meget bra kikkertsikte på en rifle helt til det forsvant ut av syne. Objektet hadde tre lysende punkt spredt rundt omkring midten i horisontalplanet. Utenfor, eller rundt disse punktene, var det også et slags lys, men dette var mye svakere. Objektet så ut til å være rundt og hadde både røde og grønne blinklys".

Georgia-observasjonen

Den 10. august 1998 så en tidligere collegespiller i amerikansk fotball et UFO i øst LaGrange. Dette var ca. 30 minutter over midnatt, og han så at "noe" passerte forbi vinduet hans. Dette "noe" var fullstendig mørklagt.

Han bor i et to-etasjes hus, og soverommet er i 2. etasje. Et gatelys er bare 25 meter unna soveromsvinduet. Det kommer derfor alltid en del lys inn i soverommet hans fra dette lyset, så denne gangen skjønte han at det var noe som ikke stemte. Han så nordover, og så ingen ting annet enn et grått mørke. Ingen lys, ingen himmel, ingen tre, ingen stjerner - bare dette grå mørket. Mens han prøvde å lokalisere det gammelkjente gatelyset, så han at "noe" sakte begynte å bevege seg vekk fra huset.

Snart så han røde og gule lys. Disse blinket ikke. Men deretter så han et intenst blå-grønt lys som til og med virket fluoriserende. (Litt av en lysopplevelse! Overs. anm.) Da dette ukjente objektet var omtrent 30-35 meter unna huset, kunne han se hele omrisset av fartøyet i den ca. 1 meter brede vindusrammen. Det mørkegrå objektet så ut som et "brød" sett inn i den ene enden, og det hadde gule og røde lys rundt kanten på denne "brønden". Den firkantede bunnen og de rette sidene på objektet gikk over i en mer symmetrisk og avrundet overside. Fra midten av objektet og opp var det et blå-grønt lys som skinte skarpt. Objektet hevet seg ca. 20 grader opp på horisonten, og etter ca. 20 sekunder flatet det ut. Plutselig føyk det avgårde i en rasende fart, mange ganger fortere enn noe jettfly. Det grønne lyset satte et spor, eller kondensstripe, etter fartøyet.

UFOet var betraktelig større enn et hus. Det var mindre enn 35 meter fra vitnet, og det laget ingen lyd. Etter at det forsvant ble utsikten til gaten normal igjen. Gatelyset som tidligere er omtalt lyste igjen normalt, og omgivelsene ble opplyst som normalt av dette lyset. Objektet hadde svevet ca 6-7 meter over bakken, og forsvant nordover. En sjekk med alarmtelefonen (911) fortalte at det ikke var noen andre UFO-observasjoner i området. □

Kilde:

MUFON UFO Journal, oktober 1998

Oversettelse:

Per Ottesen

INTELLIGENTE RADIOSIGNALER FRA ROMMET?

Av Stein Carlsen

I fjor høst fremkom det opplysninger på Internett om at det var mottatt radiosignaler som hadde mulig intelligent opphav. Vår medarbeider har sett nærmere på saken.

På Internett gikk det i oktober og november i fjor rykter om at en radio-amatøras-
tronom hadde plukket opp mulige radi-
osignaler fra intelligente vesener i et
annet solsystem. Hvis korrekt, kunne
dette være en av de mest sensasjonelle
oppgaver i menneskehetens historie
noensinne. Imidlertid var det i utgang-
spunktet også sannsynlig at det dreide
seg om feiltolking av data, eller at det
hele var ren og skjær svindel. Flere as-
tronomer ilte til de påfølgende dager for
enten å bekrefte eller avkreft ryktene.

I begynnelsen ville ikke mannen av-
slore sin identitet. Men det har siden kom-
met fram at han heter Paul Dore, ansatt
ved Siemens Plessey Systems i England
og altså en ivrig radio-amatøras-
tronom. Han benyttet et lite radioteleskop
som tilhørte det firmaet han jobber for til å
søke etter intelligente signaler fra him-
melrommet.

Den 22. og 23. oktober skulle han ifølge
eget utsagn ha fanget opp signaler fra
EQ Pegasi stjernesystemet. Dette stjer-
nesystemet, som (sett fra Jorden) ligger
i stjernebildet Pegasus, består av to svake
dvergstjerner som går i bane rundt
hverandre, 22 lysår utenfor vårt solsys-
tem.

Signalene var av en sort som ikke
dannes naturlig. Hans funn ble offentlig-
gjort omkring den 26. oktober og dataene
gjort tilgjengelig på Internett for flere
astronomer og observatorier. Dette
gjorde han ved å postlegge sitt funn på
en lukket e-post liste på nettet tilhørende
organisasjonen SETI League. Dette
gjorde han anonymt fordi han var redd
for represalier fra sitt firma da han skulle
ha brukt antennen uten tillatelse.

Paul Dore, samt to (anonyme) radio-
astronomer ved Effelsberg Radio Observa-
toriet i Tyskland, skulle opprinnelig
avholdt en pressekonferanse i London
onsdag 4. november, for å legge frem
sine bevis. Denne pressekonferansen ble
plutselig avlyst den 3. november, siden

Dore uttalte at han like før hadde hatt
besøk av nasjonale sikkerhetsagenter,
som sa at han hadde oppdaget en hem-
melig overvåkningssatellitt. Han sa også
at han hadde blitt skygget av slike agent-
er og følte seg truet.

To radio-amatøras-
tronomer, henholds-
vis Jay Oka fra Japan og K F Benton på
Guernsey i den engelske kanal, bekreftet
like etterpå at også de hadde oppdaget
merkelige signaler fra EQ Pegasi. Først-
nevnte fant det på frekvensen 1452.187
MHz den 31. oktober; K. F. Benton om-
trent samtidig mellom 1445 og 1455
MHz. Det må imidlertid understrekes at
disse rapportene ble lagt fram på Inter-
nettsidene til en organisasjon som tror
på en "UFO/SETI-tilslørings konspiras-
jon" (Archaeology, Astronautics and
SETI Research Association), og må der-
for - sannsynligvis - tas med en klype
salt.

Fra det vitenskapelige miljø kom det
raskt dementier med hensyn til at oppd-
agelsen eventuelt kunne bekreftes ved
noen offisiell astronomisk institusjon.
Ledelsen ved Effelsberg Radio Observa-
toriet var de første som rykket ut, og
deres melding den 2. november lød kort
og godt:

"En påstand har sirkulert på Internett
om at 100-meters radioteleskopet ved
Effelsberg er involvert i observasjoner
som søker å bekrefte et SETI-signal.
Denne påstanden er ikke korrekt."

Uttalelsen var undertegnet av direk-
tøren for observatoriet, professor Rich-
ard Wielebinski.

Dr. Seth Shostak ved SETI Institute
kom med en litt mer utfyllende kommen-
tar idet han uttalte følgende om saken:

"Solsystemet EQ Pegasi er blitt under-
søkt gjennom Project Phoenix ved bruk
av Arecibo-teleskopet (i Puerto Rico) i
september [1998]. Forskerne fant da et
interessant signal ved 1210 MHz som
kunne være en mulig SETI-kandidat.
Men i løpet av 10 minutter detekterte de
signalet i "av"-posisjon, noe som bev-
iste at signalet var forstyrrelser fra jord-
iske kilder. Det må legges til at Areci-
bo-teleskopet er verdens største og flere
tusen ganger mer sensitivt enn det ut-
styret Paul Dore brukte.

Hvorfor tror så ikke SETI astronomene
på den påståtte oppdagelsen av det uten-
omjordiske signalet?

1. Oppdagelsen ble offentliggjort
anonymt, og ved å bryte seg inn i en
lukket SETI League Internett e-post liste.
Anonyme påstander om store vitenska-
pelige oppdagelser er alltid mistenkelige.

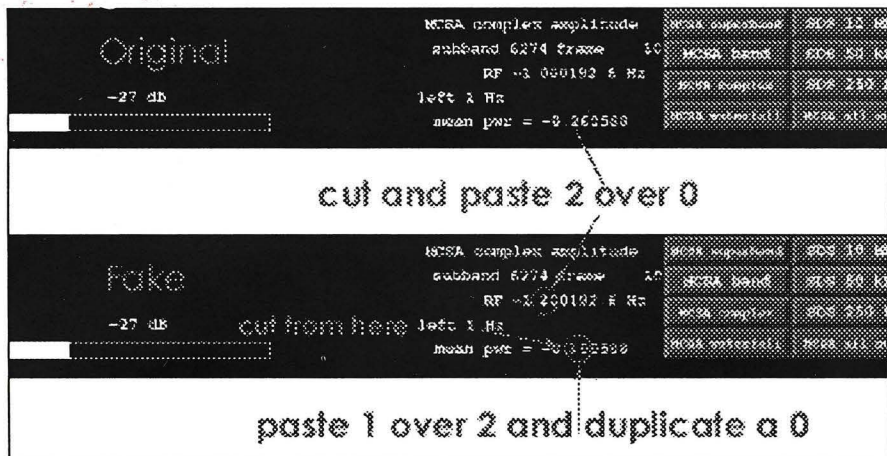
2. Retningen til signalet, fra EQ Pegasi,
var høyst merkelig. Av alle stjerner
på himmelen som et slikt signal kunne
komme fra, var det bemerkelsesverdig
at den påståtte oppdagelsen av signalet
skulle være ved de samme koordinatene
til den forstyrrelsen Project Phoenix
hadde funnet tidligere og beskrevet i

A claim was circulated in the Internet that the 100-m radio telescope in Effelsberg is involved in making confirmation observations of a SETI signal.

This statement is incorrect.

2 November 1998

Prof. Dr. Richard Wielebinski
Executive Director, MPIfR MPIfR Home
ute@mpi-fr-bonn.mpg.de

Spektrumbildene av EQ Pegasi, postlagt på Internett av Paul Dore, som viser at de to bildene sannsynligvis er identiske.

detalj på Internett.

3. De originale innskannede bildene som ble postet anonymt på nettet av Dore, hadde ikke de typiske karakteristika til en såkalt "on-off" observasjon, slik som det ble påstått. Straks denne feilen ble påvist, ble det umiddelbart lagt ut nye versjoner av bildene på nettet.

4. Flere forsøk på å bekrefte signalet fra medlemmer i SETI League viste at det ikke var noe signal der (fra EQ Pegasi), selv om utstyret som ble brukt her var mange ganger mer sensitiv enn Paul Dore.

5. Spektrumbildene som ble postlagt av Dore på nettet var identiske, med unntak av et vertikalt skift på et par dusin pixels (bildeelementer). Når dette ble påvist, påsto Dore at han ved en feiltagelse hadde postlagt det samme bildet to ganger. Hvordan kan det da ha seg at det var et lite vertikalt skift i bildet? Og i følge de personene som hadde tilgang til de originale e-post sendingene fra Dore, forandret han sin forklaring angående disse to like spektrumbildene etter som tiden gikk.

6. De to radioastronomene fra henholdsvis Japan og Guernsey fant signalet ved forskjellige frekvenser. Det ble opplyst at det var opprinnelig funnet på 1450 MHz. Husk at mikrobølgebåndet er spekket med forstyrrelser fra Jorden, og det å finne signaler på disse bølglengdene er ikke noe problem. Når vi observerte ved Arecibo, fikk vi inn dusinvis med sterke støysignaler i hvert eneste 20 MHz segment av mikrobølge spekteret.

7. Selv om Dore har sagt at han har mottatt bekreftelser på at signalet også er detektert ved 100-meters radioteleskopet i Effelsberg, så vet vi med sikkerhet at dette ikke er sant. Dette er grundig

dementert av ledelsen ved observatoriet.

8. Paul Dore har uttalt at det skulle avholdes en pressekonferanse den 4. november i London. Den ble raskt avlyst den 3. november, på grunn av at Dore hadde fått besøk av nasjonale sikkerhetssagenter, som sa at han hadde oppdaget en hemmelig overvåkningssatellitt. Vel, det er enkelt å oppdage satellitter, hemmelig eller ei, alle med en antenne kan gjøre det. Det er den krypterte informasjonen som slike satellitter sender tilbake til Jorden som er av viktighet, og ikke bæresignalet som Dore påstår han hadde oppdaget.

Flere andre hever sine kritiske røster til på det påståtte signalet. Dr. Nathan Cohen ved Boston Universitetet har, et-

ter nøye å ha studert de signalene som ble postlagt av Dore, offentlig uttalt at dette er en bløff. Presidenten i SETI League Dr. Paul Shuch har også utgitt en pressemelding som uttrykker samme holdning.

Finnes de utenomjordiske der ute? Forskere ved SETI Institute tror helt klart at det gjør de. Ønsker vi å finne bevis for deres eksistens? Selvsagt. Har noen allerede funnet bevis? Nei, det tror vi ikke.

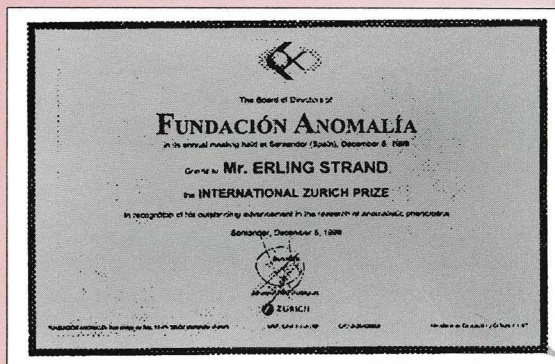
EQ Pegasi har himmelkoordinatene RA 23h 31m 52s, Dec+19h 56m 15s. De som har interesse av og mulighet for selv å ta ned radiosignaler fra rommet er velkommen til å prøve å finne eventuelle "anomalier".

□

Kilder:

BBC News Online: Sci/Tech
http://news.bbc.co.uk/low/english/sci/tech/newsid_203000/203133.stm
 Archaeology, Astronautics and SETI Research Association
<http://www.aas-ra.org/>
 Mysterious Universe
<http://www.mysteriousuniverse.com/news/seti1027.html>
 100-meter radioteleskopet i Effelsberg
http://www2.mpifr-bonn.mpg.de/news/seti_not_e.html
 SETI Institute
<http://www.seti.org/eqpeg.html>

ERLING STRAND MOTTAR INTERNASJONAL PRIS!

Tidlig i desember i fjor fikk Erling Strand bekreftelse fra den kjente spanske UFO-etterforskeren Vicente-Juan Ballester Olmos at han var blitt tildelt en ærespris, den såkalte "International Zürich prize". Prisen deles ut av den spanske organisasjonen "Fundación Anomalía". Begrunnelsen var at de ved å gi denne prisen til Erling ønsket å gi en anerkjennelse av hans ledende rolle innen vitenskapelig utforskning av UFO-fenomenet, ikke minst gjennom hans mangeårige og forstandige ledelse av Hessdalenprosjektet. Prisen er på 250 000 pesetas (ca. 8100 kr.), og Erling har allerede bestemt at disse pengene tilfaller Hessdalsfondet. Vi gratulerer, Erling! Skikkelig artig at ditt utenlandske engasjement begynner å bære så "ærerike" frukter!

Per Ottesen

NY VIDEO AV VESEN PÅ AREA 51

Av Thomas Nilsson og Clas Svahn

I et rom med dempet belysning sitter en kort og litt satt skapning med store, blanke øyne. Han beveger seg med rykkvise bevegelser og ikke helt uten problemer. Plutselig rykker han til og noen leger kommer løpende. Filmen slutter etter tre minutter. Videoen "Alien Interview" markedsføres som en dokumentar. *UFO-Aktuelt* har sett nærmere på den.

Bilder og filmer med påståtte vesener er alltid omdiskuterte. Den berømte obduksjonsfilmen fra Roswell skapte store overskrifter når den ble offentliggjort i 1995. I dag er det få som tror at det vi ser virkelig er en obduksjon av et dødt romvesen.

Når nå ytterligere en video av et ukjent vesen selges på markedet er det all grunn til å være skeptisk. "Area 51 - Alien Interview" stiller på nytt spørsmålet - ekte eller ennå en bløff?

La oss begynne med begynnelsen.

Sporene leder, slik de ofte gjør, til Groom Lake Test Site, en godt bevoktet militærbase, ensomt beliggende i den veldige Nevada-ørkenen. Her ligger det myteomspunnede Area 51 og det er her det amerikanske flyvåpenet i årevis har prøveflydd hemmelige nye flytyper, som U2, SR71 "Blackbird", stealthbombere og det nye topphemmelige SR75 "Penetrator". Ifølge myten er det også her den amerikanske regjeringen oppbevarer styrtede romfartøyer og, siden 1950-tallet, et antall utenomjordiske vesener.

Det er her videoen "Area 51 - Alien Interview" påstås utspille seg.

Bob Lazars "avsløringer"

Før vi får se den omtalte filmsnutten, guider skuespiller Steven Williams (passende nok fra "X-files") oss gjennom mytene om det mystiske anlegget i Nevada.

Legenden om Area 51 ble født i 1989 da Bob Lazar, som påsto å ha arbeidet som forsker på den hemmelige basen, fortalte om området for en TV-journalist. Ved et anlegg sør for Area 51, kalt S4, hadde Lazar som oppgave å undersøke én av totalt ni utenomjordiske romfartøyer for regjeringen. Oppdraget var, naturligvis, topphemmelig.

Lazar kunne ikke holde på hemmeligheten og begynte å fortelle om akti-

vitetene på basen for noen nære venner. Han bød dem også med ut til et bestemt sted i ørkenen for på et bestemt tidspunkt hver onsdagskveld "å se flygende talkerener lette fra basen bak fjellene og utføre fantastiske luftmanøvre".

Lazar var fullt overbevist om at farkostene ikke var jordiske. Han påstår til og med at han ved et tilfelle fikk se et glimt av to militærpersoner i samtale med "et kortvokst vesen med usedvanlig lange armer" og dessuten å ha lest hemmeligstemplede rapporter om disse besøkende.

Siden den tid har adskillige "avsløringer" lekket ut fra det som kalles Jordens mest bevoktede sted, men ennå har ingen lyktes i å fremlegge noen virkelige bevis for det som skjer på det sterkt bevoktede området.

Både media og flere vel ansette ufologer har forsøkt å bringe ytterligere klarhet i Lazars fantasieggende avsløringer, men har mislykkes. I stedet har det kommet frem at Lazar har forfalsket i alle

fall ett dokument om seg selv. Bob Lazars fortelling har delt folk i to leire - for og imot - men med tiden har stadig flere begynt å tvile på ham.

I den senere tid har også den tidligere NASA-konsulenten og rakettforskeren David Adair opptrådt offentlig og fortalt om sine opplevelser på Area 51. Også han blir intervjuet i videoen "Alien Interview" og forteller blant annet at han ble sendt til basen allerede i 1971 for å undersøke en flygende tallerken.

MJ-12 igjen

UFO-etterforskeren Sean Morton blir også intervjuet i filmen. Morton forteller om det såkalte Majestic-12 dokumentet som regjeringen angivelig la frem etter Roswell-krasjet i 1947, hvor det amerikanske forsvarets antatte kontakter med utenomjordiske vesener beskrives i detalj.

Dette innslaget er en av videoens store svakheter. Ikke noen steder nevnes det at MJ-12 dokumentene med stor sannsynlighet er forfalskninger. Flere amerikanske UFO-etterforskere har forsøkt å verifisere deres ekthet uten å lykkes.

"Alien Interview" tar MJ-12 på fullt alvor og bruker innholdet i dokumentene som grunnlag for flere rekonstruksjoner. Blant annet utspilles en scene der en overlevende, men sykkelig, skapning fra Roswell-krasjet, av militæret kalt EBE-1, blir intervjuet. EBE-1, som står for "Extraterrestrial Biological Entity", skal ha blitt ført til hemmelig forvaring i 1949. Ifølge videoen ble EBE-1 forhørt ved hjelp av et nytt, sinnrikt symbolsystem, utviklet av militære forskere. Hvis dette hadde vært tilfelle, og man lyktes i å etablere kontakt med en utenomjordisk skapning, ville det utvilsomt vært vår tids mest fantastiske hendelse. EBE-1 skal ha dødd "av ukjente årsaker" den 1. juni 1952.

Dukke eller virkelig vesen? På videofilmen beveger vesenet seg, for deretter plutselig å syke hen og bli tatt hånd om av leger.

I videofilmen omtales også en annen skapning, EBE-2. Denne skulle frivillig ha akseptert en innbydelse til å bli på Jorden som den amerikanske regjeringens gjest og dessuten latt seg selv undersøke og intervjuet. Videoen antyder at i så fall har Area 51 i en periode tjenestegjort som en slags ambassade for utenomjordiske besøkende.

I videoen får vi også se en rekonstruksjon av enda en av Bob Lazars mange "avsløringer". Lazar sier at han har lest en rapport om en tragisk misforståelse mellom militærpolitiet og noen utenomjordiske som inntraff inne på Area 51 på slutten av 1970-tallet, der militærpolitiet forulykket når de kom i kontakt med et kraftfelt som skapningene hadde aktivert på basen.

Den første kontakten

Videoens høydepunkt er naturligvis intervjuet med skapningen.

Fredag den 26. juli 1996 fikk Rocket Pictures, et lite filmproduksjons- og distribusjonsforlag i Los Angeles, en merkelig telefon. Firmaets visedirektør, Tom Coleman, svarte. I den andre enden var en mannsrøst som kalte seg selv "Victor". Han påsto at han hadde et videoklipp der et romvesen ble intervjuet av militæret på Area 51. Den knapt tre minutter lange filmsnutten skulle ha blitt smuglet ut fra basen, til tross for strenge sikkerhetskontroller. Det skjedde i forbindelse med at man begynte å overføre videomateriale fra et analogt til et digitalt lagringssystem.

Den videosekvensen som "Victor" solgte til Rocket Pictures er ikke originalbåndet, men en kopi. Han nekter å redegjøre for hvordan han har lyktes i å

komme over det hemmelige forhøret.

"Alien Interview" stiller en mengde spørsmål, men gir dessverre ingen tilfredsstillende svar. Tom Coleman på Rocket Pictures krevde at "Victor" måtte fremskaffe noen beviser. Alt han fikk var den kopierte videofilmen.

"Victor" krevde å få slippe å bli intervjuet under filming og å få være helt anonym. Coleman overtalte likevel "Victor" til å stille opp på en filmet utspørring.

Men han ble filmet maskert og med ansiktet skjult av skygger. Stemmen var dessuten forvrengt til det ugjenkjennelige. Samtlige spørsmål skulle godkjennes av "Victor" på forhånd, men under intervjuet dukker det opp spontane følgespørsmål, og "Victor" truer plutselig med å avbryte intervjuet. Han nekter for eksempel å avsløre hvilket yrke

han har eller hvorfor han skulle hatt tilgang til "forbudt område" eller om han personlig var til stede ved selve intervjuet med romvesenet.

Hva handler så selve intervjuet med vesenet om?

"Victor" selv avslører ikke så mye. Bare at forhørene ble gjennomført etter et skjema og at hver intervjusekvens kunne vare alt fra to til fem timer. "Victor" forteller videre at det eneste vesenet avslører er mindre tekniske detaljer som angår såkalte flygende tallerkener og at man var overbevist om at ledelsen på basen var frustrert siden de mente vesenet holdt unna informasjon. "Victor" mener at det kan forholde seg slik at vesenet hadde innsett at det ikke ville lønne seg å gi fortelle om mer avanserte data. Det er som om en vitenskapsmann skulle forsøke å lære en sjimpanse kvantefysikk, påpeker "Victor".

Myke emner

Vesenet kommuniserer med omgivelsene ved hjelp av telepati og virker, i følge "Victor", som den kjenner seg betydelig mer avslappet ved å diskutere emner av spirituell natur enn å prate om teknikk og maskinvare.

"Victor" får også spørsmål dersom regjeringen virkelig har hatt kontakt med en overlegen utenomjordisk intelligens, ville ikke verden da ha fått se nye, storslagne vitenskapelige oppdagelser? En medisin mot kreft? Nye typer drivstoff? - Kanskje, svarer "Victor". Men bare dersom myndighetene vil at allmennheten skal få ta del i slike oppdagelser. Alt handler om kontroll. De vil ikke risikere å miste kontrollen over folket.

"Victors" troverdighet står og faller

Forsiden av UFO-Aktuellt nr. 4 1998.

med det utsmuglede filmklippet. Noen bevis utover dette blir ikke presentert. I stedet må seeren gjøre seg opp sin egen mening, hvordan nå dette kan la seg gjøre.

“Victor” får også spørsmål om hvorfor han har tatt vekk lyden fra filmklippet. - Jeg kan ikke risikere at noen av de tilstedeværendes venner eller familier kanskje kjenner dem igjen, er forklaringen. Det er alt for mørkt i rommet til at man kan danne seg noen virkelig oppfatning av hva det er man ser på videoen. Det eneste som er opplyst, er vesenets ansikt der to store mørke øyne er de mest fremtredende trekkene. Man kan se hvordan vesenet rører på hodet med rykkvise bevegelser.

Når legene skynder seg bort til vesenet med lommelykter og kontrollerer at vesenet ikke blør rundt øynene, nese og munn kan man skimte en arm og deler av overkroppen et par sekunder. Resten av kroppen er skjult av et stort bord i forgrunnen.

Mørket forklares med at det utenomjordiske vesenet er svært følsomt for lys. Intervjuet har blitt filmet gjennom et vindu. Dette for å beskytte vesenet fra menneskelige bakterier, ikke motsatt, i følge “Victor”.

Man kan også si at de omstendigheter som filmen er laget under er perfekte for den som vil forsøke å skjule noe.

Årsaken til betalingen

“Victor” får spørsmål om hvorfor han krevde betaling for videoklippet. Burde han ikke dele denne fantastiske oppdagelsen hvis det vi ser virkelig er sant? - Jeg har tenkt på det, svarer han. Og jeg var forberedt på det spørsmålet. Men det er et kors jeg er klar til å bære. Jeg anser det som synd at den største oppdagelsen i menneskets historie skal holdes hemmelig. De pengene jeg nå får kan gi meg en smule økonomisk frihet. Jeg vet ikke hva som kommer til å skje med meg når filmen nå blir offentliggjort. Jeg kunne ha krevd betydelig mer penger hvis det hadde vært mitt eneste motiv for å stå frem.

“Victor” avbryter intervjuet brått. Han reiser seg med ordene: - Har dere fått svar på spørsmålene deres nå? Jeg synes jeg har gjort opp for betalingen.

Videofilmen “Alien Interview” hviler på en meget tynn grunn og det er derfor ikke spesielt overraskende at ikke noen av de kritisk granskende amerikanske ufologene får komme til orde. I stedet

har produksjonsfirmaet Rocket Pictures søkt seg til personer som man visste ikke ville undersøke bevismaterialet alt for nøye.

Blant annet lar man ufologen Jim Dilettoso analysere båndkopien, som videoekspert. Først hevdet Dilettoso at intervjuet ikke var filmet med et videokamera, men med et filmkamera. Siden endrer han mening. Noe skikkelig svar på spørsmålet om videoens ekthet får vi ikke.

Jim Dilettoso er mest kjent for at han hevder at den sveitsiske kontaktpersonen Billy Meiers bilder er ekte til tross for at andre som har undersøkt dem har kunnet bevise at det dreier seg om en bløff.

Dean og Hesemann

En som er sikker på at videoen er ekte, er Robert Dean, en tidligere analyseekspert som tjenestegjorde ved NATO-hovedkvarteret i Europa på 60-tallet og som da skal ha fått bevis for at utenomjordiske besøkere Jorden. I dag er Dean en av de mest kjente new age-ufologene. På videoen viser Dean at han er rystet over det han får se:

- Jeg anser dette for å være ekte. Jeg vet ikke hvor dere har fått tak i dette, jeg vil ikke vite hvem dere har fått det av, men dere har grepet tak i tigerens hale med dette.

Deans påstander om at han i løpet av sin tid i Europa har kommet over hemmeligstemplede dokumenter angående utenomjordiske besøkende er blitt meget nøye kontrollert av den engelske ufologen og forfatteren Timothy Good. I en utførlig artikkel i tidsskriftet *The Unopened Files* nr. 7 1998 gjennomgår Good sin tre år lange undersøkelse av Deans påstander. Goods konklusjon er at de dokumentene Dean henviser til aldri har eksistert.

Det er ikke så overraskende at den tyske ufologen og forfatteren Michael Hesemann også blir intervjuet i videoen. Hesemann er blant de fremste talsmenn for at den såkalte obduksjonsfilmen fra Roswell er ekte.

Etter å ha sett fotoene av vesenet og deretter videoklippet, påpeker Hesemann likheten mellom “Area 51-skapningen” og den skapningen som han mener ble funnet etter at det sør-afrikanske flyvåpenet skjøt ned et UFO i Kalahari-ørkenen i 1989. En historie som har blitt avslørt som en bløff (se *UFO-Aktuellt* nr. 3 1990).

I følge Hesemann ble to overlevende fra vraket tatt vare på. En ble sendt til en flybase i Ohio, den andre til Area 51. Hesemann tror at det er vesenet fra Kalahari vi ser i det filmede forhøret.

Når produsenten i stedet viser filmen for noen av Hollywoods fremste modellmakere blir reaksjonene annerledes. John Chriswell - som på oppdrag fra Rocket Pictures laget romvesenene til videoens rekonstruerte scener - mener at skapningen, dersom det er en dukke, er dyktig laget utfra Hollywood-kriterier og at den som har laget figuren lett ville fått jobb. Han tror likevel at videoen er en bløff.

Oscarvinneren Rick Baker fikk også se filmen. Han er villig til å satse sitt rykte på at vesenet er en bløff.

- Det er en dukke. Det ser ut som om noen har en hånd inni vesenets hode. Man har anstrengt seg for å skjule mest mulig av skapningens anatomi. Det er en bløff. Vi kan gjøre dette bedre. Vi har laget slike figurer bedre!

Utrivelig stemning, men...

Hvilke konklusjoner kan man så dra av “Area 51 - Alien Interview”?

På en måte virker hele intervjuet med “Victor” svært arrangert. Han er svært velartikulert; de få gangene det virker som han tviler og tenker over et spørsmål ser det ut som han følger et manus. Og “utbruddet” hans virker like ekte som kjeftingen i “Jerry Springer Show”.

Men videoen da?

Stemningen i den korte filmsnutten er innimellom ganske utrivelig, men selv om dette “intervjuet” holder høyere klasse enn den etter hvert tvilsomme obduksjonsfilmen, er det alt for mange ubesvarte spørsmål. Sannheten finnes kanskje der ute, men neppe i “Area 51 - Alien Interview”.

Det virker utenkelig at den amerikanske regjeringen har holdt skjult både utenomjordiske fartøy og vesener helt siden 1947 og at de har lykket med å hemmeligholde en slik oppdagelse, spesielt med tanke på at president Clinton ikke en gang kunne holde sine sidesprang med Monica Lewinsky hemmelig i tre måneder.

Kilde:

UFO-Aktuellt nr. 4 1998

Oversettelse:

John Erik Hove

LESERBREV

SKRIV TIL: UFO-NORGE, postboks 124, 3140 Borgheim. Merk konvoluttene "Leserbrev".
Benyttede innlegg kan bli redigert.

Useriøst om Sognefjorden

UFO-NORGE har mottatt følgende kommentarer fra en tidligere offiser i Forsvaret. Han ønsker ikke å stå fram med navn, men ber oss om å bruke sunn fornuft rundt utdypningen av de punkter han har oversendt.

Kommentar til artikkelen i UFO 1-2 1998 om Sognefjordaffæren i 1972

Det bør stilles noen spørsmål i den anledning.

1. Hva ville de diplomatiske følgene bli om en fremmed ubåt ble tvunget opp og Forsvaret ble sittende med mannskap og offiserer som fanger i fredstid?

2. Kanskje blir inntrengeren gjort oppmerksom på at han er oppdaget og derfor bør forsvinne?

3. Eksisterer det prosedyrer som sier noe om hvordan slike tilfeller skal takles?

4. Kan det være at det beste er at ubåten forlater norsk farvann, ukjent, i alle fall for offentligheten?

UFO-NORGES kommentarer:

Disse punktene overlater ikke særlig mye til fantasien. Vi kan jo kort kommentere hvert enkelt.

1. De diplomatiske følgene ville kunne bli meget alvorlige dersom en fremmed ubåt ble tvunget opp til overflaten i fredstid. Det ville innebære en meget pinlig situasjon for det land ubåten tilhørte. Vi husker vel alle den meget omtalte sak i den svenske skjærgården der en sovjetisk ubåt grunnstøtte og ble stående i flere dager, over vann, til det internasjonale samfunnets spott og spe. Det var ikke få vitsetegnere og journalister som livnærte seg meget godt på denne affæren. Og vi kan jo bare tenke oss hvordan dette ble mottatt i Kreml. For ikke å glemme den stakkars ubåtkapteinen som ble selve

sentrum for alle lattersalvene. Han fikk nok ikke den helt store militære karrieren etter dette.

2. Vi vil tro at det ganske sikkert blir gjort henvendelser til det land en oppdaget ubåt regnes å sokne til dersom en slik oppdages i en av våre fjorder. På den måten kan denne nasjonen selv få sendt beskjed til fartøyet om å pelle seg ut før det eventuelt blir offer for synkeminer og lignende. Det er nemlig et lands soleklare rett å forsøke å senke fremmede militære fartøyer som krenker dets territorium. Samtidig vet vi at en slik operasjon, dersom den skulle bli "vellykket" kan utløse langt sterkere reaksjoner. Noe de fleste helst vil ha seg frabedt. Her blir

det til syvende og sist snakk om å gi og ta, for ingen vil vise seg som den svake part, selv om det er et lite land som krenkes.

3. Derfor er det naturlig å anta at det finnes slike prosedyrer som vil bli fulgt dersom uvedkommende farkoster oppdages. Og det har faktisk vært en del hendelser av denne art opp gjennom årene i norske fjorder. Spesielt på syttitallet opplevde vi at mange så periskoper i overflatestilling både titt og ofte. Like ofte opplevde vi at disse farkostene forsvant, selv om det så ut til at de var fanget "som fisken i garnet". For allmenheten ble det

Fortsettelse på side 74

RAPPORTNYTT

Fortsatt fra side 30

Namsenfjorden

Dato: 18. juli 1997

Tidspunkt: Ca. 16.00

Varighet: 3-5 minutter

Farge: Sølvfarget

Lyd: Ingen

Type:DD

Runar Hegdahl fra Bangsund hadde følgende opplevelse sommeren 1997.

"Anders Watnan og undertegnede kom kjørende med båt inn Sundsråsa ca. klokken 16.00. Vi ble oppmerkssomme på en sølvfarget gjenstand over øya Skjærpa i Namsenfjorden. Avstanden fra båten og opp til gjenstanden var ca. 200 meter, lengden rundt 15-20 meter og omkretsen 5-6 meter. Midt på var det vinger som skrådde bakover. Disse var ca. 1 meter lange. Ved vingene var det ribber (muligens for kjøling?).

Etter noen minutter begynte gjenstanden å sette seg i bevegelse. Først sakte; deretter i økende hastighet for til slutt å forsvinne i en vanvittig fart i nordlig ret-

ning over Otterøya. Hele observasjonen varte i ca. 3-5 minutter.

Ingen lyd ble hørt, det var tørt, klart og lett vind. Temperaturen var 20 grader."

For ordens skyld: Vinden kom fra nord-øst, altså i samme retning som objektet ble sett. Det betyr at selv en svak lyd burde vært oppfanget dersom det hadde vært noen.

Vi kom aldri til 1998 denne gang. Som vi kan se av rapportoversikten på side 6 mangler det ikke på observasjoner. Imidlertid er det langt mellom de spesielle og gode rapportene, for ikke å si nærkontaktene. Derfor, vær ikke redd for å si fra om det dere måtte sitte inne med av spennende historier; del dem gjerne med oss. Alle som ønsker anonymitet trenger heller ikke å frykte noen form for offentliggjøring. UFO-NORGE må kun ha navn og adresse til internt bruk og for å i det hele tatt behandle rapporten. □

UFO-FENOMENET ER IKKE VERDT Å UNDERSØKE

Av Håkan Blomqvist

En av Riksorganisationen UFO-Sveriges tidligere mest markante medlemmer, Håkan Blomqvist, gir i denne artikkelen sin begrunnelse for hvorfor han ikke lenger vil være aktiv innenfor UFO-bevegelsen. Han får tilsvaer (på side 45) fra lederen for UFO-Sverige, Clas Svahn. Vi gjengir denne polemikken fordi det kan gi leserne et innblikk i noe av det som foregår i UFO-debatten på den andre siden av Kjølen.

Siden november 1997 har jeg ikke lenger arbeidet aktivt i Riksorganisationen UFO-Sverige. Hovedårsaken til dette er jeg vil ha mer tid til overs for min egen freelance-skriving. Men bak min avgjørelse ligger også en revurdering av UFO-bevegelsen. La meg presentere problematikken gjennom en kortfattet eksposé av et ca. 30 år langt studium av UFO-fenomenet.

Et kontroversielt og vanskelig tolkbart fenomen som UFO fører til at de som engasjerer seg i emnet ofte vakler mellom ulike standpunkter. Dette har også vært tilfelle for min del, selv om få har fulgt hele skalaen fra nyreligiøs tallerkentro til skeptiker. Fra foreldrehjemmet arvet jeg et antroposofisk/teosofisk/spiritistisk verdensbilde der UFO-fenomenet i nyreligiøs tolkning inngikk som en naturlig del. Husgudene da jeg var tenåring var de amerikanske UFO-kontaktpersonene George Adamski, Daniel Fry, Ray & Rex Stanford med flere.

Påske 1970 ble Riksorganisationen UFO-Sverige stiftet, med en fra starten helt igjennom misjonerende målsetning. Man ville få i stand en "offisiell erkjennelse av de flyvende tallerkeners utenomjordiske opprinnelse". En stor del av de aktive kom fra den tidens nyreligiøse grupper. UFO som folkebevegelse er i stor grad en gren av teosofien og spiritualismen. En av personene som bidro til stiftelsen av UFO-Sverige var Sten Lindgren, som siden 1965 har vært "president" for Intergalaktiska Federationen (IGF) og velkjent for sine påståtte nærkontakter med rommennesker.

I november 1970 traff jeg Sten Lindgren. Som naiv og nyåndelig troende tenåring falt jeg helt for Stens utrolige historier. Vårt møte var styrt av rommen-

nesker, mente han. Konsekvensen ble at jeg og en god venn startet UFO-Södertälje, en lokalforening av UFO-Sverige. Foreningens hovedformål var å spre rommenneskenes filosofi. Observasjonskvelder ble arrangert med håp om å få se rombrødrenes skip. Noen tallerkener dukket likevel aldri opp til tross for våre iherdige telepatiske oppfordringer om at "de" måtte komme.

UFO-Södertälje, liksom mange andre tidlige lokalforeninger innen UFO-Sverige var et eksempel på en teknologisk romreligion. De undersøkelser som ble gjort hadde som motiv å samle flere bevis for tallerkenenes virkelighet. Læren i vår lokalforening var en variant av Kristi gjenkomst-myten, nå i teknologisk form. Slik uttrykte jeg det i UFO-Södertäljes medlemsblad nr. 1, 1972: "Det er ikke observasjoner av romskip som skal interessere oss mest, men den kunnskap rommenneskene vil gi oss som veiledning til et rikere liv. Over hele verden arbeider grupper og enkeltpersoner for å komme frem til sannheten om UFO. Og når allmennhetens uvitenhet og redsel for disse sakene er blitt byttet ut med bevissthet og forståelse, først da kan vi vente at rombrødrene skal lande offentlig og la alle ta del i deres budskap og visdom."

1970-årenes UFO-Sverige var en syntese av new age-filosofi, samt en gryende forståelse for verdien av vitenskapelige undersøkelser. Tidlig oppsto det også motsetninger mellom gruppen av misjonerende, informasjonsinnrettede medlemmer og de som heller ville prioritere undersøkelser og dokumentasjon - sistnevnte altså med en mer empirisk, vitenskapelig innstilling. Det var blant annet denne konflikten som bidro til en

gryende skepsis hos meg og noen andre medlemmer. Denne skepsis var årsaken til dannelsen av Arbetsgruppen för Ufologi i mars 1973, som senere ble til Arkivet för UFO-forskning (AFU).

Anders Liljegren, Kjell Jonsson og undertegnede presenterte vår holdning slik: "Det er et paradoksalt faktum at vi forsøker å "informere" (dvs. overbevise) allmennheten om eksistensen av et fenomen hvis karakter vi knapt bryr oss om å undersøke grundig. UFO-bevegelsen har i mangt og mye fått karakter av en frelsesbevegelse der vi med (ofte ganske platte) argumenter samler sjeler til støtte for vår sak".

AFUs posisjon var for en stor del inspirert av to amerikanske UFO-forfattere, Jacques Vallée og John Keel. Begge stilte seg kritiske til ETI-teorien (ETI = extraterrestrial intelligence) som forklaring på UFO-fenomenet. Keel og Vallée talte isteden om parallelle verdener og materialiserte vesener, sammenlignbare med fortidens nisser og troll, ånder og demoner. Disse dualistiske og nærmest okkulte spekulasjonene var for min egen del lett å forene med et antroposofisk verdensbilde. Ifølge flere antroposofere er UFO-fenomenene såkalte ahrimanske ånder som lurar mennesker til å tro på utenomjordiske besøkende.

I de senere år er det imidlertid blitt klart at til og med kritiske forskere som J. Allen Hynek og Jacques Vallée var sterkt påvirket av okkult og nyåndelig tankegods. I sin selvbiografi *Forbiddene Science* (s.446) forteller Vallée at astronomen Allen Hynek var sterkt påvirket av antroposofien og Rudolf Steiner, samt til og med av hans lærling, den amerikanske okkultisten og astrologen Max Heindel. Ifølge Vallée hadde Hynek

nesten samtlige bøker av Heindel i sin bokhylle. Her kan vi se en av forklaringene til at både Jacques Vallée og Allen Hynek var så kjappe til å tolke UFOer som farkoster fra andre dimensjoner. Det stemte vel overens med deres okkulte tankegang.

Mot slutten av 1970-årene utviklet UFO-Sverige en stadig mer kritisk og undersøkende virksomhet. Kurs for såkalte feltforskere startet i 1976. Med tiden lyktes man med å finne naturlige forklaringer på ca. 70 prosent av de mottatte rapporter. Spesielt etter at det ble klart at mange av 60- og 70-tallets UFO-rapporter var forårsaket av russiske rakettoppskytninger.

På slutten av 1980-tallet oppsto det en ny bølge av new age-ufologi. Flere og flere, til og med i Sverige, framsto med kanaliserte budskap fra rommennesker eller påsto å ha vært tatt ombord i talkerener. Til og med UFO-Sverige ble påvirket av disse ideene og det var på begynnelsen av 90-tallet usikkert om riksorganisasjonen skulle reduseres til et forum for new age-bevegelsen. Men i 1991 ble Clas Svahn valgt som leder for UFO-Sverige. "Skal vi ufologer være forskere eller misjonærer?", spurte Clas Svahn. Han deklarte tydelig at UFO-Sverige hadde valgt en vitenskapelig forskerlinje.

Siden jeg forlot religion og nyandelighet i 1986 og ble tilsluttet den sekulære (ikke-religiøse) humanismen hadde jeg også fått et mer kritisk syn på UFO og UFO-bevegelsen. Det som fortsatt spøkte i bakhodet var dog den restmengde på ca. fem prosent av vanskelig forklarbare UFO-hendelser. Denne resten framsto som en virkelig, vitenskapelig gåte. Da UFO-Sverige under Clas Svahns ledelse med tiden utviklet seg i stadig mer vitenskapelig retning, besluttet jeg meg for et mer aktivt engasjement med det formål selv å påvirke UFO-Sverige til å bli en mer vitenskapelig, kritisk granskende organisasjon.

UFO-Sverige har da også utviklet en mer kritisk holdning de senere årene og flere dyktige etterforskere har sluttet seg til organisasjonen. Clas Svahn sier selv at andelen vanskelig forklarbare UFO-rapporter nå er nede i 2-3 prosent.

Og her kommer vi til problemets kjerne. Når UFO-Sverige har foretatt dyptgående undersøkelser av flere klassiske UFO-hendelser i Sverige (Gösta Carlsson 1946, Domsten 1958, Marian-nelund 1959) har de vist seg å ha

naturlige, hovedsakelig psykologiske årsaker. Men disse rapportene var tidligere paraderapporter i UFO-Sveriges informasjon til allmennheten, til tross av at ingen hadde undersøkt dem nøye. Ved stadig å presentere disse hendelsene som bevis for eksistensen av UFOer [i betydningen flygende tallerkener, red. anm.] i løpet av 70- og 80-tallet, kan man si at UFO-Sverige i prinsippet var en mytespeder-organisasjon.

Situasjonen er i prinsippet den samme i dag, med den forskjellen at kvaliteten på undersøkelsene er blitt noe forbedret. Likevel er det svært få rapporter som virkelig blir nøye etterforsket av den enkle grunn at det tar for mye tid og penger. Tross dette er andelen uopplarte nede i 2-3 prosent. Med virkelig dyptgående analyser ville sannsynligvis dette tallet bli enda mer redusert. På samme måte er det med de uopplarte rapportene som finnes ved Arkivet för UFO-forskning. De fleste har blitt veldig dårlig etterforsket eller ikke i det hele tatt. Dyptgående analyser, i den grad det er mulig, ville med stor sannsynlighet ha redusert andelen UFO til ytterst få saker. Alle-rede nå har UFO-Sverige vist at stort sett alle svenske UFO-fotos og filmer er falsknerier eller feiltolkninger og at samtlige såkalte kornsirkler er ren svindel. Noen få genuine UFO-hendelser har sin sannsynlige forklaring i hemmelige militære våpen eller fly, samt kanskje også hittil ukjente elektriske utladningsfenomener (earth-lights). Forøvrig kan man si at også UFO-Sverige gjennom sine undersøkelser viser at den psykososiale teorien er den forklaringsmodell som er mest adekvat når det gjelder å forklare den siste rest med rapporter.

Den psykososiale teorien tilsier at disse rapportene kan forklares som en kombinasjon av psykologiske årsaker (prosjeksjoner, hallusinasjoner, visjoner) og sosiologiske, kulturelle forhold (tidsbundne myter, populærkultur, gruppepress).

En konklusjon trukket på bakgrunn av ovenstående resonnement må være at en så liten andel genuine UFO-rapporter ikke rettferdiggjør opprettholdelsen av en riksorganisasjon for UFO-spørsmål. Man kan nesten si at UFO-Sverige har gjort et så bra arbeid at man har eliminert grunnen for sin egen eksistens. Hvis UFO-Sverige fortsetter i samme spor blir man til slutt et slags "flogging-dead-horses-society". Omtrent som at Viet-

nam-bevegelsen skulle eksistere videre etter Vietnamkrigens slutt. Dette sier jeg på tross av at jeg selv har vært med på å bygge opp UFO-Sverige i årene 1994-1997, hvilket har gitt meg mye kunnskap og hyggelig sosialt samvær. Men jeg kan bare ærlig gjøre rede for mine konklusjoner. Med bakgrunn i resonnementet ovenfor, vil jeg også peke på tre problemer for den kritiske UFO-bevegelsen:

Image-problemet

Som representant for UFO-bevegelsen blir man stadig møtt av mennesker som, uten diskusjon, forklarer at UFOer er virkelige siden vi ikke kan være alene i universet. De tar for gitt at foredragsholdere og andre aktive i UFO-bevegelsen deler denne overbevisningen. Den moderne massemediale myten om UFO-fenomenet blir det selvfølgelig og forventede utgangspunkt. Man må da begynne med å forklare at det ikke finnes noen vitenskapelige bevis for utenomjordiske besøk. Denne påstanden leder ofte til forvirring og undring: Tror du ikke på UFO? Hvorfor er du da med i en UFO-forening?

Hele denne problematikken kunne vært unngått hvis arbeidet i stedet ble utført innen skeptiker-bevegelsen. Da vet den spørrende allerede fra starten at man som skeptiker har en kritisk, granskende innstilling. Skeptiker-bevegelsens svakhet når det gjelder UFO-fenomenet er at man har uttalt seg altfor kategorisk uten tilstrekkelig empirisk grunnlag. I dag har dog UFO-Sverige med sitt arbeide stort sett bekreftet skeptiker-bevegelsens innstilling.

Mytesprederproblemet

Av reaksjoner på foredrag og intervjuer i massemedia merker jeg at mange ikke hører på hva jeg sier. De kan etter et foredrag fortelle om åndelige kontakter og rommennesker, som om vi var på samme linje. Denne kategori tilhørere har ikke forstått innholdet av foredraget, men har snarere blitt forsterket i sine mytiske oppfatninger av en representant for UFO-bevegelsen.

Ettersom antallet vanskelig forklarbare UFO-rapporter er så få og stadig minker oppstår et problem for UFO-Sveriges lokalforeninger. Hva skal man drive med når det ikke inntreffer noen UFO-rapporter av interesse i lokalområdet? Flere lokalforeninger løser det ved å bli mer almene mysterieforeninger med foredrag

om ønskekviser, fortids-astronauter eller annet tankegods fra new age-bevegelsen. Det sosiale samværet tar over og man blir til en diskusjonsklubb.

Gjennom å informere om at UFO-Sverige får inn 300-400 UFO-rapporter per år og opprettholder en rapportsentral gir man et bilde av at UFO-fenomenet er en virkelig stor gåte med daglige rapporter. Men dette er jo ikke tilfelle. Det meste som kommer inn er feiltolkninger av planeter og fly pluss diverse lurerier. Om man gir allmennheten inntrykk av at det inntreffer så mange UFO-observasjoner, kommer naturligvis enda flere til å "se" UFO. Det kan til og med bli slik at man lager de UFO-rapporter man påstår å ville undersøke. Selv om dette ikke er målsettingen, så forsterker UFO-Sverige indirekte UFO-myter gjennom sin aktivitet.

Som rapportmottager har jeg mange ganger måpt over menneskers utrolige evne til å projisere sine fantasier på vanlige astronomiske objekter. Tilsynelatende vanlige, fornuftige mennesker kan ringe og beskrive en farkost med vinduer på himmelen. Når jeg kontrollerer finner jeg planeten Jupiter etc. Statistisk sett er kanskje 4-5 prosent av befolkningen å regne som såkalte "fantasy-prone personalities", det vil si ekstremt fantasifulle personer som ikke skiller mellom indre og ytre virkelighet. Det er åpenbart at en stor del av dagens UFO-rapporter kommer fra disse menneskene.

Det politiske problemet

UFO må i dag betraktes som den sterkeste og mest utbredte new age myten. En hel ungdomskultur har oppstått omkring TV-serier som X-files og amerikanske populærfilmer hvor UFO-fenomenet inngår i handlingen. Myter er også et veldig anvendbart politisk maktinstrument. Et urovekkende tegn er at ekstreme politiske og religiøse grupper har oppdaget at UFO er gangbart som middel for å spre totalitære idéer og lokke til seg ungdommer. I Sverige promoveres disse idéene først og fremst av Sune Hjort, Juri Lina og Lars Adelskog. De har skapt en syntese av UFO, okkultisme, antisemittisme og konspirasjonsteorier; et høyre-ekstremistisk konsept som spres gjennom bøker og foredrag.

I USA inngår UFOer og antisemittisme i den meget karismatiske Louis Farrakhans ideologi. Farrakhan er leder for de raskt voksende svarte muslimene. Også i den amerikanske militsbevegelsen

møter vi en blanding av forvirrede konspirasjonsteorier og UFO. I 1985 ble den kjente nynazisten Ernst Zündel dømt til fengsel for løgnaktige påstander om konsentrasjonsleirene under Den andre verdenskrig. Noen år tidligere hadde han skrevet boken *UFO - Nazi secret Weapon*. Under rettssaken kom det fram at Zündel ikke trodde på tallerkener, men brukte boken for å få publisitet og å nå nye grupper med sitt nazistiske budskap.

Gjennom å propagandere for UFO og UFO-interesse kommer også UFO-Sverige ufrivillig til å lokke flere ungdommer inn i ekstreme politiske og religiøse grupper. En alvorlig tendens i flere av dagens ungdomsbevegelser er å velge bort demokrati som middel til politisk forandring. Isteden satser man på vold og "direkte aksjon". Livsfiendtlige myter som at jødene styres av onde rommenesker fra Pluto eller at homoseksuelle mislyktes med sin åndelige utvikling på Lemuria kan gi næring til vold i disse gruppene.

Noen konkrete forslag

1. De få gjenstående, ennå ikke oppklarte UFO-rapportene rettferdiggjør ikke en bevegelse av UFO-Sveriges karakter og oppbygning. Det eneste vitenskapelige arbeide som er igjen å gjøre i UFO-Sverige, er dyptgående etterforskning og dokumentasjon av de kanskje 25-30 mest interessante svenske UFO-sakene. Men til dette formålet trengs ingen riksorganisasjon. Arbeidet kan utføres av fem, seks personer og være ferdig innen et par år.

2. En kritisk granskning av hele UFO-fenomenet, spesielt de religionshistoriske, psykologiske og politiske aspektene, bør fortsettes. Det arbeidet faller naturlig inn under skeptikerbevegelsens målsetning og skulle kunne utføres av en arbeidsgruppe innen Föreningen för Vetenskap och Folkbildning.

3. Arkivet för UFO-forskning i Norr-

köping er et verdifullt bibliotek og arkiv uansett UFO-fenomenets eksistens. Også i et internasjonalt perspektiv er samlingene unike som dokumentasjon av en tidsepoke og subkultur. Personlig kunne jeg tenke meg at arkivet danner grunnsteinen i et "Center for Inquiry", tilsvarende det forsknings- og dokumentasjonssenter som for tiden bygges opp av den amerikanske humanist- og skeptikerbevegelsen i fellesskap. Center for Inquiry ligger i nær tilknytning til State University of New York. Arkivet för UFO-forskning skulle dermed bedre kunne bli benyttet av forskere og studenter samt bli en permanent institusjon i framtiden.

Etter å ha vært aktiv innen UFO-bevegelsen i nærmere 30 år har jeg fått et unikt perspektiv og erfaring fra en merkelig subkultur. Jeg oppfatter UFO-bevegelsen som et ganske tidsbundet fenomen. Et uttrykk for en romaldermyte i det tyvende århundre. Den internasjonale utviklingen tyder på at den kritiske UFO-bevegelsen blir stadig mere kritisk og at et økende antall blir rene skeptikerforeninger eller deler av skeptikerbevegelsen. New age-ufologien kommer til å fortsette å blomstre og ta nye veier og uttrykk avhengig av hvilke nyåndelige tendenser som dukker opp.

Det finnes mange urovekkende tegn i den allmenne kultur- og samfunnsutviklingen, ikke bare i Sverige. Økt intoleranse, arbeidsløshet og sosial utestenging, religiøs og politisk ekstremisme, kunnskapsforakt, anti-intellektualisme. Et samfunn som stadig mer søker til myter og nyåndelighet for å få svar, også på politiske spørsmål. Kampen mellom sekulært demokrati og religiøst diktatur blir stadig tydeligere i flere land. Det finnes en åpenbar fare for at også kritiske UFO-organisasjoner som UFO-Sverige havner på feil side av gjerdet i denne kulturkampen.

□

ERRATUM

I forrige nummer presenterte vi en historikk over UFO-NORGES utvikling de siste 25 årene. Under avsnittet "Ytterligere vekst" på side 4 står det blant annet følgende: "Hans Kristian Moe ble utnevnt som rand (NTH) åpner sin lederbane med overtakelse av NUFOCs Forskningsseksjon i Trondheim". Denne litt feilskrevne setningen skal selvfølgelig lyde som følger: "Erling Strand ved NTH åpner sin lederbane med overtakelse av NUFOCs Forskningsseksjon i Trondheim".

Vi beklager.

UFO-FENOMENET ER VERDT Å UNDERSØKE

Av Clas Svahn

Håkan Blomqvist får her tilsvar fra lederen for UFO-Sverige, Clas Svahn.

Jeg tror at en stor del av forklaringen på at Håkan Blomqvist forlater UFO-Sverige mens jeg blir igjen, har å gjøre med vår bakgrunn. Mens Håkan en gang i tiden kom inn i UFO-arbeidet som en overbevist tilhenger av den utenomjordiske hypotesen, med nære kontakter til noen av våre mest kjente kontaktpersoner, kom jeg selv inn med en naturvitenskapelig bakgrunn, med astronomi som mitt fremste emne. Jeg har aldri sett på UFO-fenomenet som mulige utenomjordiske farkoster, ikke engang under mine tidlige år på midten av 70-tallet. I motsetning til Håkan (i begynnelsen av hans "UFO-karriere") var jeg allerede fra starten av åpen for at alle UFO-rapporter kunne forklares med naturlige fenomener (om enn ikke alltid kjent av vitenskapen på det angjeldende tidspunkt), menneskelig psykologi, militære eksperimenter og slikt.

Jeg tror at denne forskjellen er viktig for å forstå Håkan Blomqvists innlegg. For UFO-Sverige er hver eneste sak interessant ettersom det lærer oss noe nytt om oss mennesker og vår måte å oppfatte omverdenen. Og forhåpentligvis også om de fenomenene som opptrer i atmosfæren. For Håkan var ikke dette nok, hvilket jeg respekterer.

Håkans argumentasjon for sitt skifte av standpunkt er ikke overbevisende. Til tross for at han anser at mange UFO-rapporter har psykososiale årsaker (hvilket de meget vel kan ha) forklarer han ikke hvordan disse mekanismene kan forklare tilfeller som Gohs/Ingemark (1970), Björkvik (1989), Siw Fester-tilfellet (1983) og Lergravsviken (1957). Isteden for å akseptere utfordringen og gi oss en fungerende forklaringsmodell for disse interessante dagslysobservasjonene velger han å forlate skuta uten å ha fullført sitt arbeide. Vi hadde hatt behov for Håkans kritiske blikk og store kunnskaper i mange år til.

Rapporter som Ängelholm (1946), Domsten (1958) og Mariannelund (1959) har ikke fått sine forklaringer (eller mulige forklaringer) gjennom ek-

strapolering av rapportmaterialet og generaliseringer, men gjennom grundig feltarbeid, samt de dyptgående undersøkelser som Håkan etterlyser. Andre eksempler kan være "spøkelsesraketter" og "spøkelsesfly". At vi ikke foretar flere slike dyptgående undersøkelser beror ene og alene på manglende resurser i form av kvalifiserte medarbeidere, tid og penger.

For meg er det akkurat denne type undersøkelser og det å finne kontrollerbare forklaringer til hendelsene, som utgjør kjernen i UFO-arbeidet. Å stoppe opp og si at disse er "ekte UFO-saker" bare fordi vi ikke har kunnet finne en forklaring, er utilstrekkelig og uærlig, like lite som det duger med feiende psykologiske modeller uten empirisk grunnlag.

Jeg kan ikke poengtere det grundig nok: Vi undersøker ikke UFO-fenomenet for å bevise at det bakom rapportene skjuler seg nye og spennende fenomener, men helt enkelt for å finne svarene på hver enkelt sak og mulige mønster i den restmengde som er igjen.

Så lenge jeg har kjent Håkan har han vært veldig kritisk til skeptikergruppens manglende evne og vilje til å undersøke UFO-fenomenet. I mange tilfeller har han kalt dem "vulgærskeptikere" og foraktet den mangel på kunnskap og etterforskningsvilje som finnes i disse grupper, Vetenskap och Folkbildning inkludert. Uavhengige analyser av informasjonsrike UFO-rapporter foretatt av UFO-Sverige på den ene siden og Vetenskap och Folkbildning på den andre, hadde uten tvil ført til økt kunnskap om såvel våre arbeidsmetoder som de bakkenforliggende årsaker til observasjonene. Men noen interesse for å ta del i UFO-Sveriges store kunnskapsbank eller å aktivt engasjere seg i undersøkelsen av UFO-rapporter har aldri eksistert hos de svenske skeptikere.

Hvorfor Håkan nå plutselig tror at skeptikere, uten kunnskap om feiltolkningsfenomener, UFO-historie og kontaktpersonenes meget spesielle bakgrunn skal bli gode feltforskere og forvaltere av vårt

store arkiv er for meg en gåte og nærmest en fornærmelse mot alt det harde arbeid som daglig legges ned i UFO-rapportene.

At det som skeptiker skulle være lettere å få frem sitt syn på UFO-saken enn for oss i UFO-Sverige er nok også meget tvilsomt. Skeptikergruppene har en meget stor belastning som "bortforklarere" og deres argumentasjon blir på ingen måte mer objektiv eller lettforståelig for publikum.

Skeptikerens rolle er å være en torn i vårt øye på samme måte som motstanderen kritiserer professoren. Våre metoder må kunne kritiseres og analyseres. Men å selv utføre undersøkende virksomhet om disse fenomener og hendelser har de fleste skeptikergrupper - enn så lenge - ingen beredskap for. Og om UFO-Sverige sluttet med å undersøke UFO-rapportene og overlot dette til for eksempel Vetenskap och Folkbildning - hvem skulle i så fall kontrollere skeptikerne?

Det kreves stor tålmodighet og en hel del hardt arbeid for å forandre en organisasjon som UFO-Sverige fra å ha vært en pro-ET-gruppe (uten andre ambisjoner enn å informere allmennheten om "de besøkendes" forstående ankomst) til å bli en undersøkende og analyserende forening med vitenskapelige ambisjoner. Det arbeidet ble påbegynt allerede på midten av 70-tallet, men først i 90-årene har forandringene virkelig begynt å ta fart. UFO-Sverige drar i dag til seg helt andre medlemmer en for ti år siden. Vår måte å kritisk analysere rapportene på møtes med respekt av militæret, media og skeptikere. Hvorfor skulle vi slutte med det som vi er dyktige til, nemlig å undersøke UFO-fenomenet? Skal vi alene ta ansvaret for TVs mytespredende "dokumentarer" og overfladiske sofaprogrammer? Er allmennhetens ET-tro og sug etter enkle løsninger grunn nok til å legge ned UFO-Sverige? Svaret er åpenbart et nei.

Jeg har veldig vanskelig for å forstå Håkans argumentasjon om at vi og våre lokalgrupper skulle få problemer når det

ikke lenger "inntreffer noen UFO-rapporter av interesse i lokalområdet". Det kommer alltid til å inntreffe interessante UFO-rapporter. Å informere om dette ser jeg ikke som noe problem, om man ikke som Håkan i sitt innlegg, plutselig har begynt å sette likhetstegn mellom flygende tallerkener og UFO.

Til forskjell fra de fleste UFO-grupper publiserer UFO-Sverige jevnlig artikler og annen informasjon om saker som vi har funnet forklaringen på. På våre kurs går vi nøye igjennom rapporter som vi har identifisert og redegjør på hvilken måte vi har funnet forklaringen. Det er også UFO-Sverige som har avslørt flere av de framstående og i allmennhetens øyne troverdige UFO-forfatterne (Luukanen, Hjort, Adelskog, Anders B. Johansson) som de mytespredere de virkelig er. Her har Håkan selv deltatt med liv og lyst.

Å påstå at UFO-Sverige gjennom sitt arbeid skulle lede ungdommer inn i ekstreme politiske og religiøse grupper finnes det ikke noe grunnlag for. Her er Håkan ute på meget tynn is. De personer (ikke akkurat ungdommer) som likevel havner i disse gruppene har helt fra starten hatt en almen interesse for det

okkulte og ekstreme. Man får det nok ikke gjennom UFO-Sveriges blotte eksistens, men mer gjennom TV-serier og "dokumentarer".

Isteden er det slik at det finnes flere eksempler på hvordan vi har fostret ungdommer til kritisk tenkende etterforskere med en fast forankring i virkeligheten. Nå sist gjennom at to av våre unge styremedlemmer har gjennomført sitt første år som etnologistudenter i Uppsala.

For å oppsummere: UFO-Sveriges oppgave er å undersøke rapporter om ukjent fenomener på himmelen samt forsøke å finne forklaringer på samtlige UFO-rapporter - selv om svarene er hverdagslige og lite opphissende. Det er de bakenforliggende årsakene som er interessante - selv om det ikke er utenomjordiske besøk. Det er dette sisyfosarbeidet, daglig å forsøke å forklare hvordan vår virkelighet er oppbygd samt gjøre rede for vårt arbeid til allmennheten, som er våre oppgaver. Dette har ikke Håkan oppfattet.

Den restmengde på 2-5 prosent av rapportmaterialet som i dag fremdeles er uoppklart, er det av én eneste årsak: At UFO-Sverige gjennom hardt arbeid har lyktes med å forklare eller finne sannsynlige forklaringer til de øvrige 95-98

prosentene. De har ikke forklart seg selv.

Å informere (ifølge Håkan "misjonere") om de av oss uoppklarte sakene er ikke merkeligere enn at politiet forteller om uoppklarte forbrytelser eller at astronomer publiserer artikler om fenomener i rommet som ennå trosser alle forklaringsmodeller - så lenge vi også forteller om hvilke undersøkelser vi har gjort i våre forsøk på å finne forklaringer.

UFO-Sverige kan selvsagt bli bedre, mye bedre. Vi gjør stadig feil og greier ikke alltid å leve opp til våre høye idealer og mål. Men viljen finnes.

Selv setter jeg min ære i at UFO-Sverige, med vår kritisk granskende innstilling kan tilby en service til allmennheten som åpenbart er meget etterspurt. Skulle dette kunne skje i samarbeid med for eksempel Vetenskap och Folkbildning ville ingen vært gladere enn meg.

□

Oversettelse:

Ole Jonny Brønne

Kilde:

Rapport Nytt nr. 1 1998

NYTT ANSIKT FUNNET PÅ MARS

NASAs romsonde Mars Global Surveyor (MGS) har funnet en ny oppsiktsvekkende ansiktsformasjon på Mars. Ansiktet har formen til en smiley – et smilende ansikt.

I løpet av den første dagen av sin fotografiske kartlegging av Mars knipset kameraet om bord på den ubemannede sonden et overraskende bilde. Bildet, som er et fotografi av et krater kalt "Galle", ser ut som en smiley – et smilende ansikt likt det som brukes for å betegne glede i tekstbaserte snakkeprogrammer.

Krateret er 215 kilometer i diameter og befinner seg i et område kalt Argyre Planitia. Den blåaktige fargetonen [dessverre ikke synlig i vår gjengivelse, red. anm.] skyldes at det er vinterfrost i området. Fotografiet ble tatt 11. mars i år. Mars Global Surveyor ble sendt opp i 1996 og skulle opprinnelig ha startet sin kartlegging av Mars i september 1998, men grunnet en feil ved et av solcellepanelene måtte kartleggingen utsettes med nærmere et halvt år.

NASA håper at dette bildet ikke vil bli like kontroversielt som bildet fra Viking 1-sonden. På slutten av 70-tallet førte en lignende oppdagelse til spekulasjoner om at en fremmed sivilisasjon hadde hugget ut et ansikt i overflaten. Senere og mer detaljerte bilder av dette området, tatt av MGS i april i fjor visket imidlertid ut illusjonen om et ansikt. Til sammenligning er likheten mellom krateret "Galle" og et ansikt adskillig mer overflatisk - bokstavelig talt - og denne gangen vil nok få forskere seriøst hevde at ansiktsformasjonen har noe annet enn en naturlig årsak. Verden har forhåpentligvis kommet et stykke videre siden 70-tallet.

Mentz Kaarbø

RAPPORTSENTRALEN HAR FÅTT NY ADRESSE!

Mangeårig medarbeider og avdelingsleder for UFO-NORGE Midt, Arnulf Løken, har overtatt Rapportsentralen. Denne viktige funksjonen ble overført fra Tønsberg til Levanger i februar. Odd-Gunnar Røed har som kjent vært leder for dette avsnittet i mange år, men fant ut at arbeidspresset (kombinert med flere andre ansvarsområder) etter hvert ble for stort.

Vi ønsker Arnulf lykke til med oppgaven. Med sin dyktighet og innsatsvilje burde Rapportsentralen nå være i de beste hender!

Adressen er (se også på side 2):

**UFO-NORGES
Rapportsentral**
v/Arnulf Løken
Engveien 6 C
7600 Levanger
Tlf.: 74 08 28 02

Unge Venstre med banebrytende proposisjon

Den følgende, noe oppsiktsvekkende sak er hentet fra Unge Venstres Landsmøte, avholdt den 9.-13. september 1998, hvor det ble fremmet en proposisjon - et forslag til politisk uttalelse. Forslagsstillere var Sven Trygve Haabeth (Sogn og Fjordane) og Karl Magnus Ramberg i Sentralstyret.

Tittelen på proposisjonen var "Forskning på utenomjordisk liv inn på den politiske dagsorden" og teksten lød som følger:

"Unge Venstres Landsmøte tar forskning på utenomjordisk liv og intelligens på alvor. Unge Venstre ønsker derfor offentlig støtte til forskning på ufologi og utenomjordisk liv. Unge Venstre foreslår at det opprettes et statlig støttet senter for forskning på uforklarlige fenomener, ufologi og muligheten for utenomjordisk liv og intelligens."

Med et knapt flertall ble forslaget *ikke* vedtatt.

Ole Jonny Brænne

ERRATUM

I artikkelen om UFO-NORGES historikk i forrige nummer (nr. 1-2 1998) hadde det sneket seg inn en "forglemmelse". Følgende viktige informasjon vedrørende UFO-NORGES avdeling Sør bør legges til for ettertiden:

Einar Urdal fungerte som avdelingsleder i årene 1985 til 1990. Torfrid Urdal overtok dette vervet samme år og fungerte frem til 1997.

RED

UFO-VIDEOER TIL SALGS!

UFO-RAMA selger ut sitt store lager av videofilmer om UFO-fenomenet. Prisen er ca. kr. 100,- pr. stk. Fraktkostnader kommer i tillegg.

Kontakt Odd-Gunnar Røed på følgende nummer/adresse:

Tlf.: 33 38 65 00

Fax: 33 38 33 68

E-post: unroed@online.no

FOREDRAGS- OG INFORMASJONSVIRKSOMHET I UFO-NORGE

Ved flere anledninger i de senere år har Rapportsentralens Odd-Gunnar Røed holdt foredrag ved mange av landets skoler, både ungdomsskoler, videregående og høgskoler. I tillegg er også ungdomsklubber og folkehøyskoler besøkt.

Innholdet i foredraget dekker det meste av norsk ufologi gjennom de siste 50 år, og dessuten mye av det som har foregått i utlandet. Teksten ledsages av lysbilder og videosekvenser. Med bred erfaring fra diverse internasjonale konferanser i to tiår hvor blant annet UFO-situasjonen i Norge har vært presentert, kan det slås fast at foredragsholder har gode forutsetninger for å formidle «budskapet» til et variert publikum.

Senest holdt Røed to foredrag ved den videregående skolen i Mandal, i forbindelse med en såkalt elevstyrt dag. Oppmøtet var meget godt, faktisk var det her flest påmeldte elever av samtlige 20 kurs og aktiviteter. Den meget omtalte obduksjonsfilmen av noe som kan være

et romvesen ble vist, og som vanlig syntes elevene det var ganske avgjørende å se filmen i sin helhet framfor å se bruddstykker med kommentarer på TV. Den virket mer troverdig slik, syntes de.

Ellers er det for tiden stor interesse fra elever over hele landet som gjerne vil ha stoff til prosjektoppgaver om UFO-fenomenet. Dette er også noe vi forsøker å ta oss av så godt vi kan, men tilbudet må foreløpig begrenses til å sende en standard informasjonspakke som koster kr. 60.- pluss porto. Dette er egentlig halv pris, en sum som vanligvis betales av skolen. Siden UFO-NORGE som kjent ikke mottar offentlig støtte, har vi ikke anledning til å utarbeide noe mer omfattende selvom behovet for individuelt tilpasset informasjon klart er tilstede.

UFO-NORGE stiller gjerne med foredragsholder (Odd-Gunnar Røed) dersom det ønskes. Enten det gjelder skoler på forskjellige nivåer eller i regi av foreninger, organisasjoner etc.

Interessert i et spennende og underholdende foredrag om UFO-fenomenet?

Ta kontakt med UFO-NORGE

Telefon: 33 38 65 00 Mobil: 917 93 210 Fax: 33 38 33 68 E-post: unroed@online.no

NYE ROMSONDER TIL MARS

Av John-Erik Hove

Vel halvannet år er gått siden Mars Pathfinder og robotbilen Sojourner skapte store overskrifter i media. Nå er to nye romsonder sendt avgårde til vår naboplanet Mars for å finne ut mer om den røde planeten og fortsette letingen etter liv. I denne artikkelen vil vi se nærmere på hva de to nye romsondene skal undersøke.

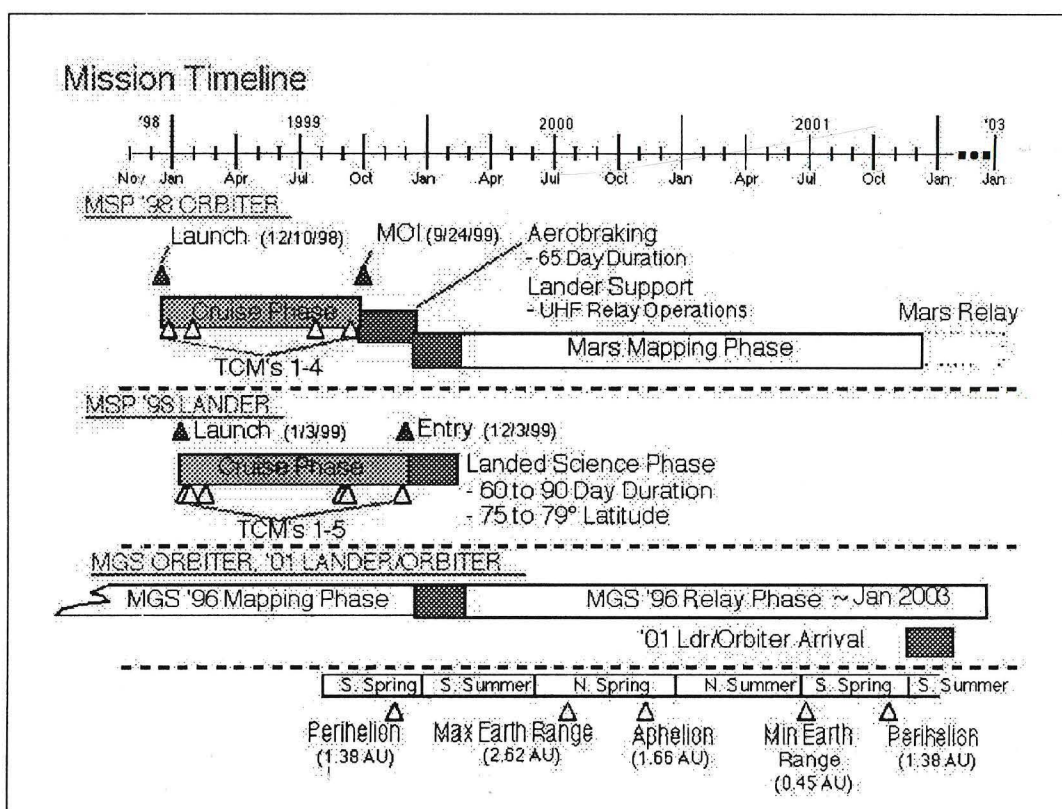
Mars Surveyor 98 programmet, med fartøyene Mars Climate Orbiter og Mars Polar Lander, er en del av et 10 år langt program NASA skal gjennomføre for blant annet å fastslå om liv eksisterer eller har eksistert på Mars. De første to romsondene i programmet, Mars Pathfinder og Mars Global Surveyor, ble skutt opp i 1996 og har begge skapt store overskrifter i media. Pathfinder blant annet på grunn av de utrolige bildene den sendte tilbake til Jorden og forskningsresultatene fra den medbragte robotbilen Sojourner; Mars Global Surveyor blant (mye) annet for avklaringen om at det berømte "Mars-ansiktet" ikke er kunstig laget, men derimot en naturlig fjellformasjon som på tidligere bilder til forveksling kunne minne om et menneskeansikt.

Mars Surveyor 98 programmet er den neste generasjonen av romsonder sendes til Mars. Programmet har en kostnadssamme på 328 millioner dollar (ca. 2,3 milliarder kroner) og består av to ubemannede romsonder; en som skal gå i bane rundt Mars og en som skal lande på overflaten. Romsondene ble sendt opp separat, henholdsvis i desember 1998 og i januar i år. De to ubemannede romfartøyene i Mars Surveyor 98 programmet skal gi oss ytterligere data om vår røde naboplanet utover det som de to romfartøyene Mars Pathfinder og Mars Global Surveyor, samt tidligere romsonder har gitt oss.

Romsonden som skal gå i bane rundt Mars har fått navnet Mars Climate Orbiter (MCO). Den er beregnet å nå Mars i september 1999. Etter ankomst ved

Mars, skal MCO ved hjelp av en serie med luftbremsningsmanøvre gradvis gå inn i en stabil bane, og senere bruke medbragte instrumenter og kamera for å gi detaljert informasjon om overflaten og klimaet på Mars.

Romsonden som skal lande på Mars-overflaten har fått navnet Mars Polar Lander (MPL). Dette fartøyet skal etter planen sendes avgårde i januar 1999 og - dersom oppskytingen finner sted på planlagt tidspunkt - lande ved sørpolen på Mars i desember samme år. MPL er utstyrt med blant annet kameraer, en robotarm og ulike instrumenter for å foreta målinger av jordsmonnet på Mars-overflaten. I tillegg til dette har fartøyet med seg to mikroprober som uavhengig av landingsfartøyet skal trenge seg ned i Mars-overflaten for å foreta ulike målin-

Ferdsprofil for Mars Climate Orbiter og Mars Polar Lander.

ger og undersøkelser, og søke etter vann i form av is. Programmet som omfatter begge fartøyene styres av "1998 Mars Surveyor Project" ved Jet Propulsion Laboratory (JPL) på oppdrag fra NASA.

Mars Climate Orbiter (MCO)

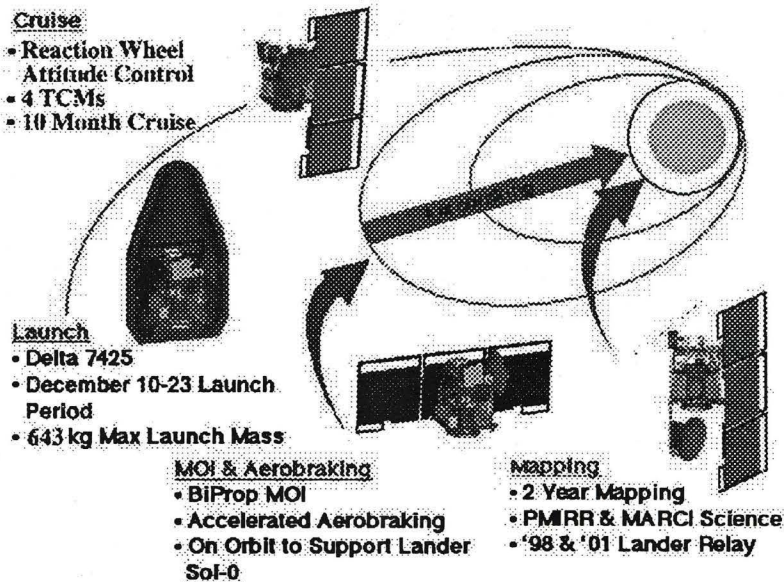
Mars Climate Orbiter ble skutt opp med en Delta II - 7425 rakett den 11. desember 1998 (ett døgn forsinket) og skal nå frem til Mars 23. september 1999. Ved ankomsten til Mars brukes hovedmotoren for å få fartøyet inn i en elliptisk bane rundt Mars. Om lag 16 minutter senere stoppes motoren, og ytterligere et minutt senere fyres justeringsraketter av for å finjustere banen. Banen skal da etter planen ha en periode på ikke mer enn 29 timer. I løpet av de to følgende månedene justeres banen ytterligere ved en gradvis nedbremsing i de ytre atmosfærelagene som romsonden møter ved laveste punkt i den ellipseformede omløpsbanen. Ved nedbremsningsperiodens slutt i desember 1999, utføres to manøvre for å få fartøyet inn i en fast, tilnærmet sirkulær bane rundt den røde planeten. Denne banen skal fartøyet så gå i under kartleggingen av Mars-overflaten.

I desember 1999 når Mars Polar Lander (MPL) frem til Mars, og skal etter planen lande ved sørpolen. Mens landeren utfører sitt tre måneder lange oppdrag på Mars-overflaten, skal MCO fungere som en link for oversendelse av data mellom landeren og kontrollen ved NASA. Etter at Mars Polar Lander har avsluttet arbeidet den skal utføre i februar 2000, skal Mars Climate Orbiter starte arbeidet med å kartlegge Mars-overflaten og undersøke Mars-atmosfæren. Denne fasen skal pågå i løpet av et Mars-år, det vil si 687 dager. Når dette arbeidet er avsluttet vil Mars Climate Orbiter fungere som en kommunikasjonslink for fremtidige Mars-landere i opptil 3 år.

Mars Polar Lander (MPL)

Mars Polar Lander ble skutt opp med en Delta 7425 rakett den 3. januar 1999, og skal etter planen ankomme Mars den 3. desember 1999. Bare minutter før fartøyet går inn i Mars-atmosfæren slipper fartøyet to mikroprober, kalt "Millennium Microprobes", som skal lande på Mars-overflaten uavhengig av moderfartøyet. Disse to sondene vil treffe overflaten med en hastighet på om lag 200 meter per sekund, og vil kunne trenge opp til to meter ned i Mars-overflaten. Sondene vil være operative i om lag 50

FERDSOVERSIKT MARS CLIMATE ORBITER

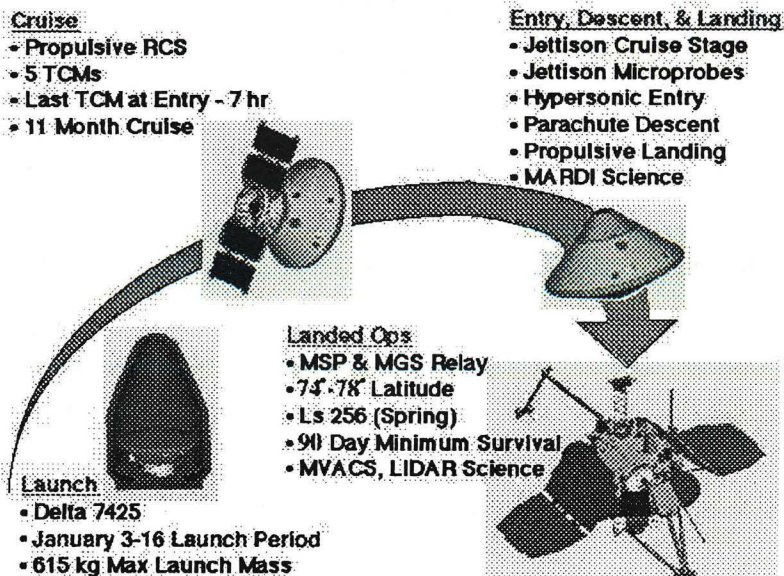
timer, og hovedmålet er å finne ut om det er vann i jordsmonnet - noe som er en viktig indikasjon på om det kan eksistere eller har eksistert liv på Mars. Også flere andre undersøkelser som moderfartøyet MPL skal foreta vil gi svar på om det kan ha eksistert eller eksisterer liv på Mars.

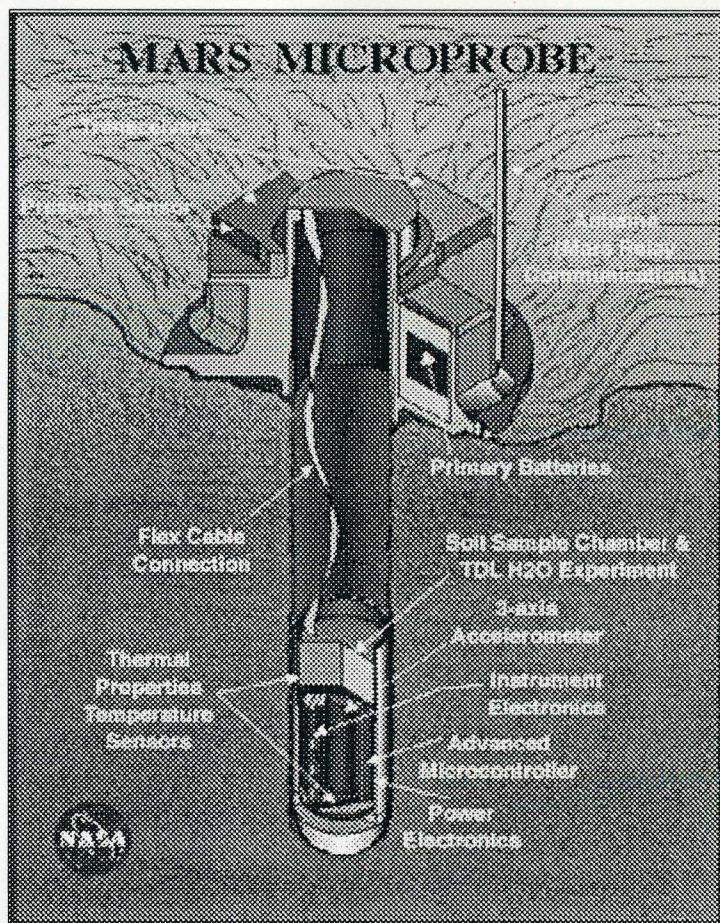
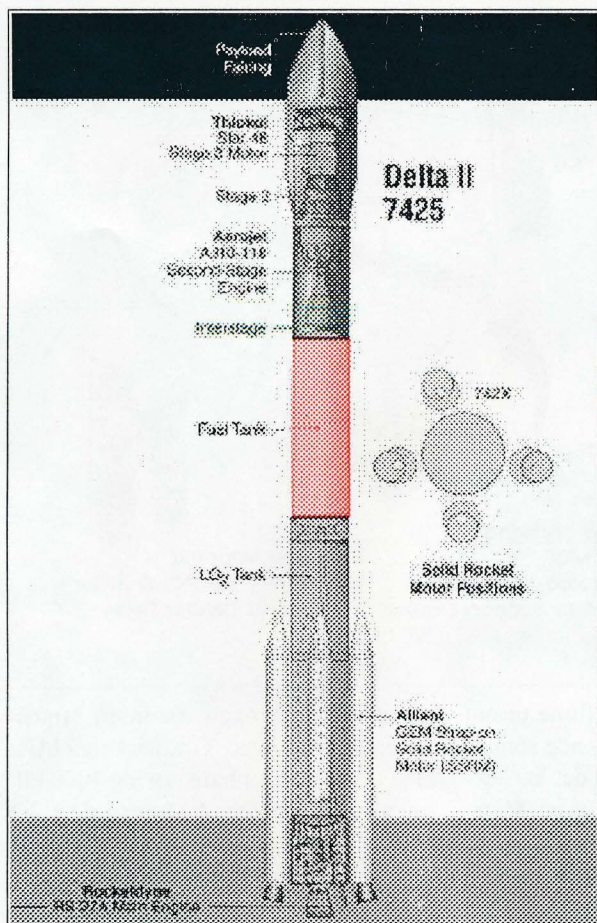
Landingen på Mars

MPL-fartøyet vil ved nedstigningen gjennom atmosfæren bremses ned av blant annet en fallskjerm. I motsetning til sin forgjenger Mars Pathfinder skal MPL foreta en kontrollert landing på overflaten ved hjelp av bremsraketter. Et eget kamera ombord skal ta bilder ved

selve nedstigningen gjennom atmosfæren og landingen. Området som MPL skal lande i ligger bare om lag 1000 kilometer fra sydpolen på Mars (ved ca. 80° sør. Landingsplassen ligger i en sone der isen på sydpolen trekker seg tilbake og stiger frem i henhold til årstidene på Mars. Forskerne mener man i dette området kan finne ut en del om den røde planetens klimatiske historie. I løpet av det første døgnet på overflaten skal fartøyet blant annet rigge til og teste alt utstyret ombord, utføre en del tidskrisiske operasjoner og opprette kommunikasjon med MCO-fartøyet og Mars Global Surveyor (som begge går i bane rundt Mars på dette tidspunktet) og videre til Jor-

FERDSOVERSIKT MARS POLAR LANDER

Til venstre: Bæreraketten Delta II. Til Høyre: Detaljtegning av den såkalte "Mars Microprobe", en instrumentpakke (to stykker) som skal slippes i fritt fall ned mot Marsoverflaten før landingen av selve Mars Polar Lander.

den. Det skal også opprettes en direkte link mellom Jorden og landingsfartøyet via en egen antenne.

Undersøkelser på overflaten

Blant instrumentene som landeren skal bruke på overflaten finner vi en integrert "pakke" med instrumenter under fellesbetegnelsen "Mars Volatiles and Climate Surveyor" (MVACS). Denne pakken med instrumenter skal blant annet foreta meteorologiske undersøkelser, ta bilder og undersøke sammensetningen av jordsmonnet. De meteorologiske undersøkelsene skal skje ved hjelp av instrumenter under fellesbetegnelsen "MET" og inkluderer blant annet målinger av vindhastigheter, temperatur og sporing av vann og karbondioksyd. Målinger og undersøkelser av jordsmonnet ved landingsstedet skal skje ved hjelp av en robotarm ("RA"), et kamera på robotarmen ("RAC") og en enhet kalt "TEGA" som skal analysere prøvene av jordsmonnet som robotarmen graver opp og bringer ombord i fartøyet. En egen enhet i "MVACS" skal ta fargebilder av overflaten og av Solen. Denne enheten - kalt "SSI" - er identisk med den som ble

brukt i Mars Pathfinder. En annen pakke med instrumenter på MPL-fartøyet er "LIDAR" (Light Detection and Ranging). Denne enheten er utviklet av Space Research Institute ved det russiske vitenskapsakademiet, er sponset av den russiske romorganisasjonen (Russian Space Agency - RSA) og skal foreta ulike undersøkelser av Mars-atmosfæren.

Lyder på Mars

På den sistnevnte enheten, LIDAR, er det montert en mikrofon som skal registrere lyd på overflaten. Mikrofon-enheden er designet, bygget og testet av Berkeley Space Sciences Laboratory ved University of California. Tanken er å kunne fange opp blant annet lyden av vind som blåser på overflaten, lyder fra en spesiell type lyn som finnes på Mars, samt lyder fra fartøyet under drift, f.eks. fra robotarmen når den graver. Ved siden av å ha en viss vitenskapelig verdi, håper man at innspilling av lyder fra en annen planet kan øke publikums interesse for prosjektet og for romforskning generelt. Lydene som blir spilt inn ved hjelp av mikrofonen skal etter planen legges ut på egne web-sider på Internett. Ideen til

mikrofonen kom opprinnelig fra Carl Sagan, som i 1996 skrev et brev om temaet til NASA. I brevet skrev han blant annet: «Selv om bare noen få minutter med lyd kan spilles inn i dette første eksperimentet, vil publikumsinteressen være høy, og muligheten for vitenskapelig utforskning være god». Mikrofonprosjektet er i sin helhet sponset av Planetary Society, en medlemsorganisasjon med 100 000 medlemmer som har som mål å bidra til utforskningen av solsystemet og til letingen etter utenomjordisk liv. Organisasjonen ble i sin tid startet av Carl Sagan, Louis Friedman (nå leder for organisasjonen) og romforskeren Bruce Murray. Når det gjelder romfartøyet MPL - Mars Polar Lander - som helhet så er planen at dette totalt skal være operativt i om lag tre måneder.

Så langt plassen og tiden tillater det vil vi komme tilbake med oppdateringer om Mars Climate Orbiter og Mars Polar Lander samt etterpåfølgende Mars-ekspedisjoner i senere nummer av bladet.

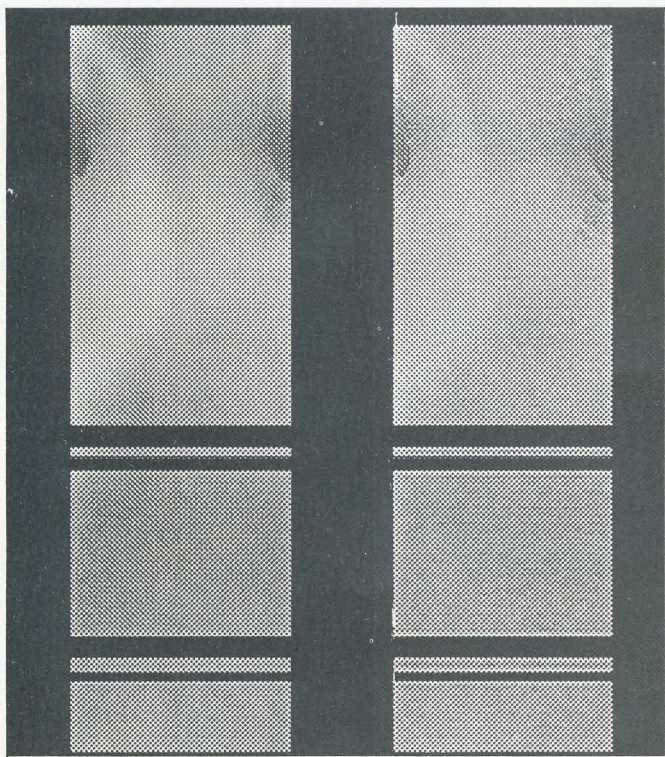
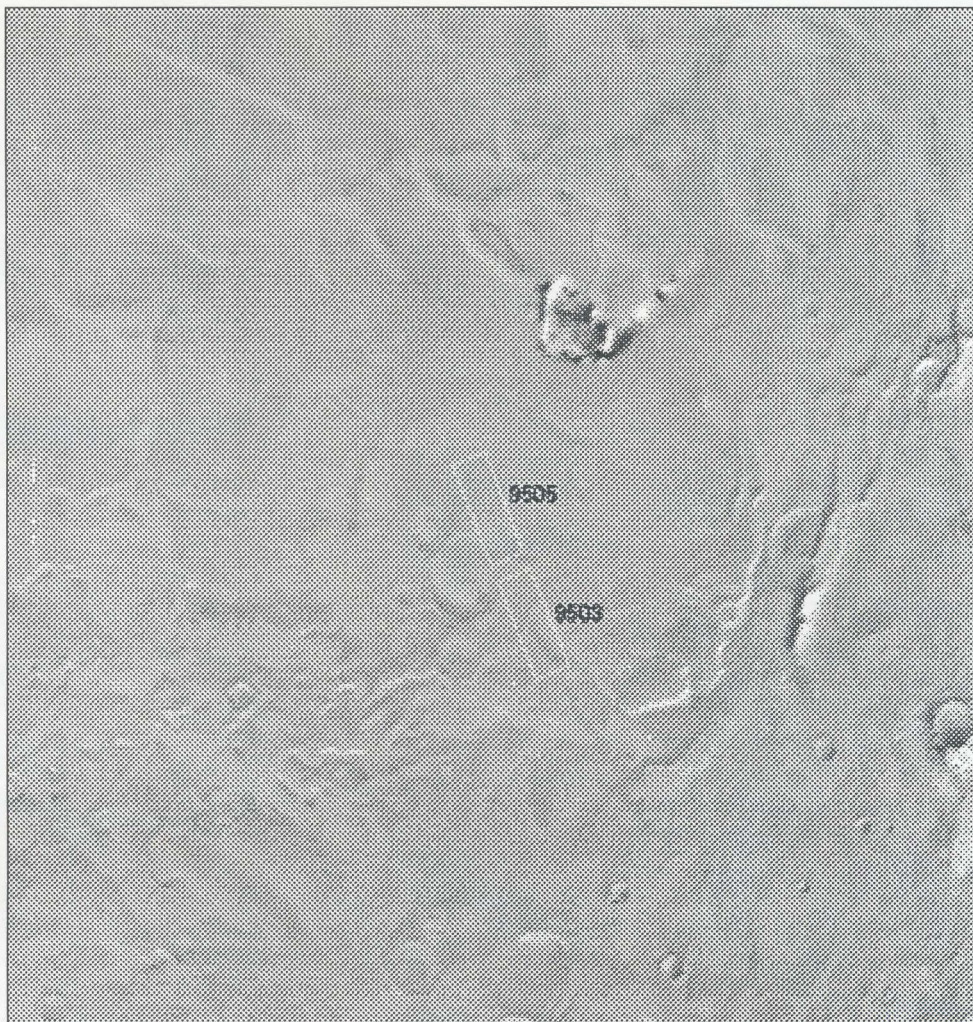
Kilder:

Blant annet NASAs informasjonssider på Internett

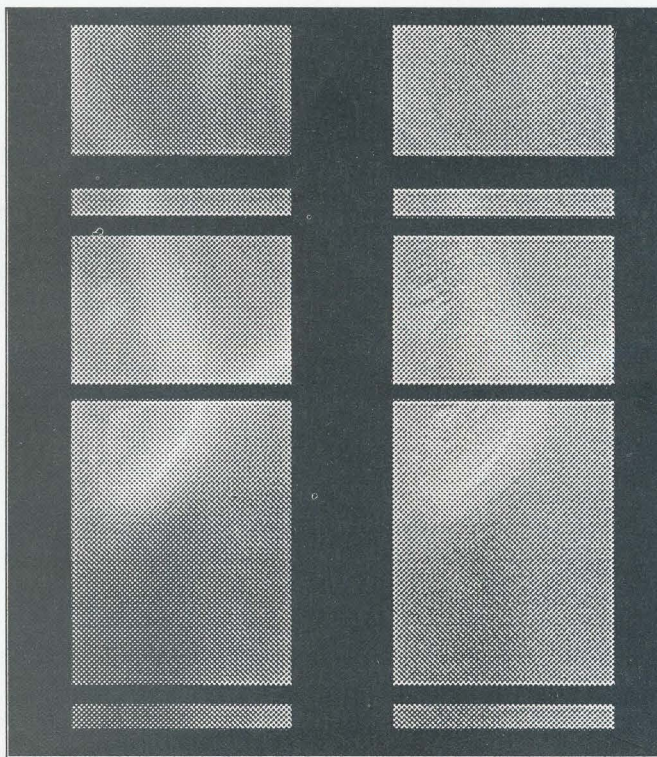
Planlagt landingsområde for Mars Polar Lander, desember 1999.

A) Til høyre: En del av Mars Digital Image Mosaic (MDIM) laget av U.S. Geological Survey laget på bakgrunn av foto fra Mars Orbiter Camera (MOC) som er en av instrumentpakkene på Mars Global Surveyor. Bildet dekker et område på ca. 165 km x 165 km, i en skala tilsvarende 230 meter pr. pixel (bildeelement). Utsnittene av bildene under, B) og C), er indikert med hvite rektangler.

Bildene er tatt i januar 1998.

B) MOC bilde nr. 9503, gjengitt i en skala tilsvarende 43 meter pr. pixel, er omtrent 85,7 km langt og 29,5 km bredt. Bildet dekker et område på 2528 km². Sentrum av fotoet ligger ved bredde og lengdegrad, henholdsvis 74.2°S, 213°V.

C) MOC bilde nr. 9505, gjengitt i en skala tilsvarende 53 meter pr. pixel, er omtrent 105,2 km langt og 36,3 km bredt. Bildet dekker et område på 3812 km² og midtpunktet ligger ved 74.2°S, 213°W.

BOKANMELDELSER

Ved Ole Jonny Brønne

From Out Of The Blue

Jenny Randles

1992, Global Communications

Jenny Randles er uten tvil en av verdens fremste ufologer. Rendlesham Forest hendelsen er i tillegg en av verdens best dokumenterte UFO-rapporter. Saken går i korte trekk ut på følgende: Mellom jul og nyttår 1980 ble det gjort noen heller bisarre UFO-observasjoner inne på Woodbridge-flybasen i den østre del av England. En mengde observatører, både sivile og militære, så merkelige lys i skogen på NATO-basen; i tillegg skulle en gjenstand ha landet rett utenfor baseområdet. Hva det enn var som ble observert finnes det for mange vitner til at man skulle kunne avfeie hendelsen, uansett hvor kritisk anlagt man er.

I boken *From Out Of The Blue* behandler Jenny Randles saken i sin helhet. Boken er delt inn i fire deler. I den første gjenskapes hendelsesforløpet kronologisk og i detalj ut i fra de opplysninger og fakta som det har vært mulig å få frem. I andre og tredje del presenteres de bevis som faktisk finnes og som gjør saken såpass bemerkelsesverdig.

Dessverre brukes det ganske stor plass på de kommunikasjonsvanskeligheter som hersker mellom UFO-etterforskeren (Jenny Randles) og myndighetene, hvilket gjør boken tidvis kjedelig. En del "sensasjonsmakere" blir også presentert. De påstår å sitte inne med topphemmelig informasjon, men tør naturligvis ikke tre fram i offentlighetens lys og gjøre rede for denne. Bevisene kan også ha blitt ødelagt innen forfatteren får hånd om dem. Dette er også litt langtekkelig lesning, noe som likevel danner unntaket fra boken forøvrig.

Den fjerde delen er tilegnet spekulasjoner fra forfatterens side, vedrørende hva som egentlig kan ligge bak de observerte fenomener. Fire hovedhypoteser tas opp. De tre første er "jordnære", det vil si at Randles antar at det hele dreier seg om konvensjonelle fenomener og

årsaksforhold, selv om det kan være vanskelig for leseren å sette seg inn i en del av Randles' resonnementer. Den fjerde hypotesen åpner mulighetene for at det virkelig er en ET-komponent blant de bakenforliggende årsaker. Om dette får hver og en mene hva han vil. Det viktigste er uansett at man passer på at logikken og den sunne fornuft alltid må komme først, for man begynner å spekulere for heftig.

Til slutt kan en legge til at dette er en bok som den UFO-interesserte leser ikke kommer til å legge fra seg når han har begynt på den. Med unntak av enkelte negative trekk nevnt over, er boken lettlest, velskrevet og til tider svært detaljert.

CONNY LJUNG

UFO-Aktuellt nr. 1 1998/OJB

Left At East Gate

Larry Warren og Peter Robbins

1997, Mariowe & Co.

Larry Warren er mannen som i stor grad har medvirket til at Rendlesham Forest saken er blitt kjent verden over. I desember 1980 var han selv (ifølge eget utsagn) et av vitnene til UFO-hendelsen ved NATO-basen. Det bør dog sies at det finnes de som setter spørsmålsteget ved Warrens troverdighet, ikke minst basens daværende sjef Charles Halt.

I *Left At East Gate* har Warren sammen med Peter Robbins lagt ned et stort arbeid. I den nesten 500 sider tykke boken får vi blant annet lese om Warrens eget liv, utførlig og åpenhertig. Kanskje er baktanken at man da skal ha større tiltro til boken øvrige innhold, det som egentlig handler om den påståtte landingen i Rendlesham Forest. Både Warren og Robbins framstår med dette utvilsomt som hyggelige og "normale" personer, men dessverre har de et heller naivt syn på UFO-fenomenet: UFO=ET! Dette litt overflatiske, "amerikanske" synet gjennomsyrrer hele boken. Robbins er tilfeldigvis en god venn av Budd Hopkins (kjent for sine årelange CE-IV un-

dersøkelser), og Hopkins metoder og oppfatning svelges av begge forfatterne med hud og hår.

Warren gjennomgår naturligvis en såkalt hypnotisk regresjon. Men det man får fram under en slik terapi er egentlig ikke bevis for noe som helst, bortsett fra at det gjerne setter enda flere griller i hodet på den som allerede har mer enn nok fra for.

I boken gjengis også intervjuer med nøkkelpersoner i sin helhet (tatt opp på bånd) og det er bra. På denne måten gjenskapes atmosfæren under intervjuet for leseren. Personenes spontane ordvalg og formuleringer gir en viss pekepinn om sannhetsgehalten i det som sies.

Boken tilfører Rendlesham Forest saken mange viktige fakta og for det skal Warren ha ros. Han har også tjenestegjort på basen i den aktuelle tidsperioden og kan gi detaljerte beskrivelser av arbeidet der. Mange såkalte "ekspert" som dommer ham og hans utsagn har ofte ikke engang satt sin fot på basen.

Boken gir ikke bare den sensasjonshungrige leseren god underholdning, men tilfører også den faktasøkende ufoologen viktige biter i dette puslespillet.

CONNY LJUNG

UFO-Aktuellt nr. 1 1998/OJB

UFO Crash Landing

Jenny Randles

1998, Blandford

UFO Crash Landing er Jenny Randles tredje bok om Rendlesham Forest saken. Av de to tidligere, *Sky Crash* (1984) og *From Out Of The Blue* (1992) (se over), er det bare *Sky Crash* som er utgitt i Storbritannia.

Det kommer stadig inn nye opplysninger i denne saken, og Randles' hittil siste bok synes absolutt å være den mest fornuftige. En mulig forklaring på at nye opplysninger dukker opp nå, kan være at det militære personell som tjenestegjorde på NATO-basen da hendelsen fant sted (i 1980), og som da var midt i sin

karriere, nå har begynt å gå ut av tjenesten, blant annet gjennom pensjonering. Har man først sett noe man ikke burde ha sett, er det ganske naturlig at man beholder det for seg selv.

NATO-basens daværende sjef Charles Halt, nå pensjonert, drar til og med rundt på UFO-konferanser og holder foredrag om hendelsen. Spørsmålet er om han er "et snurrende hjul i et coverup-maskineri", som vil lede allmennheten bort fra mistanker om hva hendelsen egentlig handler om. Jenny Randles er av den oppfatning at Halt ganske enkelt selv vil vite hva som skjedde de tre nettene i desember 1980.

I boken presenteres en rekke overbevisende argumenter med hensyn til hva farkosten som ble observert skogen kunne ha vært. Kanskje var det en krasjet prototype på et stealthfly; en test av små ubemannede fjernstyrte fly som skulle brukes til overvåking; eventuelt en ulykke der et atomvåpen ble mistet. Man utelukker ikke heller tanken på at det på stedet kan eksistere naturlige kraftfelt som gir seg til kjenne som lysskinn, noe i stil med fenomenene i Hessdalen. Amerikanerne kan til og med ha testet nye hemmelige og skremmende våpensystemer.

National Security Agency (NSA) holdt på med et hemmelig prosjekt som ble kalt Cobra Mist. Det gikk ut på å sende kraftig stråling opp i atmosfæren, der den ble reflektert. Formålet var å se om et radarsystem kunne "se" over horisonten, forbi Jordens krumming. Som navnet antyder kan prosjektets målsetning til og med ha strukket seg lenger enn som så. En teori går ut på at ambisjonene var å bringe sovjetiske kommunikasjons-satellitter ut av funksjon eller rett og slett skyte dem ned. En av nettene for hendelsen gikk virkelig en sovjetisk satellitt ned i atmosfæren. Lykkes det NSA å skyte den ned? En svimlende tanke.

Dette er bare noen av bokens mer eller mindre fantastiske spekulasjoner. Et par sider dedikeres også til ET-teorien - at hendelsen kan sin årsak i besøk av en utenomjordisk farkost. Dette tema behandles på en fornuftig måte.

En ulempe med boken er at leseren lett mister orienteringen i det virvar av korrespondanse som Jenny Rendlesh ... øh ... Randles har hatt med alle tenkelige og utenkelige britiske og amerikanske myndigheter i løpet av de 17 år hun har forsket i saken.

Det er ingen en forutsetning, men en

fordel om man tidligere har studert saken før man gir seg i kast med boken.

CONNY LJUNG

UFO-Aktuellt nr. 1 1998/OJB

Fifty Years Of UFOs

John & Anne Spencer

1997, Boxtree

Fifty Years Of UFOs er noe så uvanlig som en selvkritisk UFO-bok, skrevet av en av Storbritannias mest kjente UFO-etterforskere sammen med sin kone. Det er befriende å lese en samling der også kritiske kommentarer og avsløringer gis plass. Spesielt skeptisk er paret Spencer til den også i Sverige og Norge mye omtalte "obduksjonsfilmen" og den påstått hemmelige gruppen MJ-12; - som sies å ligge bak hemmeligholdelsen av "sannheten om UFO-fenomenet". Flere rapporter som vanskelig lar seg forklare omhandles også. Mest interessant er likevel forfatterens sammenfatning av sine egne synspunkter på de ulike delene av UFO-fenomenet.

Bokens svakeste del ligger i billedmaterialet som ofte består av reproduksjoner fra andre bøker, med lav kvalitet som resultat. En annen svakhet er at flere rapporter ikke er blitt undersøkt av forfatterne selv, men bygger på materialet i andre bøker. Hovedinntrykket er likevel bra: *Fifty Years...* er informativ, objektiv og spennende.

CLAS SVAHN

UFO-Aktuellt nr. 1 1998/OJB

Examining the Earthlight Theory

Greg Long

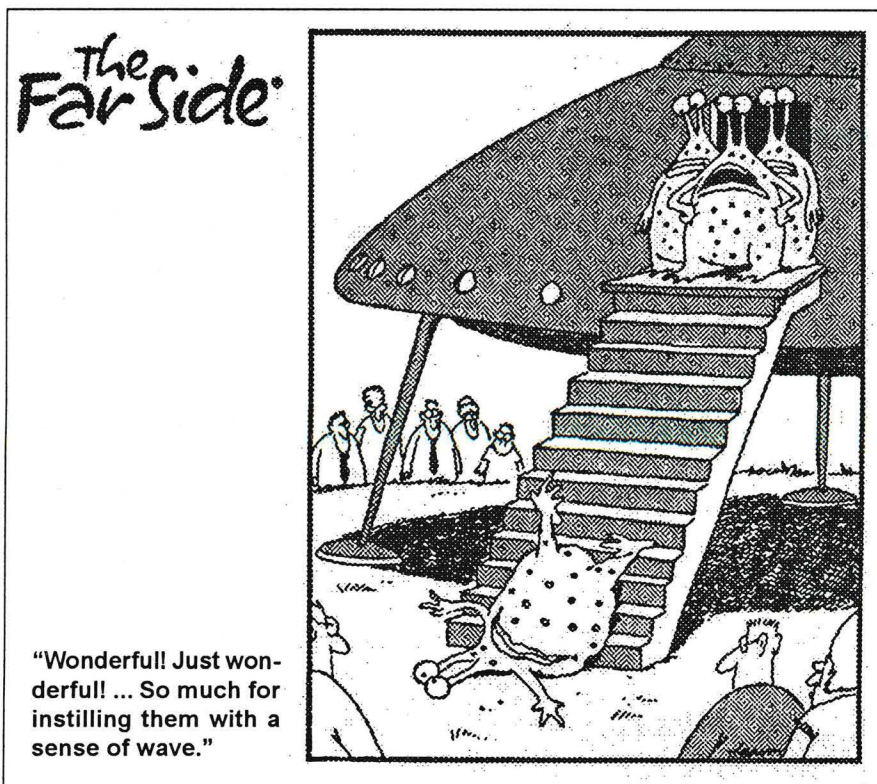
1990, Center for UFO Studies, 163 sider

Greg Long tar i denne boken for seg lysfenomenene i området rundt og inne i Yakima-reservatet i staten Washington. Det var jo i dette området en viss Kenneth Arnold satte igang den store snøballen sommeren 1947.

Når jeg leser denne boken, slår det meg at dette like gjerne kunne vært en bok om fenomenene i Hessdalen. Beskrivelsene av fenomenene i Yakima er utrolig lik dem i Hessdalen - lyskuler i forskjellige farger som dukker opp og forsvinner igjen, "opp-ned juletrær" osv.

En av grunnene til at dette fenomenet i Yakima er såpass godt kjent og registrert, er at brannvakt-mannskapene i utkikkstårnene har notert alt som er blitt observert i sine logger. Dette er mannskap som passer på at det ikke oppstår noen ukontrollerte skogbranner i reservatet. Forfatteren bygger en stor del av boken sin på dette materialet, men tar også med andre uforklarte hendelser. Slike kjenner vi også fra Hessdalen - følelsen av å bli observert selv om det ikke er noen der, lyder som rumling eller flystøy som tilsynelatende kommer fra under bakken etc. Spesielt merkelig var historien om hageslangen som ble dratt ned i et hull i hagen og forsvant!

Dette er en bok som kan anbefales. Den minner oss om at UFO-forskning ikke

primært dreier seg om bortføringer, kidnappinger og nærkontakter av 4. grad - men isteden ofte handler om hardt arbeid og nitid etterforskning for å dokumentere observasjonene, samt å komme frem til en fornuftig forklaring på dem.

OLE JONNY BRÆNNE

Extraterrestrial Archaeology

David Hatcher Childress

1994, *Adventures Unlimited*, 301 sider

Forfatteren mener at det på våre nabo-planeter er blitt fotografert og observert mange fenomener som tyder på en intelligent eller teknologisk opprinnelse. Omtrent halve boken tar for seg Månen. Deretter følger en stor del om Mars, mens resten av boken omhandler de andre planetene i solsystemet. Boken er, liksom de aller fleste fra Childress' side, lagt opp på en litt "science fiction gee-whiz" måte, med artikler samlet fra ymse obskure kilder.

Dette kan på én måte gjøre boken spennende og fascinerende, men det blir lite matnyttig å hente ut av det. Boken passer sikkert bra for de som allerede er overbevist.

OLE JONNY BRÆNNE

Spøkelser

Per Ottesen

1998, *Grøndahl Dreyer*, 110 sider

Vårt komitémedlem har begått en bok om spøkelser. Og det har så absolutt blitt en spennende bok. Forfatteren har samlet sammen en del spøkelseshistorier i forbindelse med radioprogrammer han har vært med på, og noen av disse er altså presentert i boken. Ottesen behandler også noen teorier om hva spøkelser kan være - og akkurat den delen av boken er litt for kort synes jeg. Boken viser oss at dette med spøkelser ikke er enkelt, men er et veldig sammensatt fenomen (kanskje det til og med er

snakk om flere fenomener) - akkurat som med UFO-problematikken. Alt i alt er det en ypperlig liten bok for de som er interessert i spøkelseshistorier av nyere dato.

OLE JONNY BRÆNNE

The Cash-Landrum UFO Incident

John F. Schuessler

1998, *Go Graphics Printing*, 323 sider

En av mer interessante og merkelige UFO-sakene er Cash-Landrum hendelsen som fant sted øst for New Caney, Texas i 1980. Hovedetterforskeren på denne saken og forfatteren av denne ypperlige boken er John Schuessler, MUFON Deputy Director og UFO-ettersøker siden 1965. Han administrerer også MUFON Medical Committee, er medlem av styret i UFO Research Coalition, var en av grunnleggerne av og tidligere president i UFO Study Group of Greater St. Louis, var en av grunnleggerne til Vehicle Internal Systems Investigative Team (VISIT) i Houston, og er ledende medlem av Center for UFO Studies (CUFOS). Hans bakgrunn dekker også arbeid innen det amerikanske romprogrammet, der han tjenestegjorde fra 1962 frem til han nylig ble pensjonert.

Denne boken gjengir i detalj, ikke bare hendelsen og de påfølgende skadene de tre personene fikk, men også arbeidet med å få den amerikanske regjering til å ta ansvar for hendelsen og gi økonomisk kompensasjon til ofrene, på bakgrunn av at amerikanske helikoptre synes å ha vært involvert, samt at den observerte gjenstanden kanskje kan ha tilhørt regjeringen.

Schuesslers beskrivelse av det arbeidet som måtte utføres i etterforskningen av saken er et ypperlig tillegg til enhver felthåndbok om UFO-ettersøking. Hendelsen, som mange av leserne kan-

skje allerede vet, involverte de tre personene Betty Cash, Vickie Landrum og hennes syv år gamle sønn Colby Landrum. 29. desember 1980 kom de kjørende gjennom et område som ble kalt Piney Woods i Texas, da de fikk øye på et sterkt lys som stadig kom nærmere bilen deres, og som til slutt svedde foran dem over veien. Objektet var diamantformet, grå-metallisk og stort som et vanntårn, men var så lyssterkt at detaljer ble utydelige. Selv om Betty var redd stoppet hun bilen og gikk ut for å se bedre. Varmestrålingen fra objektet var så sterk at hun kort tid etter måtte bruke skinnfrakken som beskyttelse på dørhåndtaket for å få åpnet døren og komme seg inn igjen. Colby var nesten hysterisk av frykt, og alle tre trodde de skulle dø.

Plutselig skjøt flammer ut fra objektet, som deretter steg opp i luften. De tre observatørene fikk i det samme øye på en rekke helikoptre som "forfulgte" objektet. De kunne til slutt telle 23 stykker, de fleste med to store rotor. Betty merket seg senere at hun hadde latt motoren være igang da hun gikk ut av bilen, men at den hadde stoppet under nærkontakten. Radioen var også død. Ved en senere undersøkelse oppdaget Schuessler at et stort område av asfalten like ved der bilen hadde stått var brent.

Selv om hendelsen var over i løpet av få minutter var dette bare begynnelsen på en rekke vanskeligheter for de tre observatørene, som alle hadde vært relativt friske før hendelsen. Etter observasjonen fikk alle tre raskt fysiske reaksjoner, som hodepine, sviende øyne, oppkast og diaré. Betty, den eneste som hadde vært utenfor bilen, måtte legges inn på sykehus. Hun hadde forandret seg såpass at datteren hennes nesten ikke kjente henne igjen. Hun ble behandlet for blemmer på kroppen, men ville ikke fortelle legene hva som hadde skjedd. To dager etter at hun ble lagt inn på sykehus, begynte håret å falle av.

Slik begynte en rekke lidelser med nesten dødelig utfall, og dette har fortsatt helt til i dag. Vickie led mye av det samme, inkludert håravfall, men i mindre grad enn Betty. Colby led av færre fysiske påvirkninger, men led under kraftige psykologiske effekter, som alle er dokumentert i boken.

Schuessler anser denne saken som så viktig at han benyttet den i sin presentasjon overfor det nylig etablerte Scientific Review Panel (i oktober 1997 - hvor

Amerikansk UFO-observatør død

Den kjente UFO-observatøren Betty Cash døde av hjerteslag 29. desember 1998.

Betty Cash var en av tre personer involvert i en nærkontakt 29. desember 1980 (se bokomtalen over), hvor hun i likhet med de andre observatørene led av strålingsskader etter å ha kommet for nært et UFO. Hun utviklet også kreft, men ble friskmeldt etter lengre tids sykdom. Hennes død skal imidlertid ikke ha noe med UFO-observasjonen å gjøre.

John Schuessler har etterforsket og dokumentert saken i flere artikler og bøker de siste snart 20 år.

Kilder:

UFO-Aktuellt nr. 1 1999

Internett (<http://www.ufomind.com/people/c/cash/>)

også komitémedlem Erling Strand deltok) organisert av Peter Sturrock ved Stanford Universitetet. Panelet konkluderte med at noen rapporter innehar fysiske bevis som fortjener vitenskapelige undersøkelser.

Advokater har arbeidet for at regjeringen skulle gi ofrene en viss økonomisk kompensasjon, men forgjeves. Dette i hovedsak fordi det ikke har latt seg gjøre å identifisere helikoptrene, på tross av et enormt arbeid nedlagt av Schuessler og andre. Spørsmålet om hvorvidt UFOet var utenomjordisk eller amerikansk kunne heller ikke avgjøres. (Saksøkerne ble tvunget til å argumentere tosidig for å etablere et skyldsspørsmål, mens regjeringen benektet eierskap, som impliserte at dette var noe ukjent og ikke regjeringens ansvar.)

DWIGHT CONNELLY
MUFON UFO Journal,
oktober 1998/OJB

On Pilots And UFOs

Willy Smith

Unicat Project

Ser piloter uidentifiserte objekter? Det spørsmålet får jeg ofte. Svaret er selvsagt "ja". Jeg har selv intervjuet et titalls svenske flygere, såvel sivile som militære, som har møtt ukjente objekter i luften. Amerikaneren Willy Smith har i lang tid interessert seg for slike rapporter og i denne boken diskuterer han inngående 10 hendelser hentet fra det amerikanske og spanske flyvåpenets arkiver.

De amerikanske sakene er hentet fra det såkalte Blue Book prosjektets arkiv, en undersøkelse som pågikk fra 1947 til 1969. Sammenlagt ble omkring 13000 rapporter mottatt av de militære etterforskerne. I *On Pilots...* analyserer Smith, som er utdannet fysiker, noen gåtefulle og interessante rapporter. I flere tilfeller har objektene blitt iaktatt såvel fra flyene som på radar. I flere saker viser han hvordan militærets egne etterforskere har slurvet og kommet til feilaktige konklusjoner. Smiths bok er et utmerket eksempel på hvordan en UFO-etterforsker bør arbeide.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 2 1998/OJB

UFO Crash At Roswell

Benson Saler, Charles A. Ziegler; &
Charles B. Moore

Smithsonian Institution Press

I dagens enorme utvalg av UFO-litteratur er det ikke alltid så lett å finne le-

severdige bøker. Mange er bare andre versjoner av allerede gamle teorier fremført i tidligere utgivelser, og alt for ofte lider bøkene av mangel på kildekritikk.

Når det gjelder den nå verdensberømte hendelsen i 1947 i Roswell, USA, dukker det med jevne mellomrom opp nye bøker som presenterer hittil ukjente vitner eller nye fantastiske bevis.

En av de siste bøkene om denne hendelsen, *UFO Crash At Roswell: The Genesis of a Modern Myth*, skiller seg på mange punkter fra den "normale" UFO-litteraturen. Forfatterene har ikke som mål å avsløre nye detaljer eller legge fram nye teorier, men de har valgt å granske hendelsen ut fra mer antropologiske og religionshistoriske synsvinkler.

I begynnelsen av boken blir det presisert at forfatterne *ikke* kommer til å diskutere fra hvilken planet det "utenomjordiske romskipet" som skal ha styrtet utenfor Roswell i 1947 kom fra. Man legger isteden tyngdepunktet på den myten som har oppstått de seneste årene, og hvordan man kan dra likhetstegn mellom denne moderne myten og eldgamle religiøse myter.

Om man ikke er skikkelig belest om Roswell-saken kan man lett tro at det står det samme i alle bøkene som handler om denne hendelsen, med unntak av de nye "sensasjonelle" avsløringene som hver bok har å tilby. Dette er feil. Forfatterne sammenfatter og sammenligner de ulike versjoner som har kommet fram gjennom årene. En del hevder at det fantes en gruppe arkeologer på plassen når militæret kom for å rydde vekk alle spor, en del hevder at det egentlig var to romskip som styrtet, og så videre. Sammenlagt viser man til seks ulike versjoner av myten.

Et interessant aspekt er at man i de ulike versjonene gir eksempler på "klassiske" ingredienser for en UFO-myte, slik som oppfatningen av de utenomjordiske rasenes overlegenhet og regjeringens desperate forsøk på å hemmeligholde kunnskapen med trusler om represalier mot vitnene. Ifølge Gallup-undersøkelser trodde flertallet av USAs befolkning i 1992 at begrepet UFO var synonymt med "utenomjordiske romskip". Disse romskipene inngår i Roswell-myten seks ulike versjoner, men ifølge forfatterne er den mest sannsynlige forkaringen den såkalte ballongteorien. Den går ut på at det egentlig var rester av en værballong eller militær ballong som William "Mac" Brazel fant i begynnelsen

av juli 1947.

Denne teorien har møtt stor skepsis blant talsmenn for ET-teorien, men er viet et helt kapittel i boken. Forfatteren av den delen, Charles B. Moore, var medlem av New York University's (NYU) Constant Level Balloon Group, som i november 1946 begynte et samarbeid med flyvåpenet med det formål å utvikle en ballong som skulle brukes til å spore atomtester utført av andre land. Moore beskriver inngående hvordan deres ulike ballongeksperimenter utviklet seg.

Moore anser at det materialet som Brazel fant var rester av NYU Flight #4, basert på de beskrivelser som Brazel har oppgitt ved senere anledninger. "Men burde ikke Moore og hans kolleger ha krevet restene tilbake?" lurer kanskje en del på. Moores svar er nei: "Vi fikk aldri tilbake restene fra den testen, spesielt ettersom vi ikke hadde noen planer om å oppspore det. /.../ Vi hadde ikke behov for å hente utstyret tilbake fra disse tidlige eksperimentene, siden det vanligvis var skadet når vi fant det" (side 85).

Kapitelet "Roswell og religion" beskriver hvordan myten om Roswell har flere likheter med religiøse myter. Et religiøst troende menneske holder beinhardt fast ved at for eksempel Gud skapte verden eller at Muhammed virkelig hadde et møte med en engel. Likedan er det med ET-troende. De nekter bestemt å tro på noen undersøkelser av Roswell-hendelsen som ikke inkluderer opplysninger om et styrtet romskip.

Saler påpeker her at "troen på utenomjordiske kontakter kan være mer spennende for visse enn fornektelsen eller forkastelsen av slike trosoppfatninger. I visse kretser kan dette gjøre en til et mer spennende individ" (side 124). En del bøker om Roswell kan meget vel være skrevet av slike personer, som til tross for at de anser seg selv som kritisk eller vitenskapelig arbeidende forfattere ubevisst vinkler sine teorier på en måte som er positiv til ET-teorien.

Mennesker med oppfatninger om utenomjordiske som overmenneskelige vesener kan sammenlignes med troendes oppfatning av gudevesener. Utenomjordiske og guder har krefter som er betydelig større enn hva mennesker kan klare, både når det gjelder åndelighet og vitenskap. En vanlig definisjon på religion er "troen på overmenneskelige vesener og deres evne til å hjelpe eller skade menneskeheten".

Velger man å definere religion slik er virkelig Roswell en utgave av en moderne religion. Men Roswell-myten er fra starten av ikke en religiøs myte. Heller ikke kan den kobles direkte til en spesiell religion. Den inneholder imidlertid visse elementer som minner om religiøse oppfatninger, ettersom man ofte treffer på lignende elementer om man studerer en skrift som virkelig kan klassifiseres som religiøs. En lignelse er den om gamle heltesagaer: Et maktsykt monster (den amerikanske regjeringen) har beslaglagt en gjenstand, viktig for menneskeheten (bevis på at vi ikke er alene i universet). Menneskenes helt (ufologen) utfordrer monsteret og (gjennom å undersøke eller avsløre saken) frigjøres gjenstanden (kunnskapen) til beste for menneskeheten.

Boken inneholder flere andre referanser til religioner, og man tar til og med opp hvordan en myte fra starten av har utviklet seg til hele seks ulike versjoner. Dette gjør at boken er ganske varierende. Om man tidligere var skeptisk til romskipsversjonen, er man enda mer skeptisk etter å ha lest denne boken.

Forfatterne henviser ofte til andre forfatters verk. Det er positivt, ettersom referansene og fotnotene er saklige og fyller sin funksjon. Dessuten er det interessant å analysere myten utfra ulike forfatters synspunkt. En annen sak som forenkler er at forfatterne skriver omtrent slik, for de foretar en analyse av et problem: "For å kunne analysere dette faktum eller denne vinkling, må vi først forklare/analysere følgende...". Takket være dette kan man lettere forstå hvordan forfatterne har kommet frem til sine respektive teorier.

Det eneste som kan trekke helhetsinntrykket noe ned er at boken iblant kan virke overdrevent akademisk. Hadde det ikke vært for bokens spesielle opplegg og annerledes vinkling hadde den antagelig vært enda vanskeligere å lese. Dessuten har det engelske ordet "ufologist" en gjennomgående negativ klang, ettersom disse kan oppfattes som godtroende mytespredere. I flere sammenhenger der man tar opp ET-troende, konspirasjonstanker og andre emner som nærmest kan klassifiseres som new age-ufologi, innleder man med ordene "As some ufologists suggests...".

UFO Crash At Roswell: The Genesis of a Modern Myth er en UFO-bok som skiller seg fra mange andre bøker i samme genre. Selv om den med jevne mellomrom virker tunglest, og selv om

ordvalg og syntaks i blant ikke er det enkleste, kan den likevel anbefales. Den leder virkelig til at man får et annerledes syn på Roswell-hendelsen, og det kan jo være en fordel.

STEFAN ISAKSSON
UFO-Aktuellt nr. 2 1998/OJB

UFO-Mysteriet

Clas Svahn
Parthenon

Etter flere års venting har Clas Svahns nye UFO-bok endelig kommet ut. Det som i starten bare skulle være en undersøkelse av kornsirkel-fenomenet er blitt til en omfattende oversikt over et tyvetalls spesielt interessante UFO-rapporter. Denne presentasjon av rapporter opptar omtrent halve boken, mens den siste halvdel handler om kornsirkler såvel i Sverige som internasjonalt.

Clas Svahn er nøyaktig til fingerspissene og presenterer materialet med stor omsorg. Teksten er lettlest og populærvitenskapelig, notater og kildehenvisninger finnes i marginen, noe som er svært bra. Det som gjør boken unik i UFO-sammenheng er at alle opplysninger kommer fra førstehåndskilder som forfatteren selv har intervjuet og samlet materiale rundt.

Boken griper deg og er meget spennende. De rapporter som presenteres er valgt for å gjøre en *exposé* av svenske UFO-rapporter og i dette lykkes forfatteren svært bra. Selv om ingen av sakene får sin endelige løsning, faller likevel flere nye biter i puslespillet på plass.

I den berømte Väddö-hendelsen lykkes Svahn ikke bare med å definitivt fastslå at den mystiske metallbiten har en høyst jordisk opprinnelse, han greier også å eksakt datere hendelsen. Christer Sundströms og Nils Frosts UFO-foto dissekteres på en troverdig måte. UFO-landingen på Vikerns is, Håknäs-hendelsen, Vilhelminarapporten og Östen Engströms tidlige observasjon fra 1922 er andre interessante saker som presenteres. En hel del sider spanderes velfortjent på 1930-tallets spøkelsesfly og etterkrigstidens spøkelsesraketter.

Noen rapporter er ganske visst allerede omtalt og velkjente. Abonnerer man på tidsskriftet *UFO-Aktuellt* tilbyr boken kanskje ikke så mye nytt, men for dem som ikke er aktive ufologer er det fascinerende lesning. Nærmere 140 sider er tilegnet en omfattende gjennomgang av kornsirkel-fenomenet. Svahn har tilbrakt lang tid i England der fenomenet først

oppsto og han har mengder med informasjon å dele med oss.

Reisen ender hjemme i Sverige med en detaljert granskning av de sirkler som i løpet av årene har dukket opp her. Noen konklusjoner skal ikke avsløres i denne anmeldelse, det overlates leseren da dette er en bok man definitivt ikke bør gå glipp av.

Å være UFO-interessert uten å ha lest *UFO-Mysteriet* går nesten ikke an om man vil vite hva man snakker om. Selv leste jeg den i ett strekk i løpet av en hel natt, midt i uka, ganske enkelt fordi jeg ikke kunne legge den fra meg!

Det er synd at man ikke har spandert harde permer på boken, for da hadde det blitt et praktverk. Prisen kan synes noe høy for en "softcover", men boken er tykk (304 sider), den inneholder over 200 fotografier, er pent innbundet (sydd) og man får svært mye for pengene. Med *UFO-Mysteriet* har Clas Svahn skrevet en av de viktigste bøkene på svensk om dette mystiske fenomenet. Kjop den! Les den! Du blir ikke skuffet.

JÖRGEN BENGTTSSON
UFO-Aktuellt nr. 3 1998/OJB

Aliens In America - Conspiracy Cultures from Outer Space to Cyberspace

Jodi Dean

Cornell University Press

I *Aliens In America* viser Jodi Dean hvordan det amerikanske samfunnets syn på utenomjordiske har vokst fram i løpet av 1900-tallet, hvordan utenomjordiske har blitt et slags ikon for det sekulariserte amerikanske samfunnet for tusenårsskiftet. Siden Jodi Dean underviser i statsvitenskap på college i USA er boken naturligvis rimelig akademisk. Dette innebærer dog ikke at den er kjedelig.

Visst kan den her og der være vanskelig å følge, men Dean skriver på en slik måte at man gjerne leser et kapittel om igjen. Hun tar opp interessante emner, såsom menneskenes minkende interesse for verdensrommet og IT-samfunnets påvirkning av UFO-fenomenet. Hun viser også hvordan konspirasjonsteorier har vokst fram og hvordan de kan spille det som skjer i samfunnet. Hun tar opp en rekke eksempler, som krig og politiske uroligheter og hvordan de påvirker UFO-fenomenets utvikling. Hun diskuterer ikke hva det er som kan ligge bak de ulike observasjonene, men hun retter seg mer mot de sosiale faktorene; hvordan

menneskenes tro på utenomjordiske er en akseptert del av det amerikanske samfunnet.

Dette er imidlertid ingen lett oppgave, ettersom hele UFO-fenomenet, framfor alt i USA, i visse kretser har nådd nesten absurde proporsjoner. Hun skriver selv i boken at: "Am I describing the UFO community or a technocultural, media-driven, networked America at the millennium?"

Det er en fantastisk interessant bok som burde tiltale alle som er interessert i UFO-fenomenets sosiologiske kompleksitet, men det er ingen en bra bok for den som vil lese om nye saker eller nye avsløringer. Boken anbefales varmt til alle som ønsker et nytt innblikk i vår tids største mysterium.

STEFAN ISAKSSON
UFO-Aktuellt nr. 3 1998/OJB

UFOs And Ufology - The First 50 Years

Paul Devereux & Peter Brookesmith
1997, Blandford/Cassell, 192 sider

Tidsskriftet *Fortean Times* strør normalt ikke om seg med gode anmeldelser av bøker, men én ny UFO-bok får betegnelsen "fantastisk" i deres anmeldelse. Det er boken *UFOs And Ufology* skrevet av de engelske UFO-veteranene Paul Devereux og Peter Brookesmith.

Med undertittelen "de første 50 år" gir boken et saklig og gjennomarbeidet overblikk over ufologiens første 50 år. Forfatterne illustrerer glimrende hvordan ufologien fra begynnelsen av til i dag har vært et sammensurium av forskjellige religioner, oppfatninger, metoder, innfallsvinkler og fraksjoner av alle mulige typer og retninger. Dette gjør, mener forfatterne, ufologien til en sirup

som det er vanskelig (kanskje umulig) å komme til bunns i.

Men boken går lenger enn dette. Den forsøker å gi en forklaringsmodell på UFO-fenomenet, idet man igjen skal være klar over at UFOer er en kombinasjon av flere forskjellige fenomener. Forfatterne mener å ha identifisert to hovedtyper, som ufologer hele tiden uheldigvis blander sammen: *Fysisk eksisterende lys på himmelen* (som kan være ukjente fenomener som f.eks. såkalte "jordlys") og *psykologiske/søvnrelaterte fenomener* (som står bak mange av de mer spesielle opplevelsene som for eksempel "bortføringer").

Fortean Times (januar 1998) konkluderer med at boken varmt kan anbefales.

PER ANDERSEN
UFO-NYT nr. 1 1998/OJB

□

Intensivert leting etter signaler fra utenomjordiske sivilisasjoner

Av John Erik Hove

Radioteleskopet Lovell ved Jodrell Bank (University of Manchester, England) innledet høsten 1998 et samarbeid med SETI Institute (SETI = Search for Extraterrestrial Intelligence) om en intensivert leting etter kommunikasjonssignaler fra utenomjordiske sivilisasjoner. Det felles forskningsprosjektet, som går under navnet "Project Phoenix", er den mest omfattende og detaljerte søkingen noensinne etter utenomjordiske sivilisasjoner. Om lag 1000 stjerner skal undersøkes i prosjektperioden, som varer til ut i år 2000. Alle stjernene som skal undersøkes befinner seg mindre enn 200 lysår fra Jorden. Prosjektet vil i tiden framover dels benytte det 76-meter store Lovell teleskopet, men først og fremst det 305 meter store Arecibo teleskopet i Puerto Rico. Ian Morison, som koordinerer Jodrell Bank observasjonene, mener eventuelle utenomjordiske sivilisasjoner mest sannsynlig vil befinne seg på planeter i bane rundt stjerner som likner vår sol. Slike stjerner lever lenge nok og gir tilstrekkelig varme til å gi liv en sjanse til å utvikle seg.

Jodrell Bank er blant verdens ledende når det gjelder utviklingen av avanserte radiomottakere. Når disse nå blir benyttet sammen med Lovell teleskopet - det nest største fullt styrbare radio-teleskopet på kloden - vil man få lytteapparater som vil være svært følsomme overfor fjerne radiosignaler. Jill Tarter, leder av SETI Institute, mener at man ved å bruke både Arecibo-teleskopet og Lovell-teleskopet vil få det mest følsomme systemet som er mulig i dag. Det privat finansierte SETI Institute i California har videreutviklet utstyr og søkemetoder som NASA for mange år siden startet utviklingen av. NASA avbrøt sitt SETI-prosjekt etter et budsjettkutt i den amerikanske kongressen i 1993. SETI Institute tok opp tråden etter dette prosjektet. Project Phoenix er ikke nystartet, det ble startet allerede i første halvdel av 1995 med det 64 meter store radioteleskopet Parkes - det største på den sørlige halvkule - i New South Wales, Australia. Prosjektet har siden fortsatt med

bruk av ulike radioteleskoper, og vil i tiden framover benytte først og fremst Arecibo-teleskopet med delvis medvirking fra Lovell-teleskopet.

Multi-millioner kanalers mottakeren som blir benyttet i prosjektet kan avlytte et vidt spekter av frekvenser hvor man mener eventuelle utenomjordiske sivilisasjoners radiosignaler vil befinne seg. Mottakeren er plassert ved Arecibo teleskopet og vil bli brukt for først å lokalisere signaler med rett karakteristikk. Hvis man lokaliserer slike signaler, vil Lovell teleskopet umiddelbart bli koblet inn for å eliminere jordbaserte forstyrrelser og bekrefte signalene. Tidligere slike søk har vært belemt med problemet med å skille mellom et "ekte" signal fra utenomjordiske sivilisasjoner og signaler som stammer fra Jorden eller kunstige satellitter. Ian Morison forklarer det slik:

"Lokale signaler kan elimineres ved å gjøre samtidige observasjoner med de to radioteleskopene. På grunn av den store avstanden mellom de to teleskopene, må et eventuelt signal komme fra en svært stor avstand hvis begge de to teleskopene lokaliserer signalene samtidig." Leder av Jodrell Bank observatoriet, professor Andrew Lyne, uttalte i forbindelse med oppstarten av prosjektet at "dersom et utenomjordisk signal blir oppdaget, vil det bli en av de mest dramatiske oppdagelsene menneskene noensinne har gjort."

Mer informasjon om letingen, samt om SETI Institute og Project Phoenix, er tilgjengelig på Internet på bl.a. følgende URLer: <http://www.seti.org> eller <http://www.jb.man.ac.uk/research/seti>. Her vil man finne bakgrunnstoff om blant annet historien bak SETI og SETI Institute, Project Phoenix etc.

Kilder:

Bl.a. pressemelding fra University of Manchester, Nuffield Radio Astronomy Laboratories, 12 september 1998 og SETI Institutes hjemmeside (<http://www.seti.org>)

ASTRONOMI- OG ROMFARTSNYTT

Ved John-Erik Hove

I denne nystartede spalten vil vi - som tittelen antyder - med jevne mellomrom presentere nyheter fra astronomi og romfart. Disse fagområdene har i utgangspunktet en viss relevans til UFO-fenomenet, i tillegg er mye av det som foregår svært interessant, spesielt med tanke på at vi nå står på terskelen til et nytt år-tusen

NASA Origins Program - VIL SE 15 MILLIARDER ÅR BAKOVER I TID

NASAs program for å finne utenomjordisk liv skal følge sporet av begivenheter som har hendt over et tidsspenn på 15 milliarder år. Det vil si fra fødselen av universet og "Big Bang"-smellet som mange fortsatt tror på.

NASA vil nå, foreløpig i to-årsprosjektet "NASA Origins Program", arbeide ekstra hardt med spørsmålet om det finnes liv utenfor Jorden. Organisasjonen utfordrer de beste hjernene blant akademikere, innen industrien og NASA, til å utvikle teknologier og forskning som kanskje bringer oss nærmere et svar.

Hovedspørsmålene

- Hvordan ble galakser og planetsystemer til?
- Hvilken rolle spiller galakser, stjerner og planeter i sammensetningen av stoffer og energi som førte fram til liv på Jorden?
- Hvordan skapes planetsystemer?
- Finnes planeter med betingelser som gir liv rundt andre stjerner?
- Hvordan ble livet skapt på Jorden?
- Finnes det liv andre steder i universet?

Ser bakover i tid

NASA mener at vi nå har teknologi som kan føre oss litt lenger mot svaret på disse gamle spørsmålene. Faktisk kan vi nå bygge teleskoper som er i stand til å se svært langt bakover i tid. De fanger

opp svakt lys som ble sendt ut for milliarder av år siden, da galaksene ble skapt. Mange teleskoper kan nå med data-teknologi kobles sammen i et nett slik at de danner et kjempeteleskop med mye større oppløsning enn tidligere. Når romteleskoper senere blir plassert i rommet utenfor atmosfæren, kan vi se enda bedre.

Kilde:

Nettmagasinet 26.08.1998

SALTVAENN PÅ JUPITERMÅNEN CALLISTO

Jupiters nest største måne, Callisto, er dekket av en iskald tundra. Under denne skjuler det seg sannsynligvis et saltvannshav. Det viser data samlet inn via NASAs romskip Galileo.

Tidligere data fra Galileo har vist at elektriske strømmer nær månen Europas overflate skaper forandringer i månens magnetiske felt. Siden vann er en utmerket kilde for å lede strøm og bare et enormt flytende område med vann kan forårsake merkbare endringer i magnetfeltet, antas dette å være bevis for at det befinner seg et flytende hav under månens overflate.

Med dette i bakhodet gikk en forskergruppe ledet av dr. Margaret Kivelson, forsker i romfysikk ved University of California, Los Angeles (UCLA) i gang med å undersøke om ikke det samme fenomenet gjentok seg på månen Callisto.

- Inntil nylig trodde vi at Callisto var en livløs og kjedelig måne, bare bestående av stein og is, sier dr. Kivelson. - De nye dataene synes tydelig å foreslå at noe er gjemt under Callistos overflate, og dette noe kan godt være et saltvannshav.

I tillegg til at analysene viser at magnetfeltet rundt Callisto er varierende, slik som på Europa, ble det også oppdaget at de elektriske strømmene flyter i forskjellige retninger til forskjellige tider. Nettopp dette regnes som et sterkt bevis for

at det eksisterer saltvann under månens overflate, fordi det viser seg at de elektriske strømmene på Callisto, og også Europa, er synkronisert med Jupiters rotasjon.

Selv om forskerne vurderer tilstedeværelsen av vann som et mulig hint om at det kan ha eksistert liv der på et tidspunkt, tviler en på at det har vært liv på månen.

Utenomjordisk liv

- Ingrediensene for liv, sier dr. Torrence Johnsen, forsker i gruppen som jobber med Galileo, er hva vi kaller før-biologisk kjemi. Dette finner man i mengder av på kometer, asteroider og isbelagte måner.

- Biologer tror så at de neste ingrediensene en trenger for å skape og opprettholde liv er flytende vann og energi. Det er derfor veldig spennende å ha funnet en annen planet med flytende vann. Energi er derimot en helt annen sak. Callisto synes å bli varmet opp av kun radioaktive elementer, mens Europa i tillegg har tidevannsenergi fordi den ligger så nært Jupiter, sier Johnsen.

Verken radioaktiv oppvarming eller tidevannsenergi er nok til å skape og opprettholde liv. Eksistensen av vann er likevel opploftende fordi det gjør det sannsynlig at det finnes vann på en rekke andre måner og planeter.

Kilder:

sci.space.news,
baalke@kelvin.jpl.nasa.gov
(Ron Baalke) 21.10.98
Nettmagasinet 22.10.98

DEEP SPACE 1 SKUTT OPP En ny æra for NASA og romforskningen

Romskipet Deep Space 1 ble i skutt opp den 24. oktober i 1998, og markerte dermed begynnelsen på en ny æra for NASA. Science fiction-teknologi skal i løpet av de neste tolv månedene testes

ut i verdensrommet. En av disse er tidligere forbeholdt science fiction-verdenen, ion-motorer. Hensikten med hele prosjektet er å teste ny og uprøvd teknologi slik at de kan brukes med sikkerhet i bemannede romskip i det 21. århundre.

ION-motor - Science fiction eller virkelighet?

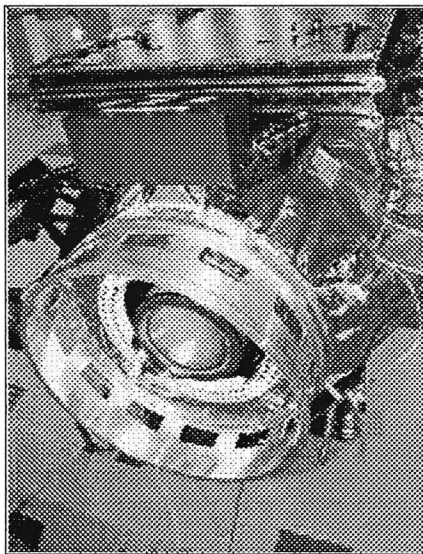
Ion-motoren fungerer på den måten at en gass som heter xenon (denne er lik neon og helium, men tyngre) blir gitt en elektrisk ladning, eller ionisert. Deretter blir gassen akselerert ved hjelp av elektriske felt til ca. 30 kilometer per sekund. Når xenon-ionene deretter blir sluppet av fra romskipet, blir romskipet "dyttet" i motsatt retning.

En ion-motor gir langt svakere skykraft enn en konvensjonell kjemisk motor, men gir mulighet for en jevn og pålitelig akselerasjon. Konvensjonelle motorer fungerer nesten etter "rykk og napp"-prinsippet, med langt større skyvkraft over kortere tid og er mer egnet for oppskytninger enn presis navigering i verdensrommet. På Deep Space 4 er det for eksempel planlagt å benytte fire ion-motorer som skal gjøre det mulig for et romskip å først fly ved siden av en komet, og deretter å lande på denne. Deep Space 4 er planlagt skutt opp i 2004.

Om ikke en ion-motor er kraftig nok til å løfte et skip fra bakken slik konvensjonelle motorer kan, er den absolutt raskere enn slike motorer på lange reiser. Med en jevn akselerasjon over en lang periode vil et romskip med ion-motorer til slutt bli raskere enn et skip utstyrt med kun konvensjonelle motorer. En reise til planeten Pluto kan gjøres på under et tiår med ion-motorer. Ordinært er en slik reise beregnet å ta 10 til 12 år.

En ion-motor krever også mye mindre plass og er langt rimeligere i drift enn konvensjonelle motorer. I Deep Space 1 er det lagret nærmere 81,5 kilo xenon "bensin", nok til tyve måneders sammenhengende akselerasjon. Jevn akselerasjon med ion-motoren øker farten til romfartøyet med totalt 4,5 kilometer per sekund over hele denne perioden. Dermed en tilsvarende fartsøkning over en tyvemåneders periode skulle gjøres med konvensjonelle motorer og drivstoff, ville dette krevet ni ganger så mye plass på romskipet. Ion-motoren reduserer med andre ord plassbehovet med 90%.

Ved full kraft er effekten på 2500 Watt og skyvkraften ca. 90 millinewton [9 gram, red.anm.], noe som tilsvarer vek-

Ion-motoren avbildet mens den ennå befant seg på landjorden.

ten av et papirark som hviler på håndflaten.

Tolv teknologier skal testes

Ion-motoren er én av tolv teknologier som skal testes i løpet av de kommende månedene. For testing av to av teknologiene skal skipet krysse banen til asteroiden 1992KD 28. juli i år. Denne asteroiden er valgt ut blant mer enn hundre potensielle kandidater.

Blant de andre teknologiene som skal testes ut er nye "solbatterier" (det er her ion-motorene får strøm fra), nytt sambandsutstyr, programvare for automatisk styring av skipet (skal blant annet ta over ved fare for kollisjon), integrert kamera og bildespektrometer (kalt MICAS), ion og elektronspektrometer og minimalt strømkrevende elektronikk.

Skal være ferdig i løpet av oktober 1999

Det endelige målet med å teste ut disse teknologiene er å kunne lage romskip som er mindre, mindre kostbare og mer selvstendige. Innen oktober i år skal testingen være ferdiggjort. Planen, eller håpet deretter er at romskipet skal fly forbi kometen Borrelly og foreta en analyse av denne. Borrelly er en av de mest aktive kometene i det indre solsystemet.

Problemer

10. november 1998 stoppet ion-motoren brått etter å ha vært i drift i bare 4 ½ minutt. Teknikerne ved NASAs Jet Propulsion Laboratory, som kontrollerer ferden, kunne først ikke finne noen feil ved fremdriftssystemet. Resten av romfartøyet fungerte derimot perfekt. Etter 14

dager med diverse forsøk på oppstart, lyktes man endelig å få motoren i gang igjen den 24. november. Siden den tid har den gått feilfritt.

Kilder:

Nettmagasinet 25.10.98

<http://www.nasa.gov/today/> 16.11.98

NettMagasinet 26.11.1998

<http://www.jpl.nasa.gov/releases/98/dslengine.html> 03.01.99

NASA UTVIKLER LETTERE OG BILLIGERE MOTOR

En ny æra hvor romferder kan bli like vanlig som å fly i atmosfæren er kommet et stykke nærmere, i det en revolusjonerende ny type rakettmotor som trekker brennstoff fra luften nettopp har gjennomgått en vellykket test. Dette i følge uttalelser fra NASA den 10. november. NASA har sammen med flere industriselskaper fullført to års testing av nye motorer som "puster" oksygen fra luften.

"Raketeknologi med motorer som benytter seg av luft fra atmosfæren har potensiale til å åpne adgangen til verdensrommet for vanlige folk", uttalte Uwe Hueter ved NASAs Marshall Space Flight Center i Huntsville Alabama.

Teknologien er verifisert ved bakke-testing, men det gjenstår å demonstrere at den fungerer under en romferd. Rakettmotorer som benytter atmosfærisk luft kan gjøre fremtidige ferder i rommet like vanlige som dagens luftfart, i det de ville:

- o Være helt gjenbrukbare .
- o Ta av og lande på rullebaner ved flyplasser.
- o Være klar til å fly igjen i løpet av få dager

En slik rakettmotor vil benytte oksygen fra luften under omtrent halvparten av ferden, derfor trenger man ikke å lagre gassen ombord, i følge NASA.

Som et resultat av dette vil et rakettfartøy som benytter denne teknologien veie mye mindre ved oppskytning enn en konvensjonell rakett, som fra starten har med seg alt brennstoff og oksygen ombord. Å komme opp fra bakken er den dyreste og mest ressurskrevende del av enhver ferd ut i lav jordbane, og ved å redusere fartøyetts vekt, vil også kostnadene bli sterkt redusert.

Denne ukonvensjonelle måten å komme ut i rommet på er én av teknologiene som forskere ved prosjektet NASA's Advanced Space Transportation Pro-

gram ved Marshall Center er i ferd med å utvikle, i forsøket på å gjøre romferder rimeligere og muligens innenfor rekkevidde for forretningsreisende og turister.

NASA uttalte at dets mål er å redusere oppskytningskostnadene fra dagens \$10,000 pr. pund (vel \$20 000 - kr. 150 000 pr. kg) til bare noen hundre dollar pr. pund.

GASL som er et lite firma innen luft- og romfart, beliggende i Ronkonkoma, New York, har utført mesteparten av testingen av den nye rakett teknologien ved firmaets anlegg på Long Island.

NASAs andre industripartnere ved utviklingen av "pustende" rakettmotorer er følgende: Aerojet Corp. i Sacramento, California; Rocketdyne i Canoga Park, California; Astrox Corp. i Rockville, Maryland; Pennsylvania State University ved University Park, samt University of Alabama i Huntsville.

Kilde:

CNN 11.11.98

FØRSTE DEL AV NY ROMSTASJON SKUTT OPP

Den første modulen til en stor internasjonal romstasjon ble skutt opp fredag 19. november 1998, ett år forsinket.

Den 24 tonn tunge Zarja-modulen ble skutt opp fra romstasjonen i Baikonur i Kazakhstan om morgenen. Oppskytingen var vellykket, og den ubemannede modulen kom i bane etter en halv times tid.

Zarja-modulen er bygget i Russland med økonomisk støtte fra USA. Den skal danne kjernen i en sammensatt, internasjonal romstasjon med en prislapp på 450 milliarder kroner. Romstasjonen er tidenes mest omfattende romsatsing.

Zarja-modulen skal skaffe strøm til den fremtidige romstasjonen og fungere som kommunikasjonsenhet. Foruten USA og Russland deltar Japan, Canada og flere europeiske land, blant dem Norge, i sam-

De første delene av romstasjonen

Russland er klar til å skyte opp den første modulen til Den internasjonale romstasjonen. Her er en oversikt over det enorme prosjektet:

Her hører de første enhetene til

Den internasjonale romstasjonen

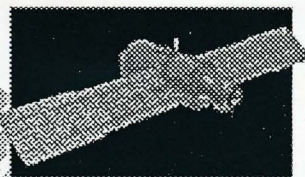
ROMSTASJON

- **Kostnad:** Minst 450 milliarder kroner
- **Fullført:** 2004 eller senere
- **Deltakerland:** USA, Russland, Europa*, Japan, Canada og Brasil
- **Dimensjoner:** 180 x 88 meter, den største gjenstanden som er satt i bane rundt jorda
- **Byggearbeid:** 45 turer, 1800 timers arbeid utenfor romstasjonen
- **Vil romme:** Seks laboratorier

* Belgia, Storbrit., Danmark, Frankrike, Tyskland, Italia, Nederland, Norge, Spania, Sverige, Sveits

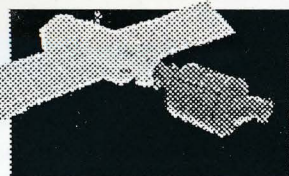
KILDE: International Space Station, NASA

Fredag: FØRSTE MODUL

Styringsmodulen «Zarja» (Russland)
Ubemannet. Sørger for framdrift, styring og kommunikasjon, og lagring av drivstoff og utstyr.

3. desember: KOBLING

Koblingsmodulen «Unity» (USA)
Seks porter skal kobles til framtidige moduler. Vil i første omgang være ubemannet

KAT/BU's

arbeidsprosjektet.

Den neste seksjonen av romstasjonen skal lages i USA og skytes opp i desember, og en russisk-bygget boligenhet skal koples til de to andre i juli neste år. De skal følges opp av flere andre oppskytinger fram til år 2004.

Romstasjonen skal bli bemannet fra januar år 2000. Byggingen er allerede blitt halvannet år forsinket på grunn av problemer med byggingen av den russiske boligenheten, noe som har ført til en viss kringel blant samarbeidspartnere.

Russland er det eneste land i verden

som har en romstasjon i drift. Men den 12 år gamle Mir synger på siste verset og har vært plaget av mange tekniske problemer de siste årene.

Proton-raketten med den første seksjonen av den nye internasjonale romstasjonen ble skutt opp som planlagt fredag ag morgen. FOTO: AP/NTB

Kilde:

Aftenposten 20.11.98

HUBBLE VISER VEI

Fra Hubble-teleskopet kommer følgende melding: Det fjerne universet ser tilnærmevis likt ut fra to ulike ståsted. Astronomer verden over puster lettet ut.

For tre år siden vendte Hubble-teleskopet sitt gigantiske øye mot det fjerne univers, og tok over ti dager en serie med bildedata fra et område 12 milliarder lysår unna. Feltet det ble tatt bilde av kalles Hubble Deep Field (HDF), og bildedataene ga oss et innblikk i de svakeste og fjerneste galaksene i universet, sett mot himmelens nordpol.

I oktober 1998 tok teleskopet nok en

Proton-raketten med den første seksjonen av den nye internasjonale romstasjonen ble skutt opp som planlagt fredag morgen den 19. november 1998.
(Pluss) FOTO: AP/NTB

serie med bilder av HDF, men denne gangen var teleskopet rettet inn mot himmelens sørpol i et forsøk på å teste hypotesen om at bildedataene som ble hentet inn i første omgang representerte et standard bilde av universet. Bildedataene fra det nye feltet, som nå kalles Hubble Deep Field South (HDF-S), var såpass likt det forrige bildesettet at forskerne kunne dra et lettelsens sukk. Ikke bare doblet dette antall fjerne galakser som er tilgjengelig for astronomer, men det viste at det første bildesettet representerte et typisk bilde av universet.

Ventet i tre år

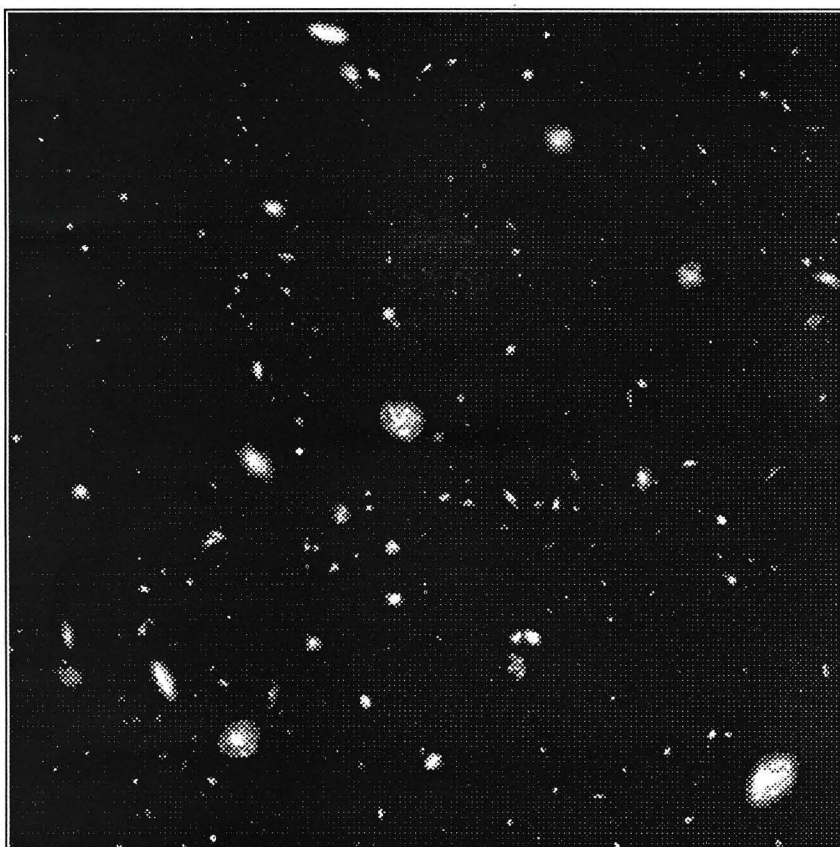
- Vi har ventet spent på det nye settet med bilder fra Hubble helt siden det første HDF, som hadde en dramatisk innvirkning på alle som jobber med astronomi, sier astronom Robert Williams ved Space Telescope Science Institute (STScI) i Baltimore, USA, i en melding fra NASA. - Hubbles utrolige bilder av det fjerne univers avslørte en stor og hittil ukjent del av universet, og åpnet det for forståelse og tolkning.

Det første HDF engasjerte hundrevis av astronomer verden rundt. Brede konklusjoner ble trukket basert på Hubbles ekstremt lange og tynne vindu mot fortiden. Til dags dato har konklusjoner om stjerneformasjon og evolusjon av galakser blitt basert på denne ene observasjonen av en fraksjon av kjernen i universet. Av denne grunn var det svært viktig å få bekreftet at bildesettet ikke representerte en unik del av universet.

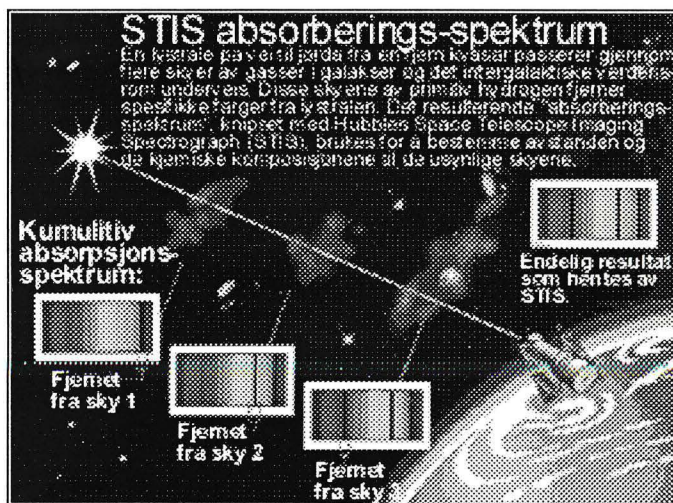
Mer avanserte bilder

Dataene fra HDF-S er langt sterkere og klarere enn dataene fra det første HDF. Bildene ble hentet i to omganger, først med det samme utstyret som ble brukt i forrige runde, og så med det nyeste og mest avanserte kameraet til Hubble, et NICMOS (Near Infrared and Multi-Object Spectrometer) infrarødt kamera. Den første runden med innhenting av bilder fra HDF-S ble tatt med det "gamle" utstyret av sammenligningsgrunner.

De infrarøde bildedataene er sentrert rundt en kvasar som er kjernen i en skinnende, tidlig galakse nær enden av det synlige univers. Lyset fra kvasaren har reist gjennom tre fjerdedeler av universet og virker som et søkelys i synslinjen fra Jorden. Ved å følge sporet til dette lyset kan forskerne oppdage og undersøke "usynlige" skyer av hydrogen-gass milliarder av lysår unna Jorden.

Dette bildet er resultatet av en ti dagers lang observasjon kalt Hubble Deep Field South (HDF-S), som ble utført i oktober 1998 av et team med astronomer ved Space Telescope Science Institute (STScI) og Goddard Space Flight Center. Dette bildet komplementerer det forrige bildesettet kalt Hubble Deep Field (HDF), tatt i 1995. Bildet domineres av vakre knappehjul-formede galakser, lik vår Melkevei. Bildet viser også en del merkelige formede galakser som er i kollisjon med nabo-galakser. Elliptiske galakser synes som redde flekker. Stjernene i forgrunnen (tilhørende vår Melkevei) synes som lyse punkter. Fargene er naturlige representasjoner av galaksenes alder. Blå korresponderer til unge, varme stjerner. Rødt kan indikere eldre stjerner, stjernelys spredt av støv, eller svært fjern stjernelys som har blitt strukket til røde bølgelengder på grunn av universets utvidelse. BILDE: R. Williams (STScI), the HDF-S Team, and NASA

En lysstråle på vei til jorda fra en fjern kvasar passerer gjennom flere skyer av gasser i galakser og det intergalaktiske verdensrom underveis. Disse skyene av primitiv hydrogen fjerner spesifikke farger fra lysstrålen. Det resulterende "absorberings-spektrum", knipset med Hubbles Space Telescope Imaging Spectrograph (STIS), brukes for å bestemme avstanden og de kjemiske komposisjonene til de usynlige skyene.

Over: Hvis trykken yter originalillustrasjonene (opprinnelig i farger) en *mil-limeter* rettferdighet, kan leserne få et visst innblikk i de fysisk/optiske prosesser som ligger til grunn blant annet for Hubble teleskopets eksponering-er av fjerne stjerner og galakser. Teksten er - hvis leselig - selvforklarende.

Dataene fra HDF-S og videre undersøkelser i forbindelse med "søkelyset" håpes å kunne hjelpe astronomene til å forstå hvordan galaksene ble skapt fra skyer av gass ved universets opprinnelse. Det er universets historie det handler om.

Kilde:

Nettmagasinet 25.11.98

VOYAGER 2 GIKK AV LUFTEN

Det er ikke bare romsonden Galileo som har skapt problemer for NASA. I november 1998 forsvant all kontakt med den fjerne sonden Voyager 2.

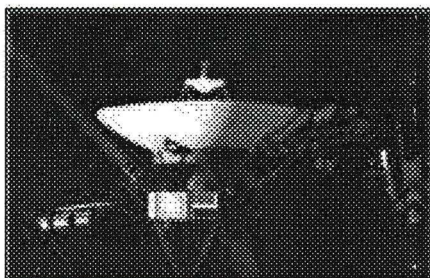
Kommunikasjonssvikten fant sted etter at det ble sendt en melding om å slå av et sett med sensorer som ikke var i bruk.

- Vi har ingen anelse om hvordan dette kunne skje, uttalte Ed Massey, prosjektsjef for Voyager 2, til tidsskriftet *New Scientist*. Den foreløpige teorien er at kommandosekvensen som ble sendt fra Jorden på en eller annen måte ble korrupt (forvrengt) på den lange veien til sonden.

Både Voyager 1 og Voyager 2 ble skutt opp i august-september 1977, og forventes å være i drift frem til år 2020.

Kilde:

Nettmagasinet 30.11.98

Voyager 2 ble skutt opp i august 1997.

JAPANSK MARS-FARTØY

Den 4. juli 1998 sendte The Japanese Institute of Space and Astronomical Sciences av gårde en romsonde med retning naboplaneten vår Mars. Sonden, som lyder navnet Nozomi ("Håp"), skal etter planen nå frem til Mars i oktober i år (1999). Etter ankomsten skal sonden gå inn i bane rundt den røde planeten. Formålet med sonden er blant annet å studere hvordan solvinden virker inn på de øvre atmosfærelagene på Mars. Utsendelsen av romsonden er en aldri så liten milepæl innen romfarten, siden denne romsonden er den første interplanetariske sonden som er sendt opp av en

annen nasjon enn USA eller Sovjetunionen/Russland.

JEH

MED UTSIKT OVER JORDEN

Er du en av de som drømmer om en ferie i verdensrommet? Da kan du glede deg, for nå jobbes det med å bygge et hotell i bane rundt Jorden.

Hvorfor ikke ta en ferie verdensrommet i år 2003? Det er Nevadabaserte Space Island Development som står bak prosjektet. Byggematerialet skal være brukte brennstofftanker fra den amerikanske romferjen, og det skal stå klart innen fem år.

Hotellet skal rotere en gang i minuttet slik at gjestene kan nyte gravitasjon under sitt ferieopphold. Imidlertid vil ikke gravitasjonen være like sterk som på Jorden. Gjestene vil derfor føle at de ikke veier mer enn halvparten av sin egen vekt.

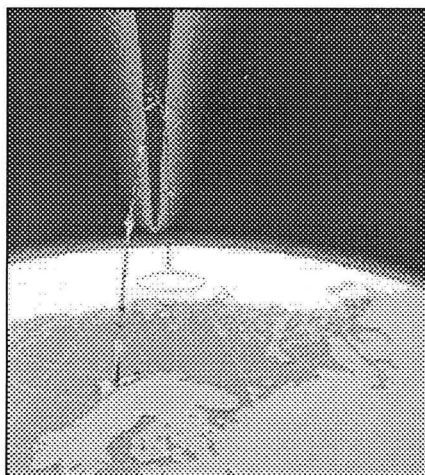
En god idé sannsynligvis, for da kan man jo spise så mye, mye mer...

Kilde:

Nettmagasinet 04.01.99

VELLYKKET OPPSKYTING FOR NORSK FORSKNINGSRAKETT

Forskningsprosjektet CAPER fikk en "flying start" etter en vellykket oppskyting fra Andøya Rakettskytefelt den 21. januar i år. Gjennom CAPER skulle forskerne studere fenomener i de øverste lag av atmosfæren over Arktis (den såkalte polare kløft) som befinner seg i en høyde på 1100-1400 kilometer over Svalbard

CAPERs bane etter at den ble skutt opp fra Andøya Rakettskytefelt. 12 minutter etter oppskytingen, klokken 0713, 21. januar 1999, passerte Black Brant XII gjennom den polare kløften 1360 km over Svalbard med en hastighet av 5400 km/t.

Hensikten med dette grunnforskningsprosjektet er å gi forskerne en mer detaljert innsikt i prosesser som har betydning for vekselvirkningen mellom Jorden og Solen. Mer detaljert skal CAPER studere fenomener i den polare kløften i en høyde på 1100-1400 km over Svalbard. Polar kløft er betegnelsen på et område der det jordmagnetiske feltet danner en åpning mot verdensrommet, og hvor ladede partikler fra Solen relativt uforstyrret kan treffe Jorden.

Prosjektet er en oppfølging av et tilsvarende prosjekt i januar 1995 da også en Black Brant XII rakett ble skutt opp. Rakettoppskytingen utløste den gang ved en misforståelse et radarvarsel i Russland som skapte en del internasjonal oppstuss.

En rekke instrumenter ombord i raketten registrerte fenomener relatert til nordlys, og informasjonen ble lest ned til mottakerstasjoner ved Longyearbyen, Andøya og Tromsø. Rakettenes fjerde trinn med instrumentlasten falt som planlagt i det varslede nedslagsområdet nord for Spitsbergen.

- De vitenskapelige forholdene var ideelle og alle instrumentene ombord fungerte som de skulle. Fra vårt synspunkt var det et perfekt skudd og vi er meget fornøyd med den jobben Andøya Rakettskytefelt gjorde for oss, sier vitenskapelig leder for prosjektet, Paul Kintner fra Cornell University.

Sju institusjoner bidrar til CAPER prosjektet med instrumenter for å måle partikler, elektriske felter og bølger. University of New Hampshire, NASA, University of Alaska, Universitetet i Oslo (UiO) og Universitetsstudiene på Svalbard (UNIS) er blant deltakerne.

Kilde:

Nettmagasinet 22.01.99

PLUTOKOMPROMISS

Frontene i den opphetede diskusjonen om Plutos framtid ser ut til å nærme seg hverandre i det et kompromissforslag er lagt på bordet.

Fortjener Pluto status som planet? Dette spørsmålet har vært oppe gjentatte ganger, men aldri har frontene vært hardere enn nå. Ved IAU (den Internasjonale Astronomiske Union) har det blitt gjennomført flere avstemninger, men det har ikke vært noen klar majoritet den ene eller den andre veien. Nå ser det imidlertid ut til at det går mot et kompromiss.

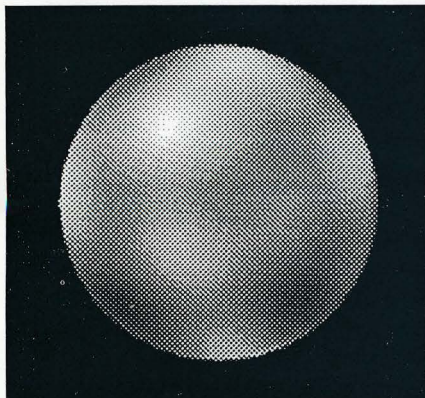
Kompromissforslaget går ut på å la Plu-

to beholde status som solsystemets niende planet, og samtidig plassere Pluto som nummer en i den nye kategorien himmellegemer som kalles TNO (trans-Neptunian objects). TNO er små isbelagte objekter utenfor Neptuns bane.

Framtiden til den lille planeten er fortsatt usikker, men kompromissforslaget kan godt vise seg å få gjennomslag. Det er bare å vente i spenning på en avgjørelse...

Kilde:

Nettmagasinet 23.01.99

Pluto, bildet er tatt i perioden juni-juli 1994. Foto: JPL/NASA/Caltech

HVA SKJER I SKJER I ET SVART HULL?

Selv om ingen faktisk har sett et svart hull er de fleste forskere sikre på at de eksisterer. Men hva er det som egentlig skjer i et svart hull? Derom strides forskerne.

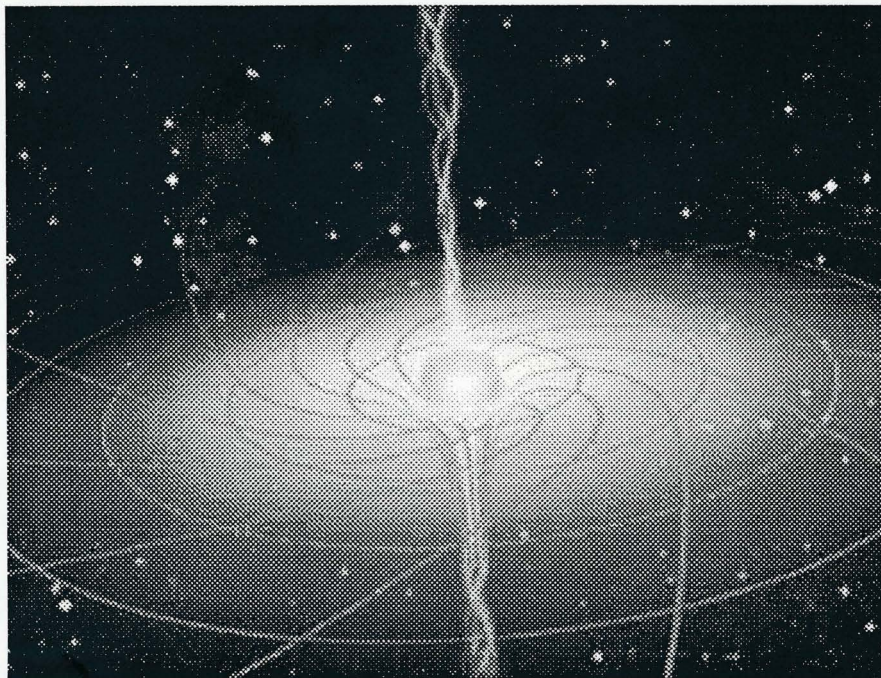
Paradokset

Et svart hull er et paradoks. Det er kanskje den mest massive strukturen i universet, men er samtidig svært kompakt. Fysikere benytter kvantemekanikk for å beskrive svært små objekter og strukturer, og den generelle relativitetsteorien for å beskrive svære, massive objekter og strukturer. Ingen har hittil klart å smelte disse teoriene sammen, og siden et svart hull nettopp representerer en kombinasjon av disse er det ingen som kan si nøyaktig hvordan et svart hull fungerer.

Mange har likevel søkt etter en slik teori. Eksempelvis brukte Einstein de siste tiårene av sitt liv på å finne "teorien om alt", men uten særlig suksess.

Det svarte hull: En smeltedigel for partikler?

Den rådende ideen om hva som skjer når et objekt nærmer seg et svart hull er at

En tegning av hvordan et svart hull kan se ut. Tettheten i et svart hull er ufattelig stor. Et menneske som veier rundt 50 kilo på Jorden ville, i det gravitasjonsfeltet som hersker i sentrum av et svart hull veie nærmere 30 milliarder tonn. Foto: NASA

dette objektet rett og slett smeltes sammen med allerede eksisterende masse i hullet. Imidlertid finnes det ikke et vitenskapelig grunnlag for en slik ide. Et objekt, eller partiklene i dette objektet, kan etter hva forskerne vet ikke smelte sammen med et svart hull, på samme måte som du ikke kan blande olje og vann. Partiklene må på en eller annen måte gå igjennom en prosess slik at de kan oppstas i hullet.

Mystiske radiobølger som unnslipper hullets gravitasjon

Svarte hull er små, men svært tett strukturer hvor gravitasjonen er så sterk at ingenting, selv ikke lyset, slipper unna. Derav navnet, og derfor er det så vanskelig å observere disse fenomenene. Uten lys kan ikke det menneskelige øyet se... Imidlertid er det mulig å "se" radiobølger fra hullets gravitasjonsfelt med spesielle måleinstrumenter. Man mener nå å kunne observere svarte hull ved å observere ørsmå, mystiske radiobølger, sannsynligvis mindre enn atomer i størrelse, flykte fra hullet med en fart på mer enn 300.000 kilometer i sekundet (like over lysets hastighet, som er på 299.792 km/s).

Hva er så disse radiobølgepartiklene? Gilad Lifschytz ved Kabat og Princeton University har en idé, rapporteres det i magasinet *New Scientist* og *The Journal of High Energy Physics*.

Tachyon

Lifschytz mener disse radiobølgepartiklene består av partikkelen tachyon. Tachyon er partikler med en "innbilt" masse som teoretisk reiser tilbake i tiden. Tachyon-partiklene beveger seg med andre ord med en hastighet som er raskere enn lysets. Ingen forskere har observert en tachyon-partikkel, men man mener likevel å kunne påvise at disse tachyonene har egenskapen som skal til for at svarte hull skal kunne absorbere alt som kommer dens vei.

Kan man bevise at disse tachyon-partiklene virkelig er løsningen på hvordan et svart hull kan absorbere objekter som kommer nærme hullet, er man kommet langt på vei mot å forstå hvordan et svart hull fungerer, og det åpner en helt ny verden for forskerne.

Kanskje finnes "teorien om alt" i forståelsen av hvordan et svart hull fungerer?

Kilde:

Nettmagasinet 24.01.99

**ABONNÉR
PÅ UFO!**

PRESSEKLIPP

Ved Finn W. Kalvik

Denne spalte har i noen tid vært fraværende av grunner våre lesere forstår. Likevel er det ikke høye "bunker" som har hopet seg opp, og de viktigste har vi med denne gang.

Vi er så frekk at vi også gjengir et utvalg artikler in extenso (uten kommentarer) slik at våre lesere kan få ta direkte del i noe av det som er skrevet - og snakket - om UFO-fenomenet i 1998. Sporadisk omtale i andre medier, såsom NRK, er også presentert.

Februar

Høytteknologisk nr. 1 1998

Vår internasjonale medarbeider, Erling Strand, gir i dette tidsskriftet et interessant innsyn i et arbeidsseminar i USA fra høsten '97 (se egen omtale i *UFO* nr. 2 1997). Det var tilrettelagt av Society for Scientific Exploration (SSE) og ledet av professor Peter Sturrock fra Stanford

University.

Hovedhensikten med seminaret var å se om det nå finnes et vitenskapelig faglig grunnlag for å starte et større forskningsprogram på UFO.

En av de viktigste årsakene til at det ikke er startet noe stort forskningsprogram de senere år er konklusjonen i Condon-rapporten, som forelå den 9. januar 1969. Og konklusjonen var: "21 års studium av UFO har ikke gitt vitenskapen noen ny kunnskap... Videre studier av UFO kan ikke anbefales da det ikke kan forventes at et slikt studium vil gi vitenskapen noen utvikling..." og "...det er trygt å anta at intet intelligent liv utenfor vårt solsystem har noen mulighet til å besøke Jorden i de neste 10 000 år".

Denne konklusjonen er helt basert på vurderingen om hvorvidt utenomjordisk besøk er mulig. Condon så altså ikke betydningen av bokstaven "U" i ordet

UFO. Dessuten kom han rett etter at studiene var påbegynt med en uttalelse som gikk ut på at "Hele emnet er tull og at rapporten ville konkludere med det".

Condon hadde altså bestemt seg for konklusjonen allerede før studiet var satt ordentlig i gang. Dette skapte rore og medført at en av hovedforskerne, Dr. David Saunders, ble oppsagt. Han ga ut sin egen rapport i 1968 med tittelen: *UFOs? Yes! Where the Condon Committee Went Wrong*.

Professor Peter A. Sturrock, som ledet dette seminaret, tilhører dem som har studert hele Condon-rapporten grundig, og som har reagert på misforholdet mellom innhold og konklusjon i rapporten. Han innledet seminaret med å si at han syntes det var utrolig at en slik dårlig rapport kunne overleve så lenge, og at det var på høy tid å ta en ny vurdering av UFO-problemet.

Oversikt over presseklipp i perioden februar 1998 - januar 1999

Kilde	Dato	Kommentar
Høytteknologisk Fylkesnytt - NRK Sogn & Fjordane	nr. 1 1998	Artikkel av Erling Strand i forb. med UFO-seminar i USA okt. 1997
Verdens Gang	06.03.98	UFO observert over Sunnfjord. Odd-Gunnar Røed intervjuet
Trønder-Avisa	17.03.98	UFO-krasj i Sudan?
Akershus Amtstidende	02.04.98	Arnulf Løken intervjuet i forb. med UFO-observasjoner i Trøndelag
Sunnhordland	25.05.98	Lysende fenomen over Nesodden. Odd-Gunnar Røed intervjuet
Verdens Gang	22.06.98	To lys på himmelen over Leirvik. Meteor?
Romsdal Budstikke	30.06.98	Forskere ønsker UFO-gransking - Hessdalen nevnes i sensasjonell rapport (Sturrock-rapporten)
Tysnes	10.07.98	Lysende objekt videofilmet over Sunnmøre
Tønsberg Blad	23.07.98	Intervju med Kjell Arne Høviskeland (NETI)
Verdens Gang	24.07.98	To lysende kuler observert over Holmestrandsfjorden + div. Meteor.
Verdens Gang	05.08.98	Verdens første "UFO-FELLE" - Målestasjon på plass i Hessdalen
Verdens Gang	13.08.98	Været på Mars
Dagbladet	19.08.98	"UFO-fellen" i Hessdalen har gjort sin første fangst
Aftenposten	19.08.98	D.o.
"Bare Are" - NRK P3	19.08.98	D.o.
Moss Dagblad	29.08.98	Intervju med Odd-Gunnar Røed
NRK P2 Radiokommentar	31.08.98	Stor artikkel om målestasjonen i Hessdalen. Intervju med Erling Strand
Aftenposten	06.09. + 07.09.98	Radiodokumentar om norsk nærkontakt av 4. grad
Dagbladet	06.09.98	Stor artikkel om målestasjonen i Hessdalen
Tønsberg Blad	07.09.98	Lyskule observert på nært hold fra bil i Hessdalen
	08.09.98	D.o.

Totalt var det 24 deltakere på seminaret. 18 av disse var fra USA og seks fra Europa. Erling Strand var eneste representant fra Norge og hørte til den halvparten som skulle legge fram materiale for kritikergruppen. Det var noen av resultatene fra Project Hessdalen som ble lagt fram. Det var interessant å oppdage at deltakerne diskuterte Hessdalen i pausene. Det virket som om det Strand sa om "en automatisk målestasjon ute i felten" var blitt lagt merke til. Resultatet vet vi. Målestasjonen er på plass!

Det er meningen at alt materialet som ble presentert for "Kritikergruppen" også skal legges ut på WebInfo. Og dette vil komme på hjemmesidene til SSE, <http://www.jse.com/>.

De fleste av deltakerne var personer som har markert seg i "fagfeltet". Dr. Jacques Vallee, forfatter av mange UFO-bøker, dr. Richard Haines fra NASA, professor Robert G. Jahn, som leder av Princeton Engineering, prof. Michael Swords ved Western Michigan University, dr. Hal Puthoff, leder ved Institute for Advanced Studies i Austin, Texas, Jean-Jacques Valasco fra Frankrike, som er verdens eneste statsansatte UFO-eterforsker, ansatt ved CNES ("The French Space Agency").

Mars

Fylkesnytt - NRK Sogn & Fjordane
06.03 kl. 18.30 (Utdrag)

UFO over Sunnfjord? Fleire stader i Sun-

nffjord vart det i går kveld sett eit merkeleg lys på himmelen. Fenomenet vart observert både i Førde og Naustdal.

Ei av dei som såg det underlege lyset på himmelkvelven, var Aslaug Kvammen i Redalen. Ho er overtydd om at lyset ikkje var ei stjerne, ettersom det låg nærare jordoverflata.

Presseansvarleg i UFO-NORGE, Odd-Gunnar Rød, seier at dei vil undersøke kva lysfenomen det her kan vere tale om.

Verdens Gang 17.03.

UFO-krasj i Sudan? - Et uidentifiserbart flygende objekt skal ha krasjet i nærheten av Khartoum i Sudan søndag kveld.

Et vitne sa det var en blendende lys gjenstand som falt fra himmelen i et regn av røyk og gnister, melder AFP. Nedslaget ristet husene, men ingen skade skal ha skjedd.

Hendelsen fant sted søndag kveld i skumringen.

En astronom ved Universitetet i Khartoum mente den flyvende gjenstanden kunne være en del av et ødelagt missil eller en satellitt.

April

Trønder-Avisa 02.04.

Vår mann i Midt-Norge, Arnulf Løken, er intervjuet og forteller om interessante observasjoner fra tidligere år. Også de siste månedene er det observert merkelige ting på himmelen. Seks av 18 observasjoner forteller om en lydløs flat oval gjenstand med kuppel og lysende

vinduer. En gjenstand som kan minne om en safarihatt (det samme som en tropehjelm? - FWK). Andre observasjoner beskriver en sigarlignende gjenstand. Men den som er mest spennende er den som ble observert ved Meosen nordøst for Namsos i 1976, sier Arnulf Løken. Da så en mann som fisket i Namsen tre skikkelser på vei oppover en slette langs elvebredden. Det så ut som en mann og en dame med barn. Problemet var høyden på de tre. Observatoren anslo de to voksne til å være nesten fire meter høye, og den minste ca. to meter. De hadde grå, tettsittende bekledding og hadde store hoder uten hår. Fiskeren forsøkte å følge etter dem, men de forsvant i retning Trettvikberga. (Denne observasjonen er også omtalt i *UFO* nr. 3-4 1997.)

Mai

Akershus Amtstidende 25.05.

Avisen har en prat med Odd-Gunnar Rød. Det gjelder et lysende fenomen over Nesodden, som ble sett av flere beboere og som meldte fra til AMTA. En observatør mente objektet var over Fornebu, mens en annen mener objektet var litt lenger øst. Det var en slags kondensstripe, men ikke fra fly. Stripen var betydelig bredere og flerfarget. Den hadde til å begynne med ganske vannrett stilling, men dreide etter noe tid og gikk østover. Samtidig delte fenomenet seg opp i mange biter. Bildene av fenomenet er gode, i følge Rød i UFO-NORGE. En time senere, omtrent i

Kilde	Dato	Kommentar
Bergensavisen	09.09.98	Intervju med Torgeir Eile (NETI)
Verdens Gang	15.09.98	Anmeldelse av Willy Ustads bok <i>UFO i Norge</i>
NRK2 U:Filter	Uke 41 (05.-11.10.)	Reisebeskrivelse fra Hessdalen. Intervju med Erling Strand
Hjemmet	nr. 41, 06.10.	Per Ottesen intervjuet i forb. med sin bok <i>Spøkelser</i>
Mag	nr. 7 1998	Stor reportasje fra Hessdalen. Intervju med Erling Strand
Bergens Tidende	05.11.98	Sterkt, fargerikt lys over Vaksdal ved Bergen. Sirius
Verdens Gang	07.11.98	Artikkel om alternativmessen i Oslo Spektrum. Intervju med Johan Atle Lein, som har hatt nærkontakt av 4. grad
Adresseavisen	29.12.98	Erling Strand mottar en spansk pris for sitt arbeid med UFO-saken
Adresseavisen	29.12.98	Nedfall av isklumper i hage
Adresseavisen	30.12.98	Saken ovenfor muligens løst - et lekk flytoalett (?)
Adresseavisen	08.01.99	Omtale av planer for å opprette et stort UFO-senter i Ålen
Arbeidets Rett	08.01.99	D.o.
Verdens Gang	10.01.99	Gründer og datamillionær Joe Firmage fra USA på UFO-jakt
Bergens Tidende	10.01.99	D.o. ("Er PCen din en gave fra romvesener?")
Ytringen	12.01.99	Merkelig lys observert over Hamland i Nord-Trøndelag
Verdens Gang	13.01.99	UFO-jeger Joe Firmage intervjuet
Arbeidets Rett	13.01.99	Omtale av planer for UFO-senteret i Ålen
Arbeidets Rett	18.01.99	"UFO-senter til 17 millioner er altfor dyrt" (utt. Jan Moen, kommunepolitiker)
Verdens Gang	18.01.99	"Romfilm var bløff" - Påstand om at obduksjonsfilmen fra Roswell skal være et falsum

samme posisjon over Oslo, kunne nesodingene se et mørkt objekt som nærmest hadde V-form. Det dreide imidlertid i luften og på bildene ser det nærmest ut som en mørk strek. Dette objektet kom rett ovenfra, sank i hurtig tempo mot bakken, men flatet så ut mot øst i samme retning som det første objektet.

Juni

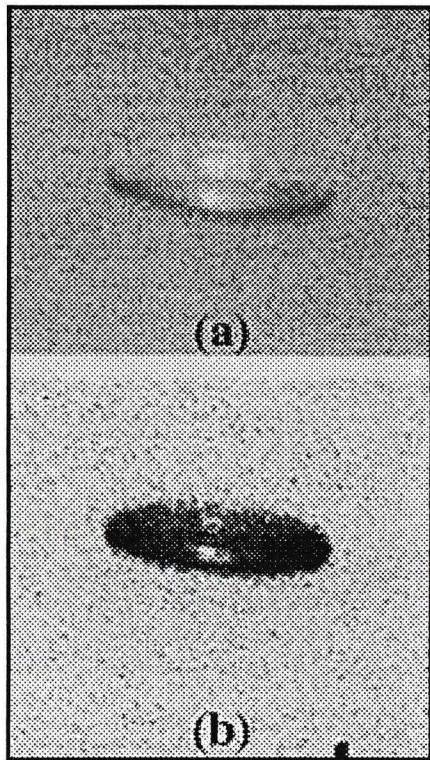
Sunnhordland 22.06.

Avisen kan fortelle at flere mennesker observerte to lys på himmelen over Leirvik. Dette lyset delte seg først i to - straks etter i tre lys, som forsvant i utrolig fart innover fjorden.

Kommentar: Dette minner sterkt om en meteor.

Verdens Gang 30.06.

Forskere ønsker UFO-gransking - Hessdalen nevnes i sensasjonell rapport.

FRA EN ANNEN PLANET? Bilde hentet fra forskningsrapporten om UFO-er. Foto: REUTER

Er vi alene i universet? Det ønsker en internasjonal gruppe forskere å komme til bunns i, etter å ha funnet en rekke tilfeller som ikke kan forklares i en omfattende undersøkelse av UFO-historier. UFO-historier har alltid blitt latterliggjort i vitenskapelige miljøer.

Nå har derimot en internasjonal forskergruppe, initiert av Stanford University i San Francisco, saumfart UFO-histor-

ier fra hele verden, og funnet en rekke tilfeller som de ikke uten videre kan bortforklare. I sin rapport anbefaler forskerne en grundigere forskning på området.

“Det kan være verdifullt å gå nøye gjennom UFO-rapporter for å hente ut informasjon om uvanlige fenomener som i dag er ukjent for vitenskapen”, heter det i rapporten.

Lysfenomenene i Hessdalen på begynnelsen av 1980-tallet er blant de fenomenene rapporten går detaljert igjennom.

- Det vi trenger for å få svar, er flere vitenskapsmenn som ser på dette området, sier Peter Sturrock, Stanford University-fysikeren som samlet forskerne til det kontroversielle oppdraget, til *San Jose Mercury News*.

Sturrock leder organisasjonen Society for Scientific Exploration, som forsker på områder som ikke nødvendigvis regnes som vitenskapelige. Forumet som ble satt sammen for å se på UFO-mysteriet skal ikke ha blitt helt overbevist om liv på andre planeter etter sitt arbeide. Men de konkluderer altså med at de ikke kunne forklare alle sakene de gikk gjennom.

Og det er kanskje nok til å gjøre UFO-området mindre latterliggjort i vitenskapelige miljøer. Det håper i det minste Thomas Holzer, en av forskerne bak den 50 sider lange rapporten:

- Jeg har ikke markedsført at jeg har gjort dette. Jeg syntes det var greit å vente til rapporten vår kom ut, sier han til *San Jose Mercury News*.

Forskere fra Massachusetts Institute of Technology (MIT), Cornell og Princeton University samt institusjoner i Frankrike og Tyskland var noen av de som utgjorde forumet.

Det er 30 år siden det ble forsket seriøst på UFOer i USA sist.

Kommentar: Vi viser til behørig omtale av denne rapporten (og PROJECT HESSDALEN) både i denne og tidligere utgaver av tidsskriftet. Se også boks under til høyre.

Juli

Romsdal Budstikke 10.07.

Avisen kan opplyse sine lesere at et

lysende objekt er videofilmet over Rottåsen fra loftsvinduet til Trine Marit Olsen og hennes sønn Kim-Robert. Det hadde form som en omvendt fallskjerm. Objektet ble også sett fra Holsetra og andre steder på Sunnmøre. Hvorom allting er, kan denne spalte fastslå at det var en stratosfæreballong på tur fra Nord-Europa. Noe som også bekreftes av førsteamanuensis Jon Bjordal ved Universitetet i Bergen. Forklaringen ligger i at det ett eller annet sted i Nord-Europa er blitt sendt opp såkalte stratosfæreballonger med det formål å studere ozonlaget eller fenomener med tilknytning til nordlyset. Årsaken til at man kunne observere fenomenet i så pass lang tid, er at vindene på sommeren er svake, slik at ballongene holder seg innfor synsvidde ganske lenge.

Tysnes 23.07.

“UFOer eksisterer og er ingen bløff”, sier Kjell Arne Høviskeland til avisen. Han har mye å fortelle om hva han mener UFOer kan være, og er nå på Tysnes for å komme i kontakt med folk som har observert UFOer. Intervjuet er også omtalt i *Bergens Tidende*.

Tonsberg Blad 24.07.

En Osломann melder til avisen at han observerte to lysende kuler på vei ut Holmestrandfjorden natt til søndag 21. juli. Vår pressetalsmann Odd-Gunnar Røed kan opplyse at det var meteorstein-er. Han fikk telefoner fra Kristiansund i nord til Sandefjord i sør. Observasjonene ble gjort på samme tidspunkt som i Holmestrand, nemlig omkring kvart på tre om morgenen.

August

Verdens Gang 05.08.

Mellom hesjene i dalsiden, trygt plassert på tuftene av det gamle sommerfjose, skal den lille blå containeren, propet med moderne høyteknologisk utstyr, avsløre de mystiske, lysende fenomenene i Hessdalen.

VG omtaler “UFO-fellen” som Erling Strand omsider har fått montert på

Under: Stanford-rapporten, med bidrag fra blant andre Erling Strand.

PHYSICAL EVIDENCE RELATED TO UFO REPORTS
THE PROCEEDINGS OF A WORKSHOP HELD AT THE
POCANTICO CONFERENCE CENTER, TARRYTOWN, NEW YORK,
SEPTEMBER 29 - OCTOBER 4, 1997

Bjarne Lillevolds eiendom. Denne stasjonen kan kanskje i fremtiden gi et svar på hva Hessdals-fenomenene består i. *Adresseavisen* har 6. august omtale av det samme. Også *Tønsberg Blad* har intervjuet Røed om saken.

Vi gjengir her VG-artikkelen i sin helhet, da den inneholder mye interessant informasjon:

Verdens første UFO-FELLE

HESSDAL (VG) Her er verdens første UFO-felle på plass i Hessdalen.

Mellom hesjene i dalsiden, trygt plassert på tuftene av det gamle sommerfjøsset, skal den lille blå containeren propet med moderne høyteknologisk utstyr avsløre de mystiske, lysende UFOene i Hessdalen.

- Målestasjonen har et videokamera rettet mot dalen, og en datamaskin som hele tiden analyserer bildet fra kameraet. Straks datamaskinen oppdager uvanlige bevegelser eller lysforskjeller, startes videospilleren, og bildet sendes samtidig ut på Internett, forklarer sivilingeniør Erling Strand.

Håper på svar

Fra Høgskolen i Østfold har han jobbet i mange år med Hessdalsprosjektet. Nå står endelig verdens første automatiske

UFO-felle på plass i Hessdalen, øverst i åkeren til bonde Bjarne Lillevold.

- Jeg håper de klarer å finne ut hva dette er, sier UFO-interesserte Bjarne Lillevold. Sammen med andre bygdefolk har han tidligere startet teletorgtjeneste med UFO-informasjon.

UFO-containeren er slept på plass med traktoren. I dag kommer UFO-forsker Erling Strand til Hessdalen med måleutstyret, for å starte monteringen og oppkoblingen.

- Vi håper å kunne ha målestasjonen i drift mot slutten av uken, forteller Strand.

Via Internett

Når UFO-alarmen går i Hessdalen, kan forskere og interesserte over hele verden følge fenomenet direkte via Internett.

- Målestasjonen kan også registrere rystelser og magnetfelt. Etter hvert håper vi å få inn andre instrumenter, som lasersradar, infrarøde kameraer og spektrum-analysatorer, sier Strand.

Den første automatiske UFO-målestasjonen blir fulgt med stor interesse over hele verden.

- Håpet er at det kan bli satt opp slike målestasjoner andre steder der det er lignende fenomener. Da kan Hessdalsstasjonen være en brikke når det gjelder

å løse gåten med lysende UFOer, tror Erling Strand.

Det er noe

Ingen har så langt klart å gi en forklaring på hva som får lyskulene til å sveve over dalen. Helt sikkert er det i alle fall at det er noe der ute.

- Jeg holder alle muligheter åpne. Vi kan ikke avvise at dette kan være utenomjordiske farkoster. Når så mange av verdens beste fysikere ikke klarer å gi noe svar, betyr det at løsningen ligger utenfor det vitenskapen vet i dag, sier Erling Strand.

Han tror løsningen på UFO-mysteriet kan gi menneskene kunnskap om nye former for energi:

- For at noe skal kunne lyse slik, må det være store energimengder med i bildet. Energiforskere er derfor veldig interessert i dette, for å finne ut om dette er en form for fri energi vi kan nyttiggjøre oss på noe vis, sier Strand.

UForståelig

DE FØRSTE regelmessige rapportene om lysende fenomener i Hessdalen kom i desember 1981.

Allerede i bygdeboken fra 1810 snakkes det om lignende syn.

Lyset har en intens, pulserende og skiftende farge og kan lyse opp bakken. Størrelsen varierer fra noen centimeter til flere meter i diameter.

Fenomenet kan registreres på radar. Det kan stå stille i timevis, eller bevege seg i hastigheter på opptil 30 000 kilometer i timen.

Dette er sett

Når høstmørket senker seg over Hessdalen, blir det igjen sesong for UFO-speiding. I fjor ble det rapportert om et tyvetall forskjellige observasjoner, seks av dem i august.

Dette er noen av observasjonene gjort i Hessdalen tidligere i år:

29. mars, klokken 23.00: Et lys over Finnsåshøgda beveger seg nordover. Stopper opp og står stille i rundt fem minutter før det forsvinner.

22. mars, klokken 21.05: Oransje, trekantet lys med spissen opp og hvitt lys i toppen og bunnen, beveger seg foran Finnsåshøgda.

30. januar, klokken 23.55: I svingen opp Hessdalslia ser en bilfører et skarpt, gult lys. Lyset gir utslag på laserlysdetektor. Ingen spor i snøen under der lyset hadde vært.

HESSDAL (VG): UFO-FELLE: På tuftene av det gamle sommerfjøsset står containeren som, spekket med moderne teknologi, skal gi svar på UFO-gåten i Hessdalen.

UFO-entusiastene Jan Hoen, Eirin Folde og Bjarne Lillevold venter spent på hva avsløringene av Hessdalen-fenomenet kan gi til svar.

Foto: GEIR OTTO JOHANSEN

3. januar, klokken 21.30, 22.20 og 22.40: Tre personer på UFO-safari ser ved tre anledninger forskjellige lyskuler som beveger seg i dalen.

Verdens Gang 13.08.

Avisen skriver om været på Mars. "Å stå oppreist på Mars forutsetter at du har to typer kleskolleksjoner: Sommertøy opp til midjen og vintertøy over".

Kommentar: Jeg har grannngivelig sett det samme her på Jorden, men her kal-ler vi det Mote!

Verdens Gang 19.08.

Strands "UFO-felle" har gjort sin første fangst. "Vi har fått mange alarmbilder, men vi har plukket ut to som vi mente var interessante og fikk kikket på videoopptaket. Det ene lysfenomenet hadde en naturlig forklaring, og det andre har ikke rukket å bli med på videoen. Det tyder på at det har kommet og gått veldig raskt. Foreløpig har vi ingen forklaring på hva det er", sier forsker Erling Strand ved Høgskolen i Sarpsborg.

Dagbladet 19.08.

Vi gjengir også denne artikkelen i sin helhet:

UFO I HESSDALEN?

Få dager etter at verdens første målestasjon for ukjente lysfenomener ble satt opp i UFO-bygda Hessdalen i Sør-Trøndelag, er de første UFOklarlige observasjonene festet til film.

Vi konstaterer at det ikke er snakk om fly. Det er sjekket ut. Stjerner eller andre himmellegemer er det heller ikke. Slikt filtreres vekk, sier høgskolelektor og sivilingeniør Erling Strand ved Høgskolen i Østfold til NTB.

Et avansert alarmkamera og en videoopptaker starter automatisk når merkelige og ukjente lysfenomener dukker opp på himmelen over Hessdalen i Sør-Trøndelag, 30 kilometer nordvest for Røros Og fem minutter over midnatt, natt til fredag i forrige uke, ble det hittil mest interessante bildet tatt på vesthimmelen.

- Fenomenet varte bare noen korte sekunder. Det var over før videospilleren rakk å starte, og vi har derfor ikke klart å analysere fenomenet denne gangen, sier Strand.

Verdenskjent

Det var i desember 1981 at de første rapportene om ukjente lysfenomener kom

UFO? Slik ser Hessdalen ut gjennom kameralinsen ved verdens første automatiske målestasjon for UFOklarlige lysfenomener. I dette tilfellet er "alarmkameraet" utløst av reflekser fra sollyset. Foto: NTB

fra Hessdalen. Etter hvert som observasjonene er blitt mange, er også den lille fjellbygda i Holtålen kommune blitt verdenskjent. I 1994 var framtreddende vitenskapsmenn fra ni land på UFO-seminar i Hessdalen.

Verdens første målestasjon for ukjente lysfenomener følges nå med interesse blant forskere og andre interesserte over hele verden. Bildene fra Hessdalen legges fortløpende og automatisk ut på Internett.

Lysende kuler

Hessdals-fenomenet ses oftest som store, lysende kuler. Lyset kan være synlig i noen korte sekunder, men kan også oppleves i timevis.

- Lysstrålingen er intens, kan pulsere og skifte farge. Bevegelsene er uregelmessige. Fenomenet kan også stå stille eller bevege seg med en hastighet på inntil 30 000 kilometer i timen, sier høgskolelektor Erling Strand.

Teoriene om lysfenomenene i Hessdalen er mange. En av dem går ut på at det har med elektromagnetisme å gjøre.

Aftenposten 19.08.

"Nye lysfenomener i Hessdalen" - Avisen omtaler den samme nyheten som *VG* og *Dagbladet* over.

"Bare Are" - NRK P3 29.08.98

Et rølpete intervju med Odd-Gunnar Røed, typisk for kanalens uttalte urbane

ungdomsprofil. Vår representant og temaet UFO - av noen i denne ironiske sammenheng ansett for å være supersært - ble likevel behandlet med en viss respekt.

Moss Dagblad 31.08.

har et stort oppslag om UFO-fellen i Hessdalen. Erling Strand er intervjuet og gir en fullgod historikk om fenomenene i Hessdalen.

September

NRK P2 Søndag 6.9. kl. 15.05 og mandag 7.9 kl. 20.45

En litt spesiell sak - en norsk nærkontakt av 4. grad med implantat - ble gjenstand for en radiodokumentar på NRK P2 i september (er UFO-bortførelser blitt høykultur?). Følgende artikkel er hentet fra NRKs hjemmesider på Internett (www.nrk.no):

Med utenomjordisk mikrochip i pannen.

"Små menn er grønnest på radio", tenkte jeg og var fornøyd med min fikse overskrift til omtalen av søndagens radiodokumentar. Men etter fem minutter med programansvarlig Kåre Johan Lund bleknet de fikse slagordene mot virkeligheten.

I radiomontasjen om UFOer og annet uventet besøk forteller en anonym, men absolutt intelligent og nøktern mann fra Oslo om sin helt spesielle opplevelse en

natt for tre-fire år siden.

Han fikk se to lys over Ekebergåsen. Det ene landet på balkongen hans. Det vil si - det befant seg halvveis inne i stuen og halvveis utenfor, som om det var i en annen dimensjon.

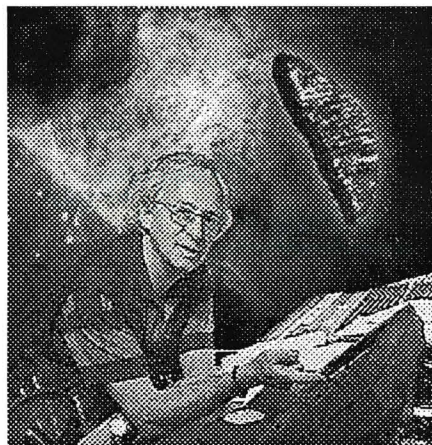
Noen kom ut av UFOen og gjorde det klart for ham at han kunne få bli med inn hvis han ville. I radiodokumentaren får du høre flere detaljer om hva som skjedde ombord i den merkelige farkosten.

Da mannen våknet morgenen etter i sin egen seng, hadde han smerter i nesen. Han dusjet, og det kom en kake av størket blod ut av nesen. Et røntgenbilde avslørte en liten rund klump mellom bihulen og hodeskallen midt mellom øynene - og to tynne tråder som stakk ut og fortsatte inn i hjerneskallen.

Legene har forsøkt å forklare fenomenet med forkalkning etter soppinfeksjon i bihulene, men slik forkalkning er tidligere bare observert i lungene.

Hva har skjedd? Har mannen fått operert inn en slags avansert teknisk innretning i hodet? Han plages av tanken på det som ennå sitter der oppe i hodet hans, men vil ikke at den skal fjernes før han er sikker på at den mystiske gjensstanden blir tatt vare på og undersøkt av faglig kompetente personer.

I dokumentaren har Kåre Johan Lund også intervjuet UFO-eksperter og andre mennesker som har opplevd UFOer, blant andre folk fra Hessdalen i Trøndelag der det lenge har vært observert merkelige lysfenomener og man i det siste har satt opp et automatisk UFO-observatorium. Han prøver å trenge inn i mysteriene rundt disse UFOklarlige ob-

Kåre Johan Lund omgir seg med kosmiske mysterier i Dolby Surround i dokumentaren "Billedvev - et lyd gobelin fra virkeligheten". I bakgrunnen svever et fragment av et mulig UFO-implantant fra Horten.

servasjonene, men går det overhodet an å finne en fornuftig forklaring? Og ønsker vi en fornuftig forklaring, eller vil vi beholde den kriblingen i nakken som et uløst mysterium gir oss?

Dokumentaren er produsert i Dolby Surround. Små menn er grønnest i Dolby Surround også ...

Aftenposten 06.09.

Også denne avisen har et stort oppslag om UFO-fellen i Hessdalen (ref. diverse artikler i august).

Dagbladet 07.09.

(Gjengitt i sin helhet):

Så uhyggelig lyskule i Hessdalen

Fem personer ble sist fredag skremt av det de karakteriserer som en "uhyggelig lyskule" da de kjørte gjennom Hessdalen. Forskere undersøker hendelsen i UFO-bygda.

- Det var uhyggelig. Den grønne lyskula var så nær bilen at søsteren min som kjørte, måtte bråbremse. Lyset forsvant bak trærne idet det skiftet farge til rødt, sier en trondheimskvinne til NTB.

Sammen med fire andre personer opplevde kvinnen sist fredag det såkalte "Hessdalen-fenomenet". Observasjonen som nå har gitt UFO-forskerne mer å gruble over, ble gjort i UFO-bygda Hessdalen klokka 01.07 om natta.

Iakttagelsen skjedde utenfor dekningsområdet til det automatiske kameraet som er satt opp for å fange inn UFOklarlige lysfenomener i "UFO-bygda". Fem-seks minutter før observasjonen fanget dette kameraet opp et merkelig gult lys på himmelen noe lenger sørvest.

Uhyggelig

- Jeg har aldri trodd på dette UFO-snakket, men nå har jeg opplevd noe UFOklarlig selv. Det var ikke bare merkelig, men også uhyggelig, sier en av de fem kvinnene som observerte "Hessdalen-fenomenet" på kloss hold.

Bilen med de fem kom fra Øyungen. I noen svingete partier nord i Hessdalen dukket det opp en grønn lyskule fra et dalsøkk ved elva.

- Det er vanskelig å bedømme avstand og størrelse, etter som det hele skjedde så plutselig og bare varte noen sekunder. Det kan ha vært tre-fire meter fram til lyskula, som lyste opp kraftig i bilen før den forsvant lydløst mellom buskene idet den gikk over i rødt - nærmest med en

slags lyshale etter seg, forteller trondheimskvinnen

Hun medgir at opplevelsen etterlot et så sterkt inntrykk at hun i nettene etter har hatt problemer med søvnen.

Det samme?

- Det er umulig å si om observasjonen til de fem damene er det samme lysfenomenet som kameraet registrerte noen minutter tidligere. Observasjonen føyer seg i alle fall inn i rekken av av UFOklarlige fenomener i Hessdalen, sier sivilingeniør og høgskolelektor Erling Strand ved Høgskolen i Østfold.

Hessdalen-prosjektet skal i oktober presenteres på en internasjonal konferanse i Spania hvor fysikere og UFO-eksperter fra hele verden deltar.

Tønsberg Blad 08.09.

"Uhyggelig lyskule var UFO?" undrer avisen seg. Hendelsen som er omtalt ovenfor i *Dagbladet* blir også behandlet her.

Bergensavisen 09.09.

Avisen har intervjuet en mystiker som har én fot i vårt system og én fot i et annet. Han heter Torgeir Eile, og påstår at han er fra en annen planet. Han er medlem av NETI, som er en forkortelse for Norwegian Organisation for the Study of ExtraTerrestrial Intelligence.

Eile husker ikke noe særlig fra sitt tidligere liv på en annen planet. "Jeg erindrer hus med sin runde form, med åpning i sentrum slik at lys kunne spres i huset", forteller han. Etter å ha holdt et langt foredrag for journalisten om utenomjordisk liv og besøk på Jorden av disse, røper han at han vil starte en bergensavdeling av NETI. Et av hans mål er å få arrangert en UFO-konferanse her i Bergen. "Da skal vi få folk hit som virkelig har noe å fortelle", avslutter han.

Verdens Gang 15.09.

VG anmelder Willy Ustads bok *UFO i Norge*. Boken er blitt til i samarbeid med UFO-NORGE, som har rundt 3500 observasjoner i sine arkiver. Flere av sakene har funnet sin naturlige forklaring. Men tilbake står mange gåtefulle observasjoner av Uidentifiserte Flygende Objekter. I boken offentliggjøres hemmelige dokumenter fra svensk E-tjeneste, med norske observasjoner fra 1946 og 1947 av flygende bomber, spøkelses-raketter og levende kuler. Norge har

svært mange UFO-spor i forhold til andre land, og Ustad nevner blant annet Namsenfjorden som nærmest har vært "hjemstøkt" av merkelige fenomener. En bok UFO-NORGE kan anbefale sine lesere!

Oktober

Blant de mer kuriøse omtaler av UFO-fenomenene i Hessdalen, bringer vi her et utdrag fra programposten U:Filter i NRK2, med innslaget "Ukas reportasje fra Kim". Kim har (som mange andre etterhvert) nettopp vært i dalen:

NRK2 U:Filter Uke 41 (05.-11.10.)

FILTER

Magnus, sa at vi måtte gå ut i skogen og male trær. Vi gjorde det, og det var mildt sagt forløsende.

Lette til sinns nærmet vi oss Hessdalen, hvor det finnes UFO, og Magnus sa han kunne kjenne vibrasjonene.

Cowboy-hatten hans glødet stram og hvit. Når vi endelig kom inn i Hessdalens dypeste dyp møtte vi Erling Strand som satt i en blå boks og observerte lysfenomener. Til den boksen sin hadde han koblet et kamera, som dag og natt holder utkikk etter uidentifiserte flyvende objekter. Når det ser noe spesielt, begynner en videospiller å gjøre opptak og bildene blir raskt lagt ut på Internett. Du kan gå dit og se selv på http://www.hiof.no/crulp/prosjekter/hessdalen/index_n.html. Erling tok oss med opp på fjellet etterpå, hvor vi fikk møte Andreas og venninnen hans som skulle sove der oppe et par netter og se etter flyvende lys. Magnus forsøkte å få de til å innrømme at de egentlig håpet på besøk fra en annen dimensjon, men Andreas var veldig seriøs med det hele, og nektet å ha noen oppfatning om hva det kunne være før man kunne finne det ut helt sikkert.

Egentlig burde vi ha kjørt videre når vi kom ned i dalen igjen, men i stedet ble vi bergtatt av pikene i UFO-grillen, hvor Magnus først byttet bort sin nå mye omtalte, men fortsatt uåpnede, flaske gin mot en UFO-grill T-shirt, noe som videre førte til at pikene inviterte oss med

inn i selve grillen, hvor vi forsøkte å bergta dem mer enn de allerede hadde bergtatt oss.

Men det var vanskelig. (...)

Hjemmet nr. 41, 06.10.

Til en forandring skal denne spalte innom fenomenet spøkelser. Det er vår medarbeider på Vinstra, Per Ottesen, som er intervjuet i ukebladet. Han har skrevet en bok om disse fenomenene, samlet flere steder i landet, men mest fra Gudbrandsdalen. Boka heter ganske enkelt *Spøkelser* og er utgitt på Grøndahl Dreyers forlag. "Jeg skriver mest for min egen underholdning", sier Per, "men etter selv å ha sett gjenferd i huset vårt, og ellers gjennom alle de historiene jeg fikk høre om dette da jeg var programleder i lokalradioen, presset en bok seg fram".

November

Mag nr. 7 (november?)

Se & Hørs ungdomsmagasin *Mag* (dette er i alle fall ett av dem) har en 5 siders reportasje fra Hessdalen. Flotte fargebilder i et "glossy" format, med intervjuer av dalens ungdommer og deres holdning til Hessdalen-fenomenet. Intervju også med Erling Strand (selvsagt) og presentasjon av både målestasjon og PROJECT HESSDALEN.

Bergens Tidende 05.11.

Klokken fire natt til tirsdag 3. november hadde tre nattevakter på Vaksdal Sjukeheim en liten luftepause. Brått ble de oppmerksom på et sterkt lys på himmelen, som blinket i grønt og rødt og som ble værende på himmelen en time. Ved nærmere undersøkelse av UFO-NORGE kan vi fastslå at det var stjernen Sirius som var observert. Denne og Betelgeuse (begge i stjernebildet Orion), samt planeten Venus har skylden for mange "UFO-observasjoner".

Hele artikkelen følger under:

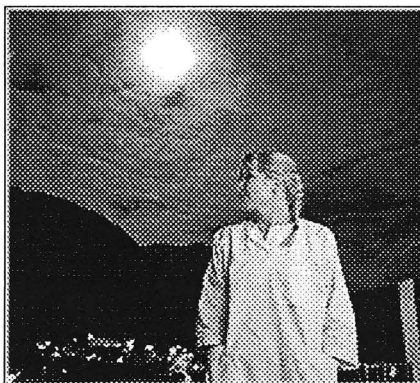

Foto: Rune Søving

UFOklarlig lys over Vaksdal

Såg lyset: Var det ein UFO dei såg, pleiarane på jobb på Vaksdal sjukeheim natt til tirsdag?

Solveig Bjelde veit ikkje om det var ein UFO ho såg, men fascinerande var det, hevdar ho. - Eg har aldri sett noko slikt før, seier Solveig Bjelde. Klokka har passert elleve. Solveig har nett gått på nattevakta på sjukeheimen. Det er stille og ein høyrer berre suset frå Vaksdal mølle og fossen. Det er få stjerner på himmelen i natt.

- Lyset var over der, seier omsorgsarbeidaren og peikar austover mot Blåfjellet. Vi ser.

Her stod ho ute på ein liten lufteveranda saman med to andre nattevakter på post. Klokka var fire natt til tirsdag. Jentene hadde tatt seg ein liten luftepause då ei av dei - sjukepleiar Evy Thorsen - såg opp på himmelen. "Der kjem legehelikopteret", sa ho. "Det var då forferdeleg rart at vi ikkje har fått melding om det".

- Det såg ut som eit helikopter, forklarer Solveig. - Lyset blinka. Det var som om det var raudt under og grønt over. Medan vi stod der, tykte vi at det rørde seg eit par meter til kvar side, seier ho, og ler: - Ein kan vel ikkje snakka om meter når ein snakkar om himmelen.

Ringde Vestlandsrevyen

Det kom aldri noko helikopter. Lyset vart hengande på himmelen i ein time. Med jamne mellomrom måtte jentene ut og sjå. Kva var fenomenet, undra dei seg. Var det ein UFO dei var vitne til? På eit tidspunkt var dei så oppasa at dei ringde Vestlandsrevyen. Nokon burde filma det dei såg, meinte dei.

- Dei må ha trudd vi var sprø. Eg kom slikt på låtten då eg snakka med dei, fortel Solveig.

Sjølvsagt vedgår ho at ho trur det finnst liv på andre planetar. Om det var utsendingar frå verdsrommet dei såg, veit ho ikkje. Men at det var noko særskilt, er ho ikkje tvil om. Det er heller ikkje sjukepleiar Evy Thorsen. Vi ringer henne heim.

Ikkje Jupiter

- Det kan ikkje ha vore Jupiter vi såg, slår ho fast. Månen var gått ned. Lyset var i aust. Eg har sett Jupiter på himmelen. Dette lyset var sterkare, meiner ho.

- Det vart observert ein meteor som var som ei blå eldkule over Sola tirsdaysmorgon. Det kan ikkje vera denne de har

- Det vi såg hadde ikkje form av ei kule. Det var berre dette lyset, seier Evy.

UFO eller ikkje. Solveig er litt flau av å innrømme at tanken streifa henne.

Og så eg som lo meg i hjel av dei som trudde dei såg ein UFO i Trengereid. "Har dei ikkje andre måtar å skaffa seg merksemd på", tenkte eg den gongen. Men at vi såg noko, det er heilt sikkert.

Verdens Gang 07.11.

Mot slutten av klipprunden sakser vi fra denne avisen (nok en gang). I en artikkel omtales den store alternativ-messen i Oslo i tidsrommet 6.-8. og 13.-15. november. (Se også egen omtale av arrangementet på side 25 i dette nummer.)

Jeg ble bortført av UFO

- Hadde jeg ikke vært helt sikker på at jeg ble tatt om bord i en UFO, ville jeg aldri stått her og fortalt om det i dag!

Slik presenterer Johan Atle Lein seg.

Han har ikke drukket annet enn vann, men er like fullt levende overbevist om at han har vært bortført av en UFO. Sågar mange ganger.

- Selve ombordtagningen er ikke så spesiell. Det er bare innledningen til noe som er mye mektigere, sier Lein.

Den 56-årige trønderen er et av trekkplastrene under den store alternativ-messen i Oslo i helgen.

UFO-mystikk har (bokstavelig talt) en høy stjerne hos New Age-folket. Lein holder i løpet av helgen tre foredrag, som hvert er på halvannen time, i tillegg til at han skal delta i en paneldebatt om UFOer.

- Med kjærlighet

- I dag er det blitt jobben min å reise rundt og fortelle om det som har skjedd meg. Hollywood-filmene om UFOer som truer Jorden, er bare skremsler. Tvert om - romvesenene er gode, og kommer med kjærlighet, forklarer Lein.

10. mars 1992 er en merkedag for Johan Atle Lein. Det var den dagen han ble tatt opp i en UFO, det er han skråsikker på.

- Jeg skulle tidlig på jobben i Televerket, vekkerklokka skulle ringe fem på fem om morgenen. Ti minutter før våknet jeg, men klarte ikke å få opp øynene. Samtidig hørte jeg en summende lyd. Det rant blod fra nesen min. Og så fikk jeg se dem.

- Fanget av øynene

Det var tre stykker, 1,10 eller 1,20 cm

SLEKTNING: - Jeg er nok en av romfolket selv, sier Johan Atle Lein, som holder foredrag om sine opplevelser som bortført jordboer i en UFO. Foto: TROND SOLBERG

høye. De hadde en slags skitten farge, grå-brun-grønn. De var ikke fysiske, men hadde senket frekvensen slik at de ble synlige. Men det var øynene deres som fanget all min oppmerksomhet, forklarer Lein engasjert.

Ifølge den interplanetariske trønderen fulgte han etter romvesenene ut på trappe. Der så han en lyssoyle, og mer husker han ikke før han var om bord i UFOen.

Så veldig mye fra romfartøyet er han ikke i stand til å huske, men han mener at han lå på en sokkel, og at han ikke likte seg der. Men han fikk klare signaler fra UFOautene om at de ikke ville ham noe vondt, snarere at han var heldig som fikk være med på noe slikt.

Senere har han hatt mange møter med sine venner romvesenene. Nå er oppgaven hans å reise rundt og dele opplevelsene med andre jordboere.

- Hver dag

En interessert forsamling i Oslo Spektrum lytter ivrig til den bortførte (nå hjemvendte) UFO-trønderen. Etter halvannen times foredrag uten pause, kommer mange tilskuere bort for å trykke hånden hans.

- Jeg vet hvordan du har det, jeg har besøk hver dag, innrømmer en kvinne.

- De opererte inn en sølvtråd i hodebunnen min, forklarer en annen.

Selv har Johan Atle Lein forståelse for at historien hans kan virke noe høytflygende for dem av oss som ennå ikke har nådd spektralplanet.

- Jeg er klar over at det høres helt vilt, er du gæern. Men jeg vet hva jeg har opplevd, og det står jeg for, selv om det er litt spesielt, sier Lein.

Kommentar: Hva messen ellers kunne by på av mer eller mindre interessante ting "druket" tydeligvis i eventyret om Jo-

han Atle Leins bortførelser i UFOer. Hans beretning om hendelsene er analog med hundrevis (tusenvís?) av andre historier av samme slag og kan ikke verifiseres som ekte, da han er alene om dem.

Adresseavisen 29.12.98

Spansk pris til UFO-jeger

Prosjekt Hessdalen, målestasjonen for å registrere de underlige lysfenomenene i den sør-trønderske fjellbygda, har fått internasjonal støtte. Den spanske organisasjonen "Fundacion Anomal'ia" har gitt prosjektleder Erling Strand en pris for sitt arbeid.

- Jeg er selvfølgelig stolt og glad for denne anerkjennelsen. Pengene kommer godt med, og er egnet til å la oss fortsette arbeidet med å registrere det som er kjent som "Hessdalsfenomenet", sier Strand til *Adresseavisen*.

Det var i august at en avansert målestasjon ble installert i Hessdalen. Høgskolen i Østfold står bak prosjektet, og avansert data og kamerautstyr skal overvåke og registrere alle lysfenomen som viser seg på himmelen. Prosjektleder Erling Strand sier man flere ganger har dokumentert de underlige lysfenomenene.

- Siste gang var natten mellom 13. og 14. desember i år. Vi har bilder av lysfenomenet, og vet med sikkerhet at det ikke var fly i området. Verken Forsvaret eller radaren på Værnes har registrert noe i området denne natten. Det gjenstår fortsatt å finne svar på hva som skaper disse lysene, men vi har i alle fall dokumentert fenomenet, sier Strand.

I høst var Erling Strand i Spania og holdt foredrag om målestasjonen i Hessdalen.

- Jeg møtte en representant for "Fundacion Anomal'ia" mens jeg var der, og han ba oss søke for denne prisen. Men det viste seg av søknadsfristen var gått ut. Stor var derfor overraskelsen da jeg like før jul fikk beskjed om at vi hadde fått 1 670 amerikanske dollar for vårt arbeid.

Erling Strand sier fenomenene i Hessdalen er verdenskjent blant mennesker med interesse for ukjente fenomener, og håper erfaringene fra målestasjonen skal gjøre det mulig å installere lignende utstyr på andre "UFO-steder" i verden.

Prosjektet har lagt ut bildene fra målestasjonen på Internett. Du kan selv følge registreringsarbeidet på denne adressen: http://www.hiof.no/crulp/prosjekter/hessdalen/index_n.html.

Adresseavisen 29.12.

I beste Roald Øyen-stil tar vi med en liten julenøtt fra *Adresseavisen* på tampen av 1998. Artikkelen fikk også en oppfølger (med mulig forklaring) dagen etter. Vi gjengir artiklene i sin helhet:

Et julemysterium

Først smalt det så Per Winsnes nyopererte hjerte slo to ekstra slag. Deretter kikket han ut av vinduet og kjente pulsen steg ytterligere et hakk: Noe merkelig hadde skjedd på plenen.

- Det var som om huset fikk seg "ei ørtæv", forklarer Per Winsnes til *Adresseavisen* mens han rekapitulerer den uforglemmelige opplevelsen.

Tidlig på ettermiddagen 1. juledag hendte det. Freden hvilte over Kvammen-området og Per Winsnes julepyntede villa.

Huseieren satt på kjøkkenet og ante fred og absolutt ingen fare da hans kjære hjem ble kraftig oppskaket. Det ristet så kraftig at vaser hoppet bortetter skjenken og lampeskjermene løsnet og falt ned.

- Jeg ble skikkelig redd, har nyoperert hjertet. Smellet var voldsomt, jeg forsto ingen ting, sier Winsnes. Aldri tidligere i sitt lange liv i huset ved veien har han kommet ut for noe lignende.

Undringen ble ikke mindre da han kikket ut av stuevinduet og så åtte isklumper liggende i vifteformasjoner på plenen.

Hvor i all verden

Den største hadde en diameter på 30 centimeter, alle kulene hadde lagd dype, fem-seks meter lange furer i snøen. De må ha landet i en voldsom fart, men hvor fra - og hvordan?

- Som dere ser, her er det jo helt flatt, gestikulerer Per Winsnes, han skulle ønske at *Adresseavisen* hadde kommet noen dager tidligere.

Beviset er i ferd med å smelte bort, men vi ser fortsatt furene og klumprestene - og må si oss enig med herr Winsnes i at dette er en merkelig sak. Bare smellet i seg selv er rart, iskulene på plenen likeså. Rundt dem er det null spor av noe som helst.

Setter man disse to episodene i sammenheng med hverandre smaker det litt "X-files" fra virkeligheten: - Jeg skulle likt å få hjelp til å finne ut av dette, sier Per Winsnes.

Adresseavisen har fått nyss om et uvanlig strømbrydd i det samme området samme dag. En trafoboks kortsluttet - uten skjellig grunn. Vi tar kontakt med

driftsingeniør Lars Arne Andreassen. Han medgir at Melhus elverk ikke kan forklare årsaken til strømbryddet, som rammet 10-15 husstander.

- Men så vidt jeg har forstått ble ikke Winsnes rammet av dette, han er knyttet til en annen boks. Om disse hendelsene likevel henger sammen på en eller annen merkelig måte kan ikke jeg kommentere, sier Andreassen.

Per Winsnes lurte på om det kan ha vært et atmosfærisk fenomen. Men uansett hvor mye han vrir og vender på hodet - et skikkelig svar vil han neppe få. Og snart er sporene i det blå.

Adresseavisen 30.12.

Julemysteriet kan være oppklart

Det forferdelige smellet og isklumpene som plutselig lå i hagen til Per Winsnes kan skyldes et lekk flytoalett!

I gårsdagens utgave av *Adresseavisen* fortalte vi om Per Winsnes på Kvammen i Melhus kommune som hadde en merkelig opplevelse på 1. juledag. Først smalt det så huset ristet, deretter oppdaget han en rekke isklumper i vifteformasjoner på plenen i hagen.

Hvordan klumpene hadde havnet der kunne ikke Per Winsnes forstå, han har nesten spekulert seg søvnløs i dagene etter det uvanlige opptrinnet. Oppslaget i avisen førte til at Winsnes mottok en rekke henvendelser fra folk som lurte på hva dette kunne være.

En kvinne mente han burde ta vare på en av isklumpene slik at en mulig analyse kunne gjennomføres. Per Winsnes har lagt et eksemplar i fryseren, men nå spør det om han behøver å stresse med å frakte den inn til rette vedkommende.

Skjedd før

Håkon Rueslåttén, forsker ved Statoil i Trondheim, kan nemlig fortelle om en lignende hendelse på et jorde på Undheim utenfor Stavanger i april 1997. Der dundret en stor isklump i bakken, og folk klodde seg i hodet.

- En kollega av meg i Stavanger er ekspert på gasshydrater, forbindelser mellom gass og vann. Han var en av dem fikk biter av isklumpen til analyse, sier Rueslåttén.

KOMMENTAR: Vi regner herved saken som oppklart.

Januar 1999

Adresseavisen 08.01.

En gladmelding til alle UFO-interesserte, og til folket i Hessdalen samt

PROJECT HESSDALEN spesielt:

Enestående UFO-senter

Norsk UFO-senter i Ålen skal gi publikum innblikk i hvordan fenomenet i Hessdalen opptrer og legge frem noen teorier om hvorfor. Dette skal skje gjennom bilder, film, modeller og online-tilknytning til målestasjonen på Hessdal-skjølén. UFO-eksperter vil bli trukket inn i planleggingen av innholdet i senteret.

Ideen til et opplevelsessenter i Holtålen ble lansert for vel to år siden. Utgangspunktet var ønsket om å profilere noen av de naturlige forutsetninger lokalsamfunnet har å by på.

Prosjektleder Øivind Næss sier at når valget falt på UFO-fenomenet, er det fordi Holtålen er alene om dette i hele Europa, interessen for UFO er stor både blant vitenskapsmenn og folk flest, det er internasjonalt og annerledes, samtiddig som temaet er fornybart.

Allerede i dag er det etablert et vitenskapelig prosjekt rundt UFO-fenomenet i Hessdalen. Det er Høgskolen i Østfold som på eget initiativ har satt opp en målestasjon i denne bygda som registrerer bilder av alt uforklarlig lys.

Arbeidets Rett 08.01.

Denne avisen bringer overskriften:

UFO-senter til 17 millioner

I artikkelen presenteres også et utkast til opplevelsessenteret - se illustrasjon øverst på neste side.

Verdens Gang 10.01.

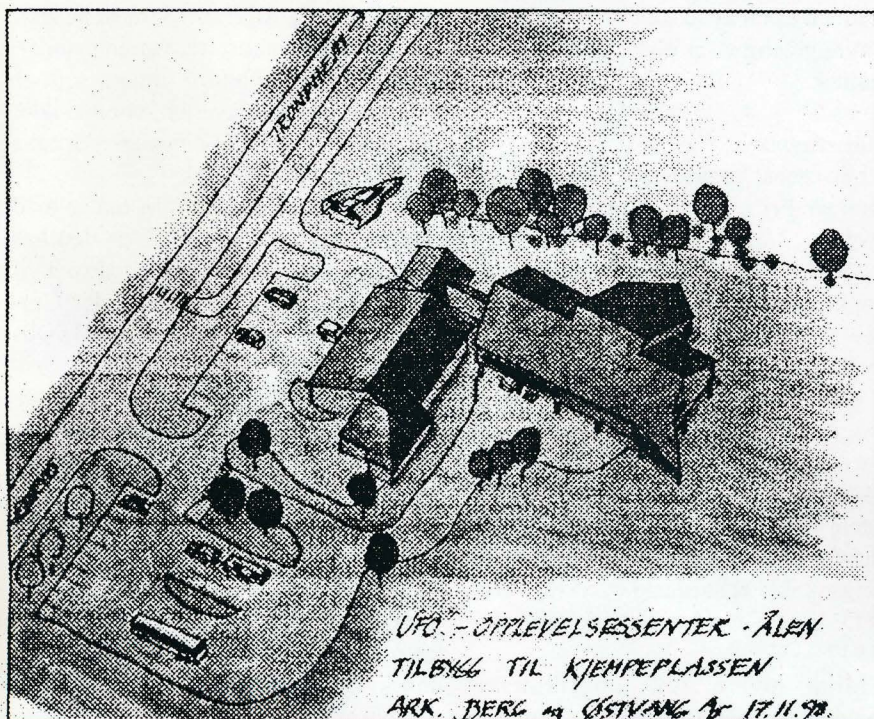
En fantastisk påstand fra en i utgangspunktet svært ressursrik person i USA (hvor ellers?) får bred omtale i dagens avis:

Den virkelige Fox Mulder

Han tjente seg søkkrik på data, men forlater sitt eget selskap for å jakte på UFO-er. Joe Firmage (28) er virkelighetens Fox Mulder.

Fox Mulder i TV-serien "X-Files" har blitt helt i UFO-miljøer blant annet fordi han har en profesjonell tilnærming til UFO-spørsmål. Nå har fansen fått en ny helt. Og en virkelig en sådan.

Joe Firmage har tjent en formue i data-mekkaet Silicon Valley, og var med på å starte konsulentbyrået USWeb/CKS, som i dag er verdt over 2 milliarder dollar. Nå har han tatt med seg formuen og sin vitenskapelige kredibilitet til fordel for UFO-jakt.

Illustrasjon av det planlagte UFO-senteret i Ålen, presentert i *Arbeidets Rett* 8. januar i år.

- Fordi jeg tror

Firmage mener en rekke av dagens vitenskapelige framskritt kommer fra verdensrommet. Det er dette han ønsker å bevise.

- Hvorfor vil en ung, suksessrik direktør risikere ryktet sitt på noe å fantastisk? Fordi jeg tror såpass mye på denne teorien. Og jeg er i en unik posisjon til å kommunisere noe svært viktig. Jeg har pengene, kredibiliteten, vitenskapelig grunnlag og tro, sier Firmage i følge Reuters til *San Fransisco Chronicle*.

Forbereder menneskeheten

Firmage har hovedfag i fysikk, og var 18 år gammel da han startet sitt første selskap. Selskapet ble senere kjøpt opp av Novell for 24 millioner dollar, og Firmage ble visedirektør for nettverk-strategi. I 1995 startet han konsulentbyrået USWeb, og etter en rekke oppkjøp og sammenslåinger er nå selskapet verdt 2,1 milliarder dollar.

I følge Reuters, har Firmage til nå brukt 3 millioner dollar på et prosjekt som skal forberede menneskeheten på kontakt med utenomjordiske. Dessuten har han publisert en lang rekke angivelige bevismaterialer på sitt eget nettsted, The Word is Truth.

Bergens Tidende 10.01.99

Er pc-en din en gave fra romvesener?

Artikkelen omhandler samme sak som VG ovenfor.

Ytringen 12.01.99

Merkelig lys observert over Hamland

Kjellaug og Kristian Juul og Edit Aavik har alle sett et merkelig lys over over Hamland i Nærøy. Ingen av de tre vet hva de egentlig så.

Den 2. januar var Kjellaug og Kristian Juul på vei fra Torland og vestover da de fikk se et lys over Hamland. - Først trodde vi at det var et helikopter som gikk inn for landing. Det var et hvitt kraftig lys samt et grønt lys som blinket under det hvite lyset. Lyset så vi over Hamland, og vi kjørte mot Abelvær for å se hvor helikopteret landet. Vi kom helt til Abelvær uten å se noe mer til lyset, forteller Kjellaug Juul.

- Det var litt blafring i lyset, og etter at vi hadde sett det noen sekunder forsvant det bare, og borte var det, sier Kjellaug, som avfeide det hele med at det måtte ha vært en nyttårsrakett noen hadde igjen fra nyttårsaften helt til hun møtte Edit Aavik. (...)

Artikkelen avsluttes med at det er flere som har sett merkelige lysfenomener over Hamland den siste tiden.

Verdens Gang 13.01.99

- Jeg er ikke Fox Mulder

Den søkkrike dataguruen Joe Firmage

(28), som i forrige uke forlot sitt eget milliard-selskap for å forske på utenomjordisk liv, er lei av å bli sammenlignet med "X-Files"-helten Fox Mulder.

Det vakte berettiget oppsikt da Joe Firmage forlot konsulentbyrået USWeb/CKS i forrige uke. Firmage var med på å starte selskapet, som i dag er verdt omtrent 15 milliarder kroner. Fremgan-

IKKE FOX: Joe Firmage vil ikke bli sammenlignet med "X-Files"-helten Fox Mulder. Foto: AP

gen har gjort ham til en særdeles rik mann, men lidenskapen har bestandig ligget et annet sted.

Samler bevis

De siste ti årene har Firmage forsøkt å samle bevis for tidligere og pågående kontakt mellom mennesker og utenomjordiske vesener. Bevisene har han samlet på sitt eget nettsted, og med sin vitenskapelige bakgrunn og høye anerkjennelse har han blitt en av de største heltene for UFO-tilhengere.

Fnise-faktor

Nå er han derimot lei av å bli sammenlignet med "X-Files"-karakteren Fox Mulder.

- Fnise-faktoren i dette er omtrent så høy den kan få blitt, sier en lettere irritert Firmage til ZDNet.

Firmage understreker at han sluttet i USWeb/CKS for å ikke skade ryktet til konsulentbyrået. På fredag gir han ut en 600 sider lang bok, enkelt og greit kalt *The Truth* - Sannheten, på hjemmesiden sin.

Hovedfag i fysikk

- Boken er en alvorlig, sober og streng syntese av nye ideer det er relevant å fundere over, sier Firmage, som mener boken har mer basis i komplisert fysikk og vitenskap enn i små grønne menn fra verdensrommet.

Firmage har hovedfag i fysikk, og startet sitt eget selskap som 18-åring.

- Jeg ber dere ikke om å tro på meg. Men ikke avskriv meg uten å ha lest boken, oppfordrer Firmage.

(For de av leserne som har tilgang til Internett, er Web-adressen følgende: <http://www.thewordistruth.org/red.anm>.)

Arbeidets Rett 13.01.

Holtålen satser på UFO

HOLTÅLEN: Politikerne i Holtålen har tro på UFOen i reiselivssammenheng, og vil satse på Hessdalsfenomenet som hovedattraksjon i et opplevelsessenter. Formannskapet gir kommunen klarsignal til å jobbe videre med Europas første UFO-senter i Ålen.

Arbeidets Rett 18.01.

For dyrt UFO-senter

HESSDALEN: Jan Moen (Bygdelista) ber politikerne i Holtålen bruke sunn fornuft i forbindelse med bygging av UFO-senter i Ålen. - Vi må holde bakkekontakt og innse at et UFO-senter til 17 millioner kroner er alt for dyrt, sier Moen.

KOMMENTAR: Ukens nedtur?

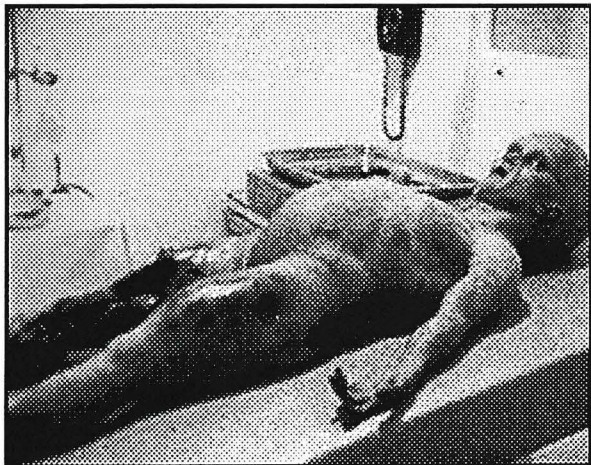
Verdens Gang 18.01.99

Avisen bringer et stort oppslag vedrørende "avsløringen" av den berømte Roswell-filmen. Imidlertid var saken ikke fullt så dramatisk ved nærmere undersøkelse - se kommentarer på slutten av dette klippet.

Romfilm var bløff

Begeistrede UFO-entusiaster jublet da den flimrete svart-hvitt-filmen dukket opp. For første gang hadde de beviser på besøk fra verdensrommet. Trodde de.

Nå viser det seg at den omstridte Roswell-filmen som angivelig viser en obduksjon av romvesener i 1947, i virkeligheten ble laget av to engelske spøkefugler i 1994.

Filmen er én av to som er i omløp, og som angivelig viser obduksjon av romvesener.

Spøkefugler

"Romvesenet" som Keith Bateman og Andrew Price-Watts filmet, var sistnevntes 12 år gamle sønn med et modelldukkehode. Og åstedet var ikke et topphemmelig militært laboratorium i New Mexico-ørkenen. Det hele skjedde i en låve på den engelske landsbygda.

I går stod de to spøkefuglene frem i avisen *Mail on Sunday*, etter at avisens journalister i lang tid har jobbet med saken.

Hele saken er som en blanding av X-files og en TV-komedie, og har sitt utgangspunkt i et hardnakket rykte: At en UFO styrtet i den amerikanske ørkenen i 1947.

Ifølge myten tok amerikanske myndigheter hånd om de døde romvesenene og UFOen, samtidig som de gjennomførte en omfattende manøver for å fjerne alle bevis på romulykken.

Smuglet ut

Gleden var stor blant UFO-entusiastene da den engelske videoprodusenten Ray Santilli i 1994 kunngjorde at han hadde kjøpt en film som viste obduksjonen av romvesenene.

Filmen skulle være tatt opp i hemmelighet av en underordnet som var med på prosjektet. Han hadde siden smuglet den ut fra militærbasen, fremkalt den og tatt vare på den.

Virkeligheten var ganske annerledes. Bateman og Price-Watts brukte et videokamera og filmet i tusmørket i låven de hadde leid. Filmen var i farger, men ble senere gjort om til en svart-hvitt-kopi. Så tok de i bruk moderne datateknologi for å få filmen til å se gammel og slitt ut.

FILMSPØK: Det verden trodde var en film som viste obduksjon av et romvesen i 1974, har vist seg å være en film-spøk lagd i 1994.

Foto: FRA FILMEN

KOMMENTAR: Konklusjonen er dratt på grunnlag av journalistisk uetterrettelighet!

Ifølge *Sunday Mail* skal Santilli ha visst at filmen han publiserte, **var en svindel**. Opphavet til den andre filmen, som er lengre og av bedre kvalitet, er ennå ikke kjent. Nå frykter UFO-entusiaster at også denne skal være svindel.

- Denne nyheten gjør at vi må se med atskillig større skepsis også på den andre obduksjonsfilmen. Jeg er redd det vil vise seg at også den er falsk, sier Graham Birdsall, redaktør av *UFO Magazine*, til *Sunday Mail*.

KOMMENTAR: Komitémedlem og pressekontakt Odd-Gunnar Røed reagerte kraftig på sammenblandingen av "telt-scenen" avslørt som svindel og bruken av et bilde fra den opprinnelig obduksjonsfilmen (blant annet vist i TV2 i 1995). Røed tok kontakt med *VG* dagen etter (tirsdag 19. januar) og fikk, etter å ha påpekt fakta en uforbeholden unnskyldning fra journalisten. Informasjon om saken var hentet fra England (fra *VGs* "utsendte") noe som blant annet medførte at presisjonsnivået ble heller lavt.

Senere samme kveld ble Røed oppringt fra fagtidsskriftet *Journalisten* som utgis ved Norges Journalisthøyskole. Innringeren (et redaksjonsmedlem) ble konfrontert med påstanden om lav etterrettelighet blant journalister generelt, med bakgrunn i denne aktuelle saken. Vedkommende måtte bare si seg enig med Røed.

□

LESERBREV

Fortsatt fra side 41

etter hvert et spørsmål om når ubåten ville slippe unna og ikke hvorvidt Forsvaret i det hele tatt ville bringe den opp.

4. Like naturlig som at nevnte prosedyrer sannsynligvis eksisterer, er det også at Forsvaret helst ser at slike saker ikke finner veien til media og offentligheten. Det er klart mindre belastende å hankses med slike saker dersom de unntas offentlighet. Da unngås alle forvanskende elementer, såsom politiske forviklinger, både nasjonalt og internasjonalt, samt at man i stor grad unngår å skade nasjonens (offisielle) forhold til "en fremmed makt". Det man ikke vet har man ikke vondt av.

ODD-GUNNAR RØED

□

NETI

VI SØKER SANNHETEN BAK UFO-GÅTEN

- Norwegian organisation for the study of ExtraTerrestrial Intelligence -

- Norsk organisasjon for studiet av utenomjordisk intelligens -

NETI har som grunnleggende formål å:

- 1.- Innsamle, bearbeide og spre informasjon om utenomjordiske intelligente skapninger, og deres åndelige og teknologiske budskap.**
- 2.- Gi aktiv støtte til personer som blir utsett for forfølgelse eller trakassering som følge av sitt engasjement.**
- 3.- Arbeide for fred internasjonalt og universelt.**

For medlemskap eller informasjon, kontakt:

Pål Aune, 22 800 55 112, ul. 22 10 93 93 (jobb),

eller

Kari Arne Havnaland, pers.sak, 22 87 73 77, ul. 22 10 92 83 (jobb).

Få en gratis postgiroblankett med en gang med vårt postgirokontoskjema, som er: 0819 3087 888 og send den til NETI c/o Kari Arne Havnaland, Arne Gierbergvei 14, 0671 OSLO.

Medlemskontingenten er kr 27,- og medlemskapet varer et kalenderår.

NETI består av en uensartet gruppe mennesker i alle aldre som har til felles en stor interesse for hva UFOer er, og hva de, fysisk og psykisk gjør med, for og i mot oss. Hvis du har interesse for vårt arbeide, og kanskje har noe å bidra aktivt med, så ikke nøl med å bli medlem. Som medlem vil vi fire ganger i året forsyne deg med vårt medlemsblad UFO-nytt.

Vi arrangerer med jevne mellomrom medlems- og åpne møter hvor du vil møte likesinnede til sosialt samvær med mat, drikke og prat. Hver 14. dag avholder vi videokvelder i "The Church" i Oslo på stor-skjerm og med super lyd. Vi drar også ut i felten for å intervju vitner eller se etter UFOer selv. Vi ønsker deg hjertelig velkommen som medlem i NETI.

BIDRAG TIL TIDSSKRIFTET

Redaksjonen tar gjerne i mot artikler og innlegg til tidsskriftet. Manus bør være maskinskrevet med dobbel linjeavstand. Hvis artikkelen ledsages av illustrasjoner (fotos og/eller tegninger), må disse være i svart/hvitt og av god kvalitet. Det må angis i teksten hvor man vil ha disse plassert sammen med eventuell bildetekst. En god rettskrivning er også viktig. Det tas forbehold om redigering/forkorting av artikkelen fra redaksjonens side. Det er også mulig å levere inn tekst og bilder på disketter for innlesning på PC. Teksten bør være skrevet i Word eller en annen vanlig tekstbehandler (for Windows 3.x eller 95). Kontakt redaktøren for nærmere detaljer.

Redaksjonen mottar gjerne utklipp fra norske eller utenlandske aviser og tidsskrift av interesse, og som eventuelt kan benyttes som stoff i UFO. Lesere som kan være villige til å oversette artikler fra andre språk, bes kontakte redaktøren.

HUSK VÅR INFORMASJONSFOLDER

Hjelp til å gjøre UFO-NORGE bedre kjent og skaffe flere medlemmer ved å sende/dele ut foldere.

Skriv til vår kontaktadresse:

UFO-NORGE

Postboks 124

3140 Borgheim

Herfra kan du rekvirere foldere slik at de straks kan bli distribuert videre ut til mulige interesserte. Husk at du får et gratisabonnement ved å verve fem eller flere nye abonnenter!

UFO-NORGEs STØTTEFOND

Grupper og foreninger som forsøker å arbeide aktivt for en sak har alltid behov for midler, og UFO-NORGE er intet unntak. Vi har mange oppgaver som må utsettes grunnet mangel på penger. Mye må gå av egne midler, men dette begrenser seg selv. Vi vet at mange i og for seg svært interesserte abonnenter ikke har anledning til å arbeide aktivt selv. En måte som de allikevel kan støtte saken på er å gi et beløp - stort eller lite - til UFO-NORGEs støttefond. Benytt vårt postgirokonto, merk talongen STØTTEFONDET og send beløpet til:

UFO-NORGE

Postboks 1155

5001 Bergen

Postgirokontonummer: 0809 3070810

UFO-NORGE

- en landsomfattende organisasjon

C-
BLAD

Returadresse:

UFO-NORGE
Postboks 124
3140 Borgheim

POSTEN: Melding om endret
postadresse - benytt bl. 70.281.00
Ikke send bladet i retur.

Illustrasjonen på forsiden
er gjort av Robert Cherry.

**Rapportsentralen har
ny adresse.**

**Project Hessdalen
sammendrag
1981 - 1999**

**Landet en ufo
ved Bjugn?**

Levangerbildene som er
omtalt på sidene 28 og

**Nytt ansikt
funnet på
Mars**

